

**Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) -
Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ)
Κοζάνης**

**Α. Στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) -
Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης**

**Β. Επιχειρησιακό Σχέδιο Εφαρμογής της Στρατηγικής
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής
Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης**

Ιούνιος 2024

**Α. Στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης
(ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης**

Ιούνιος 2024

Περιεχόμενα

A. Στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης	5
1 Επιτελική Σύνοψη	5
2 Συνοπτική Παρουσίαση Ενωσιακού και Εθνικού Πλαισίου	8
3 Ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης – Εξελίξεις – Τάσεις – Επιπτώσεις	11
3.1 Βασικά Χαρακτηριστικά – Πλαίσιο Ανάπτυξης	11
3.1.1 Ταυτότητα, Διοίκηση και Διακυβέρνηση	11
3.1.2 Εδαφική Συγκρότηση	14
3.1.3 Κοινωνικο-οικονομικά Χαρακτηριστικά	21
3.2 Ένταξη στο Περιφερειακό, Εθνικό και Διεθνές Περιβάλλον	30
3.2.1 Σημασία / Συνέργειες σε Περιφερειακό, Εθνικό και Διεθνές Επίπεδο	30
3.3 Χρήσεις γης	32
3.4 Υποδομές	35
3.4.1 Μεταφορική Υποδομή	35
3.4.2 Λοιπή Τεχνική Υποδομή	39
3.4.3 Κοινωνικές Υποδομές	41
3.5 Φυσικό και Πολιτιστικό Περιβάλλον	42
3.6 Πολιτιστικό Περιβάλλον και Τοπίο	43
3.6.1 Μουσεία – Συλλογές	43
3.6.2 Πνευματικά Κέντρα	44
3.6.3 Θέατρα	44
3.6.4 Μουσική Παιδεία	44
3.6.5 Πολιτιστικοί Θεσμοί – Δρώμενα	45
3.6.6 Παραδοσιακά Αρχοντικά	46
3.6.7 Διαρθρωτικές Παρεμβάσεις που Πραγματοποιήθηκαν στα Πλαίσια Προγραμμάτων την Τελευταία 10ετία	48
3.7 Αποτίμηση της Υλοποίησης του ΕΣΣΒΑΑ κατά την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020	49
3.7.1 Πορεία Υλοποίησης Πράξεων του ΕΣΣΒΑΑ Δήμου Κοζάνης	49
3.7.2 Συμπεράσματα από την Εφαρμογή του ΕΣΣΒΑΑ	50
3.8 Συνθετική Αξιολόγηση Προοπτικών και Συμπεράσματα ως προς τα Προβλήματα – Προοπτικές και Ανάγκες Αναθεώρησης / Τροποποίησης της Περιοχής Παρέμβασης	52
3.8.1 Ανάλυση PESTLE	52
3.8.2 Ανάλυση SWOT	54
3.8.3 Προτεραιοποίηση των Αναγκών Παρέμβασης	59
3.9 Επιτυχημένα Παραδείγματα Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης με Όμοιο Στρατηγικό Προσανατολισμό	60

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

4	Αναλυτική Παρουσίαση της Στρατηγικής	62
5	Παράρτημα Ι	70
5.1	Κατάλογοι Πινάκων και Σχημάτων.....	70
5.2	Χαρτογραφική Αποτύπωση / Παρουσίαση (Φυσικά – Γεωγραφικά Χαρακτηριστικά και Αναπτυξιακά Μεγέθη).....	72
5.3	Υλικό Αναφοράς.....	79
5.3.1	Οικονομικά χαρακτηριστικά Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης 2011 – 2020	79
5.3.2	Κλιματολογικά δεδομένα Κοζάνης έτους 2023.....	81
5.3.3	Εκπαιδευτικές υποδομές στην πόλη της Κοζάνης	84
5.3.4	Προγραμματισμένες και προτεινόμενες δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας δημοτικών κτιρίων	86
5.3.5	Έντυπα υποβολής προτάσεων ΕΣΒΑΑ Δήμου Κοζάνης δημόσιων φορέων και κοινού	88

A. Στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

1 Επιτελική Σύνοψη

Το παρόν τεύχος αποτελεί την πρόταση επικαιροποίησης της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) της πόλης της Κοζάνης. Η επικαιροποίηση της Στρατηγικής πραγματοποιήθηκε σε συνέχεια της αποτύπωσης και αξιολόγησης της υφιστάμενης κατάστασης στη πόλη της Κοζάνης ως προς τα κοινωνικοοικονομικά της χαρακτηριστικά, την ποιότητα του αστικού περιβάλλοντος, την κατάσταση των βασικών τεχνικών υποδομών, φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος και της αναπτυξιακής δυναμικής της περιοχής.

Προσδιορίστηκαν οι πολιτικοί, οικονομικοί, κοινωνικοί, τεχνολογικοί, θεσμικοί και περιβαλλοντικοί παράγοντες που επηρεάζουν τη διαδικασία σχεδιασμού της Στρατηγικής ΣΒΑΑ (ανάλυση PESTLE) και πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος της περιοχής μελέτης, με αναφορά στις δυνατότητες, τις αδυναμίες, τις ευκαιρίες και απειλές καθώς και αποτύπωση των κρίσιμων ζητημάτων / εντοπιζόμενων αναγκών που χρήζουν αντιμετώπισης (ανάλυση SWOT). Στο πλαίσιο της ανωτέρω συνδυαστικής ανάλυσης προσδιορίστηκαν και προτεραιοποιήθηκαν οι ανάγκες / προκλήσεις σε επίπεδο Στρατηγικής ΒΑΑ:

1. Ανάγκη διασφάλισης ελεύθερων χώρων και χώρων πρασίνου,
2. Βελτίωση των συνθηκών κυκλοφορίας στην πόλη σύμφωνα και με το ΣΒΑΚ,
3. Αξιοποίηση του χώρου του ΟΣΕ,
4. Ανάγκη αναβάθμισης και ανάπλασης του αστικού ιστού και διεύρυνσης της πεζοδρόμησης στο κέντρο της πόλης,
5. Συντονισμένες δράσεις προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα,
6. Προβολή και προώθηση της πόλης της Κοζάνης ως διοικητικού και εμπορικού κέντρου,
7. Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση (με ιδιαίτερη έμφαση στις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού),
8. Υποστήριξη διοικητικής ικανότητας Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα).

Η ΣΒΑΑ Κοζάνης επιδιώκει το μετασχηματισμό της Κοζάνης σε «μια περιοχή βιώσιμη, πράσινη και φιλική προς τους κατοίκους και τις ανάγκες των επιχειρήσεων που θα συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή της πόλης» με στρατηγικό στόχο την αναμόρφωση και αναβάθμιση του εμπορικού κέντρου της πόλης και την επέκταση / εμπλουτισμό του με νέες χρήσεις / εξυπηρετήσεις.

Για να παραμείνει επίκαιρη η Στρατηγική και να εξυπηρετήσει τους αναπτυξιακούς της στόχους κρίνεται σκόπιμη η επέκταση της περιοχής παρέμβασης, σε σχέση με τη προηγούμενη προγραμματική περίοδο, ώστε να περιλαμβάνει το σύνολο της λειτουργικής αστικής περιοχής της πόλης της Κοζάνης συμπεριλαμβανομένης της Ζώνης Ενεργού Πολεοδομίας (ΖΕΠ).

Ως πόλοι εστίασης των αναπτυξιακών παρεμβάσεων ορίζονται:

- Το εμπορικό κέντρο της πόλης,
- Η περιοχή του Σιδηροδρομικού Σταθμού,

Ως λειτουργικές συνδεδεμένες περιοχές ορίζονται:

- Η Ζώνη Ενεργού Πολεοδομίας (ΖΕΠ),
- Το περιαστικό δάσος στη βορειοανατολική είσοδο της πόλης.

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Οι Προτεραιότητες και οι Ειδικοί Στόχοι της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) του Δήμου Κοζάνης προσδιορίστηκαν βάσει των οκτώ (8) αναπτυξιακών αναγκών που εντοπίστηκαν κατά την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης στην περιοχή παρέμβασης.

- Προτεραιότητα 1: Αναβάθμιση Φυσικού και Οικιστικού Περιβάλλοντος, Βελτίωση Ποιότητας Ζωής:
 - Ειδικός Στόχος 1.1: Αναβάθμιση Αστικού Περιβάλλοντος και Βελτίωση Ποιότητας Ζωής:
 - Ανάγκη διασφάλισης ελεύθερων χώρων και χώρων πρασίνου,
 - Αξιοποίηση του χώρου του ΟΣΕ,
 - Ανάγκη αναβάθμισης και ανάπλασης του αστικού ιστού και διεύρυνσης της πεζοδρόμησης στο κέντρο της πόλης,
 - Συντονισμένες δράσεις προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.
 - Ειδικός Στόχος 1.2: Βιώσιμη Κινητικότητα και Βελτίωση Προσβασιμότητας:
 - Βελτίωση των συνθηκών κυκλοφορίας στην πόλη σύμφωνα και με το ΣΒΑΚ.
- Προτεραιότητα 2: Τοπική Οικονομία, Επιχειρηματικότητα, Απασχόληση, Κοινωνικοοικονομική Ένταξη:
 - Ειδικός Στόχος 2.1: Στήριξη της Επιχειρηματικότητας, Απασχόλησης και Κοινωνικής Ενσωμάτωσης:
 - Προβολή και προώθηση της πόλης της Κοζάνης ως διοικητικού και εμπορικού κέντρου.
 - Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση (με ιδιαίτερη έμφαση στις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού).
- Προτεραιότητα 3: Υποστήριξη της Υλοποίησης και Διαχείρισης Στρατηγικής Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΒΑΑ):
 - Ειδικός Στόχος 3.1: Υποστήριξη Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα):
 - Υποστήριξη διοικητικής ικανότητας Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα).

Οι μακροπρόθεσμοι στόχοι τους οποίους καλείται να αντιμετωπίσει η ΣΒΑΑ είναι οι εξής:

- Ενίσχυση της ελκυστικότητας του εμπορικού κέντρου της πόλης και δημιουργία φιλικού αστικού περιβάλλοντος προς τους πεζούς, τα ποδήλατα και τα ΑμΕΑ.
- Κυκλοφοριακή αποσυμφόρηση, υποστήριξη εναλλακτικών μορφών μετακίνησης, δημιουργία πλέγματος διαδρόμων πρασίνου, κίνησης πεζών και ποδηλάτων στο εμπορικό κέντρο της πόλης.
- Ανάκτηση και λειτουργική διασύνδεση της υποβαθμισμένης περιοχής του σιδηροδρομικού σταθμού με το αστικό κέντρο. Αναβάθμιση της εικόνας της περιοχής και βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.
- Αναβάθμιση του δημόσιου χώρου με βελτιωμένες συνθήκες κυκλοφορίας πεζών, φωτισμού, ασφάλειας και αισθητικής.
- Κοινωνικοοικονομικά οφέλη από τη σταδιακή μετάβαση σε ένα αναπτυξιακό μοντέλο μηδενικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, οικοδόμηση μιας ανθεκτικότερης κοινωνίας, ταχεία και αποτελεσματική αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.
- Αύξηση ελκυστικότητας περιοχής, προϊόντων και υπηρεσιών.
- Υποστήριξη διαρθρωτικής προσαρμογής και ανταγωνιστικότητας επιχειρήσεων.
- Αύξηση της απασχολησιμότητας.
- Ένταξη ανέργων ειδικών ομάδων πληθυσμού στην αγορά εργασίας.
- Κατάρτιση ανέργων με έμφαση σε τομείς στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3).
- Ομαλή υλοποίηση ΣΒΑΑ και επικαιροποίησή της βάσει μεταβαλλόμενων συνθηκών / αναγκών.
- Κινητοποίηση φορέων υλοποίησης για την επίσπευση των έργων, προσδιορισμός και αντιμετώπιση αδυναμιών ή εμποδίων στην υλοποίησή τους.

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις της ΣΒΑΑ ομαδοποιούνται σε έξι (6) ομάδες δράσεων:

1. Αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων.
2. Βελτίωση αποδοτικότητας δημοτικών κτιρίων και τεχνικού εξοπλισμού.
3. Βελτίωση προσβασιμότητας – κινητικότητας.
4. Έργα οδοποιίας.
5. Αναβάθμιση δεξιοτήτων και ενίσχυση απασχολησιμότητας εργατικού δυναμικού.
6. Δράσεις πληροφόρησης – δημοσιότητας και τεχνικής υποστήριξης Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα).

Ο συνολικός προϋπολογισμός των σχεδιαζόμενων παρεμβάσεων της επικαιροποιημένης ΣΒΑΑ Κοζάνης ανέρχεται σε 21.706.987,63 €, εκ των οποίων τα 21.206.987,63 € κατανέμονται σε δεκαοκτώ (18) έργα χρηματοδοτούμενα από το ΕΤΠΑ και οι 500.000,00 € σε δυο (2) έργα χρηματοδοτούμενα από το ΕΚΤ+.

2 Συνοπτική Παρουσίαση Ενωσιακού και Εθνικού Πλαισίου

Η αστική διάσταση της πολιτικής της ΕΕ ξεκινά από τα τέλη της δεκαετίας του 1990 με την εδραίωση μιας «προοπτικής της ΕΕ» στο αστικό ζήτημα («αστικό κεκτημένο»), ενώ ορόσημο αποτελεί η υιοθέτηση της Χάρτας της Λειψίας για τις βιώσιμες πόλεις (2007) με τη διατύπωση των δύο βασικών αρχών για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη:

- εφαρμογή ολιστικής, ολοκληρωμένης αναπτυξιακής πολιτικής και η
- έμφαση στις υποβαθμισμένες συνοικίες.

Οι πολιτικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) την προγραμματική περίοδο 2007 – 2013 ενσωματώθηκαν πλήρως στους μηχανισμούς χρηματοδότησης της ΕΕ και εντάχθηκαν στη «γενική» πολιτική συνοχής, ενώ σημαντικό ορόσημο υπήρξε η δρομολόγηση του, βασισμένου στη Χάρτα της Λειψίας, Αστικού Θεματολογίου για την ΕΕ (2016) που υπογράμμισε τη σημασία της ολοκληρωμένης προσέγγισης για την αστική ανάπτυξη.

Κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014 – 2020, η πολιτική συνοχής κατέστησε υποχρεωτική την ΒΑΑ και επιβεβαίωσε τη στρατηγική διάσταση της ολοκληρωμένης προσέγγισης.

Τα βασικά χαρακτηριστικά της ΒΑΑ διατηρούνται στην προγραμματική περίοδο 2021– 2027, ενώ αυξάνεται το ελάχιστο ποσοστό των κονδυλίων του ΕΤΠΑ που προορίζονται για ΒΑΑ στο 8%.

Συνολικά, η χωρική ανάπτυξη των περιοχών της Ευρώπης κατά την προγραμματική περίοδο (ΠΠ) 2021 – 2027 εντάσσεται στο διακριτό Στόχο Πολιτικής ΣΠ5 «Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και μέσω της στήριξης τοπικών πρωτοβουλιών», ο οποίος χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ και προβλέπεται να εξυπηρετήσει την ενίσχυση της ολοκληρωμένης κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές.

Σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1060 (Κανονισμός Κοινών Διατάξεων – ΚΚΔ), για να μεγιστοποιηθεί η συμβολή στη χωρική ανάπτυξη, οι δράσεις στον τομέα αυτόν θα πρέπει να βασίζονται σε στρατηγικές ολοκληρωμένης χωρικής (εδαφικής) ανάπτυξης με τη χρήση του χωρικού εργαλείου Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) για τη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (ΒΑΑ) για τις αστικές περιοχές.

Οι ΟΧΕ – ΒΑΑ αποτελούν εργαλείο ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης για την εφαρμογή αναπτυξιακών στρατηγικών συγκεκριμένων χωρικών ενοτήτων, περιλαμβάνουν επενδύσεις που στηρίζονται από ένα ή περισσότερα Ταμεία, από περισσότερα του ενός Προγράμματα ή από περισσότερους του ενός τομείς προτεραιότητας του ίδιου Προγράμματος.

Τα Ευρωπαϊκά Ταμεία που χρηματοδοτούν τις ολοκληρωμένες εδαφικές στρατηγικές είναι το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, καθώς και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ).

Το ΕΤΠΑ θα παρέχει στήριξη στο πλαίσιο του Στόχου Πολιτικής 5 (ΣΠ 5) με ολοκληρωμένο τρόπο για την οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική ανάπτυξη που βασίζεται σε διατομεακές εδαφικές στρατηγικές με τη χρήση εργαλείων ολοκληρωμένης εδαφικής ανάπτυξης για να εξασφαλισθεί η αρμονική ανάπτυξη τόσο των αστικών όσο και των μη αστικών περιοχών. Επιπλέον, κατά την ανάπτυξη των αστικών περιοχών, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη στήριξη των λειτουργικών αστικών περιοχών λόγω της σημασίας στην ενεργοποίηση της συνεργασίας μεταξύ τοπικών αρχών και εταίρων εκατέρωθεν των διοικητικών ορίων, καθώς και για την ενίσχυση των διασυνδέσεων μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών.

Οι ειδικοί στόχοι του ΣΠ5 μπορούν να επιτευχθούν με συνδυασμό διαφόρων παρεμβάσεων των άλλων τεσσάρων ΣΠ, πέραν των τομέων παρέμβασης που απαριθμούνται ρητά στο πλαίσιο του ΣΠ 5, δηλαδή τις δημόσιες επενδύσεις σε τουριστικά περιουσιακά στοιχεία και υπηρεσίες, την πολιτιστική και φυσική κληρονομιά, την ανάπλαση και ασφάλεια των δημόσιων χώρων.

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Στο πλαίσιο της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, θεωρείται αναγκαία η στήριξη της ολοκληρωμένης εδαφικής ανάπτυξης για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των οικονομικών, περιβαλλοντικών, κλιματικών, δημογραφικών και κοινωνικών προκλήσεων που επηρεάζουν τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργικών αστικών περιοχών, λαμβανομένης παράλληλα υπόψη και της ανάγκης προώθησης των διασυνδέσεων μεταξύ αστικών περιοχών και περιοχών της υπαίθρου.

Δεδομένου ότι στο πλαίσιο του ΣΠ5 μπορούν να συνδυαστούν δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο όλων των άλλων στόχων πολιτικής, ο ΣΠ 5 παρέχει τη δυνατότητα εφαρμογής μιας πραγματικά πολυτομεακής ολοκληρωμένης προσέγγισης προσαρμοσμένης στο τοπικό πλαίσιο.

Ο στόχος αυτός προωθεί την τοποκεντρική προσέγγιση και τη συμμετοχή των τοπικών αρχών και της κοινωνίας των πολιτών στην εύρεση λύσεων για τις τοπικές προκλήσεις.

Για τη σύνταξη και την προώθηση της εφαρμογής της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης στην περίοδο 2021 – 2027, θεωρείται απαραίτητο να συνδυαστούν κάθετες / τομεακές πολιτικές με «οριζόντιες» πολιτικές, μεταξύ δηλαδή των διαφόρων πεδίων αστικής ανάπτυξης. Η στρατηγική είναι αναγκαίο να συμφωνεί και να συγκλίνει προς τους στόχους της ευρωπαϊκής πολιτικής για την αστική εδαφική ανάπτυξη. Κατ' αντιστοιχία, οι πόροι που διοχετεύονται προς τις αστικές περιοχές πρέπει να εξυπηρετούν ταυτόχρονα και τους ευρύτερους στόχους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και αυτού του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

Ειδικότερα στην προγραμματική περίοδο 2021 – 2027:

α. προτεραιότητα εφαρμογής ολοκληρωμένων στρατηγικών μέσω ΟΧΕ – ΒΑΑ θα δοθεί σε αστικές περιοχές όπου μεταξύ άλλων εντοπίζεται:

- αναπτυξιακή υστέρηση, μείωση πληθυσμού και ύπαρξη σημαντικών εμποδίων ανάπτυξης,
- ύπαρξη περιορισμένων διασυνδέσεων με αστικά κέντρα και μειωμένη πρόσβαση σε υπηρεσίες,
- ύπαρξη προϋποθέσεων για ανάπτυξη δικτύων οικονομικών δραστηριοτήτων με στόχο τη δημιουργία οικονομιών συσσωμάτωσης,
- ύπαρξη αξιόλογων πολιτιστικών και φυσικών πόρων με δυνατότητες αξιοποίησης για δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

β. ως αστικές περιοχές νοούνται:

- αστικές περιοχές με πρόβλεψη για ολοκληρωμένες αστικές παρεμβάσεις από Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια.
- οικιστικές ενότητες (λειτουργικές περιοχές) ή πόλεις που αναπτύσσονται σε μία ή περισσότερες Δημοτικές Ενότητες με πληθυσμό > 50.000 κατοίκων.
- πόλεις – έδρες Περιφερειακών Ενοτήτων που δεν καλύπτονται από τα παραπάνω, με σημαίνοντα λειτουργικό ρόλο αστικού κέντρου.

Επιγραμματικά οι κανονιστικές και εθνικές προβλέψεις στις οποίες στηρίζεται η Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη μέσω των χωρικών Εργαλείων ΟΧΕ – ΒΑΑ για την Προγραμματική Περίοδο 2021 – 2027 είναι¹:

- Άρθρα 28 - 34 του Καν 1060/22 Κανονισμού Κοινών Διατάξεων
- Άρθρα 3 , 9, 10 και 11 Κανονισμού 1058/22 για το ΕΤΠΑ/ΤΣ
- Προοίμιο (23) Κανονισμού 1059/22 για το ΕΚΤ+
- Άρθρο 4.2 Κανονισμού 1059/22 για το ΕΚΤ+
- ΕΣΠΑ 2021-2027
- Άρθρα 25 – 28 του Ν. 4914/22 για τη Διαχείριση του ΕΣΠΑ.

¹ Κατευθύνσεις για την Επιλογή και Σχεδιασμό των Στρατηγικών στο Πλαίσιο των ΟΧΕ, ΟΧΕ - ΒΑΑ και ΤΑΠΤΟΚ (σελ. 4)

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Σύμφωνα με έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων σχετικά με τις κατευθύνσεις για την επιλογή και τον σχεδιασμό των στρατηγικών στο πλαίσιο των ΟΧΕ, αρμόδιος φορέας για τη διαμόρφωση και υποβολή προς ένταξη κάθε Στρατηγικής ΒΑΑ είναι η Αστική Αρχή (Χωρικός Φορέας).

Η Αστική Αρχή (Χωρικός Φορέας) οφείλει να συστήσει εγκαίρως τη Χωρική Ομάδα ώστε να υποστηρίξει τη διαδικασία σχεδιασμού συμμετέχοντας ενεργά στις διαδικασίες εκπόνησης της Στρατηγικής και της διαβούλευσης. Στις αρμοδιότητες της Χωρικής Ομάδας εντάσσονται:

- Ο συντονισμός του σχεδιασμού και της διαβούλευσης της ΣΒΑΑ,
- Η παρακολούθηση της Πορείας Υλοποίησης της ΣΒΑΑ,
- Η διαμόρφωση του σχεδίου δράσης για την ωρίμανση και υλοποίηση των έργων,
- Η διατύπωση προτάσεων ενεργειών ωρίμανσης και επίσπευσης της ΣΒΑΑ,
- Η συνεργασία με την Περιφερειακή Ομάδα και συμμετοχή σε διαδικασίες δικτύωσης σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

3 Ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης – Εξελίξεις – Τάσεις – Επιπτώσεις

3.1 Βασικά Χαρακτηριστικά – Πλαίσιο Ανάπτυξης

3.1.1 Ταυτότητα, Διοίκηση και Διακυβέρνηση

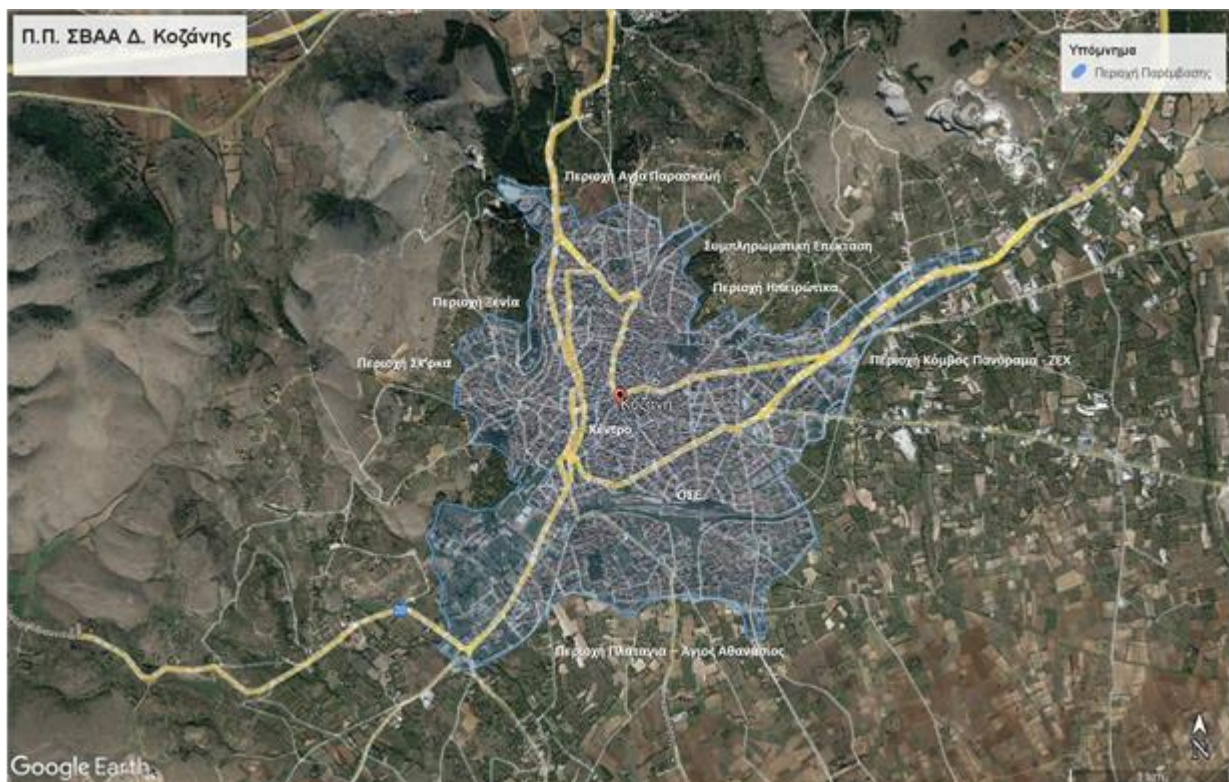
3.1.1.1 Όρια Περιοχής Παρέμβασης

Κατά την προηγούμενη Προγραμματική Περίοδο (2014 – 2020) ως περιοχή παρέμβασης του Επιχειρησιακού Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΕΣΒΑΑ) του Δήμου Κοζάνης επιλέχθηκε το εμπορικό κέντρο της πόλης και η περιοχή του ΟΣΕ.

Στην τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο (2021 – 2027), ως περιοχή παρέμβασης για την εφαρμογή δράσεων προτείνεται η αστική περιοχή (λειτουργική αστική περιοχή) και η Ζώνη Ενεργού Πολεοδομίας (ΖΕΠ) Κοζάνης καθώς ο αστικός ιστός της πόλης βρίσκεται σε μια οργανική σχέση συμπληρωματικότητας και συλλειτουργίας με τη ΖΕΠ, η οποία αποτελεί το διοικητικό και εκπαιδευτικό κέντρο της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας.

Η περιοχή παρέμβασης έχει συνολική έκταση 5,19 τ.χλμ. (αστική περιοχή: 4,7 τ.χλμ. και ΖΕΠ Κοζάνης: 0,49 τ.χλμ.) με την αστική περιοχή να περικλείεται από τις οδούς Ξηρολίμνης, Λευκόβρυσης, Αλικαρνασσού, Αγίου Γεωργίου, Φαιστού, Κοσμά Αιτωλού, Αμυγδαλέων, Μιχαήλ Άγγελου, Λαμπέτη Έλλης, Μοναστηρίου, Ξενία, Ασκίου, Τρουμπούλη, Δαδαμόγια, Νικολή Αποστόλου, Αγίας Κυριακής, Ζαύμη, Βάρδα Καπετάνιου, Ε.Ο. Κοζάνης – Ιωαννίνων, Εμμανουήλ Ροΐδη, Θεόδωρου Κολοκοτρώνη, Πλάτωνος, Θαλή Μιλησίου, Ιωνίας, Εμπεδοκλή, Γαλιλαίου, Γεωργίας Σαραντάρη, Σκαρίμπα, Αγγέλου Τερζάκη, Μουσών, Οινόης.

Χάρτης 1: Περιοχή Παρέμβασης ΣΒΑΑ Κοζάνης (Λειτουργική Αστική Περιοχή)

Πηγή: Google Earth (Ιδία Επεξεργασία)

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Χάρτης 2: ΖΕΠ Κοζάνης

Πηγή: Google Earth (Ιδία Επεξεργασία)

Ο μόνιμος πληθυσμός της περιοχής παρέμβασης είναι 42.797 κάτοικοι², ήτοι 42.140 κάτοικοι στην αστική περιοχή και 657 στον οικισμό της ΖΕΠ. Ωστόσο, λόγω του ότι στην περιοχή παρέμβασης συγκεντρώνεται σχεδόν το σύνολο των διοικητικών και εμπορικών εξυπηρετήσεων αλλά λειτουργούν και η πολυτεχνική σχολή και η σχολή οικονομικών επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας με εννέα (9) τμήματα συνολικά, ο εξυπηρετούμενος πληθυσμός είναι πολύ μεγαλύτερος των μόνιμων κατοίκων.

Η άναρχη αστική ανάπτυξη της πόλης της Κοζάνης, η οποία εντάθηκε από την ενεργειακή δραστηριότητα, οδήγησε στην αλλοίωση του ιστορικού προσώπου της πόλης, στην απώλεια της τοπικής της ταυτότητας και στη δημιουργία ενός μη λειτουργικού και πυκνοδομημένου χώρου. Η χαμηλή ποιότητα του αστικού περιβάλλοντος, όπως η έλλειψη πρασίνου, η μικρή επιφάνεια κοινοχρήστων χώρων, η κακή κατάσταση των δρόμων και των πεζοδρομίων, η δυσκολία μετακίνησης των πεζών, οι καταλήψεις του δημοσίου χώρου από τα ΙΧ αυτοκίνητα, η μονοδιάστατη διάρθρωση της οικονομίας και της απασχόλησης αποτελούν ορισμένα από τα προβλήματα που παρατηρούνται στην περιοχή παρέμβασης.

Ζητούμενο αποτελεί η δημιουργία ενός νέου, πιο ελκυστικού και φιλικού αστικού περιβάλλοντος, το οποίο θα συμβάλλει στην ανάπτυξη της πόλης της Κοζάνης καθώς και στην προσέλκυση νέων κατοίκων και επιχειρήσεων προκειμένου να μπορεί να σταθεί επάξια σε περιφερειακό αλλά και διεθνές επίπεδο, δίπλα σε άλλα αστικά κέντρα και να διεκδικήσει τη συμμετοχή της σε προγράμματα, εκδηλώσεις, στην οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη αλλά και σε κάθε είδους δραστηριότητες.

Τα παραπάνω θα μπορούσαν να επιτευχθούν μέσω μια σειράς δράσεων αναδιοργάνωσης – αναβάθμισης του αστικού χώρου που περιλαμβάνουν αναπλάσεις ελεύθερων κοινόχρηστων χώρων, φυτεύσεις, ενίσχυση αστικού πρασίνου, διαπλάτυνση πεζοδρομίων, διαμόρφωση θέσεων στάθμευσης, βελτίωση προσβασιμότητας ΑμΕΑ, δημιουργία ποδηλατοδρόμων, βελτίωση ενεργειακής αποδοτικότητας δημόσιων κτιρίων, μείωση περιβαλλοντικού αποτυπώματος υπηρεσιακών οχημάτων κ.ά. αλλά και δράσεις ενίσχυσης της απασχόλησης και προβολής του πολιτιστικού χαρακτήρα της περιοχής.

² ΕΛ.ΣΤΑΤ., «Μόνιμος πληθυσμός 2021 κατά οικισμό 29.03.2024»

3.1.1.2 Διοικητική Ένταξη

Η περιοχή παρέμβασης ανήκει διοικητικά στο Δήμο Κοζάνης της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας. Γνωστές συνοικίες της πόλης είναι η Αγία Παρασκευή, η Σκ'ρκα, η Γιτιά, ο Άγιος Αθανάσιος, ο Άγιος Δημήτριος, ο Άγιος Κωνσταντίνος, το Ξενία, το Πανόραμα, τα Ηπειρώτικα, τα Αλώνια, τα Πλατάνια κ.ά.

3.1.1.3 Φορείς – Κοινωνία Πολιτών

Στην πόλη της Κοζάνης δραστηριοποιούνται εθελοντικές οργανώσεις και ομάδες της κοινωνίας των πολιτών, οι οποίες αναπτύσσουν δραστηριότητες στους τομείς κοινωνικο – οικονομικής ένταξης, αντιμετώπισης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και υποστήριξης της δημόσιας υγείας. Ενδεικτικές δραστηριότητες των ανωτέρω αποτελούν:

- Η εκπαιδευτική, επαγγελματική, πολιτιστική και πνευματική ενδυνάμωση και ανάπτυξη των νέων (κυρίως αυτών με μειωμένες ευκαιρίες λόγω κοινωνικών, οικονομικών ή γεωγραφικών εμποδίων) και η βελτίωση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων τους, διευκολύνοντας την ενεργό ιδιότητα του πολίτη, την απασχολησιμότητά τους και τη μετάβασή τους στην αγορά εργασίας.
- Η υλοποίηση σχεδίων δράσης κατά της φτώχειας, της ανεργίας και της κοινωνικής περιθωριοποίησης, ειδικά ατόμων που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες (μετανάστες, Ρομά, πρόσφυγες, άτομα με ειδικές ανάγκες).
- Η υλοποίηση προγραμμάτων αναβάθμισης της ποιότητας ζωής του ανθρώπου και προστασίας του κοινωνικού και φυσικού του περιβάλλοντος.
- Προάσπιση της δημόσιας υγείας (αιμοδοσίες, σεμινάρια πρώτων βοηθειών κ.λπ.)

3.1.1.4 Σημεία Αναφοράς (Brand Name, Land Marks)

Ως σημεία αναφοράς μιας περιοχής δύναται να νοούνται χώροι όπως δημόσια κτίρια / υπηρεσίες, χώροι τουριστικού ενδιαφέροντος / χαρακτηριστικά τοπόσημα, πάρκα, σημαντικοί κοινόχρηστοι χώροι, εμπορικά κέντρα και χώροι δημόσιων μεταφορών. Οι χώροι³ που εντοπίζονται και καταγράφονται εντός της περιοχής παρέμβασης και οι οποίοι συγκεντρώνουν το ενδιαφέρον του κοινού / πληθυσμού είναι:

- **Η Δημοτική Βιβλιοθήκη:** Η «Κοβεντάρειος» Δημοτική Βιβλιοθήκη Κοζάνης (ΚΔΒΚ) αποτελεί σημαντικό αξιοθέατο της πόλης. Αποτελεί τη δεύτερη μεγαλύτερη βιβλιοθήκη της χώρας, μετά των Αθηνών, διαθέτοντας 153.000 τόμους, περισσότερα από 380 χειρόγραφα, 315 κώδικες και πολλές σπάνιες εκδόσεις, μεταξύ των οποίων και ένα από τα 17 σωζόμενα πρωτότυπα της Χάρτας του Ρήγα Φεραίου⁴.
- **Το Ιστορικό – Λαογραφικό Μουσείο:** Λειτουργεί από το Σύλλογο Γραμμάτων και Τεχνών σε ιδιόκτητες εγκαταστάσεις του από το 1987.
- **Το Μουσείο Σύγχρονης Τοπικής Ιστορίας:** Λειτουργεί από το Δήμο Κοζάνης και στεγάζεται στο Αρχοντικό Φασούλα από το 2006.
- **Η Αρχαιολογική Συλλογή Κοζάνης:** Λειτουργεί από το Υπουργείο Πολιτισμού και στεγάζεται στο Αρχοντικό Παναγιωτίδη (από το 2014), του οποίου η χρήση ως μουσειακού χώρου έχει παραχωρηθεί από το Δήμο Κοζάνης στο φορέα λειτουργίας.
- **Τα παραδοσιακά αρχοντικά:** Στην πόλη της Κοζάνης πέρα από τα αρχοντικά που έχουν ήδη αναφερθεί και στεγάζουν μουσεία (Αρχοντικό Φασούλα και Παναγιωτίδειο Αρχοντικό) υπάρχουν και άλλα που είτε χρησιμοποιούνται ήδη για πολιτιστικές δραστηριότητες είτε σχεδιάζεται η αξιοποίησή τους σε αυτήν την κατεύθυνση από το Δήμο σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού. Κεντρική θέση κατέχει το Αρχοντικό Λασσάνη που βρίσκεται στην ομώνυμη Πλατεία και στεγάζει τη Δημοτική Χαρτοθήκη στη συλλογή τους.

³ Σχέδιο Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (ΣΦΗΟ) Δήμου Κοζάνης, Παραδοτέο 1^α: Ανάλυση Υφιστάμενης Κατάστασης & Χαρτογράφηση Περιοχής Μελέτης

⁴ <https://ellas2.wordpress.com/2019/12/23/κοζάνη-η-πόλη-που-στο-έδαφός-της-φυτρών/>

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

- **Το καμπαναριό του Αγίου Νικολάου Κοζάνης – Μαμάτσιο Ρολόι Κοζάνης:** Βρίσκεται στην κεντρική πλατεία πόλης, ανάμεσα στην εκκλησία του Αγίου Νικολάου και το δημαρχείο. Το καμπαναριό του Αγίου Νικολάου με το ρολόι, δωρεά του Κωνσταντίνου Μαμάτσιου, αποτελεί σήμερα σήμα κατατεθέν της πόλης καθώς και σημείο αναφοράς / συνάντησης κατοίκων και ξένων. Άρχισε να χτίζεται το 1855 και ολοκληρώθηκε το 1954 μετά από πολλές προσθήκες. Έχει 7 ορόφους, ρολόι και στις τέσσερις πλευρές και φτάνει περίπου στα 30 μέτρα⁵.
- **Το Μνημείο Μικρασιατικού Ελληνισμού:** Βρίσκεται στην Πλατεία Μικράς Ασίας (στη συμβολή των οδών Μ. Σιακαβάρα και Υψηλάντη) και απεικονίζει τη Μικρασιάτισσα μάνα με τα παιδιά της.
- **Το Πνευματικό Κέντρο Κοζάνης:** Βρίσκεται στο πάρκο του Αγίου Δημητρίου όπου στεγάζεται το ΔΗ.Π.Ε.ΘΕ. Κοζάνης και περιλαμβάνει την αίθουσα τέχνης (χωρητικότητας 600 θεατών) με σημαντική υλικοτεχνική υποδομή και βοηθητική αίθουσα («θεατράκι») που χρησιμοποιείται από τοπική θεατρική ομάδα. Στους υπόλοιπους χώρους του στεγάζεται η πρυτανεία και τα γραφεία διοίκησης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας μετά από παραχώρηση του Δήμου Κοζάνης.
- **Το υπαίθριο θέατρο:** Βρίσκεται στο κέντρο του περιαστικού άλσους στην πόλη της Κοζάνης. Αποτελεί μία εξ' ολοκλήρου ξύλινη κατασκευή χωρητικότητας 700 θέσεων εναρμονισμένη με το δασικό περιβάλλον. Διαθέτει σημαντική υποδομή που δύναται να φιλοξενήσει διάφορους τύπους πολιτιστικών εκδηλώσεων (θεατρικές παραστάσεις, καλλιτεχνικά φεστιβάλ, μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις κ.ά.).
- **Η πλατεία Νίκης:** Αποτελεί την κεντρική πλατεία της πόλης. Γύρω της βρίσκονται πολλά νεοκλασικά κτίρια της Κοζάνης, όπως το ξενοδοχείο Ερμιόνιον (1931-1932), το δημαρχείο και η Εθνική τράπεζα της Ελλάδας. Νότια βρίσκεται η εκκλησία του Αγίου Νικολάου, πολιούχου της πόλης. Ανάμεσα στην εκκλησία και το δημαρχείο υψώνεται το καμπαναριό του Αγίου Νικολάου.

3.1.2 Εδαφική Συγκρότηση

3.1.2.1 Γεωγραφικά Χαρακτηριστικά

Η Κοζάνη είναι η πρωτεύουσα και μεγαλύτερη πόλη της Δυτικής Μακεδονίας. Είναι χτισμένη ανάμεσα στις οροσειρές του Βέρμιου, του Μπουρίνου και των Πιερίων, 15 χλμ. βορειοδυτικά της λίμνης του Πολυφύτου, σε υψόμετρο 732 μέτρων από την επιφάνεια της θάλασσας. Απέχει 120 χλμ. από τη Θεσσαλονίκη και 470 χλμ. από την Αθήνα.

Η περιοχή μελέτης (λειτουργική αστική περιοχή) δε διατρέχεται από υδάτινα συστήματα. Το έδαφός της στο μεγαλύτερο τμήμα της χαρακτηρίζεται από έντονο ανάγλυφο και κλίσεις με σημαντικά περιβαλλοντικά στοιχεία ενώ η ευρύτερη περιοχή είναι πλούσια σε αποθέματα λιγνίτη, χρωμίτη, αμιάντου κ.ά.

Το κλίμα της περιοχής χαρακτηρίζεται ως ηπειρωτικό, με ψυχρούς χειμώνες με αρκετές χιονοπτώσεις και θερμά καλοκαίρια.

3.1.2.2 Έκθεση σε Φυσικές Καταστροφές

Σύμφωνα με το Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (2023) οι βασικότερες κλιματικές μεταβολές που επηρεάζουν το δομημένο περιβάλλον της ευρύτερης περιοχής, οι επιπτώσεις των οποίων επικεντρώνονται κύρια στις υποδομές των πόλεων και οικισμών, αφορούν σε βραχυπρόθεσμο, μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα α) την αύξηση της έντασης των βροχοπτώσεων και συνεπώς της έντασης και της συχνότητας εκδήλωσης των πλημμυρικών φαινομένων και β) την αύξηση της μέσης ετήσιας θερμοκρασίας. Ειδικότερα:

⁵ <https://www.greektips.gr/index.php/proorismos/makedonia/kozani/perihgiseis/item/1247-πόλη-της-κοζάνης>

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Τρωτότητα δομημένου περιβάλλοντος στα πλημμυρικά φαινόμενα

Δεδομένου ότι πόλη της Κοζάνης βρίσκεται πλησίον Ζωνών Δυσνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας (ΖΔΥΚΠ) και των ζωνών κατάκλισης, το δομημένο περιβάλλον της και ιδιαίτερα οι υποδομές που βρίσκονται σε χαμηλά υψόμετρα ή σε περιοχές χωρίς έντονες κλίσεις, κρίνονται υψηλής τρωτότητας (βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα) στις επιπτώσεις που προκαλούνται από την εκδήλωση των πλημμυρικών φαινομένων.

Ορισμένες από τις σημαντικότερες αναμενόμενες επιπτώσεις είναι:

- Η συμφόρηση των αποχετευτικών συστημάτων των δρόμων και κατά συνέπεια η πρόκληση καταστροφών στις παρόδιες ιδιοκτησίες και υποδομές (π.χ. καταστήματα, οικίες).
- Η μη ταχεία απορροή των ομβρίων από τις στέγες και τις αυλές σπιτιών, και η πρόκληση πλημμύρας εντός αυτών.
- Η πρόκληση βλαβών στα δίκτυα ΟΚΩ από την εκδήλωση των πλημμυρικών φαινομένων, οι οποίες δύναται να προκαλέσουν τη διακοπή της λειτουργίας τους (π.χ. διακοπή υδροδότησης, ηλεκτροδότησης, τηλεπικοινωνιών κ.λπ.).
- Η αύξηση των τοπικών καθιζήσεων του εδάφους λόγω της εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων.

Τρωτότητα δομημένου περιβάλλοντος στις αυξημένες θερμοκρασίες

Όσον αφορά στη θερμοκρασία, η ευρύτερη περιοχή παρουσιάζει σχετική τρωτότητα στην αύξηση της θερμοκρασίας στο εσωτερικό των κτιρίων. Ιδιαίτερα τρωτές ως προς την αύξηση της θερμοκρασίας στο εσωτερικό τους (βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα) εκτιμάται ότι είναι οι κτιριακές εγκαταστάσεις, στις οποίες συγκεντρώνεται μεγάλος αριθμός ανθρώπων ή/και σημαντικός αριθμός ατόμων που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες (οίκοι ευγηρίας, ΚΑΠΗ, νοσοκομεία, εκπαιδευτικά ιδρύματα, πολιτιστικοί χώροι, εκκλησίες κ.λπ.).

Όσον αφορά στο φαινόμενο της αστικής θερμικής νησίδας⁶, το οποίο αναμένεται να ενταθεί, τρωτά κρίνονται βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα όλα τα αστικά κέντρα και ιδιαίτερα οι μεγαλύτερες πόλεις με πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων.

Σεισμικά φαινόμενα

Ο σεισμός είναι ένα φυσικό φαινόμενο χωρίς δυνατότητα πρόγνωσης για το χρόνο εκδήλωσής του, αλλά ούτε για το μέγεθος και τις επιπτώσεις του στο κοινωνικό σύνολο.

Η Δυτική Μακεδονία και ειδικότερα η Π.Ε. Κοζάνης, σύμφωνα με επιστημονικά δεδομένα, θεωρείται περιοχή χαμηλής σεισμικής επικινδυνότητας, στο σύνολο της χώρας.

Ωστόσο, έπειτα από το μεγάλο σεισμό του 1995, μεγέθους 6,6 βαθμών της κλίμακας ρίχτερ, που προκάλεσε σημαντικές υλικές ζημιές, σε παλαιά κυρίως κτίρια των Π.Ε. Κοζάνης και Γρεβενών, τα κτίρια τόσο στην πόλη της Κοζάνης όσο και στις Τοπικές της Κοινότητες, διαθέτουν στην πλειονότητά τους επαρκή αντισεισμική θωράκιση, σε περίπτωση εκδήλωσης σεισμού.

Επιπλέον, ειδικότερα για την πόλη της Κοζάνης έχουν επιλεγεί συνολικά πενήντα τρεις (53) χώροι καταφυγής του πληθυσμού σε περίπτωση εκδήλωσης σεισμού οι οποίοι χωροθετούνται⁷ ως εξής:

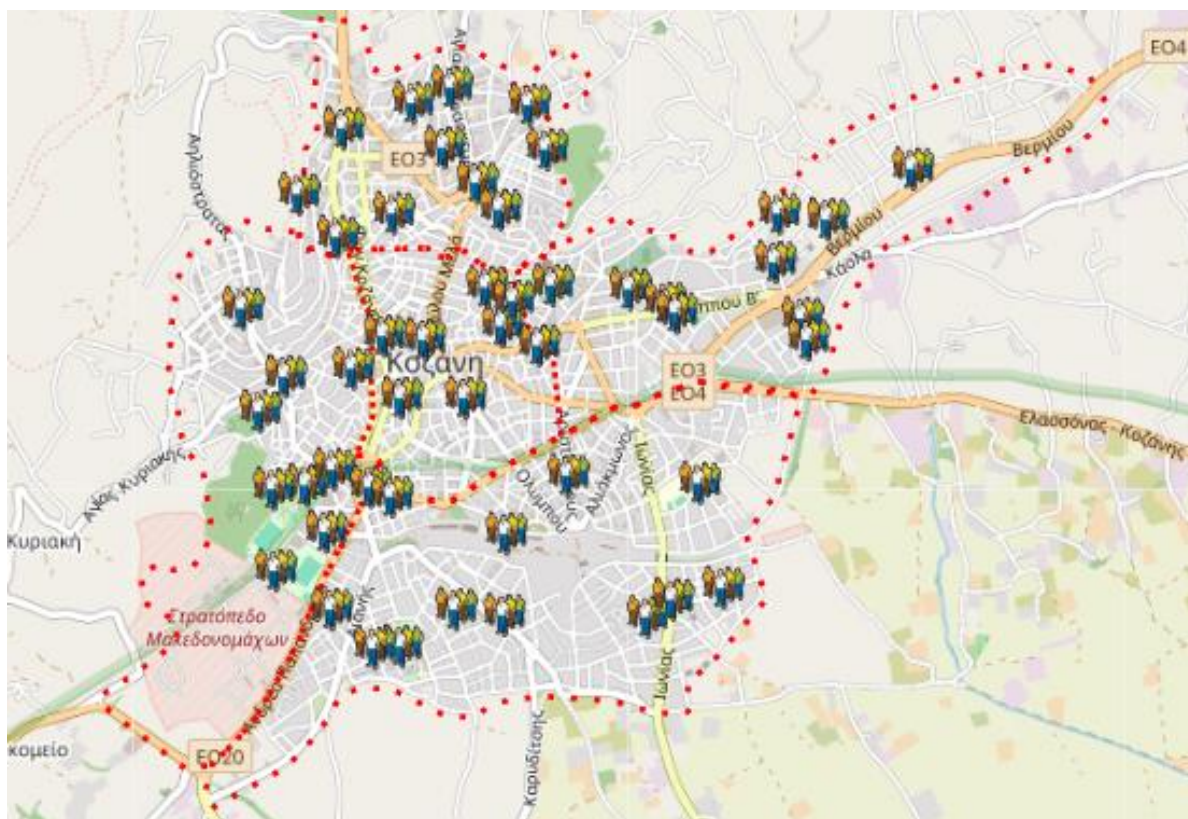
- Ευρύτερο κέντρο: 10 χώροι χωρητικότητας 4.200 ατόμων,
- Βόρειος τομέας: 11 χώροι,
- Δυτικός τομέας: 9 χώροι,
- Νότιος τομέας: 13 χώροι,
- Ανατολικός τομέας: 10 χώροι.

⁶ Φαινόμενο αστικής θερμικής νησίδας: Αφορά στην αύξηση των θερμοκρασιών που αναπτύσσονται εντός των αστικών κέντρων στη διάρκεια της ημέρας, και ιδιαίτερα κατά τις νυκτερινές ώρες. Το φαινόμενο οφείλεται α) στη μεγαλύτερη απορρόφηση της ηλιακής ακτινοβολίας και της θερμότητας από τα κτίρια και τους δρόμους και την απελευθέρωσή της κατά τη νύχτα, β) στην έλλειψη πράσινου στα κέντρα των πόλεων, γ) στη συγκέντρωση των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στις πόλεις (π.χ. κίνηση οχημάτων που απελευθερώνουν θερμότητα) και δ) στην επανεκπομπή μεγάλου μήκους κύματος ακτινοβολίας από τους ατμοσφαιρικούς ρύπους.

⁷ <https://cityofkozani.maps.arcgis.com/apps/Cascade/index.html?appid=70d9c3e03af14928bae53bec278369cb>

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Εικόνα 1: Χώροι καταφυγής πληθυσμού σε περίπτωση σεισμού εντός αστικού ιστού

Πηγή: Δήμος Κοζάνης

3.1.2.3 Κλιματικά Χαρακτηριστικά – Κλιματική Αλλαγή

Κλιματικά Χαρακτηριστικά

Το κλίμα της περιοχής είναι ηπειρωτικό, με ψυχρούς χειμώνες με αρκετές χιονοπτώσεις και θερμά καλοκαίρια. Οι ελάχιστες θερμοκρασίες καταγράφονται τον Ιανουάριο ($<3^{\circ}\text{C}$) και οι μέγιστες τον Ιούλιο ($>24^{\circ}\text{C}$).

Ο μεγαλύτερος όγκος των βροχοπτώσεων πέφτει κατά τους φθινοπωρινούς και εαρινούς μήνες συμβάλλοντας στην τροφοδοσία των βαθιών και των ρηχών υδροφόρων. Οι βροχοπτώσεις κατά τους χειμερινούς μήνες είναι περιορισμένες, γεγονός το οποίο οφείλεται στο ότι κατά τους μήνες αυτούς υπάρχουν πολλές χιονοπτώσεις, τα συνήθη βροχόμετρα που χρησιμοποιούνται στους μετεωρολογικούς σταθμούς αδυνατούν να μετρήσουν ολόκληρη την ποσότητα του χιονιού που πέφτει και περιορίζονται σε ένα μικρό μέρος αυτών.

Επίσης, σε πολλούς σταθμούς δεν υπάρχουν συστηματικές παρατηρήσεις για το πάχος του χιονιού, οπότε καθίσταται δυσχερές, αν όχι αδύνατο, ο υπολογισμός του νερού που προέρχεται από το λιώσιμο του χιονιού.

Για το έτος 2023, η μικρότερη μέση ελάχιστη θερμοκρασία παρουσιάζεται το μήνα Φεβρουάριο ($-0,9^{\circ}\text{C}$) ενώ η μεγαλύτερη μέση μέγιστη θερμοκρασία τον Ιούλιο (33°C). Το ετήσιο ύψος βροχής υπολογίζεται σε 837,9 mm με το μέγιστο ύψος βροχόπτωσης να σημειώνεται το μήνα Μάιο (62,2 mm). Η μέση ταχύτητα του ανέμου είναι 13,5 km/h ενώ η μέγιστη ριπή ανέμου παρατηρείται τον Ιούνιο (75,6 km/h). Στο Παράρτημα Ι παρατίθενται στοιχεία σχετικά με διάφορα κλιματολογικά⁸ χαρακτηριστικά της Κοζάνης τα οποία μπορούν να δώσουν μια γενική εικόνα εξέλιξης του κλίματος της περιοχής κατά τη διάρκεια του έτους.

⁸ Πηγή δεδομένων: Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών και ιστότοπος www.meteofarm.gr

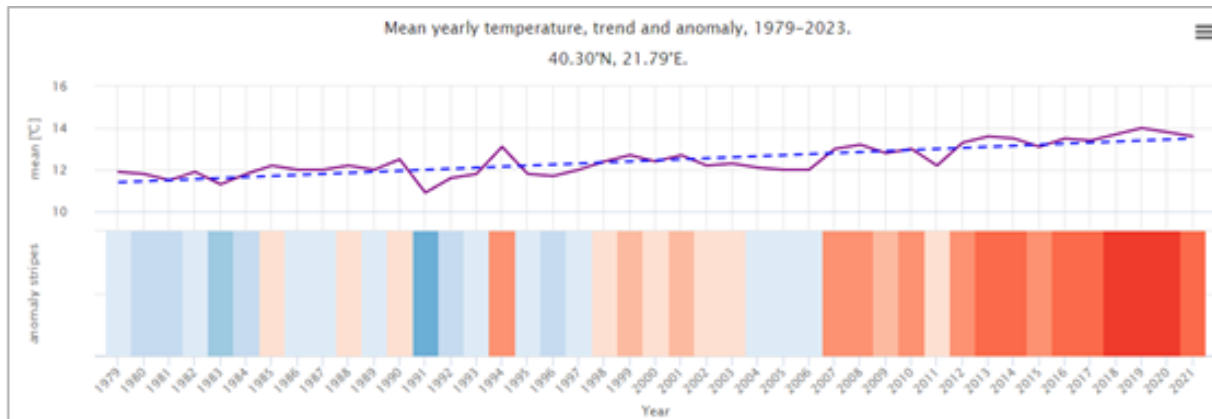
Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Κλιματική Αλλαγή

Η ευρύτερη περιοχή παρουσιάζει υψηλή τρωτότητα στην κλιματική αλλαγή. Οι κυριότερες επιπτώσεις της αφορούν στην αύξηση της θερμοκρασίας, στη διαθεσιμότητα του νερού, σε ακραία καιρικά φαινόμενα, σε προβλήματα στις υποδομές, στην υγεία των κατοίκων, στην ενέργεια, στη γεωργία και στη δασοκομία, στο έδαφος κλπ.

Το παρακάτω γράφημα απεικονίζει μια εκτίμηση της μέσης ετήσιας θερμοκρασίας για την περιοχή της Κοζάνης της περιόδου 1979 – 2021. Η θετική γραμμή τάσης της κλιματικής αλλαγής (διακεκομμένη μπλε γραμμή) υποδεικνύει την αύξηση θερμοκρασίας στην περιοχή από το 2007 (κόκκινες λωρίδες θέρμανσης) με τα θερμότερα έτη να παρατηρούνται την τριετία 2018 – 2020.

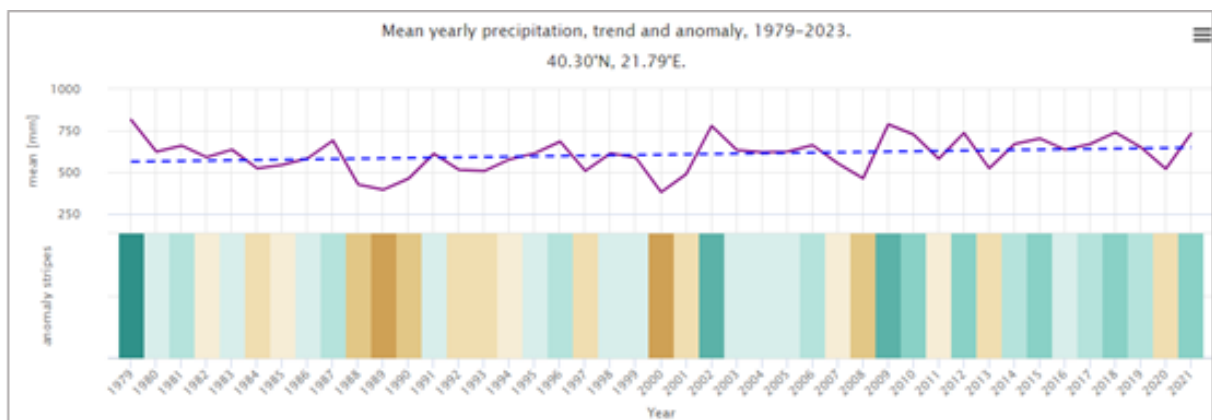
Γράφημα 1: Μέση Ετήσια Αλλαγή Θερμοκρασίας Κοζάνης, έτη 1979 – 2021

Πηγή: www.meteoblue.com

Θετική είναι και η γραμμή τάσης των βροχοπτώσεων (Γράφημα 2) γεγονός που υποδηλώνει ότι το κλίμα της Κοζάνης γίνεται πιο υγρό λόγω της κλιματικής αλλαγής. Στο κάτω μέρος του γραφήματος οι χρωματιστές λωρίδες (λωρίδες κατακρήμνισης) αντιπροσωπεύουν τη συνολική βροχόπτωση του έτους (πράσινο για τα πιο υγρά και καφέ για τα πιο ξηρά έτη).

Γράφημα 2: Μέση Ετήσια Μεταβολή Βροχοπτώσεων Κοζάνης, έτη 1979 – 2021

Πηγή: www.meteoblue.com

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Ατμοσφαιρική Ρύπανση

Όσον αφορά στην ατμοσφαιρική ρύπανση, σύμφωνα με μετρήσεις⁹ του Οκτωβρίου (2023) ο αέρας εντός του αστικού ιστού εμφάνιζε υψηλό επίπεδο ρύπανσης με αποτέλεσμα να θεωρείται ανθυγιεινός για τις ευαίσθητες ομάδες πληθυσμού. Οι τιμές των παραμέτρων $PM_{2.5}$ και NO_2 είχαν τις τιμές $55 \mu g/m^3$ και $51 \mu g/m^3$ αντίστοιχα ενώ οι παράμετροι PM_{10} και O_3 κυμαίνονταν σε καλύτερα επίπεδα παίρνοντας τις τιμές $36 \mu g/m^3$ και $26 \mu g/m^3$.

Ηλεκτρομαγνητική Ακτινοβολία

Ο Δήμος Κοζάνης συμμετέχει στο πρόγραμμα «ΕΡΜΗΣ», ένα πρωτοποριακό σύστημα συνεχούς μέτρησης και ελέγχου της εκπεμπόμενης ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας ραδιοσυχνοτήτων στο περιβάλλον. Το σύστημα αυτό μετρά και καταγράφει σε 24ωρη βάση το σύνολο της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας από διάφορες πηγές, όπως κεραίες ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών, κεραίες κινητής τηλεφωνίας, ραντάρ κ.λπ.

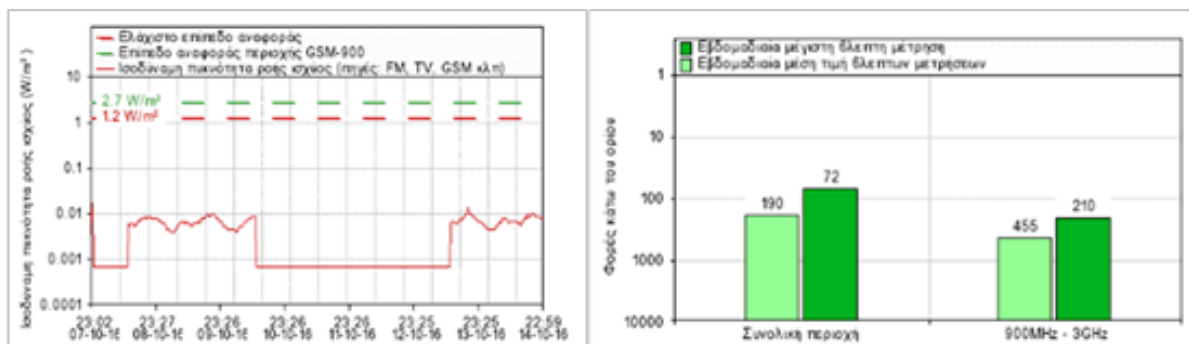
Από τις 30 Σεπτεμβρίου 2015, έχουν τεθεί σε λειτουργία δύο (2) νέοι σταθμοί μέτρησης ηλεκτρομαγνητικών πεδίων στην πόλη της Κοζάνης, ένας στο κτίριο όπου στεγάζεται η Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου και ένας στο κτίριο όπου στεγάζεται η Πολεοδομία/ σε κτίρια όπου στεγάζονται υπηρεσίες του Δήμου.

Οι υποδομές ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας που αποτελούν αντικείμενο του έργου είναι αυτές που εκπέμπουν σε ευρεία περιοχή συχνοτήτων (100kHz – 6 GHz, αδειοδοτούμενες και μη), όπως:

- τα δίκτυα ασύρματων επικοινωνιών (δίκτυα κινητής τηλεφωνίας παλαιάς και νέας γενιάς GSM-900 και GSM-1800, UMTS & LTE), δίκτυα σταθερής ασύρματης πρόσβασης, κ.λπ.),
- κεραίες ραδιοφωνίας και τηλεόρασης, διατάξεις ραντάρ,
- ασύρματα δίκτυα που δεν απαιτούν άδεια (Wireless Hotspots, εταιρικές ζεύξεις κ.λπ.).

Από τις μετρήσεις των σταθμών αυτών, προκύπτει ότι η μέση τιμή έντασης ηλεκτρικού πεδίου (V/m) είναι κατά πολύ χαμηλότερη του αυστηρότερου ορίου έκθεσης της υποπεριοχής.

Γράφημα 3: Εβδομαδιαίο γράφημα πυκνότητας ροής ισχύος (αριστερή εικόνα), Μέσες και μέγιστες τιμές πυκνότητας ροής ισχύος (δεξιά εικόνα), έτος 2016

Πηγή: Πρόγραμμα Συστημάτων Μετρήσεων Ηλεκτρομαγνητικής Ακτινοβολίας «ΕΡΜΗΣ», Σταθμός μετρήσεων Δημαρχείο Κοζάνης (<http://hermes.physics.auth.gr>)

⁹ Πηγή δεδομένων ιστότοπος www.accuweather.com

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

3.1.2.4 Χωροταξική και Πολεοδομική Οργάνωση

Στο ισχύον Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ) της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (ΦΕΚ 1472/Β'/09-10-2003) περιγράφεται ο ρόλος της Κοζάνης ως περιφερειακός πόλος ανάπτυξης και ως πόλη κόμβος για τα Δυτικά Βαλκάνια. Ο αναπτυξιακός της ρόλος στοχεύει στην εξέλιξη της Κοζάνης σε κέντρο παραγωγικών, εμπορικών, επιστημονικών, πανεπιστημιακών, τεχνολογικών πολιτικών και συνεδριακών δραστηριοτήτων καθώς και σε κέντρο υπηρεσιών για μια ευρύτερη περιοχή από αυτήν της Περιφέρειας. Ειδικότερα για την πόλη, προτείνονται δράσεις ολοκληρωμένου αστικού σχεδιασμού και αναπλάσεων, δράσεις στον τομέα της υγείας – πρόνοιας καθώς και μια σειρά δράσεων βελτίωσης και αναβάθμισης του περιβάλλοντος.

Οι κατευθύνσεις οι οποίες δίνονται για την πόλη της Κοζάνης στην αναθεώρηση του ισχύοντος ΠΠΧΣΑΑ της Περιφέρειας (για το οποίο απαιτείται περαιτέρω επικαιροποίηση) είναι οι εξής:

- Κρίνεται απαραίτητη η αναβάθμιση του ρόλου της Κοζάνης ώστε να αποκτήσει λειτουργικά και ουσιαστικά το ρόλο δευτερεύοντα εθνικού πόλου με διαπεριφερειακή εμβέλεια, καθώς και πόλου – κόμβου στον ευρύτερο διασυνοριακό χώρο των Δυτικών Βαλκανίων. Στο πλαίσιο αυτό, είναι επιθυμητή η προώθηση δράσεων και σχεδίων που αναδεικνύουν τη θέση της Κοζάνης σε ένα διασυνοριακό πολυκεντρικό σύστημα μικρών πόλεων με βάση το τρίγωνο Κοζάνη – Κορυτσά – Μπίτολα.
- Απαιτείται η προώθηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων που αφενός θα αναδείξουν τον υποστηρικτικό και προωθητικό αναπτυξιακό ρόλο της Κοζάνης και αφετέρου θα διασφαλίζουν την απαιτούμενη ποιότητα ζωής των κατοίκων και την παραμονή τους στην περιοχή. Ειδικότερη έμφαση πρέπει να δοθεί στο κέντρο της πόλης, σε περιοχές που αντιμετωπίζουν προβλήματα φτώχειας και περιβαλλοντικής υποβάθμισης, καθώς και στη συνολική βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και της εικόνας της πόλης μέσω δράσεων ολοκληρωμένου αστικού σχεδιασμού.
- Απαιτείται διαφοροποίηση της τοπικής οικονομίας με την τόνωση των λοιπών παραγωγικών κλάδων και την υποστήριξη νέων οικονομικών δραστηριοτήτων που θα εμπλουτίσουν την αναπτυξιακή φυσιογνωμία του δήμου και θα διευρύνουν τις ευκαιρίες απασχόλησης.
Ιδιαίτερη βαρύτητα θα πρέπει να δοθεί στη στήριξη και περαιτέρω ανάπτυξη της αγροτικής παραγωγής, με έμφαση στα τοπικά προϊόντα, στη σύνδεση της μεταποίησης με την αγροτική παραγωγή, καθώς και στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας που σχετίζεται με την έρευνα, την τεχνολογία και την καινοτομία.
- Είναι αναγκαία η προώθηση δράσεων ανάδειξης και αξιοποίησης του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος του Δήμου με έμφαση στην ιστορική κληρονομιά που διαθέτει, καθώς και δράσεων προβολής και αξιοποίησης της βιομηχανικής κληρονομιάς του, έτσι ώστε να αναπτυχθεί και ο κλάδος του τουρισμού και της αναψυχής με την προώθηση και ειδικών μορφών τουρισμού.
- Είναι αναγκαία η αξιοποίηση της συνεργασίας και διασύνδεσης των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με τις τοπικές επιχειρήσεις και φορείς για την ανάπτυξη καινοτόμων δραστηριοτήτων και τη δημιουργία καινοτόμων κλάδων, ώστε η Κοζάνη να αναδειχθεί σε κέντρο εφαρμοσμένης έρευνας και επιχειρηματικών μονάδων συγκέντρωσης (cluster).
- Απαιτείται η ενεργοποίηση, αξιοποίηση και ενίσχυση των θεσμοθετημένων επιχειρηματικών υποδομών, δηλαδή της ΒΙ.ΠΕ και του ΒΙΟ.ΠΑ Κοζάνης, για την ανάπτυξη και διαφοροποίηση της τοπικής και ευρύτερα της περιφερειακής οικονομίας.
- Βασική προτεραιότητα για την αναπτυξιακή φυσιογνωμία του δήμου θεωρείται η προβολή και ανάδειξη των μουσείων διαπεριφερειακής εμβέλειας του δήμου (Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής, Αρχαιολογική Συλλογή Κοζάνης, Αρχαιολογικό Μουσείο Κοζάνης, Ιστορικό – Λαογραφικό και Φυσικής Ιστορίας Μουσείο Κοζάνης), καθώς και της Βιβλιοθήκης και της Χαρτοθήκης της πόλης της Κοζάνης.
- Απαιτείται η ολοκλήρωση του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού στο σύνολο του Δήμου με προτεραιότητα σε όποιες Δημοτικές Ενότητες έχει ήδη ξεκινήσει (Δημοτική Ενότητα Κοζάνης).

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Οι υπάρχουσες πολεοδομικές ενότητες του αστικού ιστού είναι οι Α, Β, Γ, Δ, Ε, ΣΤ, Ζ, Η, Θ, Ι σύμφωνα με το ισχύον Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) Κοζάνης (ΦΕΚ 68/Δ'/18-02-1986). Στο υπό επικαιροποίηση ΓΠΣ, καθορίζονται οι πολεοδομικές ενότητες 1, 2, 3, 4, 5, 6 και 7 τα χαρακτηριστικά των οποίων παρουσιάζονται στη συνέχεια.

Η **πολεοδομική ενότητα 1** χαρακτηρίζεται από έντονο ανάγλυφο και κλίσεις και σε αυτήν συμπεριλαμβάνονται ζώνες με εξέχοντα περιβαλλοντικά στοιχεία. Επικρατούσα χρήση αποτελεί η κατοικία και εδώ χωροθετούνται τα κτίρια της Περιφερειακής Ενότητας, του «Μαμάτσειου» Γενικού Νοσοκομείου Κοζάνης και του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου.

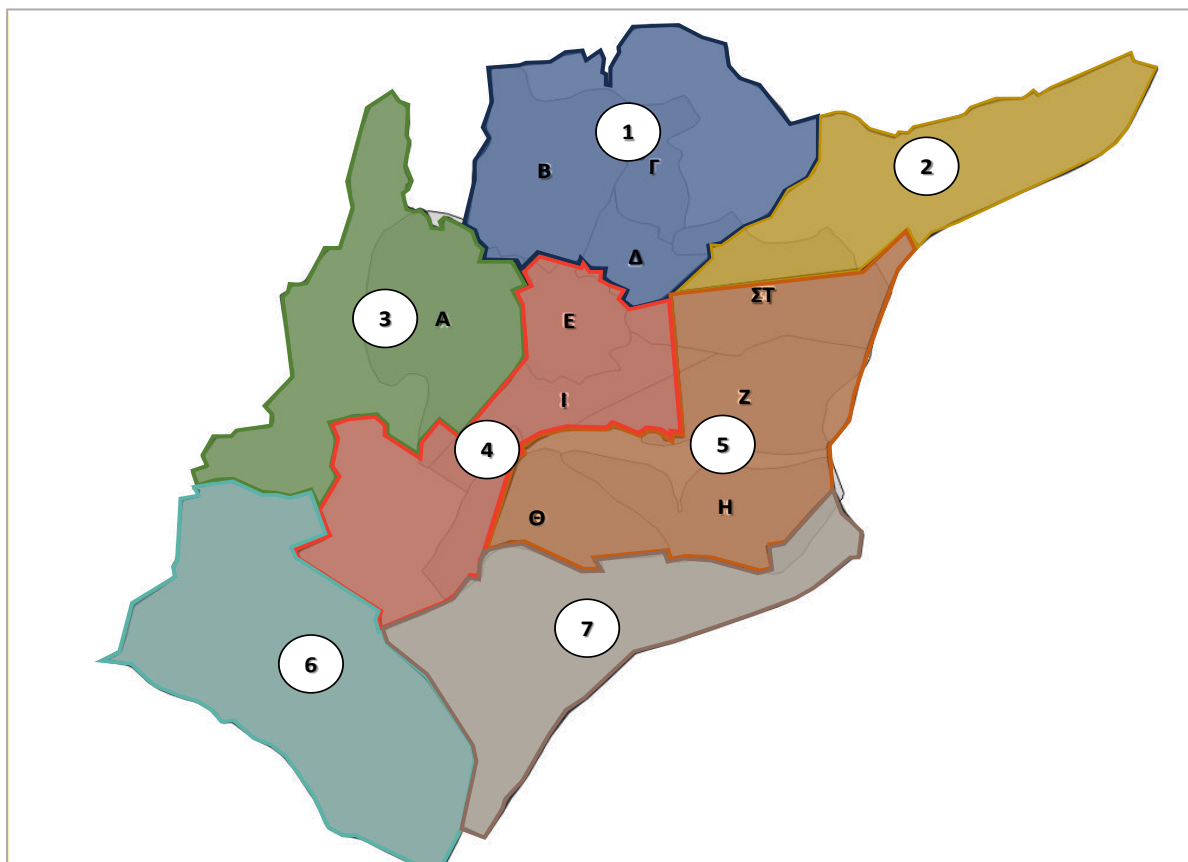
Η **πολεοδομική ενότητα 2** χαρακτηρίζεται από έντονες κλίσεις και κυρίαρχη χρήση είναι το εμπόριο.

Η **πολεοδομική ενότητα 3** χαρακτηρίζεται από έντονες κλίσεις και περιοχές με σημαντικά περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά. Κυρίαρχη χρήση αποτελεί η κατοικία και πρόκειται για αρκετά πυκνοδομημένη περιοχή.

Η **πολεοδομική ενότητα 4** αποτελεί τον κεντρικό τομέα της πόλης και περιλαμβάνει κυρίως τις κεντρικές λειτουργίες και εμπορικές δραστηριότητες της Κοζάνης. Στα όριά της χωροθετούνται το Δημαρχείο, δημόσιες υπηρεσίες, τραπεζικά ιδρύματα και το αστυνομικό τμήμα ενώ αποτελεί συχνά περιοχή μελέτης αρκετών προτάσεων ανάπλασης.

Η **πολεοδομική ενότητα 5** οριοθετείται από το τμήμα της σιδηροδρομικής γραμμής Κοζάνης – Αμυνταίου. Χαρακτηρίζεται από επίπεδο ανάγλυφο και αποτελεί και αυτή περιοχή προς ανάπλαση καθώς προτείνονται τμηματικές υπογειοποιήσεις, δενδροφυτεύσεις, χώροι στάθμευσης οχημάτων κ.λπ. Κυρίαρχη χρήση αποτελεί η κατοικία σε συνδυασμό με υπερτοπικές λειτουργίες (γραφεία ΔΕΗ, ΚΤΕΛ κ.ά.).

Χάρτης 3: Πολεοδομικές Ενότητες Αστικού Ιστού Κοζάνης

Πηγή: Αθανάσιος Θεοδωρόπουλος, «Πρότυπος πολεοδομικός σχεδιασμός της περιοχής του σιδηροδρομικού σταθμού Κοζάνης», Διπλωματική εργασία, 2017

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Οι **πολεοδομικές ενότητες 6 και 7** είναι και πρόκειται να παραμείνουν σχετικά αραιοδομημένες. Προβλέπεται να υλοποιηθεί η ανάπτυξή τους με χαμηλούς όρους δόμησης ενώ θα ληφθούν υπόψη ειδικοί κανονισμοί κατά την επέκταση του σχεδίου¹⁰.

3.1.3 Κοινωνικο-οικονομικά Χαρακτηριστικά

3.1.3.1 Πληθυσμός – Ανθρώπινο Δυναμικό

Δημογραφικές εξελίξεις και τάσεις

Ο πληθυσμός του Δήμου Κοζάνης την περίοδο 2011 – 2021 σημείωσε μείωση κατά –5,8% (από 71.388 κατοίκους το 2011 σε 67.224 το 2021), ποσοστό μικρότερο συγκριτικά με την πληθυσμιακή μεταβολή της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Κοζάνης (–8,6%) και της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (–10,3%). Στη Δημοτική Ενότητα (Δ.Ε.) Κοζάνης ο πληθυσμός μειώθηκε κατά –1,3% ενώ στην περιοχή παρέμβασης παρατηρείται μικρή πληθυσμιακή αύξηση +3,1% (από 41.492 κατοίκους το 2011 σε 42.797).

Πίνακας 1: Πληθυσμιακή Μεταβολή έτη 2011 – 2021

Χωρική Ενότητα	Έτος		Ποσοστιαία Μεταβολή 2011 – 2022
	2011	2021	
Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας	283.689	254.595	–10,3%
Περιφερειακή Ενότητα Κοζάνης	150.196	137.210	–8,6%
Δήμος Κοζάνης	71.388	67.224	–5,8%
Δημοτική Ενότητα Κοζάνης	53.880	53.174	–1,3%
Περιοχή Παρέμβασης	41.492	42.797	+3,1%

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

Στο σύνολο του δήμου, η κατανομή ανδρών και γυναικών (2021) παρουσιάζει οριακή διαφοροποίηση καθώς οι γυναίκες αποτελούν το 50,1% (35.474 άτομα) και οι άνδρες το 49,9% (33.518 άτομα).

Εν αναμονή της δημοσίευσης των λοιπών αποτελεσμάτων της απογραφής πληθυσμού – κατοικιών 2021, για την ανάλυση και μελέτη των δημογραφικών και κοινωνικών χαρακτηριστικών του πληθυσμού (ηλικιακή κατανομή, δημογραφικοί δείκτες, εκπαιδευτικό επίπεδο, κατάσταση απασχόλησης κ.λπ.) θα χρησιμοποιηθούν τα στοιχεία της προηγούμενης απογραφής (2011) σε επίπεδο Δήμου Κοζάνης.

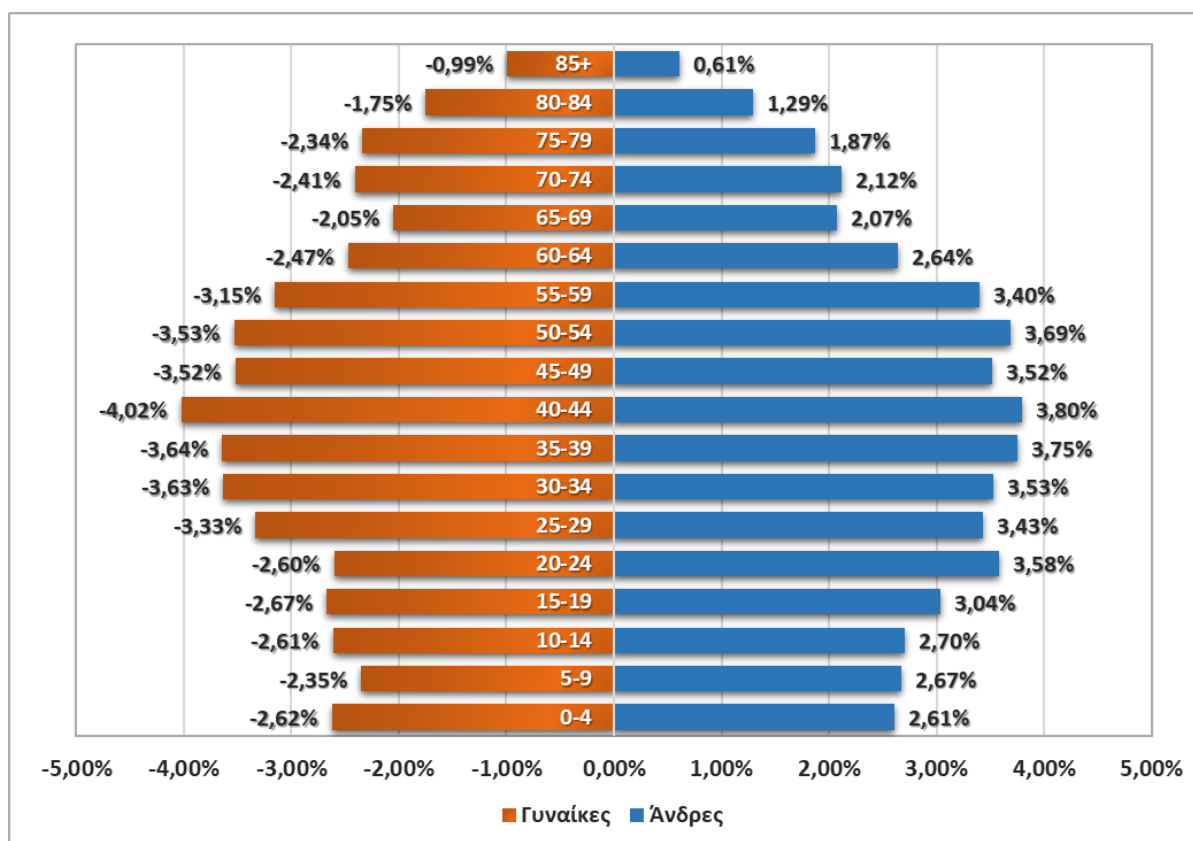
Όπως φαίνεται και στο γράφημα πληθυσμιακής πυραμίδας που ακολουθεί (Γράφημα 4) το φαινόμενο της δημογραφικής γήρανσης έχει ηπιότερες διαστάσεις στο Δήμο Κοζάνης καθώς παρουσιάζει πιο ευνοϊκά χαρακτηριστικά όσον αφορά στην ηλικιακή διάρθρωση, γεγονός το οποίο έχει θετικές συνέπειες στη συνολική κοινωνικοοικονομική κατάσταση και την αναπτυξιακή προοπτική του.

Βάσει της ανάλυσης κατά ηλικία του πληθυσμού, παρατηρείται ότι ο παραγωγικός πληθυσμός (15 – 64 ετών) ανέρχεται σε ποσοστό 66,94%, ο πληθυσμός άνω των 65 ετών στο 17,5% και ο νεανικός πληθυσμός (0 – 14 ετών) στο 15,56%. Τα ποσοστά ανδρών και γυναικών κυμαίνονται σε παρόμοια επίπεδα με μικρή υπεροχή των ανδρών στις ηλικίες 15 – 24 και των γυναικών στις ηλικίες 75 και άνω.

¹⁰ Αθανάσιος Θεοδωρόπουλος, «Πρότυπος Πολεοδομικός Σχεδιασμός της Περιοχής του Σιδηροδρομικού Σταθμού Κοζάνης», Διπλωματική Εργασία, 2017

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Γράφημα 4: Πληθυσμιακή Πυραμίδα Δήμου Κοζάνης έτος 2011

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

Ενεργός πληθυσμός – απασχόληση, χαρακτηριστικά ενεργού πληθυσμού (μορφωτικό επίπεδο, εξειδικεύσεις κλπ.) και αγορά εργασίας: εξελίξεις και τάσεις, συνολικά, ανά τομέα και κλάδο

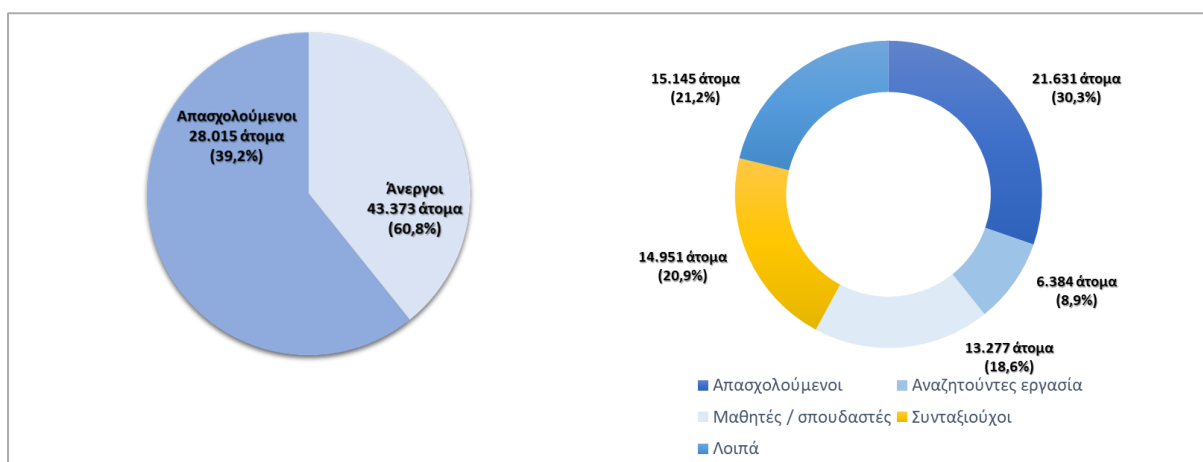
Αναφορικά με το επίπεδο εκπαίδευσης του πληθυσμού¹¹, το 15,3% είναι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (10.897 άτομα), το 26,5% δευτεροβάθμιας (18.928 άτομα), το 39,4% πρωτοβάθμιας (28.163 άτομα), το 12,2% (8.703 άτομα) δεν έχει ολοκληρώσει την πρωτοβάθμια εκπαίδευση και το 6,6% (4.697 άτομα) είναι βρέφη / νήπια. Παρατηρείται ότι το εκπαιδευτικό επίπεδο των κατοίκων του δήμου είναι υψηλότερο συγκριτικά με το αντίστοιχο της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, υπολείπεται ωστόσο αυτό του συνόλου της χώρας.

Όσον αφορά στην κατάσταση απασχόλησης, το 60,8% του πληθυσμού (43.373 άτομα) βρίσκεται εκτός εργατικού δυναμικού ενώ οι συμμετέχοντες στην παραγωγική διαδικασία (απασχολούμενοι, άνεργοι) αποτελούν το υπόλοιπο 39,2% (28.015 άτομα). Ειδικότερα, για την κατάσταση ασχολίας του πληθυσμού, το 30,3% (21.631 άτομα) είναι απασχολούμενοι, το 8,9% (6.384 άτομα) ζητούν εργασία, το 18,6% (13.277 άτομα) είναι μαθητές / σπουδαστές, το 20,9% (14.951 άτομα) συνταξιούχοι και το 21,2% (15.145 άτομα) ασχολείται με λοιπές ασχολίες.

¹¹ Στοιχεία ΕΛ.ΣΤΑΤ. σε επίπεδο Δήμου, έτος 2011

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Γράφημα 5: Κατάσταση απασχόλησης και ασχολίας πληθυσμού Δήμου Κοζάνης έτος 2011

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία (2023) του Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, κατά την επταετία 2017 – 2023 στο Δήμο Κοζάνης δημιουργήθηκαν συνολικά 253 νέες θέσεις εργασίας που αντιστοιχούν σε μικρή αύξηση 1,9%. Οι νέες θέσεις απασχόλησης αφορούν κυρίως θέσεις μέσου επιπέδου δεξιοτήτων (χειριστές μηχανημάτων, οδηγοί οχημάτων, απασχολούμενοι σε τεχνικά επαγγέλματα, υπάλληλοι γενικών καθηκόντων, ειδικευμένοι πωλητές, γραμματείς κ.λπ.). Από την εξέταση της δημιουργίας των νέων θέσεων εργασίας κατ' έτος παρατηρείται είτε μείωση των θέσεων εργασίας (2019, 2020) είτε οριακή αύξησή τους. Εξάιρεση αποτελεί η διετία 2017 – 2018 όπου δημιουργήθηκαν συνολικά 670 θέσεις (+5,1%).

Πίνακας 2: Θέσεις Εργασίας Δήμου Κοζάνης ανά Επίπεδο Δεξιοτήτων έτη 2017 – 2023

Έτος	Σύνολο	Επίπεδο Δεξιοτήτων			Αριθμός Νέων Θέσεων Εργασίας	Ποσοστιαία Μεταβολή
		Υψηλό*	Μέσο**	Χαμηλό***		
2017	13.150	2.172	9.764	1.214	–	–
2018	13.820	2.428	10.068	1.324	670	5,1%
2019	13.404	2.477	9.591	1.336	-416	-3,0%
2020	13.212	2.748	9.115	1.349	-192	-1,4%
2021	13.257	2.672	9.216	1.369	45	0,3%
2022	13.344	2.761	9.208	1.375	87	0,7%
2023	13.403	2.751	9.256	1.396	59	0,4%
Συνολικές νέες θέσεις και ποσοστιαία μεταβολή στην επταετία 2017 – 2023					253	1,9%
* Υψηλό Επίπεδο Δεξιοτήτων: Αντιστοιχεί σε επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.						
** Μέσο Επίπεδο Δεξιοτήτων: Αντιστοιχεί σε επίπεδο εκπαίδευσης λυκείου ή τεχνικής κατάρτισης.						
*** Χαμηλό Επίπεδο Δεξιοτήτων: Αντιστοιχεί σε επίπεδο εκπαίδευσης γυμνασίου ή χαμηλότερο.						

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, 2023

Ο κλάδος που εμφανίζει τη μεγαλύτερη δυναμικότητα στο Δήμο Κοζάνης για το έτος 2023 είναι οι «Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες» και ειδικότερα η «Προετοιμασία εργοταξίου» ακολουθούμενες από τη «Βιομηχανία τροφίμων» και τη «Δημόσια διοίκηση και άμυνα κ.λπ.».

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Στον αντίποδα, οι κλάδοι με τη χαμηλότερη δυναμικότητα είναι η «Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού» και ειδικότερα η «Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος», ακολουθούμενη από τις «Δραστηριότητες μουσείων» και τις «Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχειοφυλακείων, μουσείων και λοιπών πολιτιστικών δραστηριοτήτων».

Πίνακας 3: Δυναμικοί Κλάδοι Δήμου Κοζάνης έτος 2023

α/α	Κωδικός Κλάδου	Ονομασία Κλάδου (2D/4D)	Νέες Θέσεις Εργασίας
1	43	Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες	100
1.1	4312	Προετοιμασία εργοταξίου	63
2	10	Βιομηχανία τροφίμων	53
2.1	1089	Παραγωγή άλλων ειδών διατροφής π.δ.κ.α.	30
3	84	Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	51
3.1	8411	Γενικές δραστηριότητες δημόσιας διοίκησης	45
4	93	Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας	48
4.1	9319	Άλλες αθλητικές δραστηριότητες	32
5	45	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	43
5.1	4520	Συντήρηση και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων	15
6	46	Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	42
6.1	4673	Χονδρικό εμπόριο ξυλείας, οικοδομικών υλικών και ειδών υγιεινής	8
6.2	4634	Χονδρικό εμπόριο ποτών	8
7	41	Κατασκευές κτιρίων	35
7.1	4120	Κατασκευή κτιρίων για κατοικίες και μη	36
76	70	Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων, δραστηριότητες παροχής συμβούλων διαχείρισης	-108
76.1	7022	Δραστηριότητες παροχής επιχειρηματικών συμβουλών και άλλων συμβουλών διαχείρισης	-108
77	91	Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχειοφυλακείων, μουσείων και λοιπές πολιτιστικές δραστηριότητες	-114
77.1	9102	Δραστηριότητες μουσείων	0
78	35	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	-160
78.1	3511	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος	-145

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, 2023

Στα επαγγέλματα, μεγαλύτερη δυναμικότητα σημειώνουν οι «Υπάλληλοι γραφείου» ακολουθούμενοι από τους «Οδηγούς μέσων μεταφοράς και χειριστές κινητού εξοπλισμού» και τους «Ανειδίκευτοι εργάτες ορυχείων, κατασκευών κ.λπ.». Χαμηλότερη δυναμικότητα εμφανίζουν οι «Τεχνίτες ανέγερσης και αποπεράτωσης κτιρίων και άλλων δομικών έργων», οι «Εκπαιδευτικοί» και οι «Χειριστές σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων».

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Πίνακας 4: Δυναμικά Επαγγέλματα Δήμου Κοζάνης έτος 2023

α/α	Κωδικός Επαγγέλματος	Ονομασία Επαγγέλματος (2D/4D)	Νέες Θέσεις Εργασίας
1	41	Υπάλληλοι γραφείου	82
1.1	4190	Λοιποί υπάλληλοι γραφείου	77
2	88	Οδηγοί μέσων μεταφοράς και χειριστές κινητού εξοπλισμού	60
2.1	8840	Χειριστές χωματουργικών μηχανημάτων και μηχανημάτων δομικών έργων	50
3	93	Ανειδίκευτοι εργάτες ορυχείων, κατασκευών, μεταποίησης και μεταφορών	59
3.1	9320	Ανειδίκευτοι εργάτες μεταποιητικών βιομηχανιών	22
4	76	Τεχνίτες επεξεργασίας τροφίμων και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	76
4.1	7620	Αρτοποιοί, ζαχαροπλάστες	37
5	51	Απασχολούμενοι στην παροχή προσωπικών υπηρεσιών	46
5.1	5170	Κομμωτές, κουρείς, αισθητικοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	11
6	53	Πωλητές και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	40
6.1	5320	Πωλητές σε καταστήματα	40
7	52	Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών προστασίας	36
7.1	5239	Λοιποί απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών προστασίας μ.α.κ.	36
40	81	Χειριστές σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων	-47
40.1	8111	Χειριστές εξορυκτικών μηχανημάτων	-4
41	24	Εκπαιδευτικοί	-68
41.1	2430	Καθηγητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	-40
42	72	Τεχνίτες ανέγερσης και αποπεράτωσης κτιρίων και άλλων δομικών έργων	-129
42.1	7240	Τεχνίτες ανέγερσης και συντήρησης κτιρίων και άλλων δομικών έργων μ.α.κ.	-120

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, 2023

Ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων του Δήμου το Δεκέμβριο του 2023 ανήλθε στα 7.279 άτομα αποτελώντας το 27,4% του συνόλου των ανέργων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (26.604 άτομα).

Εντονότερα πλήττονται οι γυναίκες καθώς αντιπροσωπεύουν το 68,6% (4.995 άτομα) του πληθυσμού που αναζητά εργασία. Οι ηλικίες που πλήττονται περισσότερο ανήκουν στις ηλικιακές ομάδες μεταξύ 35 – 44 και 45 – 54 ετών (24,8% και 24,6% αντίστοιχα). Στο σύνολο των ανέργων, το 50,5% (3.674 άτομα) φαίνεται να βρίσκει απασχόληση εντός χρονικού διαστήματος 0 έως 11 μηνών ενώ το 19,8% (1.444 άτομα) παραμένει άνεργο για περισσότερους από εξήντα (60) μήνες. Όσον αφορά στο εκπαιδευτικό επίπεδο των ανέργων οι περισσότεροι είναι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (42,4% ή 3.086 άτομα) ενώ οι απόφοιτοι ανώτατης εκπαίδευσης (τριτοβάθμια εκπαίδευση, μεταπτυχιακό, διδακτορικό) αντιστοιχούν στο 21,4% (1.555 άτομα) του συνολικού αριθμού των ανέργων στο δήμο.

Τα επαγγέλματα που συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο αριθμό εγγεγραμμένων ανέργων, κατά αύξουσα σειρά, είναι οι Υπάλληλοι γενικών καθηκόντων (998 άνεργοι), οι Πωλητές σε καταστήματα (500), οι Καθαριστές και βοηθοί (470) και οι Ανειδίκευτοι εργάτες ορυχείων και κατασκευών (421).

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Πίνακας 5: Χαρακτηριστικά Εγγεγραμμένων Ανέργων Δήμου Κοζάνης, Δεκέμβριος 2023

Κατηγορία		Αριθμός Ανέργων	Ποσοστό Ανέργων
Φύλο	Άνδρες	2.284	31,4%
	Γυναίκες	4.995	68,6%
Ηλικία	15-24	774	10,6%
	25-34	1.487	20,4%
	35-44	1.803	24,8%
	45-54	1.792	24,6%
	55-64	1.251	17,2%
	65+	172	2,4%
Οικογενειακή Κατάσταση	Άγαμος	3.643	50,0%
	Έγγαμος	3.636	50,0%
Εκπαιδευτικό Επίπεδο	Πρωτοβάθμια – υποχρεωτική εκπαίδευση	1.544	21,2%
	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	3.086	42,4%
	Μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση	894	12,3%
	Τριτοβάθμια εκπαίδευση	1.518	20,9%
	Μεταπτυχιακό	35	0,5%
	Διδακτορικό	2	0,0%
	Αδιαβάθμητο	200	2,7%
Επάγγελμα προς αναζήτηση	Υπάλληλοι γενικών καθηκόντων	998	13,7%
	Πωλητές σε καταστήματα	500	6,9%
	Καθαριστές και βοηθοί οικιών, ξενοδοχείων και γραφείων	470	6,5%
	Ανειδίκευτοι εργάτες ορυχείων και κατασκευών	421	5,8%
Διάστημα Ανεργίας (μήνες)	0-11	3.674	50,5%
	12-24	976	13,4%
	25-60	1.185	16,3%
	>60	1.444	19,8%
Σύνολο ανέργων Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας			26.604
Σύνολο ανέργων Δήμου Κοζάνης			7.279
Ποσοστό ανέργων Κοζάνης στο σύνολο της ΠΔΜ			27,4%

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, 2023

3.1.3.2 Οικονομική Δυναμική

Ο Δήμος Κοζάνης χαρακτηρίζεται από μικτό βιομηχανικό και αγροτικό χαρακτήρα και κατέχει κεντρικό ρόλο στη Δυτική Μακεδονία, ως το σημαντικότερο οικονομικό κέντρο στην Περιφέρεια. Η παρατεταμένη οικονομική κρίση σε συνδυασμό με την υφιστάμενη παραγωγική διάρθρωση της τοπικής οικονομίας οδήγησε σε σημαντική συρρίκνωση της οικονομικής δραστηριότητας κατά την περίοδο 2012 – 2020 με το ΑΕΠ της Περιφερειακής Ενότητας να παρουσιάζει μείωση της τάξεως του 43,06% και η συνεισφορά της Π.Ε. Κοζάνης στο Περιφερειακό ΑΕΠ να μειώνεται από 63,31% το 2012 σε 56,99% το 2020.

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Πίνακας 6: Εξέλιξη Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) Π.Ε. Κοζάνης (σε εκατομμύρια €, τρέχουσες τιμές) 2012 – 2020

Χωρική Ενότητα	2012	2020	Μεταβολή 2012 – 2020	Ποσοστιαία Συμμετοχή στο ΑΠΕ της Περιφέρειας	
				2012	2020
Περιφερειακή Ενότητα Κοζάνης	3.384	1.927	-43,06%	63,31%	56,99%
Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας	5.345	3.381	-36,74%	100,00%	100,00%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Ο πρωτογενής τομέας παρά τη διαχρονική του συρρίκνωση παρουσιάζει θετική δυναμική με την ανάπτυξη της τυποποίησης και εμπορίας γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων υψηλής ποιότητας και ιδιαίτερης τοπικής αξίας (π.χ. κρόκος Κοζάνης κ.λπ.).

Ο δευτερογενής τομέας, που χαρακτηρίζεται από τη μονοδιάστατη ανάπτυξη του κυκλώματος λιγνίτη – ενέργειας, παρουσίασε σημαντική συρρίκνωση κατά τη περασμένη δεκαετία, η οποία οφείλεται κυρίως στη μείωση των επιχειρήσεων της μεταποίησης προϊόντων πρωτογενούς παραγωγής (βιομηχανία τροφίμων). Οι κλάδοι με τον υψηλότερο κύκλο εργασιών είναι αυτοί της μεταποίησης και των κατασκευών.

Ο τριτογενής τομέας αποτελεί τον κυρίαρχο τομέα οικονομικής δραστηριότητας και παρά τη φθίνουσα πορεία του εξακολουθεί να συγκεντρώνει το μεγαλύτερο αριθμό επιχειρήσεων, απασχολούμενων και εξακολουθεί να συνεισφέρει το μεγαλύτερο τμήμα του κύκλου εργασιών της Περιφέρειας. Οι σημαντικότεροι κλάδοι του τομέα (βάσει κύκλου εργασιών) είναι το χονδρικό και λιανικό εμπόριο, οι υπηρεσίες μεταφορών και αποθήκευσης, οι δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης και οι επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες (Παράρτημα Ι).

Πίνακας 7: Αριθμός Νομικών Μονάδων, Κύκλος Εργασιών και Απασχολούμενοι Π.Ε. Κοζάνης ανά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας 2020

Τομέας Οικονομικής Δραστηριότητας	Αριθμός Νομικών Μονάδων	Αριθμός Απασχολούμενων	Κύκλος Εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Συμμετοχή (%) στο σύνολο της Περιφέρειας
Πρωτογενής	7.918	6.949	123.307	42,78%
Δευτερογενής	2.001	7.137	363.121	63,33%
Τριτογενής	7.879	24.626	902.915	62,12%
Σύνολο	17.798	38.712	1.389.343	58,91%

Πηγή: Μητρώο Επιχειρήσεων – ΕΛΣΤΑΤ

Εστιάζοντας στον αστικό ιστό της πόλης της Κοζάνης, κυριότερες οικονομικές δραστηριότητες αποτελούν:

- Το εμπόριο (πλήθος καταστημάτων χονδρικού και λιανικού εμπορίου),
- Η παροχή υπηρεσιών (επαγγελματικά γραφεία),
- Οι συγκοινωνίες (αστικές συγκοινωνίες, ταξί κ.λπ.),
- Η αναψυχή – δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου (καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, εστίασης, κέντρα διασκέδασης κ.λπ.),
- Ο τουρισμός (ξενοδοχεία).

Σε ό,τι αφορά τις επιχειρηματικές πρωτοβουλίες, κατά την περίοδο 2014 – 2023 στο Δήμο Κοζάνης υλοποιήθηκαν 1.760 επενδυτικά σχέδια, με τη συνολική δημόσια επιχορήγηση να ανέρχεται στα 36.663.175 € (το 29,12% του συνόλου στη Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας).

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Πίνακας 8: Ενισχύσεις Επιχειρηματικότητας στη Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας 2014 – 2023

Χωρική Ενότητα	Αριθμός	Επιχορήγηση (Δημόσια Δαπάνη σε €)	Ποσοστιαία Κατανομή
Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας	6.070	125.914.557 €	100,00%
Π.Ε. Κοζάνης	3.466	73.209.544 €	58,14%
Δήμος Κοζάνης	1.760	36.663.175 €	29,12%

Πηγή: Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων (anaptyxi.gov.gr)

Το παραγωγικό μοντέλο της περιοχής πάσχει εξαιτίας χρόνιων διαρθρωτικών προβλημάτων που εντοπίζονται ιδίως στη χαμηλή διασύνδεση μεταξύ των τομέων της οικονομίας, τη σημαντική εξάρτηση από συμβατικούς κλάδους, την έλλειψη επενδύσεων και τον περιορισμό της επιχειρηματικής δραστηριότητας στις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, τις χαμηλές επιδόσεις σε δραστηριότητες Έρευνας Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας και εκσυγχρονισμού της παραγωγικής δράσης, την απουσία κλαδικής εξειδίκευσης και την ανεπαρκή αξιοποίηση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.

Σημαντικά εμπόδια στην ανάπτυξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας είναι η γραφειοκρατία, η αδυναμία πρόσβασης σε χρηματοδότηση, οι περιοριστικοί κανονισμοί εργασίας, το εργατικό δυναμικό χαμηλής ειδίκευσης και η ατομία για καινοτομία.

Η δυσμενής κατάσταση στην τοπική οικονομία αποτυπώνεται ανάγλυφα από την εικόνα κλειστών επιχειρήσεων και καταστημάτων στους εμπορικούς δρόμους της πόλης καθώς σε συνδυασμό με την υποβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος τόσο στην πλατεία Λασσάνη (στην οποία εκτελούνται εργασίες ανάπλασης), όσο και στην ευρύτερη περιοχή του Σιδηροδρομικού Σταθμού.

3.1.3.3 Ευημερία – Ποιότητα Ζωής

Η παρατεταμένη οικονομική ύφεση, που έχει πλήξει το σύνολο της χώρας, έχει επηρεάσει αρνητικά το κατά κεφαλήν ΑΕΠ (κκαΕΠ) σε Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης (ΜΑΔ) της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης, με το σχετικό δείκτη να μειώνεται σημαντικά κατά 38,33% την περίοδο 2011 – 2020 ξεπερνώντας την αντίστοιχη μείωση σε επίπεδο Περιφέρειας. Σημειώνεται ωστόσο ότι το κκαΕΠ στη Π.Ε. Κοζάνης εξακολουθεί να παραμένει υψηλότερο από τον μέσο όρο της Περιφέρειας, λόγω της συγκέντρωσης δυναμικών επιχειρήσεων τριτογενούς τομέα στη πόλη της Κοζάνης.

Πίνακας 9: Εξέλιξη Κατά κεφαλήν Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (κκαΕΠ) Π.Ε. Κοζάνης (τρέχουσες τιμές) 2012 – 2020

Χωρική Ενότητα	2012	2020	Μεταβολή 2012 – 2020
Περιφερειακή Ενότητα Κοζάνης	22.623	13.952	-38,33%
Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας	18.908	12.922	-31,66%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Η εσωτερική αστικοποίηση τόσο στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας όσο και στο Δήμο Κοζάνης, ήταν από τις υψηλότερες στη χώρα κατά την περίοδο 2011 – 2021. Παρόλο που ο Δήμος Κοζάνης παρουσίασε μείωση του πληθυσμού του, της τάξεως του 5,8%, ο πληθυσμός στην περιοχή παρέμβασης (λειτουργική αστική περιοχή) αυξήθηκε κατά 3,1%, γεγονός που οφείλεται στην μετακίνηση του πληθυσμού στις αστικές / ημιαστικές περιοχές προς αναζήτηση ευκαιριών απασχόλησης κυρίως στον τριτογενή τομέα των υπηρεσιών.

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Η πληθυσμιακή συγκέντρωση στην αστική περιοχή δημιουργεί σειρά προβλημάτων τόσο στη διαβίωση όσο και στην ποιότητα ζωής. Η ανεξέλεγκτη ανάπτυξη του αστικού ιστού έχει ως αποτέλεσμα έναν ελλιπή σχεδιασμό με αρκετές αρνητικές συνέπειες στο κυκλοφοριακό, στην δόμηση, στον κοινωνικό ιστό και στους χώρους πρασίνου εντός της πόλης άρα κατ' επέκταση και στο περιβάλλον καθώς οι φυσικοί πόροι συρρικνώνονται σε μεγάλο βαθμό δημιουργώντας ένα βεβαρημένο περιβάλλον.

Η πολυετής άναρχη αστική ανάπτυξη της πόλης της Κοζάνης οδήγησε στην αλλοίωση της ιστορικής φυσιογνωμίας της πόλης και στην απώλεια της τοπικής ταυτότητας με αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός δυσλειτουργικού, πυκνοδομημένου αστικού ιστού. Η χαμηλή ποιότητα του αστικού περιβάλλοντος ιδίως στις πυκνοδομημένες περιοχές του αστικού κέντρου, οφείλεται κυρίως στην έλλειψη πρασίνου, στη μικρή επιφάνεια κοινοχρήστων χώρων, στη κακή κατάσταση των δρόμων και των πεζοδρομίων, στις δυσκολίες μετακίνησης των πεζών και στις καταλήψεις του δημοσίου χώρου από τα ΙΧ αυτοκίνητα.

Για την αντιμετώπιση των ανωτέρω δυσλειτουργιών, στο πλαίσιο της ΣΒΑΑ σχεδιάζονται παρεμβάσεις βελτίωσης της προσβασιμότητας και κινητικότητας στο αστικό κέντρο με την υλοποίηση έργων οδοποιίας, ανάπλασης κοινόχρηστων χώρων και επέκτασης του δικτύου πεζοδρομίων, πεζοδρόμων και ποδηλατόδρομων, καθώς και διαμορφώσεις θέσεων στάθμευσης. Οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις εναρμονίζονται με τους στρατηγικούς στόχους της ΣΒΑΚ που αφορούν τη δημιουργία περιοχών ήπιας κυκλοφορίας, την αύξηση του διαθέσιμου χώρου των πεζών, τη δημιουργία υποδομών για τα εμποδιζόμενα άτομα και την αύξηση της ενεργούς μετακίνησης (περπάτημα, ποδήλατο).

Η χωρική κάλυψη των βασικών τεχνικών υποδομών και κοινωνικών υπηρεσιών / εξυπηρετήσεων στη περιοχή μελέτης βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο. Η κατάσταση των υποδομών του Γενικού Νοσοκομείου Κοζάνης (Μαμάτσειο) χαρακτηρίζεται ικανοποιητική, ωστόσο υπάρχουν ελλείψεις σε προσωπικό και εξοπλισμό.

Το επίπεδο των υποδομών εκπαίδευσης βελτιώνεται σταδιακά, ωστόσο εξακολουθούν να υπάρχουν ανάγκες για τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας κτιρίων και τη συμπλήρωση των υποδομών σχολικής εκπαίδευσης. Στην πόλη της Κοζάνης υπάρχουν αθλητικές εγκαταστάσεις που καλύπτουν επαρκώς τις ανάγκες των κατοίκων, ωστόσο απαιτούνται παρεμβάσεις συντήρησης και βελτίωσης της λειτουργίας τους.

Σε ό,τι αφορά τους δείκτες κοινωνικής συνοχής, ο Δήμος Κοζάνης παρουσιάζει υψηλά ποσοστά ανεργίας (περίπου 25%). Η ανεργία πλήττει κυρίως τις γυναίκες (68,6%) και τις παραγωγικές ηλικίες 25 – 54 ετών. Απαιτείται περισσότερη προσπάθεια ενίσχυσης στοχευμένων δράσεων προώθησης στην απασχόληση ιδίως συγκεκριμένων κατηγοριών ανέργων καθώς και παρεμβάσεις για την καταπολέμηση των έμφυλων διακρίσεων.

3.1.3.4 Παραγωγικές Δραστηριότητες

Ο τριτογενής τομέας αποτελεί τον κυρίαρχο τομέα οικονομικής δραστηριότητας στη πόλη της Κοζάνης. Παρά τη φθίνουσα πορεία του, συγκεντρώνει το μεγαλύτερο αριθμό απασχολούμενων και συνεισφέρει το μεγαλύτερο τμήμα του κύκλου εργασιών της περιοχής. Οι κυριότερες οικονομικές δραστηριότητες στην περιοχή μελέτης είναι το εμπόριο, οι επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες, οι υπηρεσίες μετακίνησης, εστίασης, παροχής καταλύματος, διασκέδασης και ψυχαγωγίας. Σημειώνεται ότι οι ανωτέρω κλάδοι παρουσίασαν σημαντική μείωση του αριθμού των νομικών μονάδων, του κύκλου εργασιών και των απασχολούμενων, με τους κλάδους του εμπορίου, παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης να εμφανίζουν τα δυσμενέστερα αποτελέσματα.

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Η τουριστική κίνηση στη πόλη της Κοζάνης είναι περιορισμένη καθώς οι κυριότεροι τουριστικοί πόροι της περιοχής βρίσκονται εκτός αστικού ιστού (π.χ. αρχαιολογικός χώρος στην Αιανή, κάστρο Σερβίων κ.λπ.). Ωστόσο η πόλη διαθέτει χώρους πολιτισμού όπως μουσεία, συλλογές, βιβλιοθήκες, πνευματικά κέντρα και θέατρα.

Εντός της πόλης λειτουργούν έξι (6) ξενοδοχεία, δυναμικότητας 239 δωματίων και 460 κλινών, με τη πλειοψηφία να ανήκει στη κατηγορία δύο αστέρων και τριών αστέρων (5 μονάδες) ενώ υπάρχει και μια ξενοδοχειακή μονάδα πέντε αστέρων.

3.2 Ένταξη στο Περιφερειακό, Εθνικό και Διεθνές Περιβάλλον

3.2.1 Σημασία / Συνέργειες σε Περιφερειακό, Εθνικό και Διεθνές Επίπεδο

Ο Δήμος Κοζάνης αποτελεί ισχυρό διαμετακομιστικό κέντρο και τόπο έντονης εμπορικής δραστηριότητας και παράλληλα αποτελεί το μεγαλύτερο ενεργειακό δήμο της χώρας.

Με βάση την κατανομή της απασχόλησης, όπως αυτή διαμορφώθηκε από το 1961 μέχρι το 1991, προκύπτει η σταδιακή υπερίσχυση του τριτογενούς τομέα στην τομεακή κατανομή της απασχόλησης. Παράλληλα, λόγω της εγκατάστασης των εργοστασίων της ΔΕΗ, η περιοχή εξειδικεύεται στη βιομηχανική παραγωγή και ειδικότερα στην παραγωγή ενέργειας.

Κάθε Δημοτική Ενότητα από τις πέντε του νέου «Καλλικράτειου» Δήμου Κοζάνης έχει τα δικά της χαρακτηριστικά και ιδιαίτερη αναπτυξιακή φυσιογνωμία και δυναμική. Η πόλη της Κοζάνης εκτός από εμπορευματικό και οικονομικό κέντρο, αποτελεί σημαντικό διοικητικό κέντρο, αφού συγκεντρώνει υπηρεσίες υπερτοπικής σημασίας στο επίπεδο όχι μόνο της Περιφερειακής Ενότητας, αλλά και της Περιφέρειας ευρύτερα. Οι Δ.Ε. Ελλησπόντου και Δημητρίου Υψηλάντη αποτελούν παραδοσιακά ενεργειακές περιοχές. Οι Δ.Ε. Ελίμειας και Αιανής αποτελούν παραλίμνιες περιοχές. Για τους λόγους αυτούς είναι μεγάλη η σημασία αυτών των Δημοτικών Ενοτήτων στη διαμόρφωση του ρόλου του Δήμου για τη μετάβαση στη μεταλινιτική περίοδο και για την ανάπτυξη του τουρισμού και ιδιαίτερα των εναλλακτικών μορφών του, καθώς και του πολιτισμού.

Η εγγύτητα του Δήμου Κοζάνης στις χώρες της Βαλκανικής, τον καθιστά σημαντικό κόμβο επιχειρηματικότητας της Ελλάδας, ενώ η Εγνατία Οδός και η σύνδεση που παρέχει με τις Βαλκανικές χώρες, ενισχύουν τη δυναμική της περιοχής, ως πόλου έλξης παραγωγικών δραστηριοτήτων, στο πλαίσιο της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ωστόσο, στο Δήμο Κοζάνης καταγράφονται και αρκετά στοιχεία που λειτουργούν ανασταλτικά:

1. Οι διαρθρωτικές αδυναμίες του τοπικού παραγωγικού συστήματος εμποδίζουν την ενδυνάμωση των υπάρχοντων συγκριτικών πλεονεκτημάτων, περιορίζοντας τη δυνατότητα δημιουργίας νέων δυναμικών κλάδων.
2. Η παραγωγή ενέργειας παραμένει προσανατολισμένη στην εκμετάλλευση του λιγνίτη, χωρίς να έχουν προωθηθεί σε σημαντικό βαθμό οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.
3. Τα τελευταία χρόνια γίνεται όλο και περισσότερο αντιληπτό ότι, η παρουσία των εργοστασίων της ΔΕΗ, έχει οδηγήσει στη σχεδόν απόλυτη εξάρτηση της τοπικής οικονομίας από συναφείς και συμπληρωματικές μεταποιητικές δραστηριότητες, οι οποίες ωστόσο δεν εμφανίζουν μεγάλο ποσοστό επενδύσεων, εμποδίζοντας άλλους κλάδους της τοπικής οικονομίας να ενδυναμώσουν τη θέση τους.
4. Ο χαμηλός βαθμός ανάπτυξης ενδοπεριφερειακών και διαπεριφερειακών σχέσεων, αλλά και με τους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης στο σύνολο της χώρας, δε συνέβαλλε στη δημιουργία ισχυρών αναπτυξιακών δομών.

Ο Δήμος Κοζάνης βρίσκεται σε στάδιο μετασχηματισμού της αναπτυξιακής του ταυτότητας, μια διαδικασία που επιτείνεται και επιταχύνεται λόγω της οικονομικής ύφεσης, που επηρεάζει την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας στο σύνολό της και ολόκληρη τη χώρα.

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Η ενδογενής αναπτυξιακή δυναμική του Δήμου, με βάση τα συγκριτικά του πλεονεκτήματα, που μετά και τη συνένωση των πέντε δήμων έχουν ισχυροποιηθεί σημαντικά, έχει επηρεαστεί αποφασιστικά από τις εξελίξεις που σημειώθηκαν, τόσο στο μακροοικονομικό περιβάλλον της Ελλάδας, όσο και λόγω των διεθνών εξελίξεων. Οι μηχανισμοί εκείνοι που θα μπορούσαν να προκαλέσουν τη δραστηριοποίηση και τον αναπροσανατολισμό της τοπικής οικονομίας, δεν έχουν προσαρμοστεί ακόμη στις συνθήκες όπως διαμορφώθηκαν.

Η πλήρης απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας σε συνδυασμό με τον περιορισμό του κρατικού προστατευτισμού, η μείωση της σημασίας του τομέα της μεταποίησης στην εθνική οικονομία και η ενίσχυση του τομέα των υπηρεσιών παράλληλα με τη διαφαινόμενη στροφή στον πρωτογενή τομέα και την εμφάνιση νέων μορφών του επιχειρείν είναι μερικά από τα νέα δεδομένα στο οποίο θα λειτουργήσει ο Δήμος Κοζάνης.

Εξάλλου, η ένταση του ανταγωνισμού τον οποίο καλείται να αντιμετωπίσει ο Δήμος τόσο στο εσωτερικό της χώρας λόγω της αύξησης των αναπτυξιακών δυνατοτήτων των περιοχών τις οποίες διασχίζει η Εγνατία, όσο και στο διακρατικό επίπεδο, ιδίως σε σχέση με τις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, απαιτεί την άμεση κινητοποίηση του ενδογενούς δυναμικού της, προκειμένου τα πλεονεκτήματα που διαθέτει να ενισχυθούν, να αξιοποιηθούν και να διασυνδεθούν με την παραγωγική διαδικασία. Η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι παράγοντας καθοριστικός για τον προσανατολισμό της αναπτυξιακής πορείας του Δήμου Κοζάνης, καθώς δημιουργεί προοπτικές διασύνδεσης και με τις χώρες της Κεντρικής Ευρώπης. Σε κάθε περίπτωση, ενδείκνυται η δικτύωση σε περιφερειακό και διακρατικό επίπεδο με περιοχές που έχουν συναφή χαρακτηριστικά σε τομείς κοινού ενδιαφέροντος ώστε οι σχεδιαζόμενες δράσεις να λειτουργήσουν συμπληρωματικά και να προσδώσουν στις αναπτυξιακές επιλογές του Δήμου χαρακτήρα ολοκληρωμένων παρεμβάσεων.

Επί σειρά ετών ο Δήμος Κοζάνης συμμετέχει ενεργά στην ανάπτυξη και υλοποίηση διαπεριφερειακών και διεθνών αναπτυξιακών προγραμμάτων, συνεργασιών και δικτύων (Interreg κ.λπ.). Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο (2014 – 2020) υλοποιήθηκε, από το Γραφείο Προγραμματισμού του Δήμου Κοζάνης, ένα (1) έργο διασυνοριακής συνεργασίας¹² με την ονομασία SYMBI (Βιομηχανική Συμβίωση για μια Αποτελεσματική Οικονομία Πόρων). Το έργο, το οποίο χρηματοδοτήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος Interreg Europe, είχε ως θέμα τη «Βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων. Περιφερειακός σχεδιασμός και ανάπτυξη» και γενικό στόχο¹³ την ενδυνάμωση των περιφερειών για τη δημιουργία βιώσιμων οικονομιών, ανθεκτικών στις περιβαλλοντικές πιέσεις και την κλιματική αλλαγή.
- Το Σεπτέμβριο του 2022 ο Δήμος εντάχθηκε στο Δίκτυο CrAft¹⁴ (Creating Actionable Futures) το οποίο στοχεύει στο συντονισμό και την υποστήριξη του μετασχηματισμού των ενταγμένων πόλεων του δικτύου σε κλιματικά ουδέτερες και έξυπνες έως το 2030.
- Το Μάιο του 2023 ο Δήμος Κοζάνης εντάχθηκε στο Ευρωπαϊκό Έργο RAW4RES¹⁵ για τις πολιτικές εξόρυξης και ανθεκτικότητας πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας, το οποίο στοχεύει στην ενίσχυση των περιφερειακών πολιτικών προς αυτήν την κατεύθυνση, μέσω της ανταλλαγής εμπειριών και καλών πρακτικών μεταξύ των εταίρων.
- Το Σεπτέμβριο του 2023 η πόλη της Κοζάνης εντάχθηκε στο πρόγραμμα των 100 κλιματικά ουδέτερων πόλεων της Ευρώπης¹⁶. Ο Δήμος κατέθεσε ένα συνολικό σχέδιο παρεμβάσεων για την επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας σε όλους τους τομείς (π.χ. ενέργεια, κτίρια, διαχείριση αποβλήτων, μεταφορές).

¹² Πηγή: keep.eu (<https://keep.eu/partners>)

¹³ https://projects2014-2020.interregeurope.eu/fileadmin/user_upload/tx_tevprojects/library/KOZANI.pdf

¹⁴ <https://climateneutral2030.cityofkozani.gov.gr/craft/>

¹⁵ <https://climateneutral2030.cityofkozani.gov.gr/raw4res/>

¹⁶ https://cityofkozani.gov.gr/deltia-typou/-/asset_publisher/iKf7jcTTaiC2/content/e-kozane-stis-100-klimatika-oudeteres-kai-exypnes-poleis-tes-europes-eos-to-2030-/maximized

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

- Επιπλέον, ο Δήμος είναι μέλος¹⁷ του δικτύου Πράσινων Δήμων της Ευρώπης (Μάιος 2021) και του παγκόσμιου δικτύου τοπικών κυβερνήσεων (Μάιος 2022).

3.3 Χρήσεις γης

Ο Δήμος Κοζάνης, με τη σημερινή του μορφή, όπως προέκυψε μέσα από την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης» (Ν. 3852/2010), δε διαθέτει Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) το οποίο να αναφέρεται σε όλη του την έκταση. Το υφιστάμενο ΓΠΣ (ΦΕΚ 68/Δ'/1986) βρίσκεται υπό αναθεώρηση τα τελευταία έτη και αφορά στη Δημοτική Ενότητα Κοζάνης. Άλλες ρυθμίσεις που είναι ιδιαίτερα σημαντικές για την πολεοδομική ανάπτυξη της περιοχής είναι:

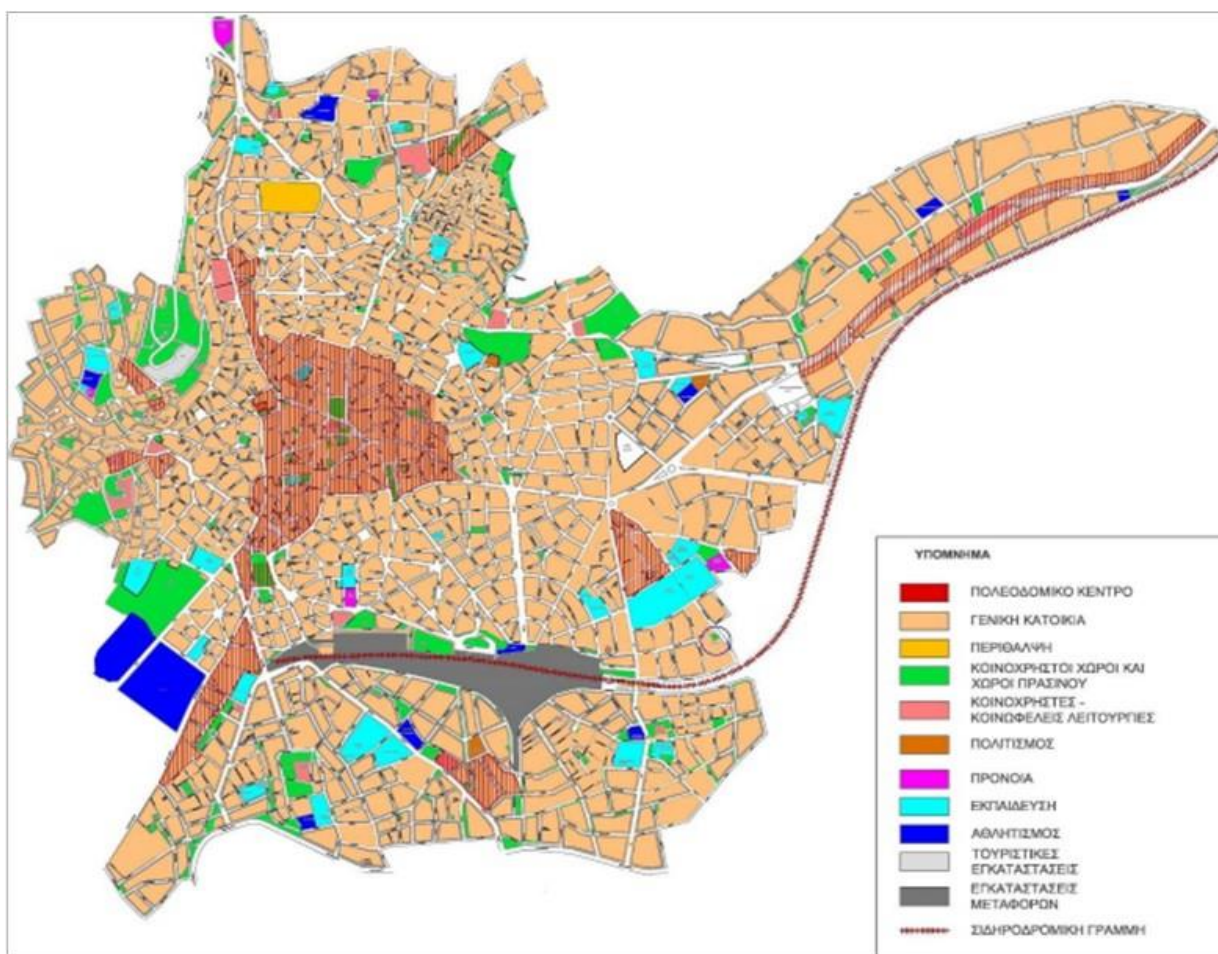
- Το Π.Δ από 21.11.1986, «Έγκριση Πολεοδομικής Μελέτης περιοχής Σκρκας – Αγ. Νικάνορας, Κοζάνης» (ΦΕΚ 321/Δ'/1987),
- Το Π.Δ από 19.6.1987 «Έγκριση Πολεοδομικής Μελέτης Π.Ε Αγ. Αθανάσιος και Πλατάνια, Κοζάνης» (ΦΕΚ 774/Δ'/1987),
- Το Π.Δ από 7.1.1988, «Έγκριση Πολεοδομικής Μελέτης περιοχής Αγίας Παρασκευής, Κοζάνης», (ΦΕΚ 266/Δ'/1988),
- Το Π.Δ από 15.4.1988, «Έγκριση Πολεοδομικής Μελέτης Π.Ε Πανόραμα και Κόμβος, Κοζάνης» (ΦΕΚ 492/Δ'/1988),
- Το Π.Δ από 16.2.1989 «Καθορισμός ΖΕΠ και έγκριση της πολεοδομικής μελέτης αυτής» (ΦΕΚ 138/Δ'/1989),
- Ο Ν.4180/2013 άρθρο 19, «Έγκριση τοπικού ρυμοτομικού σχεδίου του Χώρου της Πανεπιστημιούπολης Κοζάνης» (ΦΕΚ 182 Α' / 2013),
- Η Απόφαση Γ.Γ Περιφέρειας με αρ. ΠΕ.ΧΩ.1299/00/23.1.2001.

Στο Χάρτη 4 απεικονίζονται οι θεσμοθετημένες χρήσεις γης εντός των ορίων της πόλης.

¹⁷ <https://climateneutral2030.cityofkozani.gov.gr/>

**Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης**

Χάρτης 4: Θεσμοθετημένες χρήσεις γης βάσει του ΓΠΣ (ΦΕΚ 68/Δ'/1986)

Πηγή: Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Κοζάνης, Στάδιο 2 «Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης και κατάρτιση σεναρίων

Όπως απεικονίζεται κυρίαρχη χρήση είναι αυτή της γενικής κατοικίας ενώ οι κεντρικές λειτουργίες της πόλης (πολεοδομικό κέντρο) οριοθετούνται στο κεντρικό τμήμα της. Πλέον αυτών, στην περιοχή συναντώνται χώροι πρασίνου και ελεύθεροι χώροι, αθλητικές και εκπαιδευτικές εγκαταστάσεις, εγκαταστάσεις μεταφορών, χώροι πρόνοιας κ.ά.

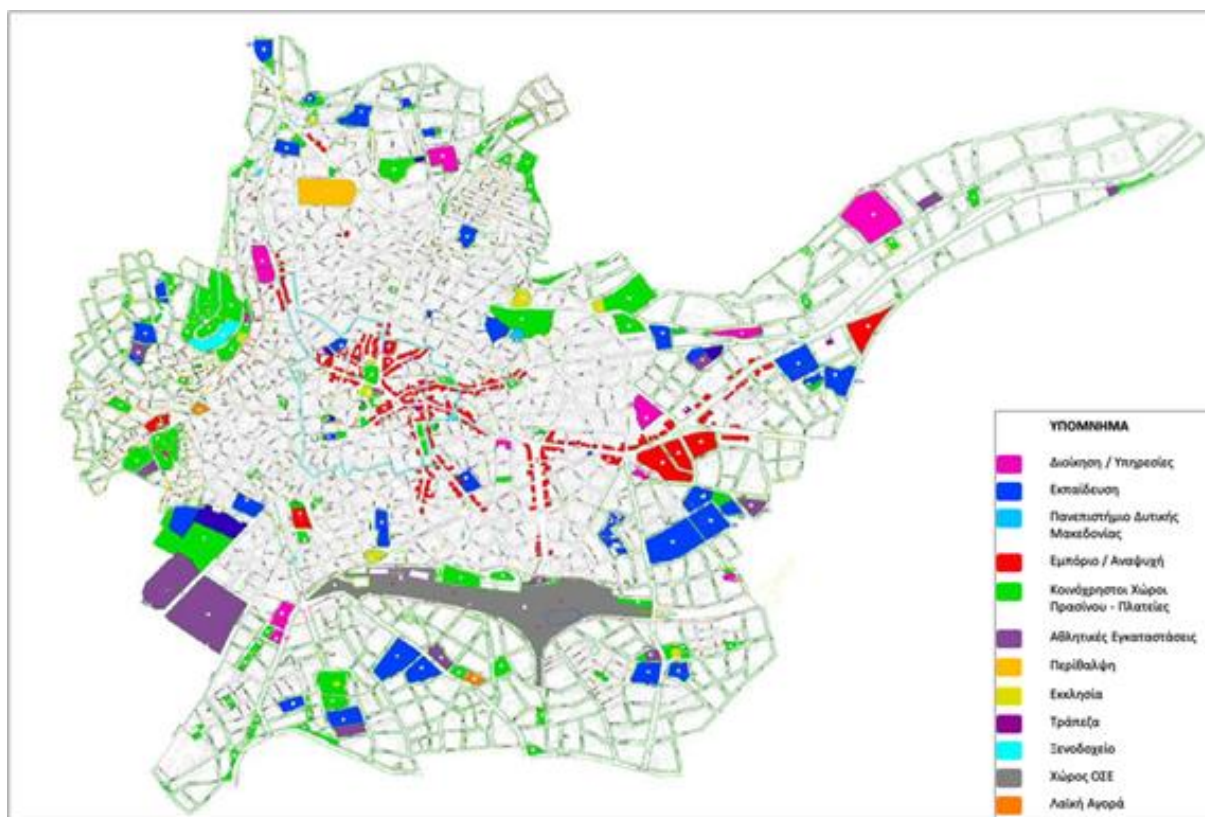
Στις υφιστάμενες χρήσεις γης, επικρατούσα χρήση εντός του αστικού ιστού (Χάρτης 5) είναι αυτή της γενικής κατοικίας και οι επιμέρους χρήσεις είναι διάσπαρτες στον αστικό ιστό. Οι εμπορικές λειτουργίες και οι δραστηριότητες αναψυχής συγκεντρώνονται κατά βάση στο κέντρο της πόλης αλλά και κατά μήκος ορισμένων μεγάλων οδικών αξόνων. Οι χώροι εκπαίδευσης βρίσκονται διάσπαρτοι στον αστικό ιστό, καλύπτοντας σχετικά ομοιόμορφα την περιοχή.

Ορισμένες αθλητικές εγκαταστάσεις, χρήσεις πρόνοιας αλλά και διοικητικές υπηρεσίες συναντώνται κυρίως στα άκρα της πόλης (εξαίρεση αποτελούν οι υπηρεσίες που βρίσκονται και στο κεντρικό τμήμα της Κοζάνης).

Επίσης, σημαντικό τμήμα της περιοχής καταλαμβάνει ο χώρος του ΟΣΕ ενώ το πράσινο εμφανίζει διάσπαρτο πρότυπο, με τους μεγαλύτερους σε έκταση χώρους να βρίσκονται στην περιφέρεια της πόλης.

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Χάρτης 5: Χάρτης υφιστάμενων χρήσεων γης περιοχής παρέμβασης

Πηγή: Αθανάσιος Θεοδωρόπουλος, Διπλωματική Εργασία «Πρότυπος πολεοδομικός σχεδιασμός της περιοχής του σιδηροδρομικού σταθμού Κοζάνης», 2017

Η συνολική επιφάνεια που καταλαμβάνει κάθε διαφορετική χρήση γης συγκριτικά με την έκταση του οικιστικού αποτυπώματος της πόλης παρουσιάζεται παρακάτω.

Πίνακας 10: Επιφάνεια χρήσεων γης και ποσοστό επί του οικιστικού αποτυπώματος

Χρήση	Έκταση (τ.μ.)	Ποσοστό επί του οικιστικού αποτυπώματος
Αθλητισμός	52.283,6	1,27%
Διοίκηση	40.978,9	0,99%
Εκκλησία	16.146,8	0,39%
Εκπαίδευση	147.124,0	3,57%
Εμπόριο / Αναψυχή	97.185,1	2,36%
Ξενοδοχείο	8.192,9	0,20%
ΟΣΕ	109.322,0	2,65%
Πανεπιστήμιο	972,552	0,02%
Περίθαλψη	15.825,9	0,38%
Τράπεζα	1.979,6	0,05%
Χώρος Πολιτισμού	13.201,3	0,32%
Χώρος Πρασίνου	161.953,0	3,93%

Πηγή: Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Κοζάνης, Στάδιο 2 «Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης και κατάρτιση σεναρίων

Η χρήση με τη μεγαλύτερη έκταση είναι οι χώροι πρασίνου καταλαμβάνοντας το 3,93% του οικιστικού αποτυπώματος της Κοζάνης (161.953 τ.μ.) ακολουθούμενοι από τις χρήσεις εκπαίδευσης (3,57% ή 147.124 τ.μ.). Η χρήση με τη μικρότερη έκταση είναι η τριτοβάθμια εκπαίδευση (Πανεπιστήμιο) η οποία καταλαμβάνει μόλις 972, 6 τ.μ. δηλαδή 0,02% του συνολικού οικιστικού αποτυπώματος.

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Όσον αφορά στη συμμόρφωση των υφιστάμενων χρήσεων γης με τις θεσμοθετημένες στο ΓΠΣ, στο μεγαλύτερο ποσοστό παρατηρείται μια γενικευμένη συμμόρφωση με τους κανονισμούς εκτός από ορισμένες παρεκκλίσεις¹⁸ στα παρακάτω Οικοδομικά Τετράγωνα (Ο.Τ.):

- Ο.Τ. 814: Η θεσμοθετημένη χρήση είναι αυτή των πολιτιστικών λειτουργιών ενώ η υφιστάμενη είναι η κατοικία.
- Ο.Τ. 834: Η θεσμοθετημένη χρήση είναι αυτή των πολιτιστικών λειτουργιών ενώ η υφιστάμενη είναι η κατοικία.
- Πλησίον του σιδηροδρομικού σταθμού της πόλης λειτουργεί εμπορική επιχείρηση ενώ η θεσμοθετημένη χρήση για αυτή τη ζώνη είναι εκείνη των εγκαταστάσεων για τα μέσα μαζικής μεταφοράς.
- Ο.Τ. 406Α: Η θεσμοθετημένη χρήση είναι αυτή των κοινόχρηστων χώρων ενώ η υφιστάμενη είναι αυτή των πολιτιστικών λειτουργιών.
- Ο.Τ. 204: Η θεσμοθετημένη χρήση είναι αυτή των αθλητικών εγκαταστάσεων ενώ υφίστανται πολιτιστικές λειτουργίες και χώροι αναψυχής.
- Ο.Τ. 203: Η θεσμοθετημένη χρήση είναι αυτή των κοινόχρηστων χώρων, τη στιγμή που παρατηρούνται αθλητικές εγκαταστάσεις.
- Ο.Τ. 470: Η θεσμοθετημένη χρήση είναι αυτή των κοινόχρηστων χώρων ενώ η υφιστάμενη είναι οι εγκαταστάσεις αναψυχής.

3.4 Υποδομές

3.4.1 Μεταφορική Υποδομή

3.4.1.1 Οδικό δίκτυο και Οδικές Μεταφορές – Κόμβοι

Ο μονοκεντρικός χαρακτήρας της πόλης της Κοζάνης είναι παράγοντας που γενικά δημιουργεί συνθήκες κυκλοφοριακής συμφόρησης. Στο ιστορικό κέντρο της πόλης χωροθετείται σημαντικό πλήθος κεντρικών λειτουργιών. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται επέκταση των κεντρικών λειτουργιών πέραν του ιστορικού κέντρου ενώ όμορες περιοχές κεντρικών λειτουργιών έχουν πλέον ενσωματωθεί σε αυτό. Η ύπαρξη ενός ισχυρού κέντρου προσελκύει καθημερινές μετακινήσεις των κατοίκων της πόλης, αλλά και όμορων οικισμών και Δημοτικών Ενοτήτων. Η διαρκής αύξηση της ζήτησης για αστικές μετακινήσεις επιβαρύνει την κατάσταση.

Ο οργανικός τρόπος ανάπτυξης της πόλης της Κοζάνης δημιουργεί τελικά ένα δαιδαλώδες και ακτινικό οδικό δίκτυο, τα τεχνικά χαρακτηριστικά του οποίου δεν ανταποκρίνονται πλήρως στις σύγχρονες ανάγκες. Το δίκτυο αυτό επιδιώκεται να καταστεί ακτινικό – δακτυλιακό, σταδιακά. Ωστόσο, τμήμα του δακτυλίου εισέρχεται στην πόλη, με αποτέλεσμα να μειώνεται η ελκυστικότητα του για τους οδηγούς. Παράλληλα, η ανάδειξη της πόλης της Κοζάνης σε σημαντικό κόμβο μεταφορών επιβαρύνει επιπλέον την κατάσταση. Η υλοποίηση του Κάθετου Άξονα – Έργο 51 [Κοζάνη – Λάρισα (Παράκαμψη Ελασσόνας)] εκτιμάται ότι θα ενισχύσει το διερχόμενο κυκλοφοριακό φόρτο.

Η εφαρμογή πρόσκαιρων τεχνικών λύσεων εξομαλύνει σε σημαντικό βαθμό την κυκλοφορία. Λύσεις μεσο – μακροχρόνιου χαρακτήρα, που έχουν υλοποιηθεί ή προβλέπεται να υλοποιηθούν, εκτιμάται ότι θα αποφορτίσουν περαιτέρω την κυκλοφορία.

¹⁸ Αθανάσιος Θεοδωρόπουλος, Διπλωματική Εργασία «Πρότυπος πολεοδομικός σχεδιασμός της περιοχής του σιδηροδρομικού σταθμού Κοζάνης», 2017

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Βάσει του θεσμοθετημένου ΓΠΣ (ΦΕΚ 68/Δ'/1986) ως πρωτεύουσες αστικές αρτηρίες εντός του αστικού ιστού θεωρούνται οι οδοί: Δημοκρατίας, Φον Κοζάνη, Μοναστηρίου, Μποζιονίου, Μαματσίου Β. Μικρού, Χαρίτση, Μητροπολίτου Φωτίου, Ανδρέα Παπανδρέου, Κασομούλη – Κωνσταντίνου Γκέρτσου, Λάρισας – Κοζάνης και Βερμίου. Σε δεύτερη κλίμακα κατατάσσονται οι οδοί: Παύλου Μελά, Μεγάλου Αλεξάνδρου, Φιλίππου Β, Ελευθερίου Βενιζέλου, Ι. Τριάντα, Σμύρνης, Τριανταφυλλίδη και Ολύμπου (από Κ. Γκέρτσου μέχρι Πλατεία Λασσάνη) ενώ υπάρχει και η κατηγορία των συλλεκτήριων οδών με πιο σημαντικές τις οδούς: Ολύμπου (από Κ. Γκέρτσου μέχρι Πλατεία Λασσάνη), Αριστοτέλους Ιωνίας, Χαλκιδικής και Ηπείρου¹⁹.

Στο ΓΠΣ του 1986, προτείνεται η δημιουργία περιμετρικών αξόνων στα δυτικά και στα νοτιά της πόλη της Κοζάνης ωστόσο δε δίνονται κατευθύνσεις σχετικά με την ιεράρχηση του υπεραστικού δικτύου του Δήμου καθώς και για τη δημιουργία νέων υπεραστικών αξόνων που θα μπορούσαν να συμβάλλουν στη μείωση των κυκλοφοριακών φόρτων εντός του αστικού ιστού της πόλης.

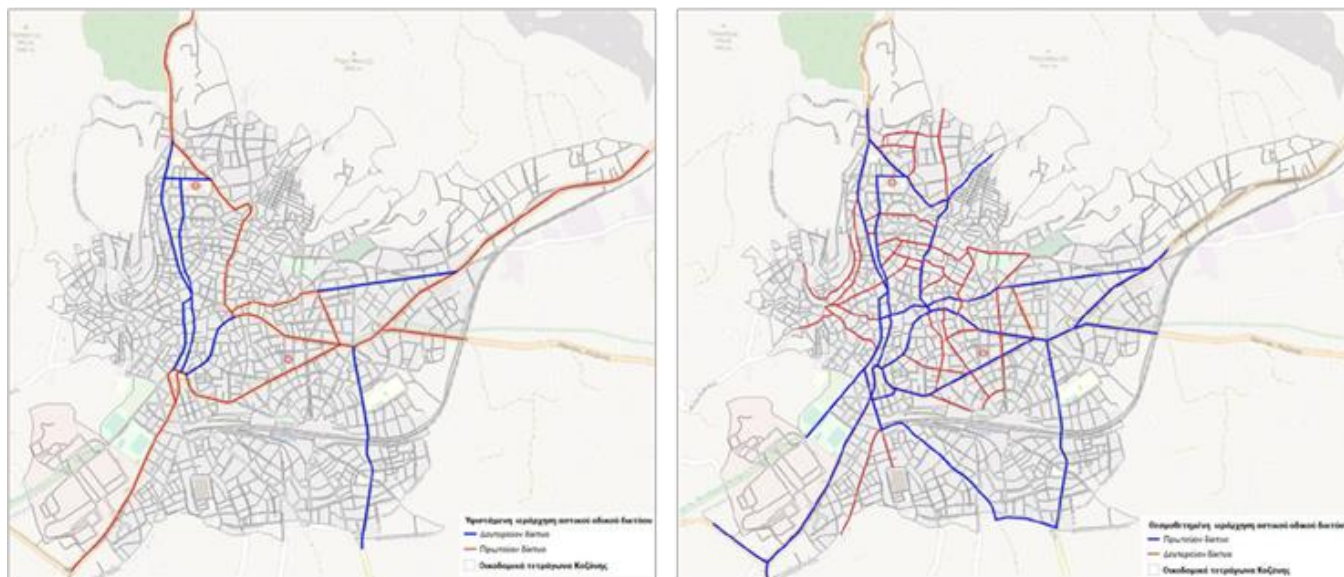
Στη συνέχεια παρουσιάζεται η ιεράρχηση του οδικού δικτύου της Δ.Ε. Κοζάνης όπως προτείνεται στο νεοσύστατο ΓΠΣ (το οποίο πρόκειται να θεσμοθετηθεί στο άμεσο μέλλον). Το οδικό δίκτυο ολόκληρης της Δ.Ε. Κοζάνης διαχωρίζεται αρχικά σε υπεραστικό και σε αστικό. Στο υψηλότερο επίπεδο του υπεραστικού δικτύου βρίσκεται ο αυτοκινητόδρομος της Εγνατίας οδού (Α4) ο οποίος κατατάσσεται στην κατηγορία του πρωτεύοντος εθνικού δικτύου. Η οδική σύνδεση από τον κόμβο Κοζάνης/Κούλα έως την Πτολεμαΐδα κατατάσσεται στην κατηγορία του δευτερεύοντος εθνικού δικτύου ενώ στην ίδια κατηγορία βρίσκονται και όλοι οι κλάδοι εισόδου/εξόδου προς/από την Εγνατία οδό.

Επιπλέον, προτείνεται από το ΓΠΣ η δημιουργία Νοτιοανατολικής παράκαμψης. Στο δίκτυο των εθνικών οδών κατατάσσονται η Ε.Ο. 20 Κοζάνη – Ιωαννίνων, η Ε.Ο. 3 Λάρισας – Κοζάνης – Πτολεμαΐδας και η Ε.Ο. 4 Βέροιας – Κοζάνης. Η Ανατολική και η Δυτική Παράκαμψη Κοζάνης ανήκει στην ίδια κατηγορία με τις εθνικές οδούς της περιοχής. Οι επαρχιακές οδοί κατατάσσονται στην τελευταία κατηγορία ιεράρχησης με πιο σημαντικούς οδικούς άξονες για την περιοχή τις Επαρχιακές Οδούς Κοζάνης – Αιανής, Κοζάνης – Κρόκου και Αεροδρομίου – Πετρανών. Από το νεοσύστατο ΓΠΣ, προτείνεται η δημιουργία ενός βασικού (εσωτερικού) περιμετρικού άξονα (ring road) γύρω από την πόλη της Κοζάνης, προκειμένου ο κύριος αστικός χώρος να προστατευθεί από τις υπεροπτικές κυκλοφοριακές ροές. Στις αστικές αρτηρίες, στο πρώτο σε τάξη επίπεδο βρίσκονται οι οδοί: Δημοκρατίας (κάθοδος), Φον Κοζάνη (άνοδος), Μοναστηρίου – Παύλου Μελά, Μεγάλου Αλεξάνδρου, Φιλίππου Β, Βερμίου, Σμύρνης, Ελευθερίου Βενιζέλου, Λάρισας – Κοζάνης, Ανδρέα Παπανδρέου, Κασομούλη, Ιωνίας, Ι. Τριάντα, 3^{ης} Σεπτεμβρίου και Μακρυγιάννη. Πληθώρα οδικών αξόνων εντάσσεται στο δευτερεύον αστικό δίκτυο της Κοζάνης με πιο σημαντικές τις οδούς: Ολύμπου, Γ. Αριστοτέλους, Γ. Ολυμπίου και Στρατηλατών.

¹⁹ Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Κοζάνης, Στάδιο 2 «Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης και κατάρτιση σεναρίων»

**Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης**

Χάρτης 6: Υφιστάμενη (αριστερή εικόνα) και προτεινόμενη από το νέο ΓΠΣ (δεξιά εικόνα) ιεράρχηση οδικού πόλης Κοζάνης

Πηγή: Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Κοζάνης, Στάδιο 2 «Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης και κατάρτιση σεναρίων»

Όσον αφορά τα επιμέρους χαρακτηριστικά του οδικού δικτύου, το συνολικό μήκος του δικτύου μονόδρομων ισούται με 53,7 χλμ. (ή 38,98% του συνολικού μήκους οδικού δικτύου). Υψηλές συγκεντρώσεις παρατηρούνται εντός του κέντρου της πόλης με κυριότερες των οδών Δημοκρατίας (κάθοδος), Π. Χαρίση (κάθοδος), Μητρ. Φωτίου (άνοδος) και Φον Κοζάνη (άνοδος) οι οποίες εξυπηρετούν την είσοδο ή την έξοδο των οχημάτων από το κέντρο της πόλης προς τα βόρεια τμήματα του Δήμου, την Εγνατία Οδό και εν τέλει την Πτολεμαΐδα. Το συνολικό μήκος των αμφίδρομων ισούται με 84,07 χλμ. (61,02% του συνολικού μήκους οδικού δικτύου) και αναπτύσσεται γύρω από το κέντρο της πόλης στις νέες γειτονιές κατοικίας.

Στην πλειοψηφία τους οι οδοί (μονόδρομοι και αμφίδρομοι) χαρακτηρίζονται από πλάτη μικρότερα των 8,6 μ. Το πλάτος του οδοστρώματος σε ποσοστό 32,03% κυμαίνεται μεταξύ 4 – 6 μέτρων ενώ μόνο το 2,09% των δρόμων διαθέτει επιφάνεια κύλισης οχημάτων μεγαλύτερη των 12 μέτρων (κυρίως οι πρωτεύουσες αστικές αρτηρίες της Κοζάνης των οδών Βερμίου, Μοναστηρίου και Ε.Ο. Λάρισας – Κοζάνης).

Η συντριπτική πλειοψηφία του οδικού δικτύου δεν καλύπτεται από φωτεινή σηματοδότηση με αποτέλεσμα οι πεζοί να υποχρεώνονται να διασχίζουν το δρόμο σε μη σηματοδοτούμενα σημεία καθώς εντός του αστικού ιστού λειτουργούν δύο ισόπεδοι σηματοδοτούμενοι κόμβοι (ο πρώτος στη συμβολή των οδών 11^{ης} Οκτωβρίου – Σμύρνης – Κωνσταντίνου Γκέρτσου και ο δεύτερος στη συμβολή των οδών Μεγάλου Αλεξάνδρου – Παύλου Μελά – Ιωάννου Τράντα).

Η υφιστάμενη κατάσταση και ο αριθμός των διαβάσεων δεν κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητικός καθώς στο μεγαλύτερο τμήμα του οδικού δικτύου της πόλης δεν καταγράφονται διαβάσεις πεζών ενώ συγκεντρώνονται κατά μήκος μόνο κάποιων κύριων αρτηριών στο κεντρικό τμήμα της πόλης (κοντά στο Δημαρχείο και την Πλατεία Νίκης).

Αρκετά ικανοποιητικό κρίνεται το δίκτυο πεζοδρόμων καθώς αποτελεί το 16% του συνολικού οδικού δικτύου της αστικής περιοχής. Αρκετοί από τους πεζόδρομους δημιουργούν μικρά δίκτυα μεταξύ τους ενθαρρύνοντας δραστικά τη μετακίνηση πεζών ωστόσο δεν επιτυγχάνεται η δημιουργία ενός συνεχούς και ολοκληρωμένου δικτύου.

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Το δίκτυο ποδηλατοδρόμων αποτελείται από δύο κύρια ρεύματα που συνδέουν την πόλη της Κοζάνης με την Τοπική Κοινότητα (Τ.Κ.) Καρυδίτσας και την Ζώνη Ενεργού Πολεοδομίας (ΖΕΠ) Κοζάνης. Στο εσωτερικό της πόλης το δίκτυο ποδηλατοδρόμων δεν έχει αναπτυχθεί καθώς το γεωγραφικό ανάγλυφο της περιοχής (μεγάλες κλίσεις εδάφους), η πυκνή δόμηση και η στενότητα των οδών λειτουργεί αποτρεπτικά στη χρήση ποδηλάτου εντός του αστικού ιστού αν και τα τελευταία χρόνια παρουσιάζει αύξηση ο αριθμός των πολιτών που χρησιμοποιούν το ποδήλατο για τις μετακινήσεις τους.

Το δίκτυο πεζοδρομίων στο μεγαλύτερο μέρος του (54,4%) χαρακτηρίζεται από πλάτη που κυμαίνονται μεταξύ 0 – 1 μέτρων, υποδηλώνοντας είτε την πλήρη απουσία είτε το πολύ μικρό πλάτος τους και τα οποία συναντώνται κυρίως στο βόρειο και νότιο τμήμα του αστικού ιστού. Στο κεντρικό τμήμα της πόλης συναντώνται κυρίως πεζοδρόμια πλάτους μεταξύ 1 – 2 μέτρων, τα οποία αποτελούν το 34,2% του συνολικού δικτύου πεζοδρομίων, καθώς και το μεγαλύτερο ποσοστό των πεζοδρομίων πλάτους 2 – 3 μέτρων.

Οι οδοί ήπιας κυκλοφορίας αποτελούν το 2,73% της συνολικής έκτασης του οικιστικού αποτυπώματος του αστικού ιστού. Στο κεντρικό τμήμα της πόλης εντοπίζονται δύο ζώνες περιορισμένης κυκλοφορίας μηχανοκίνητων οχημάτων οι οποίες διαχωρίζονται από την οδό Παύλου Μελά.

Όσον αφορά στη στάθμευση, μεγάλη ένταση παρατηρείται σε ένα νοητό δακτύλιο από το κέντρο του αστικού ιστού καθώς εκεί στεγάζονται οι χώροι εμπορίου και εστίασης. Στο κέντρο της πόλης λειτουργεί το Σύστημα Ηλεκτρονικά Ελεγχόμενης Στάθμευσης (ΣΗΕΣ) με δύο ζώνες: την πορτοκαλί που διαθέτει 192 θέσεις στάθμευσης οχημάτων και την πράσινη που διαθέτει 329 θέσεις. Επίσης εντός του αστικού ιστού χωροθετούνται επτά (7) ιδιωτικοί χώροι στάθμευσης ΙΧ με συνολικά 909 θέσεις.

3.4.1.2 Σιδηροδρομικό Δίκτυο - Σταθμοί

Η περιοχή του σιδηροδρομικού σταθμού της Κοζάνης χωροθετείται στο νότιο μέρος της πόλης και γειτνιάζει βορειοανατολικά με τη συνοικία Πανόραμα και νότια με τις συνοικίες Πλατάνια και Άγιος Αθανάσιος. Στην Κοζάνη ήταν ο τελευταίος σταθμός της σιδηροδρομικής γραμμής Αμυνταίου – Κοζάνης. Μέχρι το 2010 πραγματοποιούνταν τρία δρομολόγια ημερησίως για τη Θεσσαλονίκη, μέσω Πτολεμαΐδας, Έδεσσας, Βέροιας ενώ από το καλοκαίρι του 2010 και στο πλαίσιο της μείωσης των δρομολογίων σε όλες τις γραμμές της Βόρειας Ελλάδας (εξαιτίας της μεγάλης συρρίκνωσης του επιβατικού κοινού), ο ΟΣΕ διέκοψε τη λειτουργία του σιδηροδρομικού δικτύου της Π.Ε. Κοζάνης.

Το Φεβρουάριο του 2018 εκπονήθηκε η Ειδική Πολεοδομική Μελέτη Ανάπλασης της Περιοχής ΟΣΕ Κοζάνης με σκοπό τη λειτουργική ενσωμάτωση της έκτασης του σιδηροδρομικού σταθμού στον ιστό της πόλης, μέσω της περιβαλλοντικά και πολεοδομικά κατάλληλης ανάπτυξής της, ώστε να συμβάλλει στη βελτίωση των υφιστάμενων σήμερα συνθηκών στην ευρύτερη περιοχή και στην ολοκληρωμένη – βιώσιμη ανάπτυξη της πόλης. Σύμφωνα με το προτεινόμενο σχέδιο, παρά το γεγονός ότι η περιοχή του ΟΣΕ διακόπτει τη συνέχεια του αστικού ιστού δημιουργώντας ένα αστικό κενό, δύναται να αποτελέσει μια ευκαιρία για την αστική αναζωογόνηση της πόλης, της δικτύωσής της, της ενίσχυσης του αστικού πρασίνου καθώς και της σημαντικής βελτίωσης τόσο του μικροκλίματος όσο και της βιώσιμης κινητικότητάς της.

3.4.1.3 Αεροδρόμια και Αεροπορικές Μεταφορές

Ο Κρατικός αερολιμένας Κοζάνης²⁰, βρίσκεται στην θέση Πετρανά 4 χλμ. νοτιοανατολικά από την πόλη της Κοζάνης σε υψόμετρο 634 μ. Οι κτιριακές του εγκαταστάσεις καλύπτουν επιφάνεια 400 τ.μ. Διαθέτει έναν επιβατικό και έναν πυροσβεστικό σταθμό και 2 θέσεις στάθμευσης για αεροσκάφη τύπου B737 ή 3 θέσεις για αεροσκάφη τύπου ATR. Ο αερολιμένας παραμένει ουσιαστικά ανενεργός με κάποιες εξαιρέσεις εκπαιδευτικών πτήσεων.

3.4.2 Λοιπή Τεχνική Υποδομή

Υποδομές Ενέργειας

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας κατέχει κεντρική θέση στον τομέα της ενέργειας καθώς είναι η πρώτη στην παραγωγή ενέργειας στην Ελλάδα. Σήμερα στην Περιφέρεια λειτουργούν τρεις (3) Ατμοηλεκτρικοί Σταθμοί (ΑΗΣ) της ΔΕΗ, από τους οποίους οι δύο βρίσκονται στην Π.Ε. Κοζάνης ενώ πρόσφατα ολοκληρώθηκε και τέθηκε σε λειτουργία η 5η Μονάδα ΑΗΣ της ΔΕΗ, σε περιοχή των ορυχείων μεταξύ Κοζάνης – Πτολεμαΐδας.

Τηλεθέρμανση

Στην πόλη της Κοζάνης λειτουργεί σύστημα τηλεθέρμανσης που τροφοδοτείται από τις μονάδες 3, 4 και 5 του ΑΗΣ Αγίου Δημητρίου. Για τις εν λόγω μονάδες της ΔΕΗ προβλεπόταν η διακοπή της λειτουργίας τους το έτος 2023 (μετατέθηκε για το 2025) σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ). Για τη συνέχιση της λειτουργίας της τηλεθέρμανσης σχεδιάζεται η σύσταση Διαδημοτικής Επιχείρησης Τηλεθερμάνσεων Δυτικής Μακεδονίας και η υλοποίηση έργων διασύνδεσης των σημείων παραγωγής θερμικής ενέργειας (Αμύνταιο, Εορδαία, Κοζάνη) με όλα τα σημεία κατανάλωσης, μέσω διασυνδεδετήριων αγωγών μεταφοράς θερμικής ενέργειας.

Δράσεις Εξοικονόμησης ενέργειας

Σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια και το Κλίμα (ΣΔΑΕΚ) του Δήμου Κοζάνης (2021) στην περιοχή παρέμβασης σχεδιάζεται η υλοποίηση δράσεων βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας δημοτικών κτιρίων, σχολείων, αθλητικών εγκαταστάσεων και χρήσης ΑΠΕ (φωτοβολταϊκά). Αναλυτικός πίνακας των σχεδιαζόμενων δράσεων παρατίθεται στο Παράρτημα Ι.

Χρήση υδάτινων πόρων / Συντονισμός με διαχειριστικά περιφερειακά σχέδια

Το μήκος του δικτύου ύδρευσης της Δ.Ε. Κοζάνης ανέρχεται σε 382,806 χλμ. και καλύπτει σε ποσοστό το 56,5% του συνολικού μήκους του εσωτερικού δικτύου ύδρευσης του δήμου.

Οι υδρευτικές ανάγκες της Δ.Ε. καλύπτονται από τις πηγές της Ερμακιάς και τοπικές πηγές και κυρίως από γεωτρήσεις στη λεκάνη Σαριγκιόλ και τοπικές γεωτρήσεις στις περιοχές των οικισμών²¹.

Υποδομές αποχέτευσης

Το δίκτυο αποχέτευσης της Κοζάνης καλύπτει όλη την περιοχή εντός των παλιών ορίων της πόλης ενώ στις επεκτάσεις υλοποιείται ανάλογα με το ρυθμό και την έκταση της οικοδόμησης. Οι δύο κύριοι αγωγοί που εξυπηρετούν το μεγαλύτερο μέρος της πόλης, ενώνονται με τον πλακοσκεπή αγωγό ο οποίος καταλήγει στη μονάδα βιολογικού καθαρισμού στην Τοπική Κοινότητα Καρυδίτσας.

²⁰ Ετήσια έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής προσαρμογής στον τομέα του τουρισμού για το έτος 2022, INSETE, Δεκέμβριος 2023

²¹ Στρατηγικό Σχέδιο Δήμου Κοζάνης 2014 – 2019 (Μάιος 2015)

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Διαχείριση Αστικών Στερεών Αποβλήτων (ΑΣΑ)

Όσον αφορά στη διαχείριση των Αστικών Στερεών Αποβλήτων (ΑΣΑ) ο Δήμος Κοζάνης είναι αρμόδιος για την οργάνωση των κάδων συγκέντρωσης και τοποθέτησης των ΑΣΑ, καθώς και για τις εργασίες συλλογής και μεταφοράς τους ενώ υπόχρεος φορέας για την εν γένει διαχείριση των στερεών αποβλήτων (προσωρινή αποθήκευση, μεταφόρτωση, αξιοποίηση, τελική διάθεση) είναι η ΔΙ.Α.ΔΥ.ΜΑ. (Διαχείριση Απορριμμάτων Δυτικής Μακεδονίας) Α.Ε. ως ο Περιφερειακός Φορέας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟ.Δ.Σ.Α.). Ειδικότερα:

Τα σύμμεικτα ΑΣΑ τοποθετούνται σε κυλιόμενους πλαστικούς ή μεταλλικούς κάδους συλλογής και η συλλογή – μεταφορά τους γίνεται με τα απορριμματοφόρα του Δήμου. Επίσης, έχουν τοποθετηθεί σε επιλεγμένες περιοχές της πόλης, συστήματα βυθιζόμενων κάδων για συλλογή σύμμεικτων και ανακυκλώσιμων ΑΣΑ αντίστοιχα.

Για τα ανακυκλώσιμα υλικά (ΑΥ) ο Δήμος εφαρμόζει πρόγραμμα Διαλογής στην Πηγή (ΔσΠ). Η συλλογή των ανακυκλώσιμων γίνεται χωριστά για τις βασικές κατηγορίες αποβλήτων συσκευασίας (χαρτί/χαρτόνι, πλαστικό, γυαλί, μέταλλο) τα οποία τοποθετούνται σε κάδους με διαφορετικό χρώμα στο καπάκι (μπλε για χαρτί/χαρτόνι, γαλάζιο για πλαστικό, κίτρινο για γυαλί, κόκκινο για μέταλλο). Κάδοι ανακύκλωσης έχουν τοποθετηθεί σε 50 περίπου επιλεγμένα σημεία της πόλης. Υπάρχουν τοποθετημένοι 46 κάδοι χαρτιού, 39 κάδοι αλουμινίου και 36 κάδοι γυαλιού. Επιπλέον, εφαρμόζεται πρόγραμμα ανακύκλωσης στο σπίτι με χρήση στατόρων συλλογής ΑΥ. Συνολικά υπάρχουν 1.641 στάτορες από τους οποίους οι 946 είναι τοποθετημένοι σε πολυκατοικίες, 322 σε γραφεία – καταστήματα, 222 σε υπηρεσίες και 151 σε σχολεία.

Επίσης, λειτουργούν προγράμματα συλλογής ογκωδών και πρασίνων κήπων/πάρκων ενώ μέσω συμβάσεων με Αδειοδοτημένα Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) γίνεται ανακύκλωση ηλεκτρικών στηλών (μπαταριών) ηλεκτρικού τύπου, αποβλήτων ηλεκτρικού ηλεκτρονικού εξοπλισμού (συσκευές και λαμπτήρες) καθώς και αποβλήτων εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ).

Σύμφωνα με το Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων του Δήμου Κοζάνης 2021 – 2025, το σύνολο των αστικών απορριμμάτων στο Δήμο την περίοδο 2016 – 2020 μειώθηκε κατά -2,1% (24.448,61 κιλά το 2016 έναντι των 23.936,14 κιλά το 2020) ενώ η πρόβλεψη για την εξέλιξη παραγωγής των ΑΣΑ του Δήμου για το 2025 ανέρχεται στα 23.874,88 κιλά.

Τηλεπικοινωνιακές Υποδομές

Το τηλεπικοινωνιακό δίκτυο της Κοζάνης είναι υπόγειο, πλήρες και σύγχρονο. Οι συνδέσεις του κομβικού κέντρου της Κοζάνης με τις γειτονικές Περιφερειακές Ενότητες, καθώς και το δίκτυο που έχει αναπτυχθεί μέσα στα όρια της Δημοτικής Ενότητας αποτελούνται από καλώδια οπτικών ινών. Στην Κοζάνη συγκλίνουν τα κομβικά κέντρα Γρεβενών, Σιάτιστας, Πτολεμαΐδας, Νεάπολης καθώς και τα κέντρα των γύρω οικισμών.

Υπάρχει δίκτυο οπτικών ινών του Δήμου Κοζάνης μετά την ολοκλήρωση της δράσης «Μητροπολιτικό Δίκτυο Οπτικών Ινών Δήμου Κοζάνης» του Ε.Π. Κοινωνία της Πληροφορίας, ενώ έχει υλοποιηθεί υποδομή οπτικών ινών στην πόλη της Κοζάνης και από άλλους παρόχους.

Στα πλαίσια της ψηφιακής του πολιτικής ο Δήμος προχώρησε στην ανάπτυξη σημείων ελεύθερης πρόσβασης στο διαδίκτυο (Wifi Spots) σε δημόσιους χώρους (συνάθροισης, μαζικού αθλητισμού, δημοτικά πάρκα) για όλους τους πολίτες και τους επισκέπτες της πόλης δεκαπέντε (15) εκ των οποίων βρίσκονται εντός του αστικού ιστού.

Στον τομέα των τηλεπικοινωνιών ιδιαίτερη βαρύτητα έχει η ανάπτυξη ευρυζωνικών δικτύων. Η ανάπτυξή τους σε συνδυασμό με τη χρήση προηγμένων τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνίας είναι πολύ σημαντική για την αποτελεσματική διακυβέρνηση και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.

3.4.3 Κοινωνικές Υποδομές

Εκπαιδευτικές Υποδομές

Εντός της πόλης της Κοζάνης χωροθετούνται τριάντα επτά (37) υποδομές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, δεκαέξι (16) δευτεροβάθμιας, μία (1) μεταδευτεροβάθμιας ενώ στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εντός της πόλης λειτουργούν η Πολυτεχνική Σχολή και η Σχολή Οικονομικών Επιστημών με πέντε (5) και τέσσερα (4) τμήματα αντίστοιχα (Παράρτημα Ι).

Πίνακας 11: Υποδομές Α/βάθμιας, Β/βάθμιας και Μεταδευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην πόλη της Κοζάνης

Τομέας Εκπαίδευσης	Εκπαιδευτική Δομή	Αριθμός
Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση	Νηπιαγωγεία	21
	Δημοτικά Σχολεία	16
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	Γυμνάσια	7
	Γενικά Ενιαία Λύκεια (ΓΕΛ)	5
	Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑΛ)	4
Μεταδευτεροβάθμια Εκπαίδευση	Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης	1

Πηγή: Δ/νσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Π.Ε. Κοζάνης, Δήμος Κοζάνης

Υποδομές Υγείας

Κυρίαρχη θέση στις υποδομές υγείας του Δήμου Κοζάνης έχει το Γενικό Νοσοκομείο Κοζάνης (Μαμάτσειο) που είναι χτισμένο εντός του πολεοδομικού συγκροτήματος της πόλης της Κοζάνης εξυπηρετώντας το σύνολο των κατοίκων της Περιφερειακής Ενότητας. Παρέχει δευτεροβάθμια περίθαλψη στους χρήστες/ασθενείς και είναι δυναμικότητας 200 οργανικών κλινών. Στον τομέα της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, στην πόλη της Κοζάνης λειτουργούν το Κέντρο Υγείας (Κ.Υ.) ΚΑΠ ΔΕΗ ΠΕΚΑ Κοζάνης, το Κ.Υ. Κοζάνης, η 1η και 3η Τοπική Ομάδα Υγείας (ΤΟΜΥ) καθώς και τέσσερις (4) ιδιωτικές κλινικές, διαγνωστικά κέντρα, μικροβιολογικά εργαστήρια και πολλά ιατρεία ιδιωτών γιατρών όλων των ειδικοτήτων.

Υποδομές Πρόνοιας

Αρμόδια για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής στο Δήμο είναι η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού στην οποία από τις αρχές του 2023 ενσωματώθηκαν και οι υπηρεσίες και δομές της Δημοτικής Κοινωφελούς Επιχείρησης Κοινωνικής Πρόνοιας και Μέριμνας του Δήμου Κοζάνης.

Στον τομέα της πρόνοιας, εντός του αστικού ιστού χωροθετούνται πέντε (5) δημοτικοί σταθμοί (1ος Δημοτικός Παιδικός και Βρεφονηπιακός Σταθμός, 2ος Δημοτικός Παιδικός Σταθμός, 3ος Δημοτικός Παιδικός και Βρεφονηπιακός Σταθμός), δύο (2) Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (Κ.Δ.Α.Π.) τα οποία φιλοξενούν 60 παιδιά ηλικίας 6 – 12 ετών, ένα Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Αναπηρία (Κ.Δ.Α.Π.μεΑ.) που φιλοξενεί 17 παιδιά και εφήβους με αναπηρίες, τρία (3) Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ), ένα (1) Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Κ.Η.Φ.Η.) που εξυπηρετεί 25 πολίτες τρίτης ηλικίας και ένα (1) γηροκομείο (Τιάλειο γηροκομείο Κοζάνης «Άγιος Παντελεήμων») το οποίο τελεί υπό την ευθύνη της Ιεράς Μητροπόλεως Σερβίων και Κοζάνης. Άλλες δομές κοινωνικού χαρακτήρα είναι το Κέντρο Κοινότητας και ο Ξενώνας Φιλοξενίας Κακοποιημένων Γυναικών. Παράλληλα στο Δήμο υλοποιείται το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» με 435 ωφελούμενους και το Συσσίτιο απόρων δημοτών όπου παρασκευάζονται και διανέμονται σε καθημερινή βάση 150 μερίδες φαγητού.

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Υποδομές Αθλητισμού

Η ύπαρξη αθλητικών υποδομών συνίσταται κυρίως στην ύπαρξη γηπέδων και γυμναστηρίων κατάλληλων για την ανάπτυξη αθλητικών δραστηριοτήτων. Η πόλη της Κοζάνης συγκεντρώνει πέντε (5) γήπεδα ποδοσφαίρου, δύο (2) χώρους στίβου, τρία (3) κλειστά γυμναστήρια και πέντε (5) γήπεδα τένις.

Η σημαντικότερη αθλητική υποδομή της πόλης είναι το Δημοτικό Αθλητικό Κέντρο (ΔΑΚ Κοζάνης) που περιλαμβάνει κλειστό κολυμβητήριο (με πισίνα 25 μέτρων), γήπεδο ποδοσφαίρου με κερκίδες περίπου 5.000 θέσεων, κλειστό γυμναστήριο («Ιωάννης Σκαρκαλάς») χωρητικότητας περίπου 700 θέσεων, αίθουσα πάλης, στίβο με 8 διαδρομές, 3 ανοιχτά γήπεδα μπάσκετ, 2 γήπεδα τένις, αίθουσα με βάρη και αίθουσα ενόργανης γυμναστικής.

Στην Κοζάνη οι υποδομές αθλητισμού χαρακτηρίζονται ικανοποιητικές αλλά υπάρχει πρόβλημα με τη συντήρηση και λειτουργία τους λόγω του περιορισμού των πόρων που διατίθενται και της έλλειψης του προσωπικού.

3.5 Φυσικό και Πολιτιστικό Περιβάλλον

Σημαντικό πνεύμονα πρασίνου και χώρο αναψυχής για την ευρύτερη περιοχή της Κοζάνης αποτελεί το Περιαστικό Δάσος Κουρί που βρίσκεται στο βορειοανατολικό τμήμα της δημοτικής κοινότητας Κοζάνης, σε απόσταση περίπου 4 χλμ. από την πόλη. Πρόκειται για ένα φυσικό οικοσύστημα υψηλής βιολογικής ποικιλότητας. Φιλοξενεί εκτροφείο ευγενών θηραμάτων (ελάφια, ζαρκάδια, πέρδικες, ορτύκια, τρυγόνια, φασιανοί) ενώ οι λοιπές υποδομές του περιλαμβάνουν τουριστικό περίπτερο, εστιατόριο, παιδική χαρά, γήπεδα μπάσκετ, τένις και κατασκηνωτικές εγκαταστάσεις προσκόπων.

Πρόσφατα, ο Δήμος Κοζάνης υλοποίησε στην περιοχή του Δάσος Κουρί παρεμβάσεις διαμόρφωσης χώρων αναψυχής, άθλησης και περιβαλλοντικής ενημέρωσης, συνολικού προϋπολογισμού 902.841,41 € (ΕΑΠ 2012 - 2016), που περιλαμβάνουν κατασκευές παιχνιδιών, αντικατάσταση μπασκετών, συντήρηση περίφραξης γηπέδων, κατασκευή ποδηλατοστάτη, χρωματουργικές εργασίες, πλακοστρώσεις, κατασκευές καθιστικών χώρων, πέργολες, χρωματισμούς, επίστρωση γηπέδων, τοποθέτηση αθλητικών μονοπατιών, παιδικές χαρές, παγκάκια, φύτευση πρασίνου, παιχνίδια φαντασίας και δυνατότητες ψηφιακής περιήγησης επισκεπτών με τη χρήση QR Code.

Όσον αφορά στο φυσικό περιβάλλον της ευρύτερης περιοχής του Δήμου αυτό περιλαμβάνει δασικά, αγροτικά και υδατικά οικοσυστήματα με εξέχουσες περιπτώσεις τη Λίμνη του Πολυφύτου και το Όρος Βούρινο, που εμπίπτει στο δίκτυο προστασίας Natura 2000, ενώ άλλες ρυθμίσεις προστασίας εντός του Δήμου αφορούν καταφύγια άγριας ζωής και εκτροφεία θηραμάτων.

Βασικοί φυσικοί πόροι που εντοπίζονται στη περιοχή αφορούν σε αποθέματα λιγνίτη, μεταλλευτικών, βιομηχανικών και λατομικών ορυκτών. Τα κυριότερα ζητήματα περιβαλλοντικής αλλοίωσης αφορούν στη ζώνη εκμετάλλευσης του λιγνίτη, στην ατμοσφαιρική ρύπανση από τη λειτουργία των ΑΗΣ και στην πίεση του υδατικού δυναμικού.

Στην περιοχή του Δήμου Κοζάνης παρατηρούνται αυξημένες τιμές στους ατμοσφαιρικούς ρύπους ΑΣ₁₀, ΝΟ₂ και SO₂, λόγω της έντονης ηλεκτροπαραγωγικής και βιομηχανικής γενικότερα δραστηριότητας. Εντονότερο είναι το πρόβλημα που αφορά τα Αιωρούμενα Σωματίδια ΑΣ₁₀, κυρίως εντός του αστικού ιστού, όπου και παρατηρούνται συστηματικά υπερβάσεις σε σχέση με τις οριζόμενες από την Οδηγία 2008/50/ΕΚ ημερήσιες οριακές τιμές.

Ζητήματα πολιτικής προστασίας προκύπτουν από τη σεισμικότητα της περιοχής και κινδύνους πλημμύρας.

Το πολιτιστικό περιβάλλον του αστικού ιστού περιλαμβάνει μουσεία, συλλογές, παραδοσιακά αρχοντικά, πνευματικά κέντρα, θέατρα κ.ά. τα οποία αποτυπώνονται στο Κεφάλαιο 3.6. Συνολικά στο Δήμο Κοζάνης καταγράφεται σημαντικός αριθμός αρχαιολογικών χώρων – μνημείων κυρίως της προϊστορικής – κλασικής εποχής και της βυζαντινής – μεταβυζαντινής εποχής. Σημαντικότερος αρχαιολογικός χώρος είναι αυτός της Αιανής, ο οποίος περιλαμβάνει την αρχαία πόλη της Αιανής στη θέση Μεγάλη Ράχη και τη νεκρόπολη της Αιανής σε κοντινή απόσταση από την αρχαία πόλη.

3.6 Πολιτιστικό Περιβάλλον και Τοπίο

Πολιτιστικές υποδομές όπως αρχαιολογικοί χώροι, ιστορικοί τόποι και μνημεία δε χωροθετούνται εντός της περιοχής παρέμβασης παρά μόνο στην ευρύτερη περιοχή της Π.Ε. Κοζάνης, με σημαντικότερους τον αρχαιολογικό χώρο στην Αιανή, το κάστρο Σερβίων και τον αρχαιολογικό χώρο στη θέση Λογγάς στην Ελάτη. Όσον αφορά στις πολιτιστικές υποδομές που χωροθετούνται εντός της περιοχής παρέμβασης, περιλαμβάνονται μουσεία, συλλογές, βιβλιοθήκες, πνευματικά κέντρα, θέατρα, ωδεία, φιλαρμονικές, τα οποία παρουσιάζονται στη συνέχεια.

Επίσης αναφέρονται οι σημαντικότεροι πολιτιστικοί θεσμοί και δρώμενα που λαμβάνουν μέρος τόσο στην πόλη της Κοζάνης όσο και στην ευρύτερη περιοχή και αποτελούν μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου.

Επιπλέον, αξίζει να αναφερθεί ότι στην ευρύτερη περιοχή δραστηριοποιείται ένα πλήθος πολιτιστικών συλλόγων που αναπτύσσει δράσεις σε έναν ή και περισσότερους τομείς πολιτισμού. Ενδεικτικά αναφέρονται σύλλογοι για τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και των τοπικών εθίμων, χορευτικοί σύλλογοι, θεατρικές ομάδες, σύλλογοι εικαστικών τεχνών, λαογραφικοί σύλλογοι κ.ά.

3.6.1 Μουσεία – Συλλογές

Μουσείο Ιστορικό – Λαογραφικό και Φυσικής Ιστορίας

Λειτουργεί από το 1987 σε ιδιόκτητο τετραώροφο κτίριο του Συλλόγου Γραμμάτων και Τεχνών, που αποτελεί και το φορέα λειτουργίας του. Το νέο κτίριο του μουσείου ανεγέρθηκε σε οικόπεδο παραχωρημένο από το δήμο Κοζάνης όπου βρίσκονταν τα παλιά δημοτικά λουτρά Κοζάνης.

Μουσείο Σύγχρονης Τοπικής Ιστορίας

Λειτουργεί από το Δήμο Κοζάνης και από το 2006 στεγάζεται στο Αρχοντικό Φασούλα.

Αρχαιολογική Συλλογή Κοζάνης

Στεγάζεται από το 2014 στο Αρχοντικό Παναγιωτίδη με φορέα λειτουργίας το Υπουργείο Πολιτισμού, του οποίου η χρήση ως μουσειακού χώρου έχει παραχωρηθεί από το Δήμο Κοζάνης.

«Κοβεντάρειος» Δημοτική Βιβλιοθήκη Κοζάνης (ΚΔΒΚ)

Είναι μια βιβλιοθήκη με πλούσια και μακρόχρονη ιστορία 300 ετών. Αποτελεί κέντρο αναφοράς και κοινό τόπο για τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής και θεωρείται μια από τις σπουδαιότερες στην Ελλάδα (μετά από την Εθνική κι αυτή της Βουλής) καθώς διαθέτει μία από τις πιο σημαντικές συλλογές.

Στις συλλογές της ΚΔΒΚ, πέρα από το σύγχρονο κομμάτι (εκδόσεις μετά την απελευθέρωσή της το 1912) περιλαμβάνονται ως διακριτές κατηγορίες: α) τα χειρόγραφα, β) τα έντυπα, γ) τα λυτά, δ) η αρχαιολογική συλλογή, ε) η βιβλιοθήκη Ψαριανού και στ) η συλλογή χαρτών. Οι πρόσφατες προσπάθειες της βιβλιοθήκης για ψηφιοποίηση και παράλληλη περιγραφή του συνόλου του υλικού της αποτελεί μία αρχή για να υπάρχει πρόσβαση σε όλες εκείνες τις πληροφορίες που είναι σημαντικές για κάθε τόμο (βιβλιογραφικά στοιχεία, ιστορικά σημειώματα, περιγραφή της στάχωσης κ.λπ.).

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Το 2018 η βιβλιοθήκη μεταστεγάστηκε σε νέο κτίριο επί της οδού Δαβάκη 9 (πλησίον του δημοτικού κήπου Κοζάνης) δίνοντας στέγη τόσο στα παλαιότερα «Μετά τα Φυσικά» και «Περί ζώων ιστορίας» του Αριστοτέλη (εκτύπωση 1497), στη «Χάρτα του Ρήγα» (εκτύπωση 1796-97), στον Παγκόσμιο χάρτη του Άνθιμου Γαζή (1800), στην πρώτη ελληνική εφημερίδα των αδελφών Μαρκίδων Πούλιου («Εφημερίς» 1790-1797) όσο και σε 120.000 χειρόγραφα, κώδικες, χάρτες, φυλλάδια και βιβλία, μέχρι και στο «Αστερίξ και Κλεοπάτρα» των Ρενέ Γκοσινί και Αλμπέρ Ουντερζό. Η μετεγκατάσταση της ΚΔΒΚ αναβάθμισε το ρόλο της, συνέβαλλε στην περαιτέρω αξιοποίηση του ιστορικού και επιστημονικού της πλούτου και την ανέδειξε τόσο σε σημείο αναφοράς για τη ζωή της πόλης όσο και σε ισχυρό πόλο έλξης αναπτυξιακών και παραγωγικών δραστηριοτήτων που συνδέονται με τον πολιτισμό.

3.6.2 Πνευματικά Κέντρα

Πνευματικό Κέντρο στο πάρκο Αγίου Δημητρίου

Στο Πνευματικό Κέντρο στο πάρκο του Αγίου Δημητρίου στεγάζεται το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Κοζάνης. Περιλαμβάνει την αίθουσα τέχνης, χωρητικότητας 600 θεατών με σημαντική υλικοτεχνική υποδομή και βοηθητική αίθουσα/«θεατράκι» που χρησιμοποιείται από τοπική θεατρική ομάδα.

Στους υπόλοιπους χώρους του στεγάζεται η πρυτανεία και τα γραφεία διοίκησης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας μετά από παραχώρηση του Δήμου Κοζάνης.

3.6.3 Θέατρα

Υπαίθριο Θέατρο Δημοτικού Κήπου Κοζάνης

Βρίσκεται στην πόλη της Κοζάνης στο κέντρο ενός περιαστικού άλσους. Πρόκειται για μία εξολοκλήρου ξύλινη κατασκευή, χωρητικότητας 700 θέσεων εναρμονισμένη με το φυσικό περιβάλλον. Έχει συντελέσει σε μεγάλο βαθμό στη διάδοση της τέχνης του θεάτρου στην περιοχή και στην προώθηση της θεατρικής παραγωγής.

3.6.4 Μουσική Παιδεία

Δημοτικό Ωδείο Κοζάνης (Δ.Ω.Κ)

Το Δημοτικό Ωδείο Κοζάνης (Δ.Ω.Κ) λειτουργεί από το 1957. Αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους παράγοντες πολιτισμού τόσο της πόλης όσο και του Δήμου και έχει καθιερωθεί ως κύτταρο μουσικής παιδείας και καλλιέργειας. Στους χώρους του πραγματοποιούνται εκπαιδευτικά σεμινάρια, πανελλήνιοι διαγωνισμοί και πολλές συναυλίες σχεδόν σε εβδομαδιαία βάση. Κάθε χρόνο νέες πολιτιστικές δραστηριότητες και συνεργασίες με καλλιτεχνικούς φορείς της πόλης υπογραμμίζουν ότι το Δημοτικό Ωδείο Κοζάνης εκτός από ιστορικός εκπαιδευτικός φορέας λειτουργεί και σαν ένας από τους σημαντικούς πολιτιστικούς φορείς του Δήμου Κοζάνης και γενικότερα της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης και της Περιφέρειας.

Φιλαρμονική Πανδώρα

Συστάθηκε το 1902 από νέους της Κοζάνης ως «Μορφωτική Αδελφότης Πανδώρα» και η ίδρυσή της υπήρξε γεγονός ύψιστης σημασίας καθώς η λειτουργία της συνδέθηκε με το μακεδονικό αγώνα. Τα πρώτα χρόνια το σωματείο λειτουργούσε ως πολυσύστατο εκπαιδευτήριο (σχολείο) με έμφαση στη μουσική διδασκαλία και στην εκμάθηση πνευστών οργάνων²². Ιστορικά γνώρισε τρεις περιόδους λειτουργίας (1902 – 1923, 1923 – 1940, 1951 έως σήμερα).

²² Αναγνώστου Κωνσταντίνος, Πτυχιακή εργασία «Φιλαρμονική Δήμου Κοζάνης «Πανδώρα»: Αρχειακή έρευνα και καταγραφή του μουσικού υλικού», 2022

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο **Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης**

Οι υπηρεσίες της χωρίζονται σε τακτικές και έκτακτες. Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους συμμετέχει ενεργά σε πολλές εκδηλώσεις, όπως είναι τα αποκριάτικα έθιμα, οι εθνικές παρελάσεις, οι γιορτινές εκδηλώσεις, «Λασσάνεια» κ.ά. Η ευθύνη λειτουργίας της ανήκει στο Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου Οργανισμός Αθλητισμού, Πολιτισμού και Νεολαίας (ΟΑΠΝ) Δήμου Κοζάνης.

Λειτουργούν τρία τμήματα:

- το Φυτώριο, με χρονική διάρκεια τμήματος 1-2 έτη, κατά τη διάρκεια της οποίας διδάσκονται οι βασικές γνώσεις μουσικής.
- η Μπαντίνα, που αφορά μουσικό σύνολο που διδάσκεται και εκτελεί χαμηλού βαθμού δυσκολίας κομμάτια.
- η Μπάντα, που αποτελεί το βασικό κορμό μουσικών με προχωρημένες γνώσεις μουσικής, που λαμβάνουν μέρος σε διαγωνισμούς και δημόσιες εκδηλώσεις.

3.6.5 Πολιτιστικοί Θεσμοί – Δρώμενα

Λασσάνεια

Τα Λασσάνεια είναι ένας από τους κορυφαίους και μακροβιότερους πολιτισμικούς θεσμούς της πόλης της Κοζάνης αλλά και της ευρύτερης περιοχής της Δυτικής Μακεδονίας. Συνδυάζουν τη θέαση με τη δημιουργία, τη διασκέδαση με τον προβληματισμό, την παράδοση με το σύγχρονο και έχουν ως στόχο να ενημερώσουν, να ψυχαγωγήσουν, να προβληματίσουν αλλά και να προσφέρουν βήμα έκφρασης στην τοπική καλλιτεχνική δημιουργία.

Βρίσκονται πλέον στην τέταρτη δεκαετία της ζωής τους. Λαμβάνουν χώρα από τα μέσα Ιουνίου έως και τα τέλη Σεπτεμβρίου περιλαμβάνοντας εκδηλώσεις και δράσεις που στοχεύουν στην ικανοποίηση των αναγκών όλων των δημοτών για ψυχαγωγία και καλλιέργεια, με τη συμμετοχή τοπικών και μετακλητών σημάτων που προάγουν όλες τις τέχνες.

Τα Λασσάνεια είναι αποτέλεσμα της αгаστικής συνεργασίας των πολιτισμικών φορέων του Δήμου Κοζάνης: του Οργανισμού Αθλητισμού – Πολιτισμού και Νεολαίας (ΟΑΠΝ), της Κοβενταρείου Δημοτικής Βιβλιοθήκης (ΚΔΒΚ) και του Δημοτικού Περιφερειακού Θεάτρου (ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ) που δρουν υπό τον συντονισμό της Αντιδημαρχίας Πολιτισμού του Δήμου Κοζάνης.

Κοζανίτικη Αποκριά

Η Κοζανίτικη Αποκριά είναι μορφή αγροτικής Αποκριάς με φανερή παγανιστική προέλευση, που σκοπό έχει την ανατροπή της καθιερωμένης τάξης πραγμάτων, καθώς αμφισβητεί αξίες, ιεραρχίες κι όρια πράξεων και λόγων.

Έχει χρονική διάρκεια 12 ημερών (από την Τσικνοπέμπτη έως την Καθαρά Δευτέρα) και περιλαμβάνει δρώμενα όπως υπαίθρια καθημερινά γλέντια στους φανούς, παρέλαση αρμάτων, χορούς και αυτοσχέδια θεατρικά στην κεντρική πλατεία, μουσικές παραστάσεις από μπάντες χάλκινων, παιδικό καρναβάλι, Sourd Games (κυνήγι θησαυρού) κ.ά.

Λαζαρίνες

Πρόκειται για ένα λαϊκό εθιμικό δρώμενο που λαμβάνει χώρα στα χωριά του Δήμου Κοζάνης κατά το τριήμερο του Λαζάρου – Βαΐων. Εντάσσεται στον κύκλο των ανοιξιάτικων τελετουργιών για την αναγέννηση της φύσης που συνδέθηκε με τη χριστιανική πίστη, την Ανάσταση του Λαζάρου, που είναι και προπομπός και προάγγελος της Ανάστασης του Χριστού. Νέες κοπέλες, γυρνούν στα σπίτια του χωριού τραγουδώντας και μοιράζοντας λαζαρόπιτα και προαναγγέλλουν το ξύπνημα και την καρποφορία της φύσης μαζί με την ανάσταση των νεκρών.

Μωμοέρια

Αποτελεί ευετηριακό και ψυχαγωγικό λαϊκό δρώμενο του Δωδεκαημέρου (Χριστούγεννα έως Θεοφάνια) με χορευτική, θεατρική και μουσική ομάδα σε παράλληλη δράση, προερχόμενο από την ορεινή Τραπεζούντα. Επιβιώνει σε οκτώ χωριά της Π.Ε. Κοζάνης, πέντε εκ των οποίων ανήκουν στο Δήμο Κοζάνης (Τετράλοφος, Άγιος Δημήτριος, Αλωνάκια, Σκήτη, Πρωτοχώρι). Ο Μώμος, Θεός του Γέλιου και της Σάτιρας λατρεύεται από τους ιερείς του, τους Μωμόερους.

Συντελεστές του δρώμενου είναι ο χορός συνεπικουρούμενος από τον διάβολον, τη γραία με τον γέρον, τις νύφες, το γιατρόν, τον τσανταρμά, την άρκον και τον αρκουδά και τέλος τον πολυχρονιστή. Το έθιμο εγγράφηκε στο Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς το 2013 και στον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ανθρωπότητας της UNESCO (Representative List of Intangible Cultural Heritage of Humanity) το 2015.

3.6.6 Παραδοσιακά Αρχοντικά

Η περιοχή παρέμβασης, παρά τη σύγχρονη μορφή της, διατηρεί, κυρίως γύρω από το κέντρο της, πετρόχτιστα κτίρια²³, η κατασκευή των οποίων ανάγεται στον 18^ο, στον 19^ο ή και στις αρχές του 20^{ου} αιώνα. Τέτοιες αναφορές αποτελούν: το διώροφο πέτρινο Αρχοντικό Γρηγορίου Βούρκα, τυπικό δείγμα αστικής μακεδονικής αρχιτεκτονικής του 18^{ου} αιώνα, με «σαχνισί» και όροφο με πλίνθους, και το παρόμοιας αρχιτεκτονικής αλλά μικρότερου μεγέθους Αρχοντικό Λασσάνη, που στεγάζει τη Δημοτική Χαρτοθήκη. Το επιβλητικό πέτρινο κτίριο του Βαλταδώρειου Γυμνασίου, χτισμένο το 1899, που συνεχίζει να φιλοξενεί μαθητές, το Δρίζιο Μέγαρο, τα αρχοντικά Βαμβακά και Νικόλαου Βούρκα και το κτίριο του ξενοδοχείου «Ερμιόνιον», χτισμένο στον Μεσοπόλεμο, σε σχέδια του Μαξιμιλιανού Ρούμπενς.

Αρχοντικό Γρηγορίου Βούρκα

Βρίσκεται κοντά στο Επισκοπείο και παρουσιάζει κυρίως αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον ενώ έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικό μνημείο. Στο αρχοντικό δεν υπάρχει οργανωμένη έκθεση αλλά φυλάσσεται σημαντικός αριθμός μαρμάρινων αρχιτεκτονικών μελών και ψηφιδωτών από τον Κόμανο και άλλες περιοχές της Π.Ε. Κοζάνης όπως επίσης και ένα σύνολο φορητών εικόνων και λειτουργικών βιβλίων από τους Πύργους και την Αιανή.

Αρχοντικό Λασσάνη

Βρίσκεται στην ομώνυμη πλατεία και στεγάζει τη Δημοτική Χαρτοθήκη στη συλλογή της οποίας φυλάσσεται ένα από τα λίγα σωζόμενα πλήρη αντίτυπα της Χάρτας της Ελλάδος του Ρήγα Βελεστινλή. Ιδρύθηκε το 2008 με τη συνεργασία του Δήμου Κοζάνης, της Κοβεντάρειου Δημοτικής Βιβλιοθήκης και του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και λειτουργεί ως εστία μνήμης και χώρος φύλαξης για την ελληνική χαρτογραφική παράδοση και κληρονομιά.

Βαλταδώρειο Γυμνάσιο

Κτίστηκε το 1899 με δωρεά των αδερφών Βασίλειου και Λάμπρου Βαλταδώρου²⁴. Το 1900 οργανώνεται και λειτουργεί σε πλήρες εξετάξιο Γυμνάσιο και δέχεται, μετά από επιτυχείς εισιτήριες εξετάσεις, μαθητές που τελείωναν τις Αστικές σχολές αρρένων και μαθήτριες που τελείωναν το Παρθεναγωγείο. Στον πρώτο όροφο λειτούργησε η Α' αστική σχολή και στον Β' όροφο το Γυμνάσιο. Κατά τη διάρκεια των χρόνων γνώρισε πολλές μεταβολές στη λειτουργία του. Σήμερα στο κτίριο στεγάζεται το 1^ο Γυμνάσιο Κοζάνης.

²³ <https://visitgreece.gr/el/inspirations/traditional-villages-and-buildings-of-kozan/>

²⁴ <https://wikimapia.org/15171918/el/Βαλταδώρειο-Γυμνάσιο>

Δρίζιο Μέγαρο

Κτίστηκε στα 1906 από τον Κωνσταντίνο Δρίζη προκειμένου να φιλοξενήσει το βασιλιά των Ελλήνων και ελευθερωτή της πόλης. Είναι ένα νεοκλασικό κτίσμα²⁵ με στοιχεία που προσομοιάζουν με την αρχιτεκτονική άλλων βασιλικών ανακτόρων της εποχής ή και παλαιότερα, ειδικά στο πίσω μέρος του κτιρίου. Τον Ιούλιο του 1907, ο Κωνσταντίνος Δρίζης το δώρισε στην κοινότητα για να χρησιμοποιηθεί ως νοσοκομείο. Με την απελευθέρωση της Κοζάνης (11 Οκτωβρίου 1912) ο βασιλιάς Γεώργιος Α΄ επισκέπτεται την πόλη και φιλοξενείται εκεί. Στην οικία στήθηκε και ο πρώτος ανδριάντας προς τιμή του Ελευθέριου Βενιζέλου.

Αρχοντικό Ευάγγελου Βαμβακά

Βρίσκεται επί της οδού Ι. Τράντα και ανήκει στο Δήμο λόγω δωρεάς από το 1994, χωρίς ωστόσο να αξιοποιηθεί μέχρι σήμερα. Με απόφασή της Διεύθυνσης Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων του Υπουργείου Πολιτισμού έχει εγκριθεί η τροποποιημένη μελέτη αποκατάστασης και μετατροπής του αρχοντικού σε Πινακοθήκη.

Αρχοντικό Νικολάου Βούρκα

Βρίσκεται επί των Οδών Αρμενούλη 12 και Αδαμαντίδου Φιλίππου γωνία. Είναι ιδιοκτησίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, με αρμόδιο φορέα προστασίας την Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης. Για την αποκατάστασή του έχουν υλοποιηθεί 4 μελέτες (στατική, αρχιτεκτονική, ηλεκτρομηχανική και συντήρησης) ενώ στόχος της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κοζάνης είναι η ένταξή του σε κάποιο χρηματοδοτικό ευρωπαϊκό πρόγραμμα (ΕΣΠΑ).

Τέλος, όσον αφορά στην επανάχρησή του, η πρόταση της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κοζάνης είναι να δημιουργηθεί στο αρχοντικό μία Βυζαντινή Συλλογή στην οποία θα εκτεθούν εκκλησιαστικά κειμήλια καθώς και ταφικά και οικιστικά ευρήματα τα οποία προήλθαν από τις ανασκαφές σε οικισμούς και νεκροταφεία της Π.Ε. Κοζάνης, κάτι που ωστόσο απαιτεί την εκπόνηση Μουσειολογικής – Μουσειογραφικής Μελέτης.

Ξενοδοχείο «Ερμιόνιον»

Κτίστηκε στις αρχές του μεσοπολέμου το έτος 1931 και λειτούργησε ως ξενοδοχείο, χρήση που διατηρεί μέχρι σήμερα. Είναι κτισμένο μέσα στην κεντρική πλατεία της πόλης της Κοζάνης. Το κτίριο έχει διατηρηθεί στην αρχική του μορφή και έχει ανακαινιστεί πολλές φορές, με την τελευταία πιο πρόσφατη ανακαίνιση, που ανέδειξε και τους εσωτερικούς χώρους διατηρώντας στο ακέραιο τη φυσιογνωμία και το ύψος του κτιρίου. Οι εσωτερικές διακοσμήσεις, προσαρμοσμένες κατάλληλα στην αισθητική της εποχής, αποτελούν ένα συνδυασμό νεοκλασικής και σύγχρονης διακοσμητικής²⁶.

²⁵ <https://filmoffice.pdm.gov.gr/fotografies/kozani/archontika-kozanis/>

²⁶ <https://filmoffice.pdm.gov.gr/fotografies/kozani/archontika-kozanis/>

3.6.7 Διαρθρωτικές Παρεμβάσεις που Πραγματοποιήθηκαν στα Πλαίσια Προγραμμάτων την Τελευταία 10ετία

Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά την τελευταία 10ετία στην περιοχή μελέτης υλοποιήθηκαν αναπτυξιακές παρεμβάσεις συνολικού προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης 52.741.179,00 € οι οποίες παρουσιάζονται στη συνέχεια.

- **Δράσεις ανάπτυξης / αναβάθμισης εκπαιδευτικών υποδομών**
 - Ανάπτυξη πανεπιστημιούπολης Δυτικής Μακεδονίας στην Κοζάνη.
 - Κατασκευή μονοόροφου κτιρίου με υπόγειο – 15ο νηπιαγωγείο Κοζάνης.
 - Κατασκευή μονοόροφου κτιρίου με υπόγειο – 10ο νηπιαγωγείο Κοζάνης.
- **Δράσεις ενεργειακής αναβάθμισης δημοτικών κτιρίων**
 - Ενεργειακή αναβάθμιση του 11ου νηπιαγωγείου Κοζάνης.
 - Ενεργειακή αναβάθμιση του 2ου Δημοτικού Σχολείου Κοζάνης.
 - Ενεργειακή αναβάθμιση του 6ου Δημοτικού Σχολείου Κοζάνης.
 - Ενεργειακή αναβάθμιση του 7ου Δημοτικού Σχολείου Κοζάνης.
- **Δράσεις βελτίωσης ενεργειακής αποδοτικότητας δημόσιων χώρων**
 - Εξοικονόμηση ενέργειας στο δημοτικό φωτισμό του Δήμου Κοζάνης στις περιοχές εστίασης ΟΧΕ προτεραιότητας Α.
- **Δράσεις ανάπλασης δημόσιων χώρων**
 - Ανάπλαση Πλατείας Λασσάνη και πέριξ οδών
- **Δράσεις βελτίωσης προσβασιμότητας – κινητικότητας**
 - Δράσεις βελτίωσης προσβασιμότητας ΑμΕΑ Δήμου Κοζάνης.
- **Δράσεις λειτουργικής αναβάθμισης και ασφάλειας οδικού δικτύου**
 - Βελτίωση κόμβων ΤΕΙ Κοζάνης.
- **Δράσεις αναβάθμισης / εκσυγχρονισμού τεχνικής υποδομής**
 - Προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος διαχείρισης πίεσης, παρακολούθησης και αυτόματου ελέγχου των υδραυλικών παραμέτρων του εσωτερικού δικτύου ύδρευσης πόλης Κοζάνης.
 - Επέκταση / εκσυγχρονισμός υφιστάμενης εγκατάστασης τηλεθέρμανσης Κοζάνης.
- **Δράσεις ανάπτυξης / αναβάθμισης κοινωνικών υποδομών**
 - Κτιριακές εγκαταστάσεις Δομών στήριξης ατόμων με νοητική υστέρηση και πολλαπλές αναπηρίες στην Ζ.Ε.Π του Δήμου Κοζάνης.
 - Κατασκευή πρότυπου βρεφονηπιακού σταθμού ολοκληρωμένης φροντίδας με εφαρμογή τεχνολογιών ΑΠΕ στο Ο.Τ. 19 της ΖΕΠ Κοζάνης.
 - Μονάδα φροντίδας ηλικιωμένων Κοζάνης – κατασκευή νέας πτέρυγας και αναμόρφωση – αναβάθμιση υπάρχουσας πτέρυγας Β.
 - Λειτουργία δομών και υπηρεσιών της τοπικής αυτοδιοίκησης προς όφελος των γυναικών και την καταπολέμηση της βίας – λειτουργία ξενώνα φιλοξενίας στο Δήμο Κοζάνης.

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

- **Δράσεις κοινωνικής φροντίδας και προστασίας**
 - Δράσεις Κοινωνικής Φροντίδας & Προστασίας/Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) στο Δήμο Κοζάνης.
- **Δράσεις κατάρτισης / αναβάθμισης δεξιοτήτων ανέργων**
 - Συμβουλευτική, κατάρτιση και πιστοποίηση ανέργων στους τομείς προτεραιότητας Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας στην περιοχή παρέμβασης ΕΣΒΑΑ Δήμου Κοζάνης.
- **Δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας**
 - Ανοιχτό Κέντρο Εμπορίου Δήμου Κοζάνης.
- **Δράσεις ανάδειξης πολιτιστικής κληρονομιάς**
 - Κτίριο βιβλιοθήκης και εκθεσιακού χώρου βιβλιοθήκης.

3.7 Αποτίμηση της Υλοποίησης του ΕΣΣΒΑΑ κατά την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020

3.7.1 Πορεία Υλοποίησης Πράξεων του ΕΣΣΒΑΑ Δήμου Κοζάνης

Το αναπτυξιακό όραμα του ΕΣΣΒΑΑ Δήμου Κοζάνης κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο (2014 – 2020) ήταν να καταστεί η Κοζάνη μια περιοχή βιώσιμη, πράσινη και φιλική προς τους κατοίκους και τις ανάγκες των επιχειρήσεων της ώστε να συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή της πόλης.

Οι βασικές αρχές που υιοθετήθηκαν αφορούσαν στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της πόλης μέσω της εφαρμογής μεσοπρόθεσμου ολοκληρωμένου βιώσιμου και βιοκλιματικού σχεδιασμού, στην υιοθέτηση της αρχής της «συμπαγούς πόλης» με ενιαίο σχεδιασμό χρήσεων γης και μετακινήσεων και στην αύξηση της αποδοτικότητας των πόρων και τέλος στην παροχή ίσων ευκαιριών και δυνατοτήτων συμμετοχής για όλους, στις λειτουργίες και οικονομικές δραστηριότητες της πόλης.

Βάσει των παραπάνω διαμορφώθηκαν δύο (2) βασικοί Στρατηγικοί Στόχοι: α) η αναμόρφωση και αναβάθμιση του εμπορικού κέντρου της πόλης και β) η επέκταση και ο εμπλουτισμός του με νέες χρήσεις/εξυπηρετήσεις για τη διάχυση των ωφελειών, οι οποίοι στη συνέχεια εξειδικεύτηκαν σε οχτώ (8) Ειδικούς Στόχους στους οποίους κατανεμήθηκαν είκοσι (20) ενδεικτικές πράξεις όπως παρουσιάζονται στη συνέχεια.

- 1. Ανάκτηση εγκαταλελειμμένου αστικού χώρου ΟΣΕ
 - 1.1 Διαμόρφωση βιοκλιματικού πάρκου ΟΣΕ
- 2. Αναβάθμιση και πράσινη ενίσχυση του εμπορικού κέντρου
 - 2.1 Διαμόρφωση πλατείας 28ης Οκτωβρίου
 - 2.2 Ανάπλαση Πλατείας Λασσάνη πέριξ οδών και παιδικής χαράς
- 3. Προώθηση βιώσιμης κινητικότητας
 - 3.1 Βελτίωση προσβασιμότητας οδών στην περιοχή παρέμβασης – οδός Ολύμπου
 - 3.2 Βελτίωση προσβασιμότητας οδών στην περιοχή παρέμβασης – οδός Αριστοτέλους
 - 3.3 Βελτίωση προσβασιμότητας οδών στην περιοχή παρέμβασης – διάνοιξη νέας οδού
 - 3.4 Κατασκευή τεχνικού & σύνδεση περιοχών ΟΣΕ
- 4. Ενίσχυση των πολιτιστικών υποδομών
 - 4.1 Ανακατασκευή ισόγειου κτιρίου αποθήκης ΟΣΕ
 - 4.2 Μουσείο σιδηροδρόμου
 - 4.3 Αποκατάσταση Αρχοντικού Βαμβακά και Μετατροπή σε Πινακοθήκη

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

- 5. Διατήρηση και ενίσχυση επιχειρήσεων
 - 5.1 Ενισχύσεις ΜΜΕ περιοχής παρέμβασης
 - 5.2 Στεγασμένη Δημοτική Λαϊκή Αγορά
 - 5.3 Κατασκευή Εμπορικού Κέντρου
- 6. Καταπολέμηση της ανεργίας
 - 6.1 Ολοκληρωμένο πρόγραμμα κατάρτισης-συμβουλευτικής ανέργων ΕΚΟ και προώθησης στην απασχόληση
 - 6.2 Ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας
 - 6.3 Ενισχύσεις ανέργων νέων ελ. Επαγγελματιών και επιστημόνων
- 7. Ενίσχυση υποδομών και υπηρεσιών πρόνοιας
 - 7.1 Νέο κέντρο διημέρευσης δημιουργικής απασχόλησης ψυχικά νοσούντων
 - 7.2 Δημιουργία χώρων πρόνοιας ΟΣΕ
- 8. Βελτίωση της αποδοτικότητας της Αστικής Αρχής
 - 8.1 Ψηφιακές υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης
 - 8.2 Ενεργειακή αναβάθμιση και διαχείριση του δημοτικού φωτισμού στην περιοχή παρέμβασης

Μέχρι τον Οκτώβριο του 2023 είχαν ενταχθεί και βρίσκονταν σε διαδικασία υλοποίησης δύο (2) πράξεις συνολικού προϋπολογισμού 2.276.827,00€ (ΕΤΠΑ: 2.057.467,00€ και ΕΚΤ: 219.360,00€). Οι ενταγμένες πράξεις του ΕΣΣΒΑΑ Δήμου Κοζάνης παρουσιάζονται στη συνέχεια.

- Ανάπλαση Πλατείας Λασσάνη και πέριξ οδών (MIS: 5117029)
Η πράξη «Ανάπλαση Πλατείας Λασσάνη και πέριξ οδών» έχει ενταχθεί με προϋπολογισμό (Π/Υ) δημοσίας δαπάνης 2.251.323,65€ και αφορά στην ολική ανάπλαση της περιοχής της πλατείας Λασσάνη, σε συνδυασμό με την αναμόρφωση των οδικών αξόνων που την περιβάλλουν και των πέριξ οδών (Ερμού, Κωστή Παλαμά, Αρχελάου, Ιερολοχιτών, Πολυζούλη και Αθηνάς). Αποτελείται από δύο (2) υποέργα. Το υποέργο 1 «Ανάπλαση Πλατείας Λασσάνη και πέριξ οδών» έχει συμβασιοποιηθεί στο ποσό των 2.055.855,00€ και έχουν πραγματοποιηθεί πληρωμές ύψους 93.280,00 € ενώ το υποέργο 2 «Συνδέσεις ΟΚΩ – ΔΕΔΔΗΕ Πλατείας Λασσάνη και πέριξ οδών» έχει Π/Υ 1.612,00 €.
- Συμβουλευτική, κατάρτιση και πιστοποίηση ανέργων στους τομείς προτεραιότητας Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας στην περιοχή παρέμβασης ΕΣΒΑΑ Δήμου Κοζάνης (MIS: 5179814)
Η πράξη «Συμβουλευτική, κατάρτιση και πιστοποίηση ανέργων στους τομείς προτεραιότητας Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας στην περιοχή παρέμβασης ΕΣΒΑΑ Δήμου Κοζάνης» έχει ενταχθεί με Π/Υ δημοσίας δαπάνης 219.360,00€.
Η πράξη αφορά τη συμβουλευτική υποστήριξη, κατάρτιση και πιστοποίηση εκατό είκοσι (120) ανέργων που διαβιούν στην αστική περιοχή της Κοζάνης, με σκοπό την απόκτηση νέων γνώσεων και εξειδικευμένων δεξιοτήτων για την αποτελεσματική ένταξή τους στην αγορά εργασίας, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στους τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης καθώς αποτελούν πρόσφορα πεδία οικονομικής και επαγγελματικής ανάπτυξης. Αποτελείται από δύο (2) υποέργα, το κύριο υποέργο συνολικού Π/Υ 123.360,00€ και το δεύτερο υποέργο καταβολής εκπαιδευτικών επιδομάτων ωφελούμενων συνολικού Π/Υ 96.000,00€.

3.7.2 Συμπεράσματα από την Εφαρμογή του ΕΣΣΒΑΑ

Τα ζητήματα (διαδικαστικά αλλά και ουσιαστικά) τα οποία αναδείχθηκαν κατά την πορεία υλοποίησης του ΕΣΣΒΑΑ Δήμου Κοζάνης, εντοπίζονται πρωτίστως:

- Στις ελλείψεις του κατάλληλου χωρικού σχεδιασμού στο Δήμο Κοζάνης ή στη συμβατότητα του υφιστάμενου σχεδιασμού με τις προτεινόμενες παρεμβάσεις καθώς η Στρατηγική πρέπει να συνάδει με τους στόχους του ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας και κατ' επέκταση του ΕΣΠΑ.

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

- Στην περιορισμένη δυνατότητα της Αστικής Αρχής να ανταποκριθεί στο ρόλο της, λόγω ελλείψεων στελέχωσης και απαιτούμενης εμπειρίας, τόσο σε υπηρεσιακό επίπεδο όσο και σε επίπεδο διοίκησης και πολιτικών οργάνων.
- Στην περιορισμένη χρηματοδότηση του ΠΕΠ σε σχέση με τον προϋπολογισμό των προτεινόμενων παρεμβάσεων και στην ελλιπή σύνδεση με άλλα χρηματοδοτικά μέσα.

Η διαβούλευση και η συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας αποτελεί ουσιώδες στοιχείο για την υλοποίηση και την επιτυχία της ΣΒΑΑ και οφείλει να αναπτυχθεί στο μέγιστο εύρος τοπικών θεσμών, φορέων και κοινωνικών ομάδων προκειμένου να υπάρχει η μεγίστη δυνατή συναίνεση σε προτεινόμενες δράσεις και έργα.

Ωστόσο, κρίνεται σκόπιμη η επέκταση της διαβούλευσης και στο στάδιο της υλοποίησης ώστε να πραγματοποιηθούν τυχόν εφικτές διορθωτικές ενέργειες. Σε κάθε περίπτωση όμως, πρέπει να διασφαλιστεί η λειτουργία ενός αποτελεσματικού και ουσιαστικού μηχανισμού διαρκούς ενημέρωσης και διαβούλευσης σε τοπικό επίπεδο.

Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου η αποτελεσματικότητα του συστήματος διαβούλευσης και η ενεργή συμμετοχή των φορέων και των κοινωνικών ομάδων θα ενισχυθεί σημαντικά στο πλαίσιο συγκρότησης και συνεργασίας των Ομάδων Εργασίας που θα συσταθούν τόσο από την ΕΥΔ όσο και από τη Αστική Αρχή (Χωρικό Φορέα) και θα αποτελούνται από έμπειρα στελέχη με ειδική τεχνογνωσία στο σχεδιασμό και την υλοποίηση Στρατηγικών ΒΑΑ.

Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις φαίνονται ότι εστιάζουν σε συγκεκριμένες χωρικές ενότητες της περιοχής παρέμβασης χωρίς να αποτυπώνεται με σαφήνεια ο τρόπος διάχυσης των αποτελεσμάτων των παρεμβάσεων και οι προσδοκώμενες επιπτώσεις αυτών σε όλη την περιοχή παρέμβασης.

Η καθυστέρηση υλοποίησης του ΕΣΣΒΑΑ δημιουργεί προβλήματα που σχετίζονται με την περιορισμένη απορρόφηση των πόρων και την αναμενόμενη αλλοίωση του ολοκληρωμένου χαρακτήρα του λόγω του ότι επικεντρώνεται στην υλοποίηση κατά προτεραιότητα «εύκολων» συμβατικών έργων και δράσεων.

Η έλλειψη αντίστοιχης εμπειρίας υλοποίησης ολοκληρωμένων παρεμβάσεων των στελεχών της αυτοδιοίκησης (αιρετών και υπαλλήλων) επηρέασε σημαντικά τις διαδικασίες των Στρατηγικών ΒΑΑ. Κρίνεται απαραίτητη η κατάρτιση / εκπαίδευση των παραπάνω στελεχών καθώς και η στελέχωση των ΟΤΑ με επιστημονικό προσωπικό. Εξίσου σημαντική είναι και η δικτύωση των Δήμων μεταξύ τους προκειμένου να υπάρξει διάχυση της γνώσης και της εμπειρίας.

Στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο η χρηματοδότηση του ΕΣΣΒΑΑ από το ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας (όπως προκύπτει από τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό της) ήταν περιορισμένη συγκριτικά με τον προϋπολογισμό των προτεινόμενων παρεμβάσεων, φέροντας επιπτώσεις στον ολοκληρωμένο χαρακτήρα τους.

Έτσι, θεωρείται απαραίτητη η διεύρυνση του φάσματος των επιλέξιμων επενδυτικών προτεραιοτήτων, η εξεύρεση άλλων χρηματοδοτικών εργαλείων (τομεακά προγράμματα, λοιπά ευρωπαϊκά προγράμματα, αξιοποίηση ακινήτων με ΣΔΙΤ κ.λπ.) καθώς και η αξιοποίηση ιδιωτικών πόρων έπειτα από κατάλληλη τεκμηρίωση.

Ο βαθμός εκχώρησης αρμοδιοτήτων σχεδιασμού και υλοποίησης των Στρατηγικών ΒΑΑ στις αστικές αρχές (χωρικούς φορείς), δύναται να υποστηριχθεί ότι εξαρτάται από το θεσμικό πλαίσιο και τις διοικητικές παραδόσεις των βασικών εταίρων των αστικών αρχών (χωρικών φορέων), ωστόσο σε κάθε περίπτωση, οι χωρικές αρχές θα πρέπει να εξουσιοδοτούνται «με καθήκοντα που συνδέονται τουλάχιστον για την επιλογή των πράξεων» που θα ενταχθούν σε αυτές τις στρατηγικές. Η εκχώρηση αρμοδιοτήτων προώθησης της ΒΑΑ στις αστικές αρχές (χωρικούς φορείς) αποτελεί θετικό στοιχείο, διότι έτσι εκτιμάται πως ενισχύονται οι ικανότητες των τοπικών φορέων να σχεδιάζουν και να υλοποιούν Στρατηγικές ΒΑΑ.

3.8 Συνθετική Αξιολόγηση Προοπτικών και Συμπεράσματα ως προς τα Προβλήματα – Προοπτικές και Ανάγκες Αναθεώρησης / Τροποποίησης της Περιοχής Παρέμβασης

Η διαδικασία συνθετικής αξιολόγησης των προοπτικών της περιοχής παρέμβασης και εντοπισμού των βασικών αναπτυξιακών προκλήσεων / αναγκών, πραγματοποιείται σε δυο (2) στάδια, στο πλαίσιο ανάλυσης του μακροπεριβάλλοντος σχεδιασμού της Στρατηγικής ΒΑΑ (Ανάλυση Pestle) και αποτύπωσης των χαρακτηριστικών εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος της περιοχής παρέμβασης (Ανάλυση SWOT).

3.8.1 Ανάλυση PESTLE

Η ανάλυση PESTLE εξετάζει πολιτικούς, οικονομικούς, κοινωνικούς, τεχνολογικούς, θεσμικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες που επηρεάζουν τη διαδικασία σχεδιασμού στη Στρατηγική θέτοντας περιορισμούς και καθορίζοντας αναπτυξιακές κατευθύνσεις.

Πίνακας 12: Ανάλυση PESTLE Περιβάλλοντος Σχεδιασμού ΣΒΑΑ Κοζάνης

P	Πολιτικοί Παράγοντες	<ul style="list-style-type: none">Ισχυροποίηση των δομών και μηχανισμών της τοπικής αυτοδιοίκησης α' βαθμού για τη μεγιστοποίηση της συμβολής τους στις διαδικασίες δίκαιης ενεργειακής μετάβασης.
E	Οικονομικοί Παράγοντες	<ul style="list-style-type: none">Η παρατεταμένη ύφεση σε συνδυασμό με την υφιστάμενη παραγωγική διάρθρωση της τοπικής οικονομίας είχε σημαντικό αντίκτυπο στην τοπική οικονομία με αποτέλεσμα τη μείωση της παραγωγικής δραστηριότητας στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα,Ζήτηση εργαζομένων κυρίως χαμηλής ειδίκευσης,Δυνατότητα υποστήριξης της απολιγνιτοποίησης από το Πρόγραμμα «Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης» 2021-2027 (ΠΔΑΜ) και το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0».
S	Κοινωνικοί Παράγοντες	<ul style="list-style-type: none">Δημογραφική εξασθένηση (μείωση και γήρανση του πληθυσμού),Μετακίνηση πληθυσμού παραγωγικών ηλικιών εκτός Δήμου,Χαμηλά ποσοστά αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
T	Τεχνολογικοί Παράγοντες	<ul style="list-style-type: none">Ενσωμάτωση της καινοτομίας στην τοπική παραγωγική δραστηριότητα, στην εκπαίδευση και στη διοίκηση της λειτουργίας της πόλης («έξυπνες πόλεις»).

Στρατηγική και Επιχειρησιακό Σχέδιο
Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

Λ	Θεσμικοί Παράγοντες	<ul style="list-style-type: none"> Οι κατευθύνσεις πολιτικής της «Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας» για τη μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη Ευρώπη έως το 2050 και το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), που στοχεύει στην πλήρη απολιγνιτοποίηση της χώρας έως το 2028, οδηγούν στον ολοκληρωτικό μετασχηματισμό της τοπικής και περιφερειακής παραγωγικής διάρθρωσης με σημαντικές κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις.
Ε	Περιβαλλοντικοί Παράγοντες	<ul style="list-style-type: none"> Ιδιαίτερα επιβαρυμένο φυσικό περιβάλλον λόγω μακροχρόνιας εξορυκτικής δραστηριότητας λιγνίτη και λειτουργίας θερμοηλεκτρικών σταθμών, Σημαντική έλλειψη χώρων πρασίνου και κατάλληλα διαμορφωμένων κοινόχρηστων χώρων εντός αστικού ιστού.

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

3.8.2 Ανάλυση SWOT

Στη συνέχεια πραγματοποιείται αξιολόγηση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος της περιοχής παρέμβασης, με αναφορά στις δυνατότητες, τις αδυναμίες, τις ευκαιρίες και απειλές καθώς και αποτύπωση των κρίσιμων ζητημάτων / εντοπιζόμενων αναγκών που χρήζουν αντιμετώπισης.

Πίνακας 13: Ανάλυση SWOT Εσωτερικού και Εξωτερικού Περιβάλλοντος της Περιοχής Παρέμβασης ΕΣΒΑΑ

S Δυνατά Σημεία	W Αδυναμίες	O Ευκαιρίες	T Απειλές
<ul style="list-style-type: none"> • Πληθυσμιακή αύξηση στην περιοχή παρέμβασης, • Υψηλό ποσοστό παραγωγικού πληθυσμού (15 – 64 ετών), • Η ύπαρξη του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (ΠΔΜ) με μεγάλο αριθμό φοιτητών, • Υψηλότερο εκπαιδευτικό επίπεδο συγκριτικά με το αντίστοιχο της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, • Η λειτουργία του Κέντρου Κοινότητας για την εξυπηρέτηση και διασύνδεση των πολιτών με όλα τα προγράμματα κοινωνικής προστασίας και πρόνοιας, καθώς και υπηρεσίες που υλοποιούνται στην περιοχή, • Ύπαρξη εθελοντικών οργανώσεων και ομάδων της κοινωνίας των πολιτών με σημαντική δράση στους τομείς κοινωνικο-οικονομικής ένταξης, αντιμετώπισης της φτώχειας, υποστήριξης της δημόσιας υγείας κ.ά., 	<ul style="list-style-type: none"> • Χαμηλό ποσοστό αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, • Υψηλά ποσοστά ανεργίας ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (γυναίκες), • Υψηλό ποσοστό μακροχρόνια ανέργων, • Υψηλό ποσοστό ανέργων αποφοίτων ανώτατης εκπαίδευσης, • Ύπαρξη πληθυσμιακών ομάδων με προβλήματα φτώχειας και κοινωνικής ενσωμάτωσης, • Πυκνή δόμηση και υψηλοί όροι δόμησης στην αστική περιοχή της Κοζάνης, • Έλλειψη αστικού πνεύμονα πρασίνου, ικανού μεγέθους, • Υψηλό ποσοστό δημοτικών κτιρίων και ιδιωτικών κατοικιών χαμηλής ενεργειακής απόδοσης, • Χαμηλή αξιοποίηση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), • Καθυστέρηση στην ολοκλήρωση σημαντικών θεσμικών παρεμβάσεων χωροταξικής ανάπτυξης (π.χ. Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δήμου Κοζάνης, απαλλοτριώσεις μεγάλων κοινόχρηστων χώρων στην πόλη), 	<ul style="list-style-type: none"> • Στρατηγική θέση του Δήμου ως προς τους οδικούς – αναπτυξιακούς άξονες και τα διευρωπαϊκά δίκτυα. Ιδιαίτερη γεωπολιτική θέση στα Νοτιοδυτικά Βαλκάνια, • Δυνατότητα δημιουργίας κόμβου συνδυασμένων μεταφορών, • Ολοκλήρωση πολεοδομικού σχεδιασμού, • Δυνατότητα παρεμβάσεων σε ανενεργές υποδομές (ΟΣΕ, στρατόπεδα) με σκοπό τη διατήρηση και τη διάθεσή τους σε νέες χρήσεις, • Αξιοποίηση νέων χρηματοδοτικών προγραμμάτων, μέσων και εργαλείων (Πρόγραμμα «Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης» 2021-2027 και Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» κ.λπ.), • Αυξανόμενη ευαισθητοποίηση πολιτών και φορέων σε θέματα περιβάλλοντος και κλιματικής αλλαγής, • Αξιοποίηση ΑΠΕ σε δημοτικά κτίρια, • Ανάδειξη και εντοπισμός πολιτιστικών διαδρομών εντός του αστικού ιστού, 	<ul style="list-style-type: none"> • Έλλειψη συνδυασμένων μεταφορικών υποδομών (σιδηρόδρομοι, αεροδρόμιο), • Ανάπτυξη ανταγωνιστικών αστικών και οικονομικών κέντρων τόσο κατά μήκος της Εγνατίας Οδού όσο και στις Βαλκανικές χώρες, • Έλλειψη περιμετρικού οδικού δικτύου στην πόλη της Κοζάνης, • Καθυστερήσεις στο σχεδιασμό και την υλοποίηση έργων λόγω της οικονομικής κρίσης και περιορισμού πόρων σε εθνικό επίπεδο, • Καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση των εκτελούμενων έργων μεταφορικών υποδομών ιδίως στη σύνδεση με Θεσσαλία και Νότια Ελλάδα, • Πληττόμενη εικόνα του αστικού περιβάλλοντος λόγω της άναρχης οικιστικής ανάπτυξης, • Επιβάρυνση αστικού περιβάλλοντος λόγω κυκλοφοριακής συμφόρησης, ιδίως τις ώρες αιχμής, πρωινές και μεσημεριανές, με συνέπεια την αυξημένη ατμοσφαιρική ρύπανση και την επιβάρυνση της δημόσιας υγείας,

S Δυνατά Σημεία	W Αδυναμίες	O Ευκαιρίες	T Απειλές
<ul style="list-style-type: none"> Κομβική θέση του Δήμου στον εθνικό γεωγραφικό χώρο (Πόλος Ανάπτυξης ΕΣΠΑ και Εθνικού Χωροταξικού), Σημαντική εν δυνάμει θέση στο σύστημα διεθνών και εθνικών μεταφορών και εγγύτητα με αναπτυσσόμενες περιοχές της Βαλκανικής, Διοικητικό, οικονομικό και εμπορευματικό κέντρο της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης και της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, Κέντρο εμπορίου με προοπτική καθιέρωσης ως υπερτοπικό κέντρο της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, Μελέτη ανάπλασης της περιοχής του ΟΣΕ, Σημαντικό πολιτιστικό απόθεμα και έντονη δραστηριότητα πολιτιστικών συλλόγων, Η Κοβεντάρειος Δημοτική Βιβλιοθήκη δύναται να αναδειχθεί σε σημείο αναφοράς για τη ζωή της πόλης και σε ισχυρό πόλο έλξης αναπτυξιακών και παραγωγικών δραστηριοτήτων που συνδέονται με τον πολιτισμό, Πόλος έλξης επισκεπτών την περίοδο της αποκριάς (σημαντικό εξαγώγιμο προϊόν το Κοζανίτικο καρναβάλι), 	<ul style="list-style-type: none"> Αλλοίωση του περιβάλλοντος της πόλης λόγω άναρχα φιλοξενούμενων χρήσεων (π.χ. λαϊκή αγορά), Περιοχές που εμφανίζουν εικόνα υποβάθμισης του αστικού περιβάλλοντος (π.χ. πλατεία Λασσάνη, ευρύτερη περιοχή Σιδηροδρομικού Σταθμού), Ανάγκη λειτουργικής ενσωμάτωσης στον ιστό της πόλης της περιοχής του ΟΣΕ ώστε να συμβάλλει στη βελτίωση των υφιστάμενων συνθηκών στην ευρύτερη περιοχή και στην ολοκληρωμένη – βιώσιμη ανάπτυξης της πόλης, Ελλιπείς κοινόχρηστοι χώροι και χώροι πρασίνου, Περιορισμός στην κίνηση των πεζών και προβλήματα προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ), Μικρά πλάτη οδών (μονόδρομων, αμφίδρομων) και πεζοδρόμων, Το μεγαλύτερο τμήμα του οδικού δικτύου χαρακτηρίζεται από έλλειψη διαβάσεων πεζών, Ελλιπής φωτεινή σηματοδότηση οδικού δικτύου, 	<ul style="list-style-type: none"> Δυνατότητα αξιοποίησης χώρων για τη στέγαση πολιτιστικών συλλογών και φορέων της κοινωνίας των πολιτών, Διατήρηση της πολυμορφίας της πολιτιστικής ταυτότητας της περιοχής, Ολοκληρωμένες δράσεις αξιοποίησης των πολιτιστικών υποδομών (Μουσεία, Βιβλιοθήκη, Χαρτοθήκη, Πινακοθήκη κλπ.), Δυνατότητα ανάδειξης των τοπικών δρώμενων και εθίμων και διασύνδεσή τους με συντονισμένες δράσεις πολιτισμού και τουρισμού, Ψηφιακές δράσεις των υπηρεσιών του τομέα πολιτισμού, Στρατηγική της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας για την Κοινωνική Ένταξη και την Καταπολέμηση της Φτώχειας, Υψηλή προτεραιότητα των ζητημάτων της προώθησης της απασχόλησης και της κινητικότητας, της κατάρτισης και της δια βίου μάθησης καθώς και της στήριξης της κοινωνικής ένταξης, της καταπολέμησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού στα εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα χρηματοδότησης, Αξιοποίηση εθελοντισμού – κοινωνικής προσφοράς, 	<ul style="list-style-type: none"> Έλλειψη χώρων πρασίνου – πάρκων στο κέντρο της πόλης, Έλλειψη επαρκών χώρων στάθμευσης, Ανεπαρκείς διαδικασίες συντονισμού πολιτικών και μέτρων απασχόλησης – κοινωνικής πολιτικής σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, Μη ισόρροπη κατανομή υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας στον αστικό ιστό, Αβεβαιότητα ως προς τη διασφάλιση της λειτουργίας των προνοιακών δομών εξαιτίας της έλλειψης ιδίων πόρων, Διαρροή εργατικού δυναμικού σε μεγάλα αστικά κέντρα ή στο εξωτερικό λόγω της οικονομικής κρίσης, Υψηλή γενική και μακροχρόνια ανεργία που επιτείνει τις τάσεις φυγής του καταρτισμένου, οικονομικά ενεργού πληθυσμού, Περιορισμένη διαφοροποίηση του γενικότερου παραγωγικού συστήματος της περιοχής, ελλιπής προβολής της ελκυστικότητας της περιοχής και των προϊόντων ή υπηρεσιών που παράγονται ή παρέχονται σε αυτή,

S Δυνατά Σημεία	W Αδυναμίες	O Ευκαιρίες	T Απειλές
<ul style="list-style-type: none"> • Η συμβολή του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας στην κοινωνική, οικονομική και τεχνολογική ανάπτυξη της περιοχής, • Ανθρώπινο δυναμικό υψηλής εξειδίκευσης στους τομείς της ενέργειας, • Δυνατότητα αξιοποίησης υποδομών στήριξης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (ΒΙΟΠΑ, ΒΙΠΕ), • Η δημιουργία του Επιστημονικού Τεχνολογικού Πάρκου Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας στη ΖΕΠ Κοζάνης και του Επιχειρηματικού Πάρκου Καινοτομίας στο χώρο του ΒΙΟΠΑ Κοζάνης, • Ύπαρξη δυναμικών φορέων με εμπειρία στη λειτουργία δομών στήριξης της επιχειρηματικότητας, • Οικονομικές δραστηριότητες με υψηλή προστιθέμενη αξία και εξαγωγικό προσανατολισμό (κρόκος Κοζάνης κ.λπ.), • Σταδιακή αύξηση της χρήσης του ποδηλάτου ως μέσου μετακίνησης, • Ύπαρξη δικτύου παρακολούθησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης. 	<ul style="list-style-type: none"> • Περιορισμένη ανάπτυξη του δικτύου ποδηλατοδρόμων στο εσωτερικό του αστικού ιστού παρά την αύξηση της χρήσης του ποδηλάτου ως μέσου μετακίνησης, • Οι οδοί ήπιας κυκλοφορίας αποτελούν μικρό ποσοστό της συνολικής έκτασης του οικιστικού αποτυπώματος του αστικού ιστού, • Ύπαρξη σημειακών κυκλοφοριακών προβλημάτων στην πόλη της Κοζάνης, • Μονοκεντρικότητα και ακτινική δομή του οδικού δικτύου με τεχνικά χαρακτηριστικά που δεν ανταποκρίνονται πλήρως στις σύγχρονες ανάγκες, • Ανεπαρκείς υποδομές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (νηπιαγωγεία), • Προβλήματα στη συντήρηση και λειτουργία υποδομών αθλητισμού λόγω περιορισμού πόρων και έλλειψης προσωπικού, • Ελλιπής ολοκληρωμένος σχεδιασμός τουριστικής ανάπτυξης της πόλης, • Ανεπαρκής προβολή και ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου τουριστικού προϊόντος σε επίπεδο υποδομών και υπηρεσιών που να αναδεικνύει την τοπική ιστορική φυσιογνωμία, το φυσικό πλούτο και τα ποιοτικά προϊόντα της περιοχής, 	<ul style="list-style-type: none"> • Σχεδιασμός και υλοποίηση εξειδικευμένων προγραμμάτων κατάρτισης και ενίσχυσης της απασχόλησης με έμφαση σε τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3), • Αξιοποίηση του νέου θεσμικού πλαισίου της κοινωνικής οικονομίας για την ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας σε δυναμικούς κλάδους και για την ενίσχυση της απασχόλησης, • Δυνατότητα καταπολέμησης της ανεργίας και ενίσχυσης της απασχόλησης με την αξιοποίηση του Προγράμματος «Δυτική Μακεδονία» 2021 – 2027 και των ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών μηχανισμών, • Ενίσχυση πολιτικών ένταξης στην παραγωγική διαδικασία νέων οικονομικών δραστηριοτήτων (πράσινη οικονομία με έμφαση στην αξιοποίηση των ΑΠΕ, αξιοποίηση των ΤΠΕ σε όλες τις οικονομικές δραστηριότητες κ.λπ.) στο πλαίσιο μετάβασης της περιοχής στη «μεταλινιτική περίοδο», • Δυνατότητα αξιοποίησης των πόρων που θα διατεθούν από την ΕΕ για την ενίσχυση της παραγωγικής δομής και αλλαγής του προσανατολισμού της οικονομίας, 	<ul style="list-style-type: none"> • Μη ολοκληρωμένος σχεδιασμός για την προστασία και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς, την αξιοποίηση των υλικών και άυλων πολιτιστικών και ιστορικών αγαθών συνδέοντας τον πολιτισμό με τον τουρισμό και τον αθλητισμό.

S Δυνατά Σημεία	W Αδυναμίες	O Ευκαιρίες	T Απειλές
	<ul style="list-style-type: none"> • Ανεπαρκείς αξιοποίηση και ανάδειξη πολιτιστικών πόρων και προβολή πολιτιστικών δραστηριοτήτων, • Προβλήματα στην ανάδειξη της ιστορικής ταυτότητας της πόλης της Κοζάνης, • Χαμηλός βαθμός εξωστρέφειας της δραστηριότητας των συλλογικών τοπικών φορέων, • Ανεπαρκείς υποστήριξη της επιχειρηματικότητας και νέων επιχειρήσεων, • Έλλειψη συνεργασιών επιχειρήσεων, κοινωνικών και επιστημονικών φορέων, • Περιορισμένη επάρκεια δομών και υπηρεσιών ιδίως στους τομείς της επαγγελματικής κατάρτισης και της δια βίου μάθησης αλλά και γενικότερα της της αγοράς εργασίας, • Φθίνουσα οικονομία λόγω χρόνιων διαρθρωτικών προβλημάτων του παραγωγικού μοντέλου της περιοχής, • Οικονομία με συγκριτικά μικρά μεγέθη επιχειρήσεων και χωρίς ιδιαίτερο δυναμισμό, γεγονός που τις καθιστά ευάλωτες στις μεταβολές του ανταγωνισμού ιδίως στο πλαίσιο της παρατεταμένης οικονομικής κρίσης, • Μικρός αριθμός επιχειρήσεων δευτερογενούς τομέα, 	<ul style="list-style-type: none"> • Ισχυρά κίνητρα βελτίωσης των παραγωγικών διαδικασιών των επιχειρήσεων μέσω της αξιοποίησης προϊόντων έρευνας και της ενσωμάτωσης καινοτομίας λόγω του έντονου ανταγωνιστικού περιβάλλοντος, • Δικτύωση και συνέργειες μεταξύ των διαφόρων φορέων της πόλης για τη βελτίωση και ενίσχυση του επιχειρηματικού κλίματος (Δήμος – Επιμελητήρια – Πανεπιστήμιο – ΤΕΙ κ.λπ.), • Η μετάβαση της ευρύτερης περιοχής σε ένα νέο παραγωγικό και αναπτυξιακό μοντέλο, • Αξιοποίηση πληροφοριακών συστημάτων και ΤΠΕ, • Δημιουργία νέων κτιρίων της πολυτεχνικής σχολής του ΠΔΜ στη ΖΕΠ Κοζάνης. 	

S Δυνατά Σημεία	W Αδυναμίες	O Ευκαιρίες	T Απειλές
	<ul style="list-style-type: none"> • Μειωμένη εξαγωγική δραστηριότητα των επιχειρήσεων, • Υψηλός βαθμός εξάρτησης της τοπικής οικονομίας από τις μεταποιητικές δραστηριότητες που σχετίζονται με τη ΔΕΗ, • Περιορισμένο εύρος κλαδικής εξειδίκευσης και μικρό μερίδιο προϊόντων τεχνολογικής έντασης ή έντασης γνώσης και υψηλής προστιθέμενης αξίας, • Χαμηλά επίπεδα αξιοποίησης ΤΠΕ από επιχειρήσεις και δημόσια διοίκηση, • Έλλειψη επαρκών αντιπλημμυρικών υποδομών και ολοκληρωμένου σχεδιασμού με τη συνεργασία και το συντονισμό όλων των συναρμοδίων φορέων, • Έλλειψη μηχανισμών προστασίας των φυσικών πόρων και των οικοσυστημάτων της περιοχής, • Παύση λειτουργίας των δρομολογίων του ΟΣΕ, • Αεροπορική σύνδεση με χαμηλή συχνότητα δρομολογίων. 		

Κρίσιμα Ζητήματα / Εντοπιζόμενες Ανάγκες

- Ανάγκη αναβάθμισης και ανάπτυξης του αστικού ιστού και διεύρυνσης της πεζοδρόμησης στο κέντρο της πόλης,
- Ανάγκη διασφάλισης ελεύθερων χώρων και χώρων πρασίνου,
- Συντονισμένες δράσεις προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα,
- Βελτίωση των συνθηκών κυκλοφορίας στην πόλη σύμφωνα και με το ΣΒΑΚ,
- Αξιοποίηση του χώρου του ΟΣΕ,
- Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση (με ιδιαίτερη έμφαση στις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού),
- Ανάγκη αναβάθμισης και ανάπτυξης του αστικού ιστού και διεύρυνσης της πεζοδρόμησης στο κέντρο της πόλης,
- Υποστήριξη διοικητικής ικανότητας Αστικής Αρχής (Χωρικού φορέα),
- Προβολή και προώθηση της πόλης της Κοζάνης ως διοικητικού και εμπορικού κέντρου.

3.8.3 Προτεραιοποίηση των Αναγκών Παρέμβασης

Σε συνέχεια της αποτύπωσης της υφιστάμενης κατάστασης και καταγραφής των βασικών αναγκών / προκλήσεων στην περιοχή παρέμβασης ακολουθεί συνολική ιεράρχηση / προτεραιοποίηση των εντοπιζόμενων αναγκών σε επίπεδο Στρατηγικής ΒΑΑ.

Πίνακας 14: Συνολική Προτεραιοποίηση Αναγκών στη Περιοχή Παρέμβασης

α/α	Ανάγκες Περιοχής Παρέμβασης
1.	Ανάγκη διασφάλισης ελεύθερων χώρων και χώρων πρασίνου
2.	Βελτίωση των συνθηκών κυκλοφορίας στην πόλη σύμφωνα και με το ΣΒΑΚ
3.	Αξιοποίηση του χώρου του ΟΣΕ
4.	Ανάγκη αναβάθμισης και ανάπτυξης του αστικού ιστού και διεύρυνσης της πεζοδρόμησης στο κέντρο της πόλης
5.	Συντονισμένες δράσεις προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα
6.	Προβολή και προώθηση της πόλης της Κοζάνης ως διοικητικού και εμπορικού κέντρου
7.	Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση (με ιδιαίτερη έμφαση στις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού)
8.	Υποστήριξη διοικητικής ικανότητας Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα)

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

3.9 Επιτυχημένα Παραδείγματα Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης με Όμοιο Στρατηγικό Προσανατολισμό

Δήμος Αγίων Αναργύρων – Καματερού

Δημιουργία μικρο-θερμοκοιτίδας νέων επιχειρήσεων στο Δήμο Αγίων Αναργύρων – Καματερού:

Στόχο της δράσης αποτέλεσε αφενός η υποστήριξη νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με καινοτομικό και εξωστρεφή προσανατολισμό, προσφέροντας γνώσεις και υπηρεσίες στους νέους ανθρώπους που επιθυμούν να επιχειρήσουν και αφετέρου η δημιουργία νέων ευκαιριών απασχόλησης των νέων της πόλης και της ευρύτερης περιοχής.

Μηχανισμός ανάπτυξης και προαγωγής της επιχειρηματικότητας του Δήμου Αγίων Αναργύρων – Καματερού:

Το Κέντρο Στήριξης Επιχειρηματικότητας αποτελεί ένα φυσικό χώρο στήριξης της επιχειρηματικότητας και καθοδήγησης των επιχειρήσεων της Δυτικής Αθήνας, με σκοπό την ενίσχυση της λειτουργίας τους, την ανάπτυξη της δραστηριότητάς τους και την επίτευξη των στόχων τους. Στόχο του Κέντρου αποτελεί να καταστεί ως σημείο αναφοράς για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων στη Δυτική Αθήνα, μέσω της προαγωγής της καινοτόμου επιχειρηματικότητας και της ενίσχυσης της επενδυτικής ελκυστικότητας της περιοχής.

Δράσεις και εργαλεία για την προώθηση των ευπαθών ομάδων και των νέων στην απασχόληση και στην επιχειρηματικότητα του Δήμου Αγίων Αναργύρων – Καματερού (Διαδημοτικό Κοινωνικό Δίκτυο «ΣΥΜΠΡΑΤΤΩ»): Περιλαμβάνει την ανάπτυξη και εφαρμογή πιλοτικών δράσεων για την ενημέρωση και την παροχή συμβουλών, την κατάλληλη προετοιμασία και την προώθηση στην απασχόληση και στην επιχειρηματικότητα των ευπαθών ομάδων που βρίσκονται σε εργάσιμη ηλικία καθώς και των νέων για την αντιμετώπιση της απειλής του κοινωνικού αποκλεισμού των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού.

Δήμος Αιγάλεω

Δημιουργία θεματικών μικρο – θερμοκοιτίδων νέων επιχειρήσεων στο Δήμο Αιγάλεω: Η δράση αφορά τη στήριξη της οικονομικής ανάπτυξης και της επιχειρηματικότητας και είναι σχεδιασμένη να επιταχύνει την ανάπτυξη και τη βιωσιμότητα νεοϊδρυμένων/νεοφυών επιχειρήσεων μέσω της εκμάθησής τους στους νέους επιχειρηματίες σχετικά με τη διαχείριση, οργάνωση και διοίκηση της επιχείρησής τους, τη δικτύωση με άλλους επιχειρηματίες του χώρου και τη λήψη ενημερώσεων για τους τρόπους χρηματοδότησης της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας.

Δίκτυο Κέντρων Παροχής Υπηρεσιών Πληροφόρησης για την Επιχειρηματικότητα και τις Επενδύσεις (Δ-ΚΥΠΕΕ) Δυτικής Αθήνας: Κέντρο Ενημέρωσης Δήμου Αιγάλεω (Δ-ΚΥΠΕΕ-1): Η δράση αφορά την ανάπτυξη «σημείων» φυσικής ενημέρωσης και διεπαφής με επιχειρήσεις, επενδυτές κ.λπ., στο πλαίσιο συγκρότησης και λειτουργίας του «Μηχανισμού Ανάπτυξης και Προαγωγής της Επιχειρηματικότητας στη Δυτική Αθήνα».

Δράσεις και εργαλεία για την προώθηση των ευπαθών ομάδων και των νέων στην απασχόληση στο Δήμο Αιγάλεω: Περιλαμβάνει ολοκληρωμένες υπηρεσίες ενημέρωσης και παροχής συμβουλών για την κατάλληλη προετοιμασία και την προώθηση των ευπαθών ομάδων που βρίσκονται σε εργασιακή ηλικία, καθώς και των νέων, στην απασχόληση στο Δήμο Αιγάλεω μέσω της παροχής συμβουλευτικής, ενδυνάμωσης, υποστήριξης και δικτύωσης του άνεργου πληθυσμού με επιχειρήσεις του Δήμου αλλά και του συνόλου της περιοχής της Δυτικής Αττικής με στόχο την ενίσχυση της απασχόλησης σε άτομα που βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας και που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό.

Στρατηγικές για την πόλη Plasencia²⁷ και τα περίχωρά της

Η Plasencia είναι μια πόλη 40.000 κατοίκων η οποία βρίσκεται στα βόρεια της περιφέρειας Extremadura (Ισπανία), αγροτικής και πολύ αραιοκατοικημένης περιοχής. Παρά το μέγεθός της, η Plasencia λειτουργεί ως περιφερειακό κέντρο και παρέχει υπηρεσίες σε περισσότερους από 200.000 κατοίκους που ζουν στην ευρύτερη περιφέρεια και μετακινούνται προς και από την Plasencia σε καθημερινή βάση.

Η Plasencia εφαρμόζει δύο διαφορετικές στρατηγικές BAA, εκ των οποίων η μία στοχεύει μόνο το δήμο και η άλλη την πόλη και τα περίχωρά της. Οι δύο ανεξάρτητες στρατηγικές συμπληρώνουν η μία την άλλη και εξετάζουν τις διασυνδέσεις μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών στο πλαίσιο του ειδικού εδαφικού αντικειμένου τους.

Πρώτη καταρτίστηκε η στρατηγική BAA με την ονομασία «Plasencia Crece Contigo», η οποία στοχεύει την κύρια πόλη με παρεμβάσεις που σκοπούν στην ενίσχυση του ρόλου της ως κύριου κόμβου παροχής υπηρεσιών για την ευρύτερη περιοχή. Αφορά κυρίως τον οικονομικό μετασχηματισμό, τη μεταφορά γνώσεων και την προσανατολισμένη στις προκλήσεις καινοτομία.

Με βάση τις εργασίες που δρομολογήθηκαν για την κατάρτιση της στρατηγικής πόλης, η Επαρχία (Diputación) του Cáceres και ο δήμος της Plasencia αποφάσισαν να καταρτίσουν μία ακόμη στρατηγική BAA με την ονομασία «Plasencia y Entorno». Αυτή περιλαμβάνει 13 χωριά γύρω από την Plasencia καθώς και την κύρια πόλη, καλύπτει δε συνολικό πληθυσμό 53.000 κατοίκων. Τα έργα αφορούν κυρίως την οικονομική ανάπτυξη μέσω άυλων δράσεων για κοινωνική καινοτομία, κοινωνικές υπηρεσίες, απασχόληση και κατάρτιση για τη βελτίωση της βάσης της εκπαίδευσης και των δεξιοτήτων σε αγροτικές περιοχές.

Στρατηγική BAA στη Χάγη¹⁴

Η Χάγη είναι μία από τις τέσσερις μεγαλύτερες πόλεις των Κάτω Χωρών. Η στρατηγική της για τη BAA υλοποιείται μέσω μηχανισμού ΟΧΕ και έχει ευρύ φάσμα στόχων σχετικών με την καινοτομία, την οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και τη βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος και των ευκαιριών απασχόλησης. Η στρατηγική στοχεύει έξι (6) συνοικίες οι οποίες θεωρούνται στρατηγικής σημασίας, επειδή παρέχουν ευκαιρίες για οικονομική ανάπτυξη ή για αστική αναγέννηση. Συναφώς, η περιοχή του Scheveningen, προσδιορίζεται ως βασική στρατηγική τοποθεσία για ευκαιρίες ανάπτυξης και απασχόλησης καθώς αποτελεί αναγνωρισμένο τουριστικό προορισμό. Ταυτόχρονα, αντιμετωπίζει ορισμένα προβλήματα κοινωνικής και οικονομικής περιθωριοποίησης. Η περιοχή είναι επίσης γνωστή για τον έντονα τοπικό χαρακτήρα και την ενεργή κοινότητά της, η οποία επίσης εκφράζει ενίοτε αντίθετη στάση προς την καθεστηκυία τάξη.

²⁷ Εγχειρίδιο Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης – Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2020)

4 Αναλυτική Παρουσίαση της Στρατηγικής

Η εξέταση της αναγκαιότητας επικαιροποίησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) Κοζάνης στην τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο 2021 – 2027, πραγματοποιήθηκε βάσει της αποτίμησης της πορείας υλοποίησής της στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο (2014 – 2020) καθώς και της αξιολόγησης του συστήματος διοίκησης και της διοικητικής ικανότητας των εμπλεκόμενων φορέων.

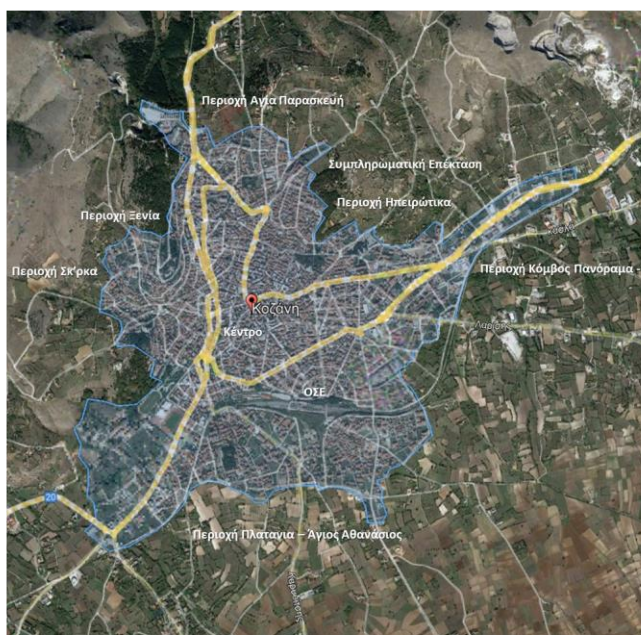
Το όραμα του ΕΣΒΑΑ επιδίωκε το μετασχηματισμό της Κοζάνης σε «μια περιοχή βιώσιμη, πράσινη και φιλική προς τους κατοίκους και τις ανάγκες των επιχειρήσεων που θα συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή της πόλης» ενώ στρατηγικούς του στόχους αποτέλεσαν η αναμόρφωση και αναβάθμιση του εμπορικού κέντρου της πόλης και η επέκταση και ο εμπλουτισμός του με νέες χρήσεις / εξυπηρετήσεις.

Στους ειδικούς στόχους του ΕΣΒΑΑ συμπεριλαμβάνονταν η ανάκτηση του αστικού χώρου της περιοχής του ΟΣΕ, η αναβάθμιση και πράσινη ενίσχυση του εμπορικού κέντρου, η προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας, η ενίσχυση των πολιτιστικών υποδομών, η διατήρηση και ενίσχυση των επιχειρήσεων, η καταπολέμηση της ανεργίας, η ενίσχυση των υποδομών και υπηρεσιών πρόνοιας και η βελτίωση της αποδοτικότητας της Αστικής Αρχής.

Δεδομένης της διαδικασίας μετασχηματισμού της αναπτυξιακής ταυτότητας της Κοζάνης, ως συνέπεια της στρατηγικής απολιγνιτοποίησης της χώρας και αναδιάρθρωσης του παραγωγικού μοντέλου της περιοχής, η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Κοζάνης πρέπει να συμβάλλει στην ποιοτική και λειτουργική αναβάθμιση της πόλης και στη δημιουργία ενός σύγχρονου βιώσιμου αστικού περιβάλλοντος για τη διαβίωση των πολιτών και την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας.

Για να παραμείνει επίκαιρη η Στρατηγική και να εξυπηρετήσει τους αναπτυξιακούς της στόχους κρίνεται σκόπιμη η επέκταση της περιοχής παρέμβασης ώστε να περιλαμβάνει το σύνολο της λειτουργικής αστικής περιοχής της πόλης της Κοζάνης συμπεριλαμβανομένης της Ζώνης Ενεργού Πολεοδομίας (ΖΕΠ).

Χάρτης 7: Προτεινόμενη Περιοχή Παρέμβασης ΣΒΑΑ Κοζάνης (Λειτουργική Αστική Περιοχή & ΖΕΠ)

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Ως πόλοι εστίασης των αναπτυξιακών παρεμβάσεων ορίζονται:

- Το εμπορικό κέντρο της πόλης,
- Η περιοχή του Σιδηροδρομικού Σταθμού,

Ως λειτουργικές συνδεδεμένες περιοχές ορίζονται:

- Η Ζώνη Ενεργού Πολεοδομίας (ΖΕΠ),
- Το περιαστικό δάσος στη βορειοανατολική είσοδο της πόλης.

Οι **Προτεραιότητες και οι Ειδικόι Στόχοι** της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) του Δήμου Κοζάνης προσδιορίζονται βάσει των οκτώ (8) αναπτυξιακών αναγκών που εντοπίστηκαν κατά την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης στην περιοχή παρέμβασης (βλ. Ενότητα 3.8.3).

Σε κάθε Προτεραιότητα αντιστοιχίζονται οι επανακαθορισμένοι Ειδικόι Στόχοι και οι ανάγκες που καλύπτουν.

- **Προτεραιότητα 1:** Αναβάθμιση Φυσικού και Οικιστικού Περιβάλλοντος, Βελτίωση Ποιότητας Ζωής:
 - **Ειδικός Στόχος 1.1:** Αναβάθμιση Αστικού Περιβάλλοντος και Βελτίωση Ποιότητας Ζωής:
 - Ανάγκη διασφάλισης ελεύθερων χώρων και χώρων πρασίνου,
 - Αξιοποίηση του χώρου του ΟΣΕ,
 - Ανάγκη αναβάθμισης και ανάπλασης του αστικού ιστού και διεύρυνσης της πεζοδρόμησης στο κέντρο της πόλης,
 - Συντονισμένες δράσεις προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.
 - **Ειδικός Στόχος 1.2:** Βιώσιμη Κινητικότητα και Βελτίωση Προσβασιμότητας:
 - Βελτίωση των συνθηκών κυκλοφορίας στην πόλη σύμφωνα και με το ΣΒΑΚ.
- **Προτεραιότητα 2:** Τοπική Οικονομία, Επιχειρηματικότητα, Απασχόληση, Κοινωνικοοικονομική Ένταξη:
 - **Ειδικός Στόχος 2.1:** Στήριξη της Επιχειρηματικότητας, Απασχόλησης και Κοινωνικής Ενσωμάτωσης:
 - Προβολή και προώθηση της πόλης της Κοζάνης ως διοικητικού και εμπορικού κέντρου.
 - Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση (με ιδιαίτερη έμφαση στις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού).
- **Προτεραιότητα 3:** Υποστήριξη της Υλοποίησης και Διαχείρισης Στρατηγικής Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΒΑΑ):
 - **Ειδικός Στόχος 3.1:** Υποστήριξη Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα):
 - Υποστήριξη διοικητικής ικανότητας Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα).

Οι **μακροπρόθεσμοι στόχοι** τους οποίους καλείται να αντιμετωπίσει η ΣΒΑΑ είναι οι εξής:

- Ενίσχυση της ελκυστικότητας του εμπορικού κέντρου της πόλης και δημιουργία φιλικού αστικού περιβάλλοντος προς τους πεζούς, τα ποδήλατα και τα ΑμΕΑ.
- Κυκλοφοριακή αποσυμφόρηση, υποστήριξη εναλλακτικών μορφών μετακίνησης, δημιουργία πλέγματος διαδρόμων πρασίνου, κίνησης πεζών και ποδηλάτων στο εμπορικό κέντρο της πόλης.
- Ανάκτηση και λειτουργική διασύνδεση της υποβαθμισμένης περιοχής του σιδηροδρομικού σταθμού με το αστικό κέντρο. Αναβάθμιση της εικόνας της περιοχής και βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.
- Αναβάθμιση του δημόσιου χώρου με βελτιωμένες συνθήκες κυκλοφορίας πεζών, φωτισμού, ασφάλειας και αισθητικής.
- Κοινωνικοοικονομικά οφέλη από τη σταδιακή μετάβαση σε ένα αναπτυξιακό μοντέλο μηδενικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, οικοδόμηση μιας ανθεκτικότερης κοινωνίας, ταχεία και αποτελεσματική αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.
- Αύξηση ελκυστικότητας περιοχής, προϊόντων και υπηρεσιών.
- Υποστήριξη διαρθρωτικής προσαρμογής και ανταγωνιστικότητας επιχειρήσεων.

- Αύξηση της απασχολησιμότητας.
- Ένταξη ανέργων ειδικών ομάδων πληθυσμού στην αγορά εργασίας.
- Κατάρτιση ανέργων με έμφαση σε τομείς στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3).
- Ομαλή υλοποίηση ΣΒΑΑ και επικαιροποίησή της βάσει μεταβαλλόμενων συνθηκών / αναγκών.
- Κινητοποίηση φορέων υλοποίησης για την επίσπευση των έργων, προσδιορισμός και αντιμετώπιση αδυναμιών ή εμποδίων στην υλοποίησή τους.

Οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις της ΣΒΑΑ ομαδοποιούνται σε έξι (6) **ομάδες δράσεων**:

1. Αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων.
2. Βελτίωση αποδοτικότητας δημοτικών κτιρίων και τεχνικού εξοπλισμού.
3. Βελτίωση προσβασιμότητας – κινητικότητας.
4. Έργα οδοποιίας.
5. Αναβάθμιση δεξιοτήτων και ενίσχυση απασχολησιμότητας εργατικού δυναμικού.
6. Δράσεις πληροφόρησης – δημοσιότητας και τεχνικής υποστήριξης Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα).

Η επικαιροποιημένη στρατηγική και το επικαιροποιημένο Επιχειρησιακό Σχέδιο Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης της Κοζάνης εντάσσεται κυρίως στην **Προτεραιότητα Π5: «Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των αστικών περιοχών και της υπαίθρου»** του Προγράμματος «Δυτική Μακεδονία» 2021-2027 (Π-ΔΜ).

Ειδικότερα, το κύριο μέρος της χρηματοδότησης θα προέλθει από τον **Ειδικό Στόχο 5.1: Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές με ενδεικτικές δράσεις**:

- Ενίσχυση ανάπτυξης ψηφιακών εφαρμογών και υπηρεσιών που συμβάλλουν στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης,
- Δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας των δημόσιων υποδομών,
- Δράσεις διαλογής και ανακύκλωσης των απορριμμάτων, δημιουργίας και διαχείρισης πράσινων σημείων,
- Δράσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των οχημάτων των μέσων μαζικής μεταφοράς,
- Αναβάθμιση ενδοπεριφερειακού δικτύου και προώθηση της προσβασιμότητας,
- Δράσεις προστασίας, ανάπτυξης και προβολής της δημόσιας τουριστικής περιουσίας,
- Προστασία και ανάδειξη πολιτιστικής κληρονομιάς και λειτουργικής τους δικτύωσης,
- Δράσεις αναπλάσεων και δημιουργίας λειτουργικών κοινόχρηστων χώρων συμπεριλαμβανομένης της ισότιμης πρόσβασης για τα ΑμεΑ.

Συμπληρωματικά, οι δράσεις που θα προταθούν θα μπορέσουν να αντλήσουν χρηματοδότηση και από άλλες Προτεραιότητες του Π-ΔΜ 2021 – 2027 και συγκεκριμένα από την:

Προτεραιότητα 1 «Ενίσχυση του παραγωγικού και οικονομικού μετασχηματισμού της Περιφέρειας»:

- **Ειδικός Στόχος 1.03:** «Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων» με ενδεικτική δράση:
 - Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων σε περιοχές παρέμβασης ΒΑΑ.

Προτεραιότητα 2 «Στήριξη της καθαρής ενέργειας και της πράσινης αειφόρου ανάπτυξης»:

- **Ειδικός Στόχος RSO2.1:** «Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου» με ενδεικτική δράση:
 - Δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας των δημοσίων υποδομών.

Από την Προτεραιότητα 4B «Ενίσχυση της Κοινωνικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας» (ΕΚΤ+):

- **Ειδικός Στόχος 4B.01:** «Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια άνεργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικώς αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας» με ενδεικτικές δράσεις:
 - Δράσης προώθησης ανέργων στην απασχόληση (ΝΘΕ) σε περιοχές παρέμβασης ΒΑΑ,
 - Δράσεις κατάρτισης – αναβάθμισης δεξιοτήτων ανέργων σε περιοχές παρέμβασης ΒΑΑ.
- **Ειδικός Στόχος 4B.04:** «Προώθηση της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή, της ενεργητικής και υγιούς γήρανσης, καθώς και ενός υγιούς και καλά προσαρμοσμένου περιβάλλοντος εργασίας που αντιμετωπίζει τους κινδύνους για την υγεία» με ενδεικτικές δράσεις:
 - Δράσεις αναβάθμισης δεξιοτήτων εργαζομένων σε μικρές επιχειρήσεις και επαγγελματιών σε περιοχές παρέμβασης ΒΑΑ.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται τα εκτιμώμενα αποτελέσματα, οι επιπτώσεις και οι αλλαγές από την εφαρμογή του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης της Κοζάνης (Theory of Change - ToC).

Πίνακας 15: Προσδιορισμένες Ανάγκες, Εμπλεκόμενοι Φορείς, Απαιτούμενες Παρεμβάσεις και Εκτιμώμενα Αποτελέσματα / Επιπτώσεις / Αλλαγές από την Εφαρμογή του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης της Κοζάνης (Theory of Change – ToC)

Ανάγκη	Συμμετέχοντες	Παρεμβάσεις	Αποτέλεσμα
1. Ανάγκη διασφάλισης ελεύθερων χώρων και χώρων πρασίνου	<ul style="list-style-type: none"> Δήμος Κοζάνης: Δ/νση Πολεοδομικού Σχεδιασμού, Εφαρμογών και Υπηρεσίας Δόμησης, Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών, Δ/νση Περιβάλλοντος, Δημοτική Επιχείρηση Ενεργού Πολεοδομίας Κοζάνης Α.Ε. (ΔΕΠΕΠΟΚ Α.Ε.). 	<ul style="list-style-type: none"> Διαμορφώσεις / αναπλάσεις, λειτουργική αναβάθμιση πλατειών και πολυσύχναστων κοινόχρηστων χώρων στο αστικό κέντρο (αστικός εξοπλισμός, ράμπες ΑμΕΑ, πράσινο, χώροι στάθμευσης): <ul style="list-style-type: none"> Πλατείας Λασσάνη (υλοποιείται), Πλατεία 25ης Μαρτίου (Αλώνια), Πλατεία «Νικόλαου Γιολδάση». 	<ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση της ελκυστικότητας του εμπορικού κέντρου της πόλης και δημιουργία φιλικού αστικού περιβάλλοντος προς τους πεζούς, τα ποδήλατα και τα ΑμΕΑ.
2. Βελτίωση των συνθηκών κυκλοφορίας στην πόλη σύμφωνα και με το ΣΒΑΚ	<ul style="list-style-type: none"> Δήμος Κοζάνης: Δ/νση Πολεοδομικού Σχεδιασμού, Εφαρμογών και Υπηρεσίας Δόμησης, Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών. 	<ul style="list-style-type: none"> Κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, δημιουργία ποδηλατοδρόμων, διάνοιξη δρόμων, διαμορφώσεις οδών ήπιας κυκλοφορίας, χώρων στάθμευσης, διασταυρώσεων, πεζοδρομίων, διαβάσεων πεζών, οδεύσεις τυφλών και ράμπες, σήμανση κ.λπ.: <ul style="list-style-type: none"> Βελτίωση προσβασιμότητας οδού Ολύμπου (από την πλατεία Λασσάνη έως τον σιδηροδρομικό σταθμό), Βελτίωση προσβασιμότητας οδού Αριστοτέλους (από τον σιδηροδρομικό σταθμό έως την διασταύρωση με την οδό 11ης Οκτωβρίου), Διάνοιξη – βελτίωση οδού Κολοκοτρώνη από την οδό Πλάτωνος έως της οδό Σουλιωτών, 	<ul style="list-style-type: none"> Κυκλοφοριακή αποσυμφόρηση, υποστήριξη εναλλακτικών μορφών μετακίνησης, δημιουργία πλέγματος διαδρόμων πρασίνου, κίνησης πεζών και ποδηλάτων στο εμπορικό κέντρο της πόλης.

Ανάγκη	Συμμετέχοντες	Παρεμβάσεις	Αποτέλεσμα
		<ul style="list-style-type: none"> ο Διάνοιξη – βελτίωση οδού Ξηρολίμνης – κόμβου «Πανοράματος» για τη διευκόλυνση της κυκλοφορίας οχημάτων και πεζών, ο Ανάπλαση οδού Γεωργίου Παπανδρέου, ο Οδική διασύνδεση της πόλης με τις επεκτάσεις στα δυτικά, ο Διαμόρφωση χώρων στάθμευσης των Ο.Τ.422, Ο.Τ. 406Β, Ο.Τ.406Ε και τμήματος των Ο.Τ. 235Α και Ο.Τ. 324, στην περιοχή ανάπτυξης Ο.Σ.Ε. της πόλης της Κοζάνης, ο Διαμόρφωση πεζόδρομων περιοχής Ο.Σ.Ε. 	
3. Αξιοποίηση του χώρου του ΟΣΕ	<ul style="list-style-type: none"> Δήμος Κοζάνης: Αυτοτελές Γραφείο Προγραμματισμού, και Ανάπτυξης, Δ/ση Πολεοδομικού Σχεδιασμού, Εφαρμογών και Υπηρεσίας Δόμησης, Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών, Δ/ση Περιβάλλοντος. 	<ul style="list-style-type: none"> Διαμόρφωση ελεύθερων χώρων, χώρων στάθμευσης, βελτίωση της αισθητικής, της προσβασιμότητας και της ασφάλειας στην περιοχή του σιδηροδρομικού σταθμού. ο Οδική διασύνδεση της πόλης με τις επεκτάσεις στα δυτικά. ο Στεγασμένη Δημοτική Λαϊκή Αγορά, ο Διαμόρφωση χώρου Μ.Μ.Μ., ο Διαμόρφωση χώρων στάθμευσης των Ο.Τ.422, Ο.Τ. 406Β, Ο.Τ.406Ε και τμήματος των Ο.Τ. 235Α και Ο.Τ. 324, στην περιοχή ανάπτυξης Ο.Σ.Ε. της πόλης της Κοζάνης, ο Διαμόρφωση πεζόδρομων περιοχής Ο.Σ.Ε. 	<ul style="list-style-type: none"> Ανάκτηση και λειτουργική διασύνδεση της υποβαθμισμένης περιοχής του σιδηροδρομικού σταθμού με το αστικό κέντρο. Αναβάθμιση της εικόνας της περιοχής και βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

Ανάγκη	Συμμετέχοντες	Παρεμβάσεις	Αποτέλεσμα
4. Ανάγκη αναβάθμισης και ανάπλασης του αστικού ιστού και διεύρυνσης της πεζοδρόμησης στο κέντρο της πόλης	<ul style="list-style-type: none"> Δήμος Κοζάνης - Δ/νση Πολεοδομικού Σχεδιασμού, Εφαρμογών και Υπηρεσίας Δόμησης, Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών, Δ/νση Περιβάλλοντος. 	<ul style="list-style-type: none"> Λειτουργικές διαμορφώσεις και επέκταση δικτύου πεζοδρόμων αστικού ιστού: <ul style="list-style-type: none"> Στεγασμένη Δημοτική Λαϊκή Αγορά, Ανάπλαση Πλατείας «Νικολάου Γιολδάση» Δήμου Κοζάνης, Βελτίωση προσβασιμότητας οδών στην περιοχή παρέμβασης – οδός Αριστοτέλους, Ανάπλαση Οδού Γεωργίου Παπανδρέου, Διαμόρφωση πεζόδρομων περιοχής Ο.Σ.Ε. Διάνοιξη – βελτίωση οδού Κολοκοτρώνη από την οδό Πλάτωνος έως της οδό Σουλιωτών, Διάνοιξη – βελτίωση οδού Ξηρολίμνης – κόμβου «Πανοράματος» για τη διευκόλυνση της κυκλοφορίας οχημάτων και πεζών, Ανάπλαση οδού Γεωργίου Παπανδρέου. 	<ul style="list-style-type: none"> Αναβάθμιση του δημόσιου χώρου με βελτιωμένες συνθήκες κυκλοφορίας πεζών, φωτισμού, ασφάλειας και αισθητικής.
5. Συντονισμένες δράσεις προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα	<ul style="list-style-type: none"> Δήμος Κοζάνης: Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης, Αναπτυξιακή Δυτικής Μακεδονίας Α.Ε. (ΑνΚο Α.Ε.), Επιμελητήριο Κοζάνης. 	<ul style="list-style-type: none"> Ενεργειακή αναβάθμιση δημοτικών κτιρίων και βελτίωση ενεργειακής αποδοτικότητας τεχνικού εξοπλισμού: <ul style="list-style-type: none"> Ενεργειακή Αναβάθμιση 8ου Δημοτικού Σχολείου Κοζάνης, Ενεργειακή Αναβάθμιση 11ου, 14ου Δημοτικού Σχολείου & 4ου Νηπιαγωγείου Κοζάνης. 	<ul style="list-style-type: none"> Κοινωνικοοικονομικά οφέλη από τη σταδιακή μετάβαση σε ένα αναπτυξιακό μοντέλο μηδενικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, οικοδόμηση μιας ανθεκτικότερης κοινωνίας, ταχεία και αποτελεσματική αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Ανάγκη	Συμμετέχοντες	Παρεμβάσεις	Αποτέλεσμα
		<ul style="list-style-type: none"> ○ Προμήθεια ηλεκτροκίνητων οχημάτων για την Αστυνομική Διεύθυνση Κοζάνης. 	
6. Προβολή και προώθηση της πόλης της Κοζάνης ως διοικητικού και εμπορικού κέντρου	<ul style="list-style-type: none"> • Δήμος Κοζάνης: Αυτοτελές Γραφείο Προγραμματισμού, και Ανάπτυξης, Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης, • Αναπτυξιακή Δυτικής Μακεδονίας Α.Ε. (ΑνΚο Α.Ε.), • Επιμελητήριο Κοζάνης, • Αναπτυξιακή Δήμου Κοζάνης (ΑνΔηΚο Α.Ε.). 	<ul style="list-style-type: none"> • Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός των υποδομών, ανάδειξη της εμπορικής ταυτότητας της περιοχής, αναβάθμιση προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών και της καταναλωτικής εμπειρίας των πελατών: ○ Στεγασμένη Δημοτική Λαϊκή Αγορά. 	<ul style="list-style-type: none"> • Αύξηση ελκυστικότητας περιοχής, προϊόντων και υπηρεσιών, • Υποστήριξη διαρθρωτικής προσαρμογής και ανταγωνιστικότητας επιχειρήσεων.
7. Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση (με ιδιαίτερη έμφαση στις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού)	<ul style="list-style-type: none"> • Δήμος Κοζάνης: Δ/νση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης, • Αναπτυξιακή Δυτικής Μακεδονίας Α.Ε. (ΑνΚο Α.Ε.), • Επιμελητήριο Κοζάνης, • Αναπτυξιακή Δήμου Κοζάνης (ΑνΔηΚο Α.Ε.), • ΔΥΠΑ. 	<ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και ενίσχυση της απασχολησιμότητας ανέργων με έμφαση στους τομείς προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3). ○ Κατάρτιση – αναβάθμιση δεξιοτήτων ανέργων, ○ Ενίσχυση της απασχόλησης ανέργων. 	<ul style="list-style-type: none"> • Αύξηση της απασχολησιμότητας, • Ένταξη ανέργων ειδικών ομάδων πληθυσμού στην αγορά εργασίας, • Κατάρτιση ανέργων με έμφαση σε τομείς στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3).
8. Υποστήριξη διοικητικής ικανότητας Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα)	<ul style="list-style-type: none"> • Δήμος Κοζάνης: Αυτοτελές Γραφείο Προγραμματισμού, και Ανάπτυξης, • Αναπτυξιακή Δυτικής Μακεδονίας Α.Ε. (ΑνΚο Α.Ε.), • Αναπτυξιακή Δήμου Κοζάνης (ΑνΔηΚο Α.Ε.), • Τεχνικός Σύμβουλος. 	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα) για ανάπτυξη ικανοτήτων σχεδιασμού, διαχείρισης και παρακολούθησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ομαλή υλοποίηση ΣΒΑΑ και επικαιροποίησή της βάσει μεταβαλλόμενων συνθηκών / αναγκών, • Κινητοποίηση φορέων υλοποίησης για την επίτευξη των έργων, προσδιορισμός και αντιμετώπιση αδυναμιών ή εμποδίων στην υλοποίησή τους.

5.1 Κατάλογοι Πινάκων και Σχημάτων

Κατάλογος Εικόνων

Εικόνα 1:	Χώροι καταφυγής πληθυσμού σε περίπτωση σεισμού εντός αστικού ιστού	16
Εικόνα 2:	Δεδομένα Θερμοκρασίας Κοζάνης έτος 2023	81
Εικόνα 3:	Δεδομένα Βροχόπτωσης Κοζάνης έτος 2023	82
Εικόνα 4:	Έντυπο υποβολής προτάσεων ΕΣΒΑΑ Δήμου Κοζάνης δημόσιων φορέων.....	88
Εικόνα 5:	Έντυπο υποβολής προτάσεων ΕΣΒΑΑ Δήμου Κοζάνης κοινού	94

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1:	Πληθυσμιακή Μεταβολή έτη 2011 – 2021.....	21
Πίνακας 2:	Θέσεις Εργασίας Δήμου Κοζάνης ανά Επίπεδο Δεξιοτήτων έτη 2017 – 2023.....	23
Πίνακας 3:	Δυναμικοί Κλάδοι Δήμου Κοζάνης έτος 2023	24
Πίνακας 4:	Δυναμικά Επαγγέλματα Δήμου Κοζάνης έτος 2023	25
Πίνακας 5:	Χαρακτηριστικά Εγγεγραμμένων Ανέργων Δήμου Κοζάνης, Δεκέμβριος 2023	26
Πίνακας 6:	Εξέλιξη Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) Π.Ε. Κοζάνης (σε εκατομμύρια €, τρέχουσες τιμές) 2012 – 2020	27
Πίνακας 7:	Αριθμός Νομικών Μονάδων, Κύκλος Εργασιών και Απασχολούμενοι Π.Ε. Κοζάνης ανά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας 2020.....	27
Πίνακας 8:	Ενισχύσεις Επιχειρηματικότητας στη Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας 2014 – 2023 28	
Πίνακας 9:	Εξέλιξη Κατά κεφαλήν Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (κκαΕΠ) Π.Ε. Κοζάνης (τρέχουσες τιμές) 2012 – 2020	28
Πίνακας 10:	Επιφάνεια χρήσεων γης και ποσοστό επί του οικιστικού αποτυπώματος	34
Πίνακας 11:	Υποδομές Α/βάθμιας, Β/βάθμιας και Μεταδευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην πόλη της Κοζάνης	41
Πίνακας 12:	Ανάλυση PESTLE Περιβάλλοντος Σχεδιασμού ΣΒΑΑ Κοζάνης	52
Πίνακας 13:	Ανάλυση SWOT Εσωτερικού και Εξωτερικού Περιβάλλοντος της Περιοχής Παρέμβασης ΕΣΒΑΑ.....	54
Πίνακας 14:	Συνολική Προτεραιοποίηση Αναγκών στη Περιοχή Παρέμβασης	59
Πίνακας 15:	Προσδιορισμένες Ανάγκες, Εμπλεκόμενοι Φορείς, Απαιτούμενες Παρεμβάσεις και Εκτιμώμενα Αποτελέσματα / Επιπτώσεις / Αλλαγές από την Εφαρμογή του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης της Κοζάνης (Theory of Change – ToC)	66
Πίνακας 16:	Μεταβολή Αριθμού Νομικών Μονάδων, Κύκλου Εργασιών και Απασχολούμενων ανά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας και Κλάδο Περιφέρειας Ενότητας Κοζάνης 2011 – 2020	79
Πίνακας 17:	Εκπαιδευτικές Υποδομές Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στην πόλη της Κοζάνης.....	84
Πίνακας 18:	Εκπαιδευτικές Υποδομές Δευτεροβάθμιας και Μεταδευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην πόλη της Κοζάνης	85
Πίνακας 19:	Υποδομές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην πόλη της Κοζάνης.....	85
Πίνακας 20:	Δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας που προγραμματίστηκαν από το Δήμο Κοζάνης, καθώς και προτεινόμενες δράσεις στα δημοτικά κτίρια.....	86

Κατάλογος Γραφημάτων

Γράφημα 1:	Μέση Ετήσια Αλλαγή Θερμοκρασίας Κοζάνης, έτη 1979 – 2021	17
Γράφημα 2:	Μέση Ετήσια Μεταβολή Βροχοπτώσεων Κοζάνης, έτη 1979 – 2021.....	17
Γράφημα 3:	Εβδομαδιαίο γράφημα πυκνότητας ροής ισχύος (αριστερή εικόνα), Μέσες και μέγιστες τιμές πυκνότητας ροής ισχύος (δεξιά εικόνα), έτος 2016	18
Γράφημα 4:	Πληθυσμιακή Πυραμίδα Δήμου Κοζάνης έτος 2011	22
Γράφημα 5:	Κατάσταση απασχόλησης και ασχολίας πληθυσμού Δήμου Κοζάνης έτος 2011.....	23

Κατάλογος Χαρτών

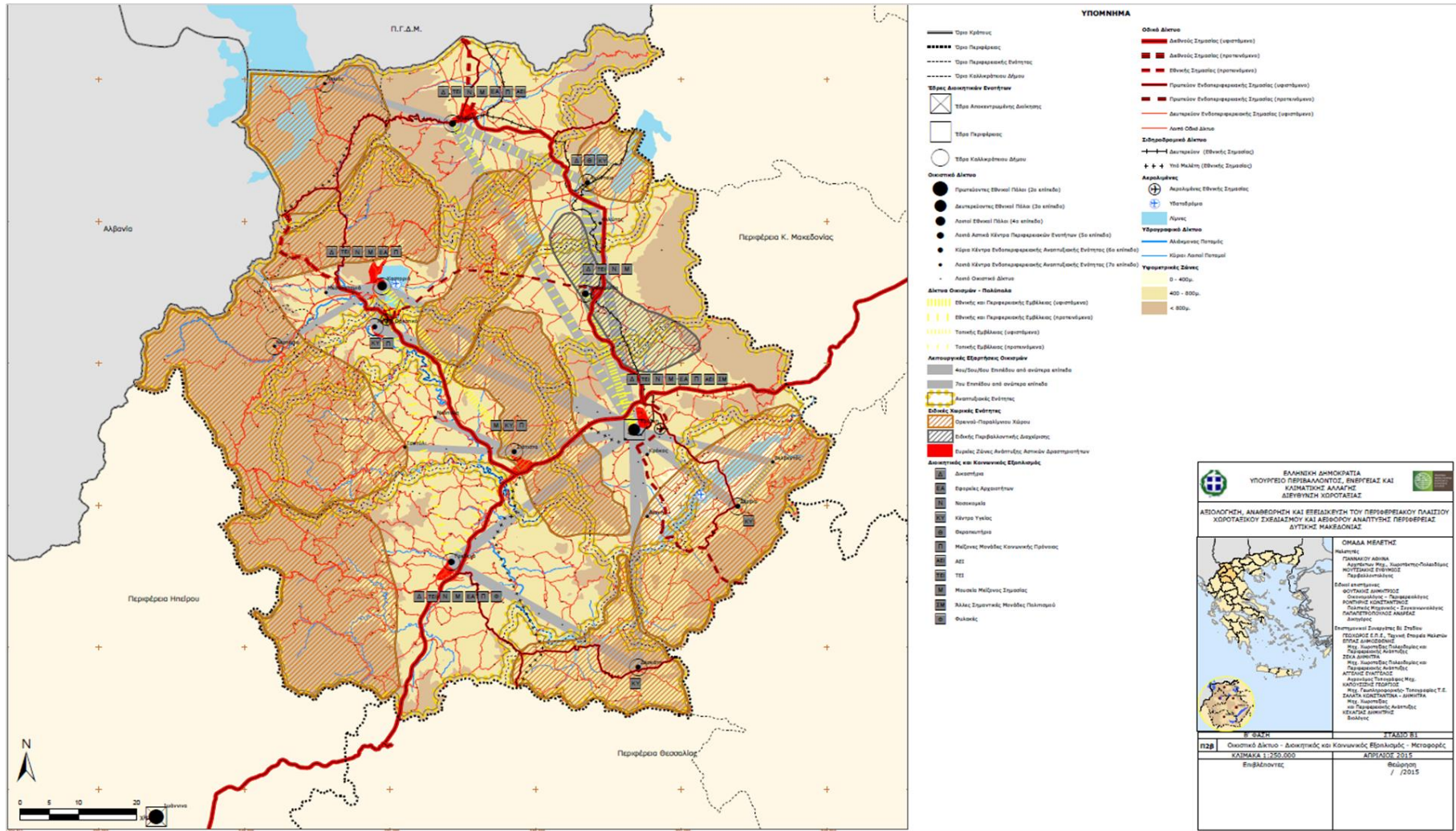
Χάρτης 1:	Περιοχή Παρέμβασης ΣΒΑΑ Κοζάνης (Λειτουργική Αστική Περιοχή)	11
Χάρτης 2:	ΖΕΠ Κοζάνης	12
Χάρτης 3:	Πολεοδομικές Ενότητες Αστικού Ιστού Κοζάνης	20
Χάρτης 4:	Θεσμοθετημένες χρήσεις γης βάσει του ΓΠΣ (ΦΕΚ 68/Δ'/1986).....	33
Χάρτης 5:	Χάρτης υφιστάμενων χρήσεων γης περιοχής παρέμβασης	34
Χάρτης 6:	Υφιστάμενη (αριστερή εικόνα) και προτεινόμενη από το νέο ΓΠΣ (δεξιά εικόνα) ιεράρχηση οδικού πόλης Κοζάνης	37
Χάρτης 7:	Προτεινόμενη Περιοχή Παρέμβασης ΣΒΑΑ Κοζάνης (Λειτουργική Αστική Περιοχή & ΖΕΠ)	62
Χάρτης 8:	Οικιστικό Δίκτυο – Διοικητικός και Κοινωνικός Εξοπλισμός – Μεταφορές Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας.....	72
Χάρτης 9:	Περιοχή Παρέμβασης ΣΒΑΑ Κοζάνης (Λειτουργική Αστική Περιοχή)	73
Χάρτης 10:	Ζώνη Ενεργού Πολεοδομίας (ΖΕΠ) Κοζάνης	74
Χάρτης 11:	Χρήσεις Γης – Οικοδομικά Τετράγωνα Περιοχής Παρέμβασης.....	75
Χάρτης 12:	Γενικές Χρήσεις ΓΠΣ Περιοχής Παρέμβασης	76
Χάρτης 13:	Χωροθέτηση Εκπαιδευτικών Υποδομών εντός Περιοχής Παρέμβασης.....	77
Χάρτης 14:	Υποδομές Δάσους Κουρί.....	78

5.2

Χαρτογραφική Αποτύπωση / Παρουσίαση (Φυσικά – Γεωγραφικά Χαρακτηριστικά και Αναπτυξιακά Μεγέθη)

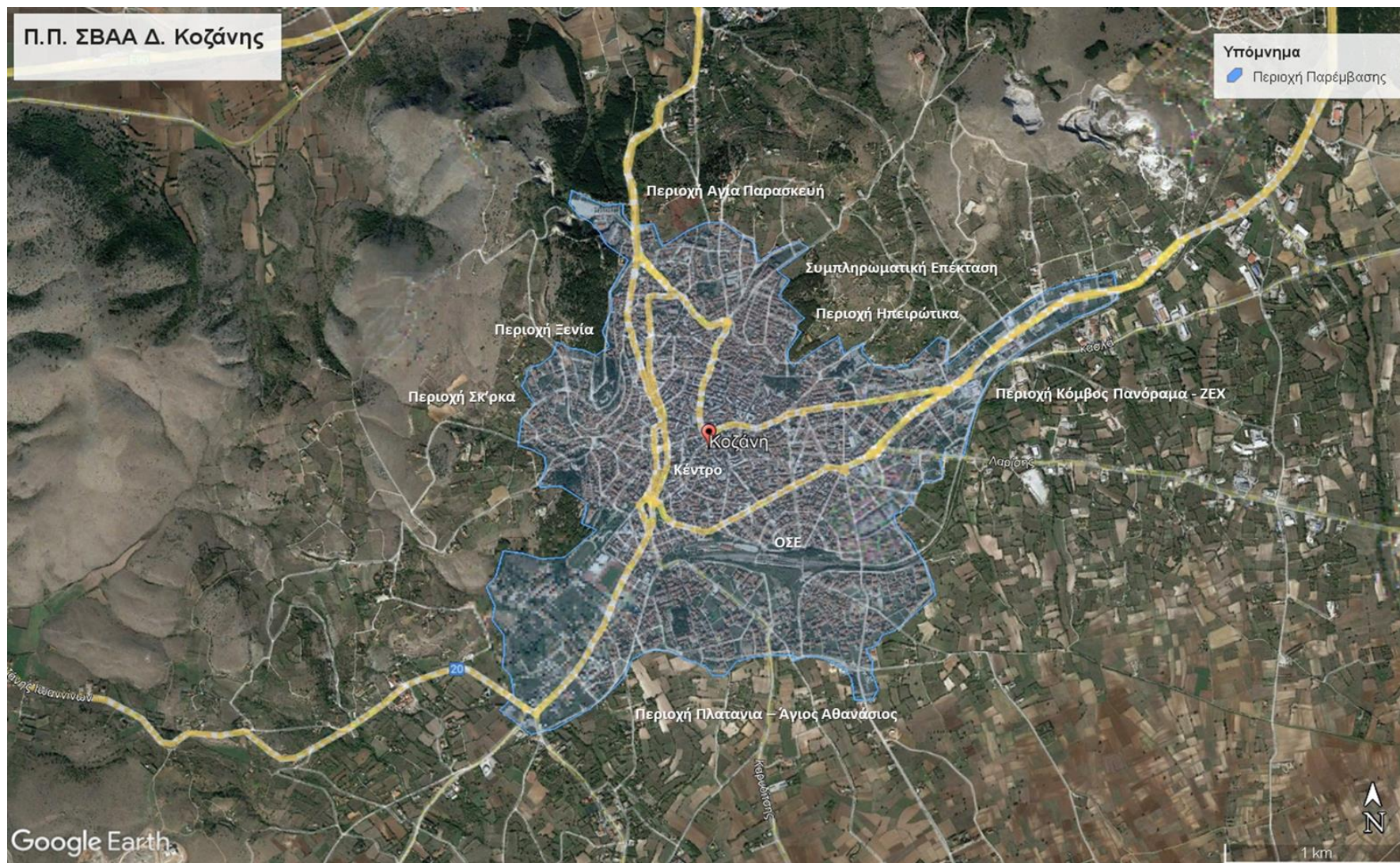
Χάρτης 8:

Οικιστικό Δίκτυο – Διοικητικός και Κοινωνικός Εξοπλισμός – Μεταφορές Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας

Πηγή: Μελέτη Αξιολόγησης, Αναθεώρησης & Εξειδίκευσης ΠΠΧΣΑΑ Δυτικής Μακεδονίας

Χάρτης 9: Περιοχή Παρέμβασης ΣΒΑΑ Κοζάνης (Λειτουργική Αστική Περιοχή)

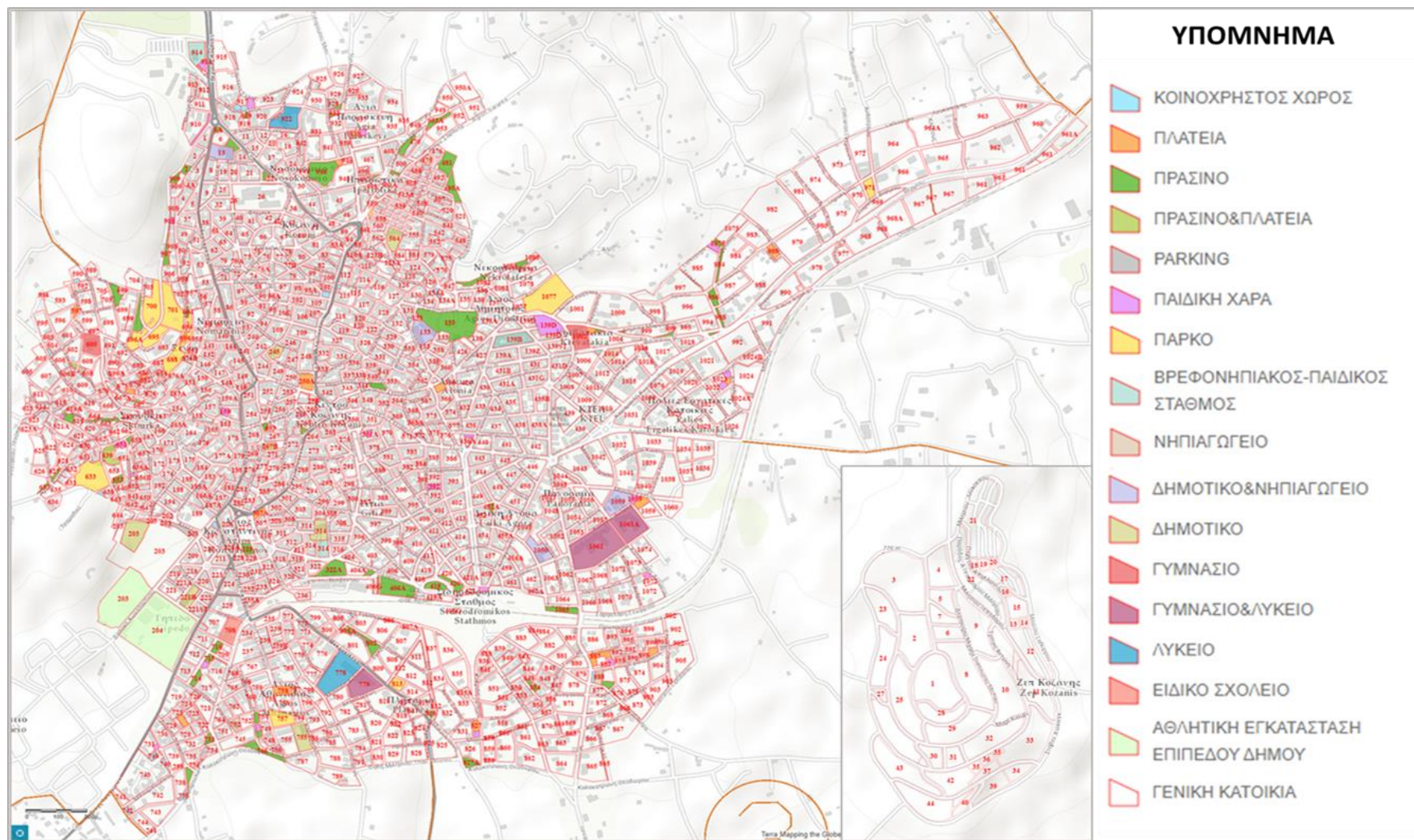
Πηγή: google earth (Ιδία Επεξεργασία)

Χάρτης 10: Ζώνη Ενεργού Πολεοδομίας (ΖΕΠ) Κοζάνης

Πηγή: google earth (Ιδία Επεξεργασία)

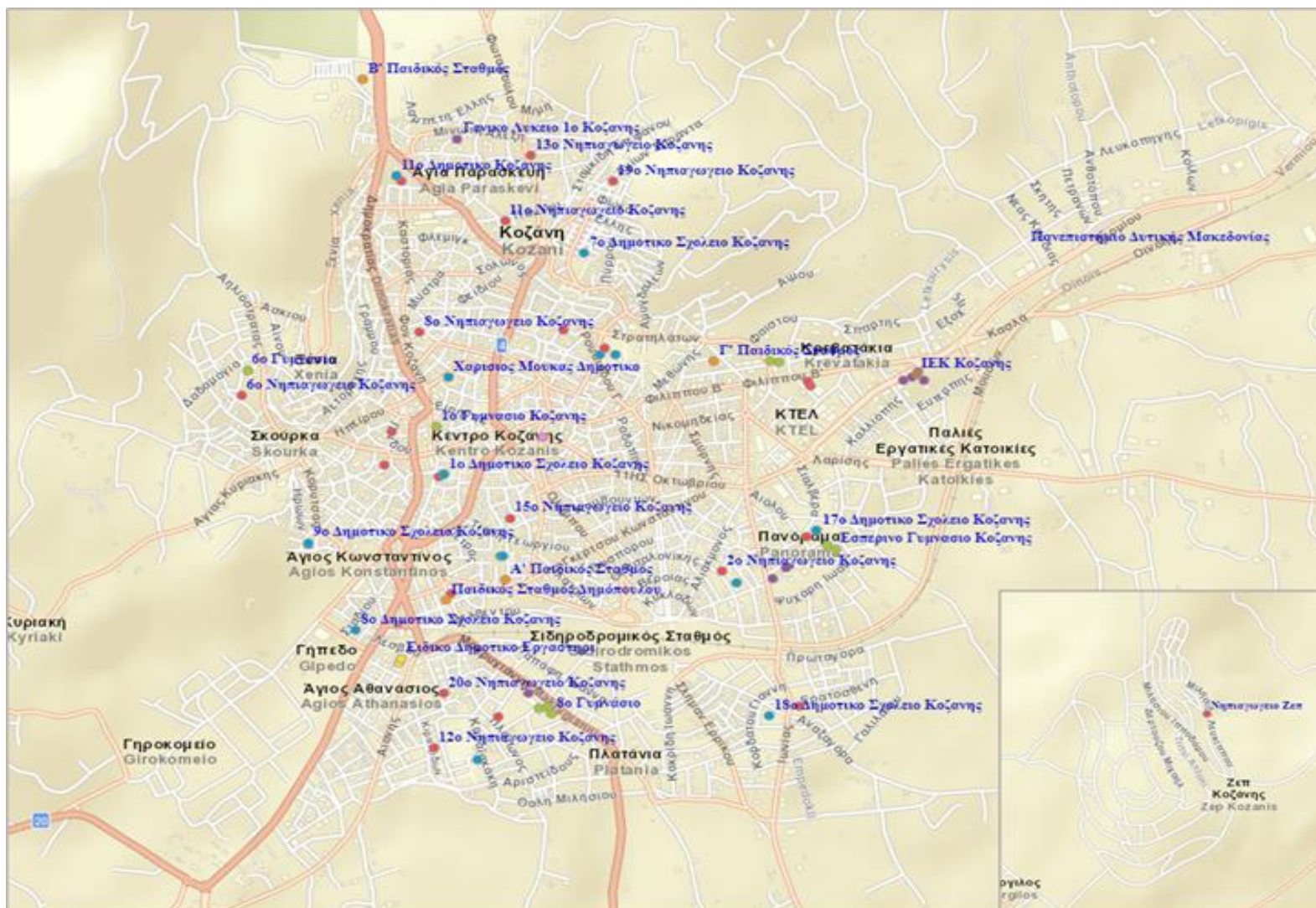
Χάρτης 11: Χρήσεις Γης – Οικοδομικά Τετράγωνα Περιοχής Παρέμβασης

Πηγή: Δήμος Κοζάνης – Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών (<https://gis.cityofkozani.gov.gr/portal/home/>)

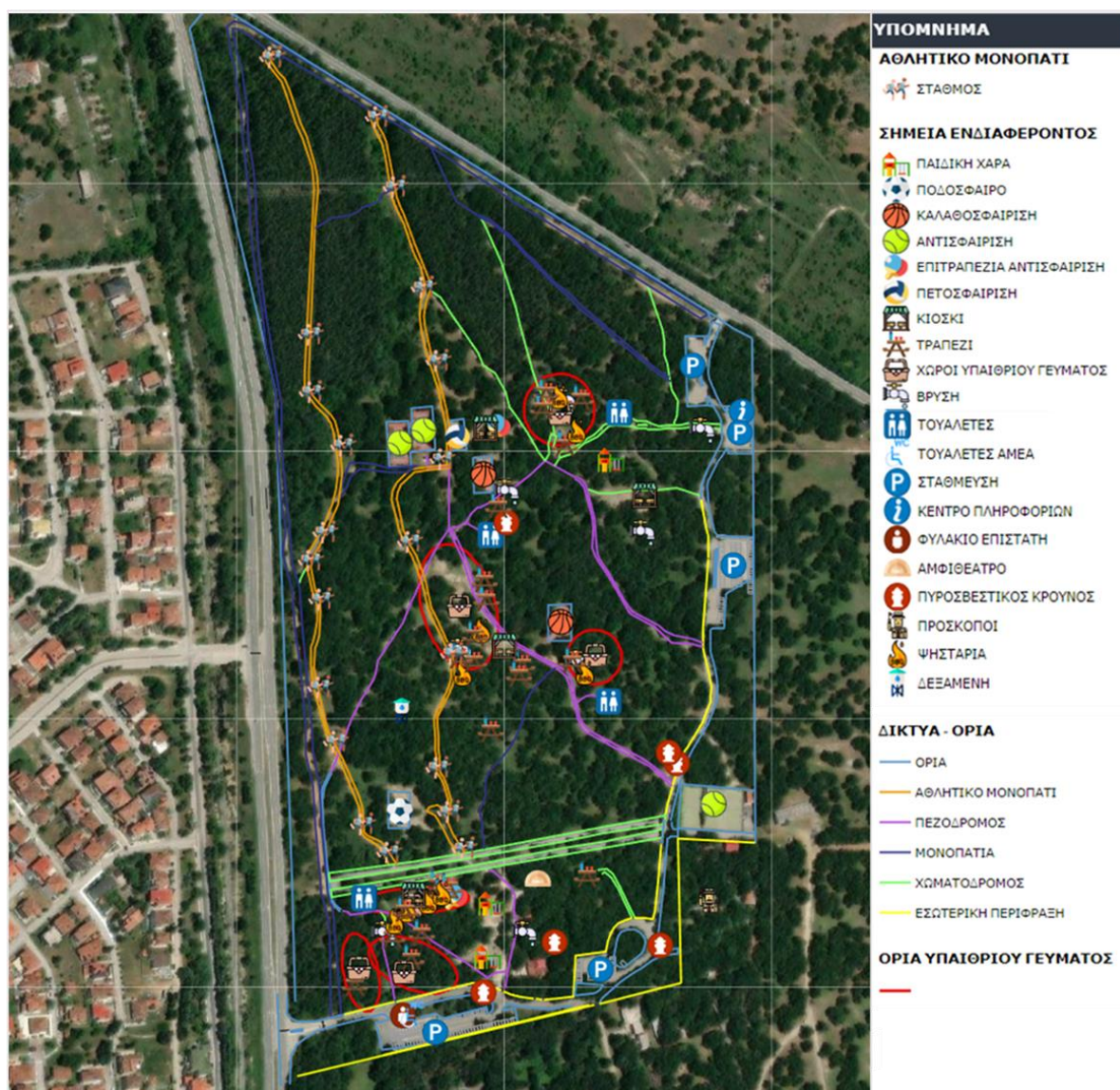
Πηγή: Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας / e – Πολεοδομία (<http://gis.epoleodomia.gov.gr/v11/index.html#/22.2214/39.3453/8>)

Χάρτης 13: Χωροθέτηση Εκπαιδευτικών Υποδομών εντός Περιοχής Παρέμβασης

Πηγή: Δήμος Κοζάνης – Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών (<https://gis.cityofkozani.gov.gr/portal/home/>)

Χάρτης 14: Υποδομές Δάσους Κουρί

Πηγή: Δήμος Κοζάνης – Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών (<https://gis.cityofkozani.gov.gr/portal/home/>)

5.3 Υλικό Αναφοράς

5.3.1 Οικονομικά χαρακτηριστικά Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης 2011 – 2020

Πίνακας 16: Μεταβολή Αριθμού Νομικών Μονάδων, Κύκλου Εργασιών και Απασχολούμενων ανά Τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας και Κλάδο Περιφέρειας Ενότητας Κοζάνης 2011 – 2020

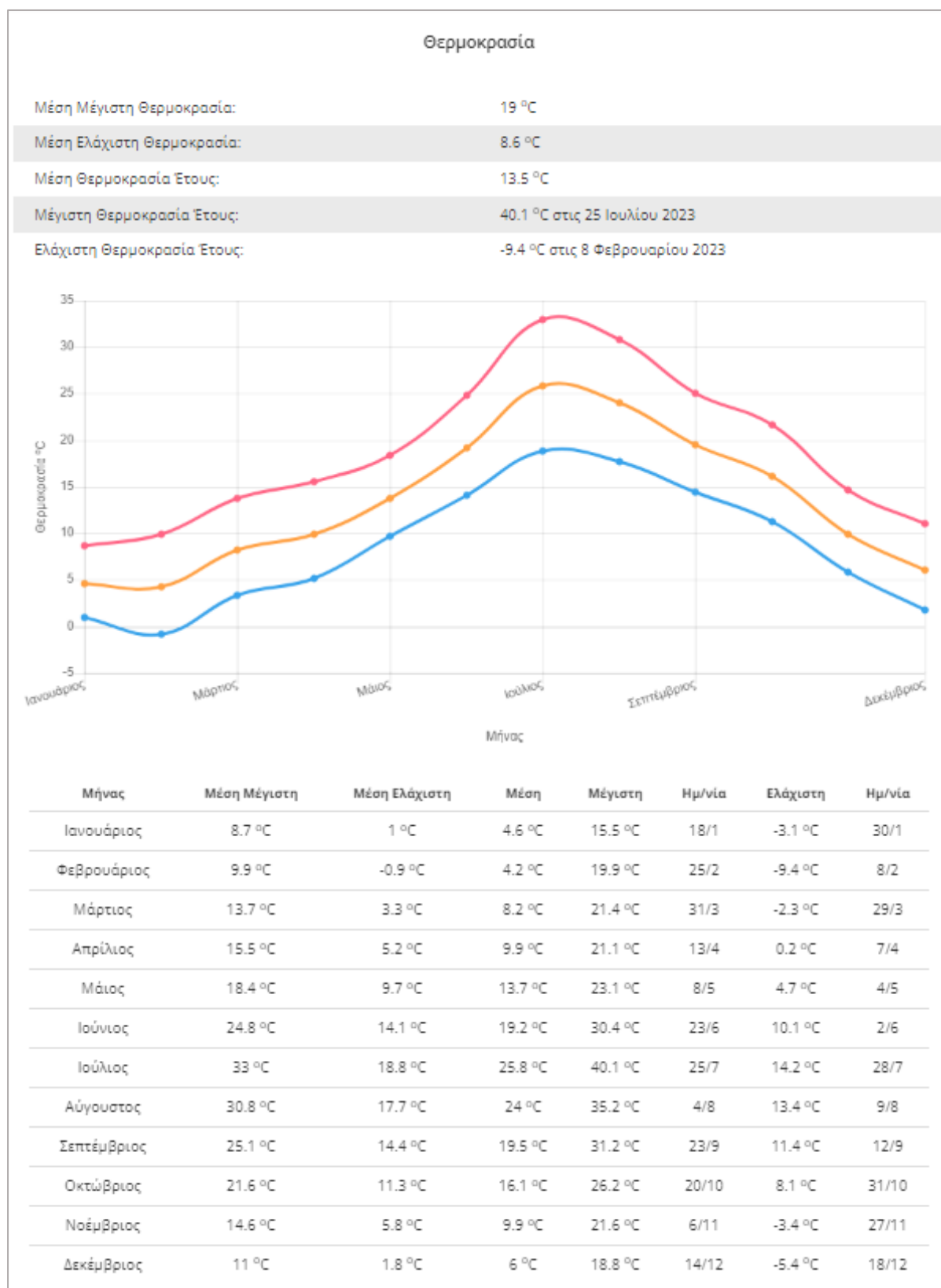
Τομείς Οικονομικών Δραστηριοτήτων	Οικονομική Δραστηριότητα		2011			2020			Μεταβολή 2011 - 2020		
			Αριθμός Νομικών Μονάδων	Κύκλος Εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Αριθμός Απασχολούμενων	Αριθμός Νομικών Μονάδων	Κύκλος Εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Αριθμός Απασχολούμενων	Αριθμός Νομικών Μονάδων	Κύκλος Εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Αριθμός Απασχολούμενων
Πρωτογενής Τομέας	A	Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία	950	50.372	1.581	7.900	118.774	6.896	731,58%	135,79%	336,18%
	B	Ορυχεία και Λατομεία	21	3.077	87	18	4.533	53	-14,29%	47,32%	-39,08%
	Σύνολο Πρωτογενούς Τομέα		971	53.449	1.668	7.918	123.307	6.949	715,45%	130,70%	316,61%
Δευτερογενής Τομέας	Γ	Μεταποίηση	1.322	218.228	4.274	863	177.707	3.251	-34,72%	-18,57%	-23,94%
	Δ	Παροχή Ηλεκτρικού Ρεύματος, Φυσικού Αερίου, Ατμού και Κλιματισμού	215	9.986	502	291	16.537	310	35,35%	65,60%	-38,25%
	Ε	Παροχή Νερού, Επεξεργασία Λυμάτων, Διαχείριση Αποβλήτων και Δραστηριότητες Εξυγίανσης	24	18.026	289	21	19.682	291	-12,50%	9,19%	0,69%
	ΣΤ	Κατασκευές	1.626	316.006	4.713	826	149.194	3.285	-49,20%	-52,79%	-30,30%
	Σύνολο Δευτερογενούς Τομέα		3.187	562.246	9.778	2001	363.120	7.137	-37,21%	-35,42%	-27,01%
Τριτογενής Τομέας	Z	Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο, Επισκευή Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Μοτοσυκλετών	3.783	846.278	8.845	2.722	689.678	5.837	-28,05%	-18,50%	-34,01%
	H	Μεταφορά και Αποθήκευση	801	84.108	1.772	664	60.285	1.378	-17,10%	-28,32%	-22,23%
	Θ	Δραστηριότητες Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος και Υπηρεσιών Εστίασης	1.550	61.616	3.371	1.117	38.968	3.596	-27,94%	-36,76%	6,67%
	I	Ενημέρωση και Επικοινωνία	140	15.004	555	112	6.212	179	-20,00%	-58,60%	-67,75%

Τομείς Οικονομικών Δραστηριοτήτων	Οικονομική Δραστηριότητα		2011			2020			Μεταβολή 2011 - 2020		
			Αριθμός Νομικών Μονάδων	Κύκλος Εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Αριθμός Απασχολούμενων	Αριθμός Νομικών Μονάδων	Κύκλος Εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Αριθμός Απασχολούμενων	Αριθμός Νομικών Μονάδων	Κύκλος Εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Αριθμός Απασχολούμενων
	Κ	Χρηματοπιστωτικές και Ασφαλιστικές Δραστηριότητες	161	5.408	280	129	7.759	168	-19,88%	43,47%	-40,00%
	Λ	Διαχείριση Ακίνητης Περιουσίας	56	4.217	135	52	1.329	56	-7,14%	-68,48%	-58,52%
	Μ	Επαγγελματικές, Επιστημονικές και Τεχνικές Δραστηριότητες	1.841	58.336	3.565	1.479	43.151	2.189	-19,66%	-26,03%	-38,60%
	Ν	Διοικητικές και Υποστηρικτικές Δραστηριότητες	194	17.013	759	114	6.553	314	-41,24%	-61,48%	-58,63%
	Ξ	Δημόσια Διοίκηση και Άμυνα, Υποχρεωτική Κοινωνική Ασφάλιση	8	644	486	14	790	1.961	75,00%	22,67%	303,50%
	Ο	Εκπαίδευση	266	10.847	702	234	7.607	4.640	-12,03%	-29,87%	560,97%
	Π	Δραστηριότητες Σχετικές με την Ανθρώπινη Υγεία και την Κοινωνική Μέριμνα	507	42.813	1.251	607	30.271	2.783	19,72%	-29,29%	122,46%
	Ρ	Τέχνες, Διασκέδαση και Ψυχαγωγία	216	6.336	452	174	3.771	545	-19,44%	-40,48%	20,58%
	Σ	Άλλες Δραστηριότητες Παροχής Υπηρεσιών	Μ/Δ	Μ/Δ	Μ/Δ	433	6.518	946	Μ/Δ	Μ/Δ	Μ/Δ
	Ω	Άγνωστη Δραστηριότητα	Μ/Δ	Μ/Δ	Μ/Δ	28	23	34	Μ/Δ	Μ/Δ	Μ/Δ
Σύνολο Τριτογενούς Τομέα			9.523	1.152.620	22.173	7.879	902.915	24.626	-17,26%	-21,66%	11,06%
Σύνολο			13.681	1.768.315	33.619	17.798	1.389.342	38.712	30,09%	-21,43%	15,15%

Πηγή: Μητρώο Επιχειρήσεων – ΕΛΣΤΑΤ

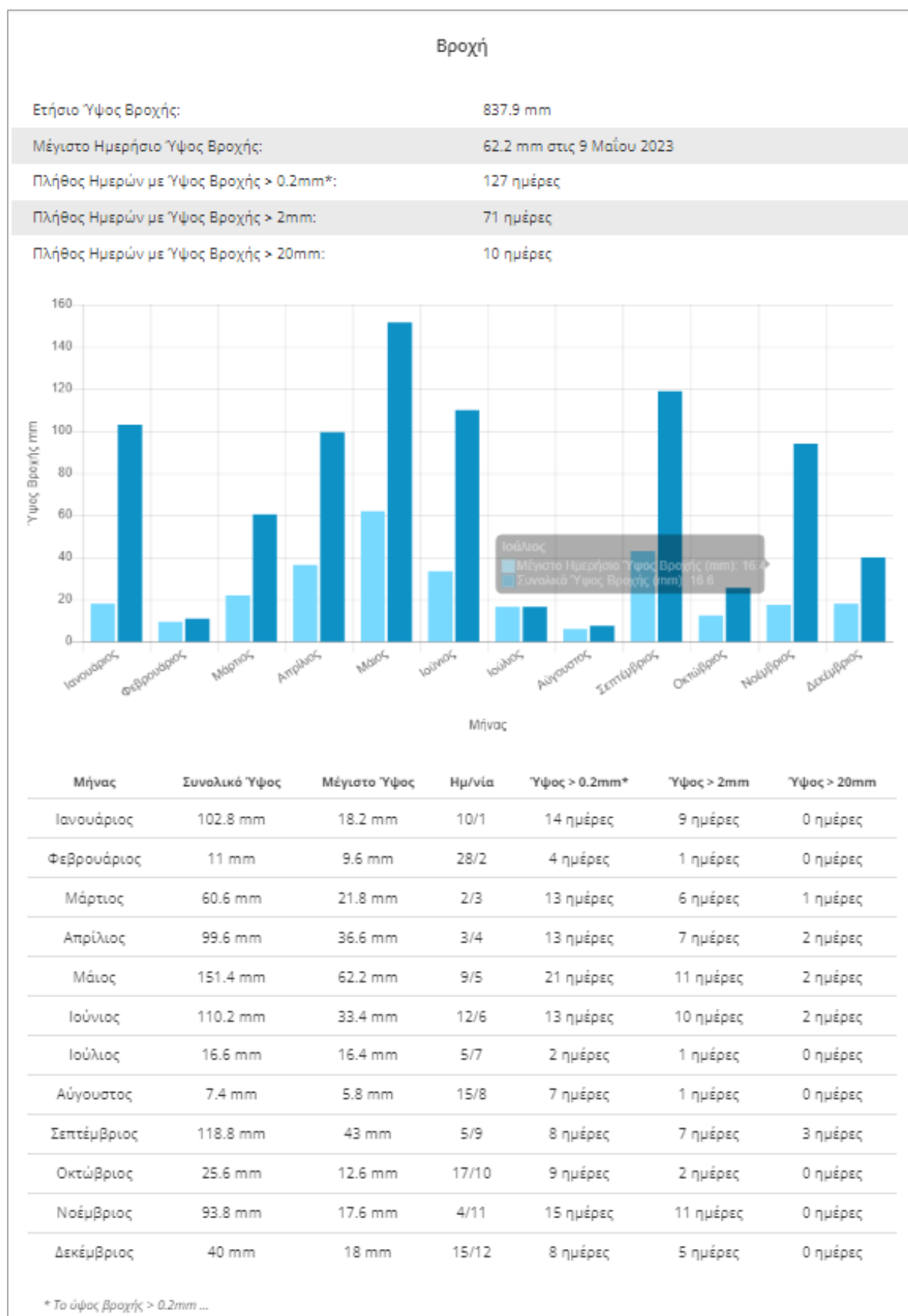
5.3.2 Κλιματολογικά δεδομένα Κοζάνης έτους 2023

Εικόνα 2: Δεδομένα Θερμοκρασίας Κοζάνης έτος 2023

Πηγή: <https://www.meteofarm.gr/>

Εικόνα 3: Δεδομένα Βροχόπτωσης Κοζάνης έτος 2023

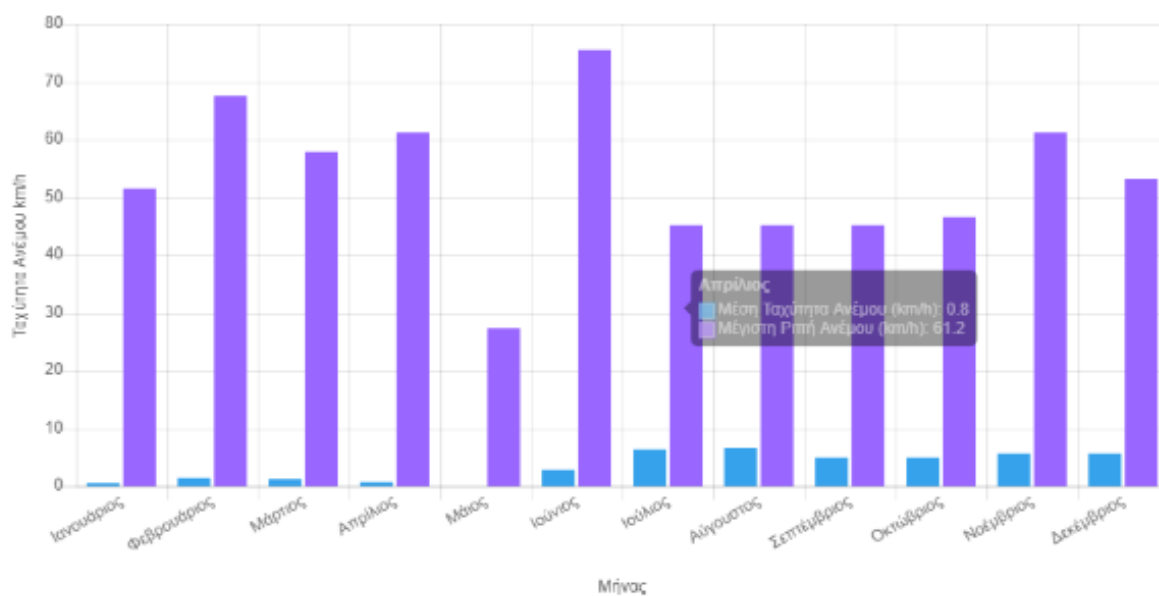
Πηγή: <https://www.meteofarm.gr/>

Άνεμος

Μέση Ταχύτητα Ανέμου: 3.5 km/h

Μέγιστη Ριπή Ανέμου: 75.6 km/h στις 24 Ιουνίου 2023

Επικρατούσα Διεύθυνση Ανέμου: Βορειοδυτικός - NW

Μήνας	Μέση Ταχύτητα	Μέγιστη Ριπή	Ημ/νία	Επικρ. Διεύθυνση
Ιανουάριος	0.6 km/h	51.5 km/h	19/1	NNE
Φεβρουάριος	1.4 km/h	67.6 km/h	5/2	NNE
Μάρτιος	1.2 km/h	57.9 km/h	27/3	NNE
Απρίλιος	0.8 km/h	61.2 km/h	1/4	NNE
Μάιος	0.1 km/h	27.4 km/h	17/5	S
Ιούνιος	2.9 km/h	75.6 km/h	24/6	S
Ιούλιος	6.5 km/h	45.1 km/h	8/7	NNW
Αύγουστος	6.6 km/h	45.1 km/h	5/8	WNW
Σεπτέμβριος	5.1 km/h	45.1 km/h	4/9	S
Οκτώβριος	4.9 km/h	46.7 km/h	20/10	S
Νοέμβριος	5.7 km/h	61.2 km/h	4/11	WNW
Δεκέμβριος	5.6 km/h	53.1 km/h	1/12	NW

Πηγή: <https://www.meteofarm.gr/>

5.3.3 Εκπαιδευτικές υποδομές στην πόλη της Κοζάνης

Πίνακας 17: Εκπαιδευτικές Υποδομές Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στην πόλη της Κοζάνης

α/α	Νηπιαγωγεία
1	2ο Νηπιαγωγείο Κοζάνης
2	3ο Νηπιαγωγείο Κοζάνης
3	4ο Νηπιαγωγείο Κοζάνης
4	5ο Νηπιαγωγείο Κοζάνης
5	6ο Νηπιαγωγείο Κοζάνης
6	7ο Νηπιαγωγείο Κοζάνης
7	8ο Νηπιαγωγείο Κοζάνης
8	9ο Νηπιαγωγείο Κοζάνης
9	10ο Νηπιαγωγείο Κοζάνης
10	11ο Νηπιαγωγείο Κοζάνης
11	12ο Νηπιαγωγείο Κοζάνης
12	13ο Νηπιαγωγείο Κοζάνης
13	14ο Νηπιαγωγείο Κοζάνης
14	15ο Νηπιαγωγείο Κοζάνης
15	16ο Νηπιαγωγείο Κοζάνης
16	17ο Νηπιαγωγείο Κοζάνης
17	18ο Νηπιαγωγείο Κοζάνης
18	19ο Νηπιαγωγείο Κοζάνης
19	20ο Νηπιαγωγείο Κοζάνης
20	21ο Νηπιαγωγείο Κοζάνης
21	22ο Νηπιαγωγείο Κοζάνης (ΖΕΠ)
Δημοτικά Σχολεία	
1	1ο Δημοτικό (Γ. Κοντάρης)
2	2ο Δημοτικό
3	"Χαρίσιος Μούκας" (πρώην 3ο και 4ο)
4	5ο Δημοτικό (και πρώην 15ο)
5	6ο Δημοτικό
6	7ο Δημοτικό
7	8ο Δημοτικό
8	9ο Δημοτικό
9	10ο Δημοτικό
10	11ο Δημοτικό
11	12ο Δημοτικό
12	13ο Δημοτικό
13	"Χαρίσιος Μεγδάνης" (πρώην 14ο και 16ο)
14	17ο Δημοτικό
15	18ο Δημοτικό
16	19ο Δημοτικό (ΖΕΠ)
Σύνολο υποδομών Α' βάθμιας εκπαίδευσης περιοχής παρέμβασης	
37	

Πηγή: Δ/ση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Κοζάνης, Δήμος Κοζάνης

Πίνακας 18: Εκπαιδευτικές Υποδομές Δευτεροβάθμιας και Μεταδευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην πόλη της Κοζάνης

α/α	Γυμνάσια
1	1ο Γυμνάσιο Κοζάνης
2	2ο Γυμνάσιο Κοζάνης
3	3ο Γυμνάσιο Κοζάνης
4	4ο Γυμνάσιο Κοζάνης
5	5ο Γυμνάσιο Κοζάνης
6	6ο Γυμνάσιο Κοζάνης
7	8ο Γυμνάσιο Κοζάνης
Γενικά Ενιαία Λύκεια (ΓΕΛ)	
1	1ο ΓΕΛ Κοζάνης
2	2ο ΓΕΛ Κοζάνης
3	3ο ΓΕΛ Κοζάνης
4	4ο ΓΕΛ Κοζάνης
5	Εσπερινό Ενιαίο Λύκειο Κοζάνης
Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑΛ)	
1	1ο ΕΠΑΛ Κοζάνης
2	2ο ΕΠΑΛ Κοζάνης
3	3ο ΕΠΑΛ Κοζάνης
4	4ο (Εσπερινό) ΕΠΑΛ Κοζάνης
Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)	
1	1ο Εργαστηριακό Κέντρο (ΙΕΚ) Κοζάνης
Σύνολο υποδομών Β' βάθμιας εκπαίδευσης περιοχής παρέμβασης	
17	

Πηγή: Δ/ση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Π.Ε. Κοζάνης, Δήμος Κοζάνης

Πίνακας 19: Υποδομές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην πόλη της Κοζάνης

Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας	
Πολυτεχνική Σχολή	
Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών	
Τμήμα Μηχανικών Ορυκτών Πόρων	
Τμήμα Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων	
Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών	
Τμήμα Χημικών Μηχανικών	
Σχολή Οικονομικών Επιστημών*	
Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών	
Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας	
Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής	
Τμήμα Περιφερειακής και Διασυνοριακής Ανάπτυξης	
*Το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών βρίσκεται στην Καστοριά ενώ τα Τμήματα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων και Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης βρίσκονται στα Γρεβενά	

Πηγή: Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

5.3.4 Προγραμματισμένες και προτεινόμενες δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας δημοτικών κτιρίων

Πίνακας 20: Δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας που προγραμματίστηκαν από το Δήμο Κοζάνης, καθώς και προτεινόμενες δράσεις στα δημοτικά κτίρια

α/α	Δράσεις	Εξοικονόμηση Ενέργειας (MWh)	Παραγωγή Ενέργειας από ΑΠΕ (MWh)	Μείωση Εκπομπών (fn CO ₂ /έτος)
1	Παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης υφιστάμενων δημοτικών κτιρίων στη Δημοτική Ενότητα Κοζάνης	377,49		40,83
2	Κατασκευή Πρότυπου Βιοκλιματικού Σχολικού Συγκροτήματος Δημοτικού - Νηπιαγωγείου με εφαρμογή τεχνολογιών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στο ΟΤ15 της ΖΕΠ Κοζάνης	62,20		20,70
3	Κατασκευή Πρότυπου Βρεφονηπιακού Σταθμού Ολοκληρωμένης Φροντίδας με εφαρμογή τεχνολογιών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στο ΟΤ19 της ΖΕΠ Κοζάνης.	3,80		4,30
4	Πρότυπο επιδεικτικό έργο εφαρμογών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας στο 3ο Γυμνάσιο του Δήμου Κοζάνης	435,25	5,50	65,22
5	Ενεργειακή αναβάθμιση δυο Σχολικών Κτιρίων του Δήμου Κοζάνης	344,21	5,50	87,22
6	Εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών Σταθμών του Δημοτικού Σχολείου της Νέας Χαραυγής και του 3ο Γυμνασίου Κοζάνης	13,00	11,00	14,94
7	Κατασκευή Κτιρίου Αναψυχής με Λειτουργία Υβριδικού Συστήματος ΑΠΕ-Η2	0,00		0,00
8	Εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών συστημάτων σε 17 κτίρια του Δήμου Κοζάνης	0,00	444.825,00	267,72
9	Ενεργειακή Αναβάθμιση του 2ου Δημοτικού Σχολείου Κοζάνης	122,42		10,68
10	Ενεργειακή Αναβάθμιση του 2ου Λυκείου και 2ου ΕΠΑΛ Κοζάνης	605,57		55,78
11	Ενεργειακή Αναβάθμιση του 2ου Δημοτικού Παιδικού Σταθμού Κοζάνης	46,23		11,54
12	Ενεργειακή Αναβάθμιση του 6ου Δημοτικού Σχολείου Κοζάνης	172,04		11,05
13	Ενεργειακή Αναβάθμιση του 7ου Δημοτικού Σχολείου Κοζάνης	134,14		12,40
14	Ενεργειακή Αναβάθμιση του 8ου Δημοτικού Σχολείου Κοζάνης	95,95		21,65
15	Ενεργειακή Αναβάθμιση του 11ου και 14ου Δημοτικού Σχολείου και 4ου Νηπιαγωγείου Κοζάνης	180,14		43,73
16	Ενεργειακή Αναβάθμιση του 11ου Νηπιαγωγείου Κοζάνης	15,92		0,78
17	Βελτίωση και Εκσυγχρονισμός Εγκαταστάσεων στο Λιάπαιο Αθλητικό Κέντρο Κοζάνης	374,55		83,37

α/α	Δράσεις	Εξοικονόμηση Ενέργειας (MWh)	Παραγωγή Ενέργειας από ΑΠΕ (MWh)	Μείωση Εκπομπών (fn CO ₂ /έτος)
18	Ενεργειακή Αναβάθμιση των Εγκαταστάσεων στο Δημοτικό Αθλητικό Κέντρο Κοζάνης	1.118,35		271,68
19	Προτεινόμενες επεμβάσεις στα υπόλοιπα Δημοτικά Κτίρια	21.033,20		5.291,07
20	Προτεινόμενες επεμβάσεις για την ενεργειακή αναβάθμιση των υπόλοιπων σχολικών κτιρίων	13.493,22		3.113,76
21	Προτεινόμενες επεμβάσεις για την ενεργειακή αναβάθμιση των αθλητικών εγκαταστάσεων του Δήμου Κοζάνης	3.880,46		1.012,30
Συνολική ετήσια μείωση		42.508,14	444.847,00	10.440,72

Πηγή: Σχέδιο Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια και το Κλίμα (ΣΔΑΕΚ) του Δήμου Κοζάνης (2021)

5.3.5 Έντυπα υποβολής προτάσεων ΕΣΒΑΑ Δήμου Κοζάνης δημόσιων φορέων και κοινού

Εικόνα 4: Έντυπο υποβολής προτάσεων ΕΣΒΑΑ Δήμου Κοζάνης δημόσιων φορέων

ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ

Έντυπο Υποβολής Προτάσεων Δημόσιων Φορέων

ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΚΟΖΑΝΗΣ

A. Εισαγωγή

Ο Δήμος Κοζάνης στο πλαίσιο της Επικαιροποίησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Κοζάνης (ΣΒΑΑ) 2021 - 2027 παροτρύνει κάθε πολίτη, σύλλογο, ομάδα δράσης / πρωτοβουλίας, να συμμετάσχει με ιδέες και προτάσεις που θα βοηθήσουν τον Δήμο και τους φορείς της πόλης να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα που θα αναβαθμίσει τη λειτουργικότητα της αστικής περιοχής, τις υποδομές και τις υπηρεσίες και συνολικά την ποιότητα ζωής.

Στόχος της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) – Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης είναι η λειτουργική αναβάθμιση της πόλης και η επίτευξη όσον το δυνατόν υψηλότερης ποιότητας ζωής για όλους τους κατοίκους και τους επισκέπτες της πόλης και η διασφάλιση της ποιότητας αυτής για τις μελλοντικές γενιές..

B. Περιοχή Παρέμβασης

Η αστική περιοχή που προτείνεται ως περιοχή παρέμβασης για την εφαρμογή δράσεων στην Προγραμματική Περίοδο 2021 - 2027 περιλαμβάνει ολόκληρη την πόλη της Κοζάνης ενώ την προηγούμενη περίοδο οι παρεμβάσεις εστιάζονταν στο εμπορικό κέντρο της πόλης και στην περιοχή του ΟΣΕ.

Η προτάσεις που αναμένεται να κατατεθούν από τους πολίτες, τις συλλογικότητες και τους φορείς της πόλης, σε συνδυασμό με τις προτάσεις και την εξειδίκευση εφαρμογής μέτρων που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας, τις προβλέψεις του ΓΠΣ, και τις κατευθύνσεις του Στρατηγικού και Επιχειρησιακού Σχεδίου του Δήμου Κοζάνης θα καθορίσουν στη συνέχεια τις επιμέρους περιοχές χωροθέτησης έργων και δράσεων.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ 2021-2027

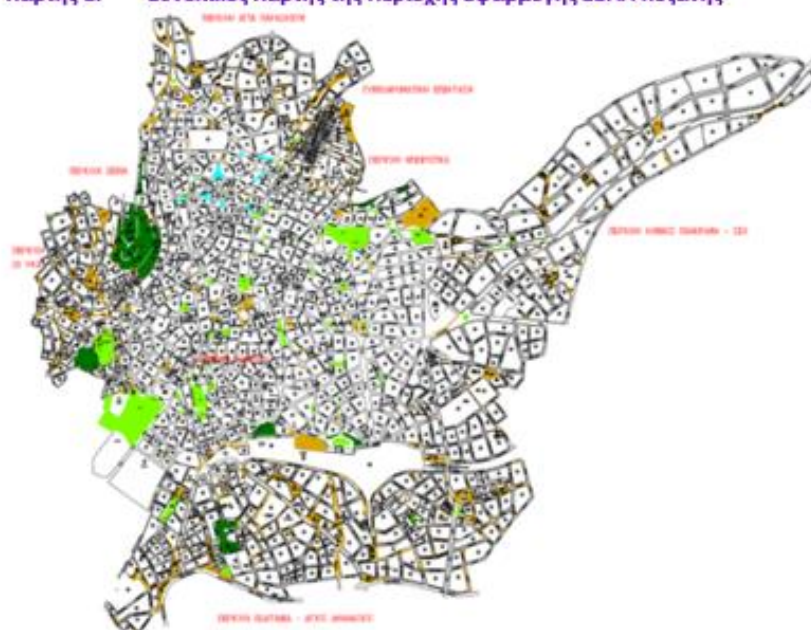
SWISS COOP

Σελ. 1/6

Έντυπο Προτάσεων ΟΧΕ Λιμένων διατμήκας 2023 Κοινό 12/02/2023_γ.docx

{00293\1}\0005-2022}

Χάρτης 1: Συνολικός Χάρτης της Περιοχής Εφαρμογής ΣΒΑΑ Κοζάνης

Η επικαιροποιημένη στρατηγική και το **επικαιροποιημένο** Επιχειρησιακό Σχέδιο Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης της Κοζάνης εντάσσεται κυρίως στην **Προτεραιότητα Π5: «Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των αστικών περιοχών και της υπαίθρου»** του Προγράμματος «Δυτική Μακεδονία» 2021-2027 (Π-ΔΜ).

Ειδικότερα, το κύριο μέρος της χρηματοδότησης θα προέλθει από τον **Ειδικό Στόχο 5.1: Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές με ενδεικτικές δράσεις:**

- Ενίσχυση ανάπτυξης ψηφιακών εφαρμογών και υπηρεσιών που συμβάλλουν στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης
- Δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας των δημόσιων υποδομών
- Δράσεις διαλογής και ανακύκλωσης των απορριμμάτων, δημιουργίας και διαχείρισης πράσινων σημείων
- Δράσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των οχημάτων των μέσων μαζικής μεταφοράς
- Αναβάθμιση ενδοπεριφερειακού δικτύου και προώθηση της προσβασιμότητας

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελ. 2/6

- Δράσεις προστασίας, ανάπτυξης και προβολής της δημόσιας τουριστικής περιουσίας
- Προστασία και ανάδειξη πολιτιστικής κληρονομιάς και λειτουργικής τους δικτύωσης
- Δράσεις αναπλάσεων και δημιουργίας λειτουργικών κοινόχρηστων χώρων συμπεριλαμβανομένης της ισότιμης πρόσβασης για τα ΑμεΑ

Συμπληρωματικά, οι δράσεις που θα προταθούν θα μπορέσουν να αντλήσουν χρηματοδότηση και από άλλες Προτεραιότητες του Π-ΔΜ 2021-2027 και συγκεκριμένα:

Από την Προτεραιότητα Π1: «Ενίσχυση του παραγωγικού και οικονομικού μετασχηματισμού της Περιφέρειας», Ειδικός Στόχος 1.03: «Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων» με ενδεικτική δράση:

- Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων σε περιοχές παρέμβασης ΒΑΑ

Από την Προτεραιότητα Π4Β: «Ενίσχυση της Κοινωνικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας (ΕΚΤ+),

Ειδικός Στόχος 4Β.01: «Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια άνεργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικώς αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας» με ενδεικτικές δράσεις:

- Δράσης προώθησης ανέργων στην απασχόληση (ΝΘΕ) σε περιοχές παρέμβασης ΒΑΑ
- Δράσεις κατάρτισης – αναβάθμισης δεξιοτήτων ανέργων σε περιοχές παρέμβασης ΒΑΑ

Ειδικός Στόχος 4Β.04: «Προώθηση της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή, της ενεργητικής και υγιούς γήρανσης, καθώς και ενός υγιούς και καλά προσαρμοσμένου περιβάλλοντος εργασίας που αντιμετωπίζει τους κινδύνους για την υγεία» με ενδεικτικές δράσεις:

- Δράσεις αναβάθμισης δεξιοτήτων εργαζομένων σε μικρές επιχειρήσεις και επαγγελματιών σε περιοχές παρέμβασης ΒΑΑ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΑΠΟΨΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΚΟΖΑΝΗΣ

Η επεξεργασία όλων των πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα γίνεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (GDPR General Data Protection Regulation 2016/679) και του Ν.4624/2019.

α. Στοιχεία Συμμετέχοντος Στελέχους Φορέα

Οδηγίες Συμπλήρωσης: Στο πλαίσιο συμμετοχής σας στη διαβούλευση παρακαλούμε να συμπληρώσετε τα στοιχεία σας.

Φορέας	
Συντάκτης (Ονοματεπώνυμο και θέση / ρόλος στο φορέα)	
Ταχυδρομική Διεύθυνση Έδρας Φορέα	
E-mail	
Τηλέφωνο	

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελ. 4/6

Β. Προτάσεις Έργων / Αναπτυξιακών Παρεμβάσεων

✚ Συμπληρώστε την ακόλουθη φόρμα για κάθε προτεινόμενο έργο / δράση

Φόρμα Προτεινόμενου Έργου / Δράσης**A/A**

Ποια είναι η περιοχή /
συνοικία για την οποία
καταθέτετε πρόταση

Τίτλος Πρότασης**Συνοπτική Περιγραφή****Προϋποθέσεις υλοποίησης (απαιτήσεις ωρίμανσης έργου/δράσης)****Δικαιούχος / Αρμόδιος φορέας για την υλοποίηση / φορέας λειτουργίας****Εκτίμηση Κόστους / Ενδεικτικός Προϋπολογισμός**

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελ. 5/6

Φόρμα Προτεινόμενου Έργου / Δράσης
Εκτίμηση ύψους και δυνατοτήτων κάλυψης κόστους συντήρησης και λειτουργίας (αν υπάρχει)
Με ποια άλλα έργα και δράσεις συνδέεται το προτεινόμενο; Υπάρχει σχετική συνεργασία για την υλοποίησή τους και την επίτευξη των αναγκαίων συνεργειών;

*Στην περίπτωση που επιθυμείτε να προτείνετε περισσότερα έργα ή δράσεις, συμπληρώστε ανάλογο αριθμό πινάκων

Ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εικόνα 5: Έντυπο υποβολής προτάσεων ΕΣΒΑΑ Δήμου Κοζάνης κοινού

ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ

Έντυπο Υποβολής Προτάσεων Ενδιαφερόμενων Πολιτών

ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΚΟΖΑΝΗΣ

A. Εισαγωγή

Ο Δήμος Κοζάνης στο πλαίσιο της Επικαιροποίησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Κοζάνης (ΣΒΑΑ) 2021 - 2027 παροτρύνει κάθε πολίτη, σύλλογο, ομάδα δράσης / πρωτοβουλίας, να συμμετάσχει με ιδέες και προτάσεις που θα βοηθήσουν τον Δήμο και τους φορείς της πόλης να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα που θα αναβαθμίσει τη λειτουργικότητα της αστικής περιοχής, τις υποδομές και τις υπηρεσίες και συνολικά την ποιότητα ζωής.

Στόχος της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) – Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης είναι η λειτουργική αναβάθμιση της πόλης και η επίτευξη όσον το δυνατόν υψηλότερης ποιότητας ζωής για όλους τους κατοίκους και τους επισκέπτες της πόλης και η διασφάλιση της ποιότητας αυτής για τις μελλοντικές γενιές..

B. Περιοχή Παρέμβασης

Η αστική περιοχή που προτείνεται ως περιοχή παρέμβασης για την εφαρμογή δράσεων στην Προγραμματική Περίοδο 2021 - 2027 περιλαμβάνει ολόκληρη την πόλη της Κοζάνης ενώ την προηγούμενη περίοδο οι παρεμβάσεις εστιάζονταν στο εμπορικό κέντρο της πόλης και στην περιοχή του ΟΣΕ.

Η προτάσεις που αναμένεται να κατατεθούν από τους πολίτες, τις συλλογικότητες και τους φορείς της πόλης, σε συνδυασμό με τις προτάσεις και την εξειδίκευση εφαρμογής μέτρων που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας, τις προβλέψεις του ΓΠΣ, και τις κατευθύνσεις του Στρατηγικού και Επιχειρησιακού Σχεδίου του Δήμου Κοζάνης θα καθορίσουν στη συνέχεια τις επιμέρους περιοχές χωροθέτησης έργων και δράσεων.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2021-2027
Ευρωπαϊκή Ένωση για την Ανάπτυξη

SWISS
CONFEDERATION

Σελ. 1/5

Έντυπο Προτάσεων ΟΧΕ Δήμου Κοζάνης 2023 Κοινό 12022023_γ.α.docx

[002302/03/2025-2027]

Χάρτης 1: Συνολικός Χάρτης της Περιοχής Εφαρμογής ΣΒΑΑ Κοζάνης

Η επικαιροποιημένη στρατηγική και το επικαιροποιημένο Επιχειρησιακό Σχέδιο Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης της Κοζάνης εντάσσεται κυρίως στην **Προτεραιότητα Π5: «Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των αστικών περιοχών και της υπαίθρου»** του Προγράμματος «Δυτική Μακεδονία» 2021-2027 (Π-ΔΜ).

Ειδικότερα, το κύριο μέρος της χρηματοδότησης θα προέλθει από τον **Ειδικό Στόχο 5.1: Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές με ενδεικτικές δράσεις:**

- Ενίσχυση ανάπτυξης ψηφιακών εφαρμογών και υπηρεσιών που συμβάλλουν στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης
- Δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας των δημόσιων υποδομών
- Δράσεις διαλογής και ανακύκλωσης των απορριμμάτων, δημιουργίας και διαχείρισης πράσινων σημείων
- Δράσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των οχημάτων των μέσων μαζικής μεταφοράς
- Αναβάθμιση ενδοπεριφερειακού δικτύου και προώθηση της προσβασιμότητας

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελ. 2/5

- Δράσεις προστασίας, ανάπτυξης και προβολής της δημόσιας τουριστικής περιουσίας
- Προστασία και ανάδειξη πολιτιστικής κληρονομιάς και λειτουργικής τους δικτύωσης
- Δράσεις αναπλάσεων και δημιουργίας λειτουργικών κοινόχρηστων χώρων συμπεριλαμβανομένης της ισότιμης πρόσβασης για τα ΑμεΑ

Συμπληρωματικά, οι δράσεις που θα προταθούν θα μπορέσουν να αντλήσουν χρηματοδότηση και από άλλες Προτεραιότητες του Π-ΔΜ 2021-2027 και συγκεκριμένα:

Από την Προτεραιότητα Π1: «Ενίσχυση του παραγωγικού και οικονομικού μετασχηματισμού της Περιφέρειας», Ειδικός Στόχος 1.03: «Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων» με ενδεικτική δράση:

- Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων σε περιοχές παρέμβασης ΒΑΑ

Από την Προτεραιότητα Π4Β: «Ενίσχυση της Κοινωνικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας (ΕΚΤ+),

Ειδικός Στόχος 4Β.01: «Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια άνεργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικά αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας» με ενδεικτικές δράσεις:

- Δράσης προώθησης ανέργων στην απασχόληση (ΝΘΕ) σε περιοχές παρέμβασης ΒΑΑ
- Δράσεις κατάρτισης – αναβάθμισης δεξιοτήτων ανέργων σε περιοχές παρέμβασης ΒΑΑ

Ειδικός Στόχος 4Β.04: «Προώθηση της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή, της ενεργητικής και υγιούς γήρανσης, καθώς και ενός υγιούς και καλά προσαρμοσμένου περιβάλλοντος εργασίας που αντιμετωπίζει τους κινδύνους για την υγεία» με ενδεικτικές δράσεις:

- Δράσεις αναβάθμισης δεξιοτήτων εργαζομένων σε μικρές επιχειρήσεις και επαγγελματιών σε περιοχές παρέμβασης ΒΑΑ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΑΠΟΦΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΚΟΖΑΝΗΣ

Η επεξεργασία όλων των πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα γίνεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (GDPR General Data Protection Regulation 2016/679) και του Ν.4624/2019.

α. Στοιχεία Δημότη ή Ομάδας Δράσης / Συλλογικότητας

Οδηγίες Συμπλήρωσης: Στο πλαίσιο συμμετοχής σας στη διαβούλευση παρακαλούμε να συμπληρώσετε τα στοιχεία σας (Δημότης ή Ομάδα Δράσης / Συλλογικότητα).

Δημότης (Αναφέρετε Ονοματεπώνυμο)	
Ομάδα Δράσης / Συλλογικότητα (Αν είστε Ομάδα Δράσης / Συλλογικότητα, αναφέρετε ποια)	
Άλλο (συμπληρώστε)	
Ταχυδρομική Διεύθυνση	
E-mail	
Τηλέφωνο	

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελ. 4/5

Β. Προτάσεις Έργων / Αναπτυξιακών Παρεμβάσεων

Συμπληρώστε την ακόλουθη φόρμα για κάθε προτεινόμενο έργο / δράση

Φόρμα Προτεινόμενου Έργου / Δράσης	
A/A	
Ποια είναι η περιοχή / συνοικία για την οποία καταθέτετε πρόταση	
Τίτλος Πρότασης	
Συνοπτική Περιγραφή	
Ποιος κατά την γνώμη σας είναι ο αρμόδιος ή ο κατάλληλος φορέας για την υλοποίηση της πρότασή σας;	

*Στην περίπτωση που επιθυμείτε να προτείνετε περισσότερα έργα ή δράσεις, συμπληρώστε ανάλογο αριθμό πινάκων

Ευχαριστούμε για τη συμμετοχή σας

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

**Β. Επιχειρησιακό Σχέδιο Εφαρμογής της
Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ)
- Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ)
Κοζάνης**

Ιούνιος 2024

Περιεχόμενα

B. Επιχειρησιακό Σχέδιο Εφαρμογής της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης	102
1 Επιτελική Σύνοψη	102
2 Συνοπτική Παρουσίαση της Στρατηγικής	103
3 Συνοπτική παρουσίαση των Διαδικασιών Διαβούλευσης.....	103
3.1 Καταγραφή των Εμπλεκόμενων Φορέων της Περιοχής Παρέμβασης και Συμμετοχή αυτών στη Διαδικασία Διαβούλευσης	103
3.2 Συμβολή της Ομάδας Παρακολούθησης σε επίπεδο Χωρικού Φορέα στην Κατάρτιση της Στρατηγικής και του Επιχειρησιακού Σχεδίου,	104
3.3 Αποτελέσματα Διαβούλευσης	105
4 Λογική της Παρέμβασης	107
4.1 Παρουσίαση των Αναπτυξιακών Αναγκών, των Μακροπρόθεσμων Στόχων, των Προτεραιοτήτων, των Ειδικών Στόχων, των Ομάδων Δράσεων, όπως προέκυψαν από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης και τη διαδικασία διαβούλευσης.....	107
5 Παρουσίαση των Δράσεων ανά Προτεραιότητα και Ειδικό Στόχο	109
5.1 Περιγραφή των Δράσεων του Επιχειρησιακού Σχεδίου – Κατάλογος Πράξεων	109
5.2 Δείκτες εκροών και αποτελέσματος	110
5.3 Προσδιορισμός των αναμενόμενων αποτελεσμάτων	114
5.4 Συνέργεια και Συμπληρωματικότητα με άλλα Προγράμματα και χρηματοδοτικά εργαλεία ..	116
5.4.1 Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) του Δήμου Κοζάνης.....	116
5.4.2 Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΠΔΑΜ).....	116
5.4.3 Δυνατότητα Συμπληρωματικής Χρηματοδότησης από άλλα Χρηματοδοτικά Προγράμματα	117
6 Χρηματοδοτικό Σχέδιο	119
6.1 Συνολικό Χρηματοδοτικό Σχέδιο.....	119
6.2 Αναλυτική παρουσίαση του χρηματοδοτικού σχεδίου	120
6.3 Ετήσια Κατανομή σε επίπεδο Προτεραιοτήτων, Ειδικών Στόχων και Δράσεων	124
7 Σύστημα Διακυβέρνησης	126
7.1 Σαφής Περιγραφή του Συστήματος Διακυβέρνησης, της υλοποίησης της ΟΧΕ – ΒΑΑ	126
7.1.1 Αρμοδιότητες και Καθήκοντα Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα).....	126
7.1.2 Συμβούλιο της Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα)	126
7.1.3 Καθήκοντα Συμβουλίου της Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα)	127
7.1.4 Χωρική Ομάδα Υποστήριξης	127
7.1.5 Αρμοδιότητες του Συντονιστή της Χωρικής Ομάδας Υποστήριξης της Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα)	128
7.1.6 Δεσμεύσεις των εταίρων	128
8 Προϋποθέσεις Αποτελεσματικής Εφαρμογής	129
8.1 Διαμόρφωση Σχεδίου Δράσης για την Ωρίμανση των Παρεμβάσεων της Στρατηγικής	129

8.2	Δημιουργία Οδικού Χάρτη Υλοποίησης Έργων	129
8.3	Παρακολούθηση της Πορείας Ωρίμανσης και Υλοποίησης των Πράξεων της Στρατηγικής	130
8.4	Ενίσχυση της Διαχειριστικής Ικανότητας των Εμπλεκόμενων Φορέων	131
9	Αναμενόμενα Αποτελέσματα / Αλλαγή από την Εφαρμογή του Επιχειρησιακού Σχεδίου (ToC).....	133
10	Παραρτήματα.....	134
10.1	Συνοπτικά Δελτία Δράσεων	134
10.1.1	Στεγασμένη Δημοτική Λαϊκή Αγορά	134
10.1.2	Διαμόρφωση χώρων στάθμευσης των Ο.Τ.422, Ο.Τ. 406B, Ο.Τ.406E και τμήματος των Ο.Τ. 235A και Ο.Τ. 324, στην περιοχή ανάπλασης Ο.Σ.Ε. της πόλης της Κοζάνης	136
10.1.3	Ανάπλαση Πλατείας 25ης Μαρτίου (Αλώνια) Δήμου Κοζάνης.....	138
10.1.4	Ανάπλαση Πλατείας «Νικολάου Γιολδάση» Δήμου Κοζάνης	140
10.1.5	Ανάπλαση Πλατείας Λασσάνη πέριξ οδών και παιδικής χαράς (MIS: 5117029)	142
10.1.6	Ενεργειακή Αναβάθμιση 8ου Δημοτικού Σχολείου Κοζάνης	144
10.1.7	Ενεργειακή Αναβάθμιση 11ου, 14ου Δημοτικού Σχολείου & 4ου Νηπιαγωγείου Κοζάνης	145
10.1.8	Προμήθεια Ηλεκτροκίνητων Οχημάτων για την Αστυνομική Διεύθυνση Κοζάνης	146
10.1.9	Βελτίωση Προσβασιμότητας Οδών στην περιοχή παρέμβασης – οδός Ολύμπου.....	148
10.1.10	Βελτίωση προσβασιμότητας οδών στην περιοχή παρέμβασης – οδός Αριστοτέλους	150
10.1.11	Διάνοιξη Οδού Κολοκοτρώνη.....	152
10.1.12	Ανάπλαση Οδού Γεωργίου Παπανδρέου	154
10.1.13	Διάνοιξη Οδού Ξηρολίμνης.....	156
10.1.14	Οδική διασύνδεση της πόλης με τις επεκτάσεις στα δυτικά.....	158
10.1.15	Διαμόρφωση χώρου Μ.Μ.Μ.	159
10.1.16	Διαμόρφωση πεζόδρομων περιοχής Ο.Σ.Ε.....	161
10.1.17	Κατάρτιση / αναβάθμιση δεξιοτήτων ανέργων με έμφαση σε τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3)	163
10.1.18	Ενίσχυση απασχόλησης ανέργων με έμφαση σε τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3)	165
10.1.19	Πληροφόρηση – Δημοσιότητα.....	166
10.1.20	Τεχνική Υποστήριξη Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα).....	167
10.2	Κατάλογοι Πινάκων και Σχημάτων.....	168
10.3	Συνοπτική Παρουσίαση της Δομής του Επιχειρησιακού Σχεδίου	168

B. Επιχειρησιακό Σχέδιο Εφαρμογής της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ)- Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης

1 Επιτελική Σύνοψη

Στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Σχεδίου Εφαρμογής της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) πραγματοποιείται η εξειδίκευση της αναπτυξιακής στρατηγικής σε έργα και δράσεις τα οποία κατανέμονται στις Προτεραιότητες και τους Ειδικούς Στόχους της.

Γίνεται συνοπτική παρουσίαση των στρατηγικών κατευθύνσεων και των διαδικασιών διαβούλευσης. Πραγματοποιείται αντιστοίχιση αναπτυξιακών αναγκών, μακροπρόθεσμων στόχων, προτεραιοτήτων, ειδικών στόχων και ομάδων δράσεων της ΣΒΑΑ.

Παρουσιάζονται οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις του Επιχειρησιακού Σχεδίου και η προσέγγιση των δεικτών εκροών και αποτελέσματος για την κάθε εργο. Πραγματοποιείται εκτίμηση της συνέργειας και συμπληρωματικότητας των παρεμβάσεων της ΣΒΑΑ με άλλα προγράμματα και χρηματοδοτικά εργαλεία.

Γίνεται αναλυτική παρουσίαση του χρηματοδοτικού σχεδίου των έργων της ΣΒΑΑ.

Παρουσιάζεται αναλυτικά το σύστημα διακυβέρνησης της Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα) με αναφορά στις αρμοδιότητες του Συμβουλίου της Αστικής Αρχής και της Χωρικής Ομάδας Υποστήριξης. Στην Αστική Αρχή (Χωρικό Φορέα) Κοζάνης θα συμμετέχουν οι ακόλουθοι φορείς:

1. Δήμος Κοζάνης (επικεφαλής εταίρος),
2. Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας,
3. Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος - Τμήμα Δυτικής Μακεδονίας,
4. Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Κοζάνης,
5. Σύλλογος Ατόμων με Αναπηρία Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας.
6. ΑΝ.ΔΗ.ΚΟ. Α.Ε

Η αποτελεσματική εφαρμογή της ΟΧΕ - ΒΑΑ Κοζάνης προϋποθέτει την παραγωγική συνεργασία μεταξύ της Αστικής Αρχής (Χωρικός Φορέας), της Χωρικής Ομάδας Υποστήριξης και των τελικών δικαιούχων των σχεδιαζόμενων παρεμβάσεων. Ο ρόλος των ανωτέρων εμπλεκόμενων μελών είναι συμπληρωματικός με τη χωρική ομάδα να έχει τεχνικό, συμβουλευτικό και υποστηρικτικό ρόλο.

2 Συνοπτική Παρουσίαση της Στρατηγικής

Το όραμα του ΕΣΒΑΑ για το μετασχηματισμό της Κοζάνης σε «μια περιοχή βιώσιμη, πράσινη και φιλική προς τους κατοίκους και τις ανάγκες των επιχειρήσεων που θα συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή της πόλης» παραμένει επίκαιρο.

Για την εξυπηρέτηση του ως άνω οράματος κρίνεται σκόπιμη η επέκταση της περιοχής παρέμβασης ώστε να περιλαμβάνει το σύνολο της λειτουργικής αστικής περιοχής της πόλης της Κοζάνης, συμπεριλαμβανομένης της Ζώνης Ενεργού Πολεοδομίας (ΖΕΠ).

Στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΕΣΒΑΑ) Δήμου Κοζάνης καθορίστηκαν οι ακόλουθες τρεις (3) αναπτυξιακές Προτεραιότητες οι οποίες προσδιορίστηκαν με γνώμονα τις οκτώ (8) αναπτυξιακές ανάγκες που εντοπίστηκαν κατά την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης στην περιοχή παρέμβασης.

- **Προτεραιότητα 1:** Αναβάθμιση Φυσικού και Οικιστικού Περιβάλλοντος, Βελτίωση Ποιότητας Ζωής.
- **Προτεραιότητα 2:** Τοπική Οικονομία, Επιχειρηματικότητα, Απασχόληση, Κοινωνικοοικονομική Ένταξη.
- **Προτεραιότητα 3:** Υποστήριξη της Υλοποίησης και Διαχείρισης Στρατηγικής Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΒΑΑ).

Οι παραπάνω προτεραιότητες αντιμετωπίζονται με τέσσερις (4) Ειδικούς Στόχους στους οποίους κατανέμονται τα προτεινόμενα έργα και δράσεις βάσει τυπολογίας:

- **Ειδικός Στόχος 1.1:** Αναβάθμιση Αστικού Περιβάλλοντος και Βελτίωση Ποιότητας Ζωής.
- **Ειδικός Στόχος 1.2:** Βιώσιμη Κινητικότητα και Βελτίωση Προσβασιμότητας.
- **Ειδικός Στόχος 2.1:** Στήριξη της Επιχειρηματικότητας, Απασχόλησης και Κοινωνικής Ενσωμάτωσης.
- **Ειδικός Στόχος 3.1:** Υποστήριξη Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα).

3 Συνοπτική παρουσίαση των Διαδικασιών Διαβούλευσης

3.1 Καταγραφή των Εμπλεκόμενων Φορέων της Περιοχής Παρέμβασης και Συμμετοχή αυτών στη Διαδικασία Διαβούλευσης

Προκειμένου ο Δήμος Κοζάνης να προχωρήσει στη σύσταση της Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα), απέστειλε σχετικό αίτημα / πρόσκληση συμμετοχής σε σειρά τοπικών και περιφερειακών φορέων, συνοδευόμενο από ενημερωτικό σημείωμα σχετικά με τη ΣΒΑΑ και ερωτηματολόγιο υποβολής προτάσεων. Τους παραπάνω φορείς αποτέλεσαν:

- Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας,
- Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος Τμήμα Δυτικής Μακεδονίας,
- Το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Κοζάνης,
- Ο Σύλλογος Ατόμων με Αναπηρία Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας.

Το σύνολο των φορέων ανταποκρίθηκε θετικά και συμμετείχε στην εναρκτήρια συζήτηση και διαβούλευση.

3.2 Συμβολή της Ομάδας Παρακολούθησης σε επίπεδο Χωρικού Φορέα στην Κατάρτιση της Στρατηγικής και του Επιχειρησιακού Σχεδίου,

Στο πλαίσιο σύστασης της Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα) του Δήμου Κοζάνης θα πραγματοποιηθεί συγκρότηση της Χωρικής Ομάδας Υποστήριξης της με αρμοδιότητες:

- Το συντονισμό και την παροχή οργανωτικής υποστήριξης κατά τη διαβούλευση της Στρατηγικής με τους τοπικούς φορείς και την τοπική κοινωνία,
- Την παρακολούθηση και διατύπωση απόψεων κατά την κατάρτιση της στρατηγικής,
- Την πρόταση / εξειδίκευση σχεδίου δράσης για τη βελτίωση της υλοποίησης της Στρατηγικής,
- Την τακτική παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης της Στρατηγικής και της ωρίμανσης των έργων,
- Την εξειδίκευση σχεδίων δράσης για την ωρίμανση έργων και τη βελτίωση της υλοποίησής τους,
- Την εξειδίκευση των αναγκών για τεχνική βοήθεια και ενίσχυση της Διοικητικής Ικανότητας και εισήγηση σχετικών ενεργειών,
- Τη συνεργασία με την Περιφερειακή Ομάδα.

Η Χωρική Ομάδα θα αποτελεί τον επιχειρησιακό βραχίονα της Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα) και θα εποπτεύεται από το Συμβούλιο. Δύναται να αποτελείται από:

1. Στελέχη του Δήμου που αποδεδειγμένα διαθέτουν την απαιτούμενη εμπειρία και τεχνογνωσία στο σχεδιασμό και υλοποίηση των χωρικών στρατηγικών και πράξεων.
2. Εκπροσώπους φορέων που μετέχουν στην Αστική Αρχή (Χωρικό Φορέα) και που αποδεδειγμένα διαθέτουν την απαιτούμενη εμπειρία και τεχνογνωσία στο σχεδιασμό και υλοποίηση των Στρατηγικών ΒΑΑ και Πράξεων.
3. Στελέχη δημόσιων φορέων που έχουν αρμοδιότητα σε δράσεις της περιοχής παρέμβασης και αποδεδειγμένα διαθέτουν την απαιτούμενη εμπειρία και τεχνογνωσία στο σχεδιασμό και υλοποίηση τεχνικών έργων.
4. Εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.

Η Χωρική Ομάδα δύναται να αποτελείται από τους κάτωθι:

1. Εκπρόσωπο του Δήμου Κοζάνης (μέλος Δημοτικού Συμβουλίου) ο οποίος θα οριστεί ως Συντονιστής της Ομάδας.
2. Στέλεχος του Αυτοτελούς Γραφείου Προγραμματισμού και Ανάπτυξης του Δήμου Κοζάνης.
3. Στέλεχος της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Κοζάνης.
4. Στέλεχος της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού του Δήμου Κοζάνης.
5. Στέλεχος της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος του Δήμου Κοζάνης.
6. Εμπειρογνώμονα (σύμβουλος υποστήριξης, εκπρόσωπος τοπικού επαγγελματικού ή επιστημονικού φορέα).

Ο Συντονιστής της Χωρικής Ομάδας Υποστήριξης της Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα) δύναται να έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- Υπεύθυνος για το συντονισμό της Χωρικής Ομάδας.
- Υπεύθυνος για την παρακολούθηση εφαρμογής της Στρατηγικής και την επίλυση προβλημάτων κατά την πορεία υλοποίησης.
- Αρμόδιος επικοινωνίας με την Περιφερειακή Ομάδα Διακυβέρνησης Στρατηγικών Χωρικής Ανάπτυξης της ΕΥΔ.

Ο Συντονιστής της Χωρικής Ομάδας συμμετέχει και ενημερώνει το Συμβούλιο σε κάθε του συνεδρίαση για οποιοδήποτε θέμα σχετίζεται με την πρόοδο της Στρατηγικής ΒΑΑ. Εισηγείται την ετήσια έκθεση πεπραγμένων προς το Συμβούλιο. Το Συμβούλιο αφού εγκρίνει την εισήγηση, την υποβάλει στην ΕΥΔ.

Το Συμβούλιο με αιτιολογημένη απόφασή του μπορεί να τροποποιεί τη σύνθεση της Χωρικής Ομάδας. Σε περίπτωση αναγκαιότητας ενδυνάμωσης της Χωρικής Ομάδας, ο Επικεφαλής Εταίρος δύναται να προσλάβει προσωπικό μέσω του διαθέσιμου για αυτόν τον σκοπό προϋπολογισμού που περιλαμβάνεται στην εγκεκριμένη Στρατηγική ΒΑΑ.

3.3 Αποτελέσματα Διαβούλευσης

Ο Δήμος Κοζάνης στο πλαίσιο της Επικαιροποίησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Κοζάνης (ΣΒΑΑ) 2021 – 2027 προχώρησε, μέσω του Αυτοτελούς Γραφείου Προγραμματισμού και Ανάπτυξης, που είναι το κατεχόμενη αρμόδιο Τμήμα βάσει του ισχύοντος Ο.Ε.Υ. του Δήμου για θέματα κατάρτισης και σχεδιασμού αναπτυξιακών πολιτικών και προγραμματικών κειμένων, στη διενέργεια ηλεκτρονικής διαβούλευσης με φορείς, πολίτες και συλλογικότητες για τη συγκέντρωση ιδεών και προτάσεων με στόχο το σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου προγράμματος αναβάθμισης της λειτουργικότητας της αστικής περιοχής, των υποδομών, των υπηρεσιών και συνολικά της ποιότητας ζωής της πόλης της Κοζάνης.

Η χρονική διάρκεια της διαδικασίας διαβούλευσης ορίστηκε από τις 29.09.2023 έως τις 13.10.2023. Η συμμετοχή στη διαδικασία πραγματοποιήθηκε είτε με την υποβολή των σχολίων στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Δήμου Κοζάνης (<https://cityofkozani.gov.gr/>), είτε με τη συμπλήρωση ημιδομημένου ερωτηματολογίου και την αποστολή του στην ηλεκτρονική διεύθυνση diavouleusi@cityofkozani.gov.gr. Για τη συγκέντρωση των προτάσεων έργων πραγματοποιήθηκε η ανάρτηση του πληροφοριακού υλικού στην ιστοσελίδα του Δήμου, το οποίο παρουσιάζεται στη συνέχεια, καθώς και οι αντίστοιχες φόρμες υποβολής προτάσεων κοινού και φορέων που παρατίθενται στο Παράρτημα Ι .

Εικόνα 6: Ανάρτηση Διαβούλευσης στην ιστοσελίδα του Δήμου Κοζάνης για τη Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) 2021 – 2027

ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ

Γραμμή του Δημότη: 24610 34000

ΑΡΧΙΚΗΟ ΔΗΜΟΣΟ ΤΟΠΟΣ ΜΑΣe-ΥΠΗΡΕΣΙΕΣΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Διαβούλευση για την Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Δήμου Κοζάνης (ΣΒΑΑ) 2021 - 2027

Εισαγωγή

Ο Δήμος Κοζάνης στο πλαίσιο της Επικαιροποίησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Κοζάνης (ΣΒΑΑ) 2021 - 2027 παροτρύνει κάθε πολίτη, σύλλογο, ομάδα δράσης / πρωτοβουλίας, να συμμετάσχει με ιδέες και προτάσεις που θα βοηθήσουν τον Δήμο και τους φορείς της πόλης να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα που θα αναβαθμίσει τη λειτουργικότητα της αστικής περιοχής, τις υποδομές και τις υπηρεσίες και συνολικά την ποιότητα ζωής.

Στόχος της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) – Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) Κοζάνης είναι η λειτουργική αναβάθμιση της πόλης και η επίτευξη όσον το δυνατόν υψηλότερης ποιότητας ζωής για όλους τους κατοίκους και τους επισκέπτες της πόλης και η διασφάλιση της ποιότητας αυτής για τις μελλοντικές γενιές.

Περιοχή Παρέμβασης

Η αστική περιοχή που προτείνεται ως περιοχή παρέμβασης για την εφαρμογή δράσεων στην Προγραμματική Περίοδο 2021 - 2027 περιλαμβάνει ολόκληρη την πόλη της Κοζάνης ενώ την προηγούμενη περίοδο οι παρεμβάσεις εστιάζονταν στο εμπορικό κέντρο της πόλης και στην περιοχή του ΟΣΕ.

Η προτάσεις που αναμένεται να κατατεθούν από τους πολίτες, τις συλλογικότητες και τους φορείς της πόλης, σε συνδυασμό με τις προτάσεις και την εξειδίκευση εφαρμογής μέτρων που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας, τις προβλέψεις του ΓΠΣ, και τις κατευθύνσεις του Στρατηγικού και Επιχειρησιακού Σχεδίου του Δήμου Κοζάνης θα καθορίσουν στη συνέχεια τις επιμέρους περιοχές χωροθέτησης έργων και δράσεων.

Η συμμετοχή σας στην διαβούλευση μπορεί να γίνει υποβάλλοντας τα σχόλιά σας στην παρούσα πλατφόρμα πατώντας "Υποβολή για δημοσίευση" ή κατεβάζοντας το παρακάτω συνοδευτικό αντίστοιχο έντυπο, συμπληρώνοντάς το και αποστέλλοντας το στην ηλεκτρονική διεύθυνση diavouleusi@cityofkozani.gov.gr. Η δημοσίευση των σχολίων σας στην πλατφόρμα προϋποθέτει την έγκρισή τους από τον υπεύθυνο διαβούλευσης.

Έναρξη δημόσιας διαβούλευσης : **29-09-2023**

Λήξη δημόσιας διαβούλευσης : **13-10-2023**

Συνοδευτικά Έγγραφα:

- ▷ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ - Κατευθύνσεις για την επιλογή και σχεδιασμό των στρατηγικών στο πλαίσιο των ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ και ΤΑΠΤΟΚ
- ▷ Έντυπο Υποβολής Προτάσεων ΒΑΑ Δήμου Κοζάνης για Κοινό
- ▷ Έντυπο Υποβολής Προτάσεων ΒΑΑ Δήμου Κοζάνης για Φορείς

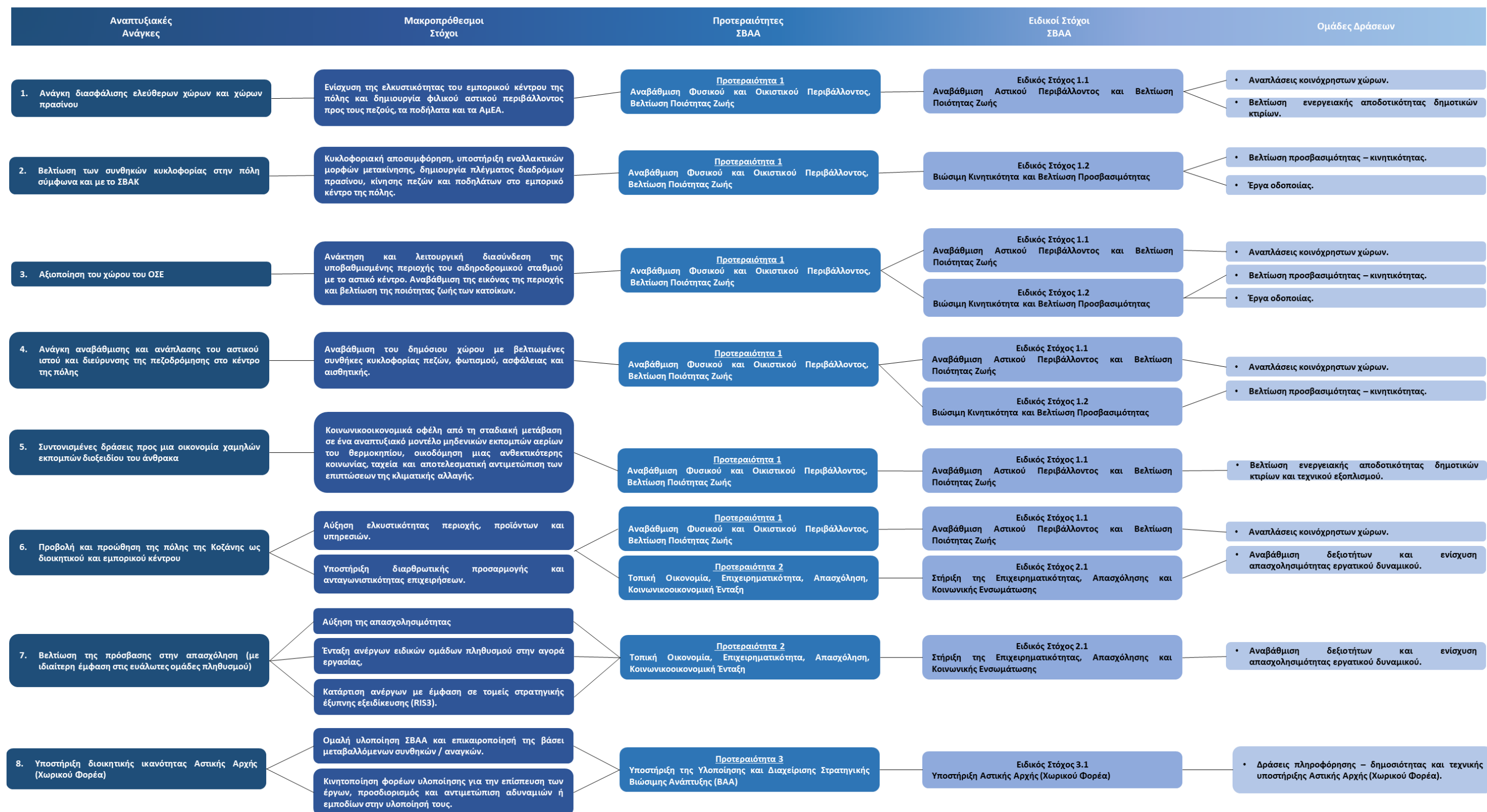
 29/9/2023

4 Λογική της Παρέμβασης

4.1 Παρουσίαση των Αναπτυξιακών Αναγκών, των Μακροπρόθεσμων Στόχων, των Προτεραιοτήτων, των Ειδικών Στόχων, των Ομάδων Δράσεων, όπως προέκυψαν από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης και τη διαδικασία διαβούλευσης.

Ακολουθεί συνοπτική διαγραμματική απεικόνιση των αναπτυξιακών αναγκών, των μακροπρόθεσμων στόχων, των προτεραιοτήτων, των ειδικών στόχων και των ομάδων δράσεων της ΕΣΒΑΑ Δήμου Κοζάνης, όπως προέκυψαν από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης και τη διαδικασία διαβούλευσης.

Εικόνα 7: Αναπτυξιακές ανάγκες, Μακροπρόθεσμοι στόχοι, Προτεραιότητες, Ειδικοί Στόχοι και Ομάδες Δράσεων ΕΣΒΑΑ Δήμου Κοζάνης

5 Παρουσίαση των Δράσεων ανά Προτεραιότητα και Ειδικό Στόχο

5.1 Περιγραφή των Δράσεων του Επιχειρησιακού Σχεδίου – Κατάλογος Πράξεων

Ακολουθεί συνοπτικός κατάλογος προτεινόμενων έργων και δράσεων ανά Προτεραιότητα και Ειδικό Στόχο του Επιχειρησιακού Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΕΣΒΑΑ) Δήμου Κοζάνης.

Προτεραιότητα 1: Αναβάθμιση Φυσικού και Οικιστικού Περιβάλλοντος, Βελτίωση Ποιότητας Ζωής

Ειδικός Στόχος 1.1: Αναβάθμιση Αστικού Περιβάλλοντος και Βελτίωση Ποιότητας Ζωής

- Στεγασμένη Δημοτική Λαϊκή Αγορά.
- Διαμόρφωση χώρων στάθμευσης των Ο.Τ.422, Ο.Τ. 406B, Ο.Τ.406E και τμήματος των Ο.Τ. 235A και Ο.Τ. 324, στην περιοχή ανάπτυξης Ο.Σ.Ε. της πόλης της Κοζάνης.
- Ανάπλαση Πλατείας 25ης Μαρτίου (Αλώνια) Δήμου Κοζάνης.
- Ανάπλαση Πλατείας «Νικολάου Γιολδάση» Δήμου Κοζάνης.
- Ανάπλαση Πλατείας Λασσάνη πέριξ οδών και παιδικής χαράς (MIS: 5117029) – Συμβασιοποιημένο.
- Ενεργειακή Αναβάθμιση 8ου Δημοτικού Σχολείου Κοζάνης.
- Ενεργειακή Αναβάθμιση 11ου, 14ου Δημοτικού Σχολείου & 4ου Νηπιαγωγείου Κοζάνης.
- Προμήθεια ηλεκτροκίνητων οχημάτων για την Αστυνομική Διεύθυνση Κοζάνης.

Ειδικός Στόχος 1.2: Βιώσιμη Κινητικότητα και Βελτίωση Προσβασιμότητας

- Βελτίωση προσβασιμότητας οδών στην περιοχή παρέμβασης – οδός Ολύμπου.
- Βελτίωση προσβασιμότητας οδών στην περιοχή παρέμβασης – οδός Αριστοτέλους.
- Διάνοιξη Οδού Κολοκοτρώνη.
- Ανάπλαση Γεωργίου Παπανδρέου.
- Διάνοιξη Οδού Ξηρολίμνης.
- Οδική διασύνδεση της πόλης με τις επεκτάσεις στα δυτικά.
- Διαμόρφωση χώρου Μ.Μ.Μ.
- Διαμόρφωση πεζόδρομων περιοχής Ο.Σ.Ε.

Προτεραιότητα 2: Τοπική Οικονομία, Επιχειρηματικότητα, Απασχόληση, Κοινωνικοοικονομική Ένταξη.

Ειδικός Στόχος 2.1: Στήριξη της Επιχειρηματικότητας, Απασχόλησης και Κοινωνικής Ενσωμάτωσης

- Κατάρτιση / αναβάθμιση δεξιοτήτων ανέργων με έμφαση σε τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3).
- Ενίσχυση απασχόλησης ανέργων με έμφαση σε τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3).

Προτεραιότητα 3: Υποστήριξη της Υλοποίησης και Διαχείρισης Στρατηγικής Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΒΑΑ).

Ειδικός Στόχος 3.1: Υποστήριξη Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα)

- Πληροφόρηση – Δημοσιότητα.
- Τεχνική Υποστήριξη Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα).

5.2 Δείκτες εκροών και αποτελέσματος

Ακολουθεί συνοπτικός πίνακας των δεικτών εκροών και αποτελέσματος του Προγράμματος «Δυτική Μακεδονία» 2021 – 2027 ανά Προτεραιότητα, Ειδικό Στόχο και προτεινόμενο έργο / δράση του ΕΣΒΑΑ Δήμου Κοζάνης.

α/α	Τίτλος Έργου	Δείκτες Εκροών			Δείκτες Αποτελέσματος		
		Ονομασία δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή Στόχος	Ονομασία δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή Στόχος
Προτεραιότητα 1: Αναβάθμιση Φυσικού και Οικιστικού Περιβάλλοντος, Βελτίωση Ποιότητας Ζωής							
Ειδικός Στόχος 1.1: Αναβάθμιση Αστικού Περιβάλλοντος και Βελτίωση Ποιότητας Ζωής							
1	Στεγασμένη Δημοτική Λαϊκή Αγορά	RCO114 – Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές.	τετραγωνικά μέτρα	16.000	PSR999 – Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων	Άτομα	42.797
2	Διαμόρφωση χώρων στάθμευσης των Ο.Τ.422, Ο.Τ. 406Β, Ο.Τ.406Ε και τμήματος των Ο.Τ. 235Α και Ο.Τ. 324, στην περιοχή ανάπλασης Ο.Σ.Ε. της πόλης της Κοζάνης	RCO114 – Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές.	τετραγωνικά μέτρα	6.700	PSR999 – Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων	Άτομα	42.797
3	Ανάπλαση Πλατείας 25ης Μαρτίου (Αλώνια) Δήμου Κοζάνης	RCO114 – Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές.	τετραγωνικά μέτρα	900	PSR999 – Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων	Άτομα	42.797
4	Ανάπλαση Πλατείας «Νικολάου Γιολλάση» Δήμου Κοζάνης	RCO114 – Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές.	τετραγωνικά μέτρα	720	PSR999 – Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων	Άτομα	42.797
5	Ανάπλαση Πλατείας Λασσάνη πέριξ οδών και παιδικής χαράς (MIS: 5117029) - Συμβασιοποιημένο	RCO114 – Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές	τετραγωνικά μέτρα	9.950	PSR999 – Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων	Άτομα	42.797
6	Ενεργειακή Αναβάθμιση 8ου Δημοτικού Σχολείου Κοζάνης	RCO19 – Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση	τετραγωνικά μέτρα	1.281,03	RCR26 - Ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας (εκ της οποίας: κατοικίες, δημόσια κτίρια, επιχειρήσεις, άλλα)	MWh/έτος	0,075

α/α	Τίτλος Έργου	Δείκτες Εκροών			Δείκτες Αποτελέσματος		
		Ονομασία δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή Στόχος	Ονομασία δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή Στόχος
7	Ενεργειακή Αναβάθμιση 11ου, 14ου Δημοτικού Σχολείου & 4ου Νηπιαγωγείου Κοζάνης	RCO19 – Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση	τετραγωνικά μέτρα	3.079,36	RCR26 - Ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας (εκ της οποίας: κατοικίες, δημόσια κτίρια, επιχειρήσεις, άλλα)	MWh/έτος	0,075
8	Προμήθεια ηλεκτροκίνητων οχημάτων για την Αστυνομική Διεύθυνση Κοζάνης	RCO74 – Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη	Άτομα	42.797	RCR50 - Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα για την ποιότητα του αέρα	Άτομα	42.797
Ειδικός Στόχος 1.2: Βιώσιμη Κινητικότητα και Βελτίωση Προσβασιμότητας							
8	Βελτίωση προσβασιμότητας οδών στην περιοχή παρέμβασης - οδός Ολύμπου	RCO74 - Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη	Άτομα	42.797	PSR999 – Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων.	Άτομα	42.797
9	Βελτίωση προσβασιμότητας οδών στην περιοχή παρέμβασης – οδός Αριστοτέλους	RCO74 - Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη	Άτομα	42.797	PSR999 – Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων	Άτομα	42.797
10	Διάνοιξη Οδού Κολοκοτρώνη	RCO44 - Μήκος νέων ή αναβαθμισμένων οδών — εκτός ΔΕΔ-Μ RCO114 – Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές	χλμ. τετραγωνικά μέτρα	0,3004 5.106,80	RCR56 - Εξοικονόμηση χρόνου που οφείλεται στη βελτίωση των οδικών υποδομών PSR999 – Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων	Ανθρωποημέρες / έτος Άτομα	46,58 42.797
11	Ανάπλαση Γεωργίου Παπανδρέου	RCO114 – Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές	τετραγωνικά μέτρα	12.500	PSR999 – Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων	Άτομα	42.797

α/α	Τίτλος Έργου	Δείκτες Εκροών			Δείκτες Αποτελέσματος		
		Ονομασία δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή Στόχος	Ονομασία δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή Στόχος
12	Διάνοιξη Οδού Ξηρολίμνης	RCO44 - Μήκος νέων ή αναβαθμισμένων οδών — εκτός ΔΕΔ-Μ	χλμ.	0,631	RCR56 - Εξοικονόμηση χρόνου που οφείλεται στη βελτίωση των οδικών υποδομών	Ανθρωποημέρες / έτος	97,84
		RCO114 – Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές	τετραγωνικά μέτρα	5.998,68	PSR999 – Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων	Άτομα	42.797
13	Οδική διασύνδεση της πόλης με τις επεκτάσεις στα δυτικά	RCO114 – Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές.	τετραγωνικά μέτρα	4.000	PSR999 – Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων	Άτομα	42.797
14	Διαμόρφωση χώρου Μ.Μ.Μ.	RCO114 – Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές.	τετραγωνικά μέτρα	1.600	PSR999 – Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων	Άτομα	42.797
15	Διαμόρφωση πεζοδρομίων περιοχής Ο.Σ.Ε.	RCO114 – Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές.	τετραγωνικά μέτρα	3.000	PSR999 – Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων	Άτομα	42.797
		RCO58 – Υποδομές για ποδηλασία που υποστηρίζονται	Χιλιόμετρα	0,45	RCR64 – Ετήσιος αριθμός χρηστών των ειδικών υποδομών για ποδηλασία.	Χρήστες/έτος	10.000
Προτεραιότητα 2: Τοπική Οικονομία, Επιχειρηματικότητα, Απασχόληση, Κοινωνικοοικονομική Ένταξη							
Ειδικός Στόχος 2.1: Στήριξη της Επιχειρηματικότητας, Απασχόλησης και Κοινωνικής Ενσωμάτωσης							
16	Κατάρτιση / αναβάθμιση δεξιοτήτων ανέργων με έμφαση σε τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3)	EEO02 – Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων	άτομα	80	EECR03 – Συμμετέχοντες που αποκτούν εξειδίκευση αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	άτομα	70

α/α	Τίτλος Έργου	Δείκτες Εκροών			Δείκτες Αποτελέσματος		
		Ονομασία δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή Στόχος	Ονομασία δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή Στόχος
17	Ενίσχυση απασχόλησης ανέργων με έμφαση σε τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3)	EECO02 – Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων	άτομα	18	EECR05 – Συμμετέχοντες που βρίσκουν θέση απασχόλησης εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους	άτομα	9
Προτεραιότητα 3: Υποστήριξη της Υλοποίησης και Διαχείρισης Στρατηγικής Βιώσιμης Ανάπτυξης (BAA)							
Ειδικός Στόχος 3.1: Υποστήριξη Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα)							
18	Πληροφόρηση – Δημοσιότητα	RCO75 - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται	συμβολή στις στρατηγικές	1	PSR998 – Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης	Συμμετέχοντες	5
19	Τεχνική Υποστήριξη Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα)	RCO75 - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται	συμβολή στις στρατηγικές	1	PSR998 – Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης	Συμμετέχοντες	5

5.3 Προσδιορισμός των αναμενόμενων αποτελεσμάτων

α/α	Κατηγορίες Παρεμβάσεων / Προτεινόμενα έργα και δράσεις	Αναμενόμενα Αποτελέσματα
1.	<ul style="list-style-type: none"> Διαμορφώσεις / αναπλάσεις, λειτουργική αναβάθμιση πλατειών και πολυσύχναστων κοινόχρηστων χώρων στο αστικό κέντρο (αστικός εξοπλισμός, ράμπες ΑμΕΑ, πράσινο, χώροι στάθμευσης): <ul style="list-style-type: none"> Πλατείας Λασσάνη (υλοποιείται), Πλατεία 25ης Μαρτίου (Αλώνια), Πλατεία «Νικόλαου Γιολλάση». 	<ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση της ελκυστικότητας του εμπορικού κέντρου της πόλης και δημιουργία φιλικού αστικού περιβάλλοντος προς τους πεζούς, τα ποδήλατα και τα ΑμΕΑ.
2.	<ul style="list-style-type: none"> Κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, διάνοιξη δρόμων, δημιουργία ποδηλατοδρόμων, διαμορφώσεις οδών ήπιας κυκλοφορίας, χώρων στάθμευσης, διασταυρώσεων, πεζοδρομίων, διαβάσεων πεζών, οδεύσεις τυφλών και ράμπες, σήμανση, κ.λπ.: <ul style="list-style-type: none"> Βελτίωση προσβασιμότητας οδού Ολύμπου (από την πλατεία Λασσάνη έως τον σιδηροδρομικό σταθμό), Βελτίωση προσβασιμότητας οδού Αριστοτέλους (από τον σιδηροδρομικό σταθμό έως την διασταύρωση με την οδό 11ης Οκτωβρίου), Διάνοιξη – βελτίωση οδού Κολοκοτρώνη από την οδό Πλάτωνος έως της οδό Σουλωνίων, Διάνοιξη – βελτίωση οδού Ξηρολίμνης – κόμβου «Πανοράματος» για τη διευκόλυνση της κυκλοφορίας οχημάτων και πεζών, Ανάπλαση οδού Γεωργίου Παπανδρέου, Οδική διασύνδεση της πόλης με τις επεκτάσεις στα δυτικά, Διαμόρφωση χώρων στάθμευσης των Ο.Τ.422, Ο.Τ. 406Β, Ο.Τ.406Ε και τμήματος των Ο.Τ. 235Α και Ο.Τ. 324, στην περιοχή ανάπλασης Ο.Σ.Ε. της πόλης της Κοζάνης, Θ Διαμόρφωση πεζόδρομων περιοχής Ο.Σ.Ε. 	<ul style="list-style-type: none"> Κυκλοφοριακή αποσυμφόρηση, υποστήριξη εναλλακτικών μορφών μετακίνησης, δημιουργία πλέγματος διαδρόμων πρασίνου, κίνησης πεζών και ποδηλάτων στο εμπορικό κέντρο της πόλης.
3.	<ul style="list-style-type: none"> Διαμόρφωση ελεύθερων χώρων, χώρων στάθμευσης, βελτίωση της αισθητικής, της προσβασιμότητας και της ασφάλειας στην περιοχή του σιδηροδρομικού σταθμού. <ul style="list-style-type: none"> Οδική διασύνδεση της πόλης με τις επεκτάσεις στα δυτικά. Στεγασμένη Δημοτική Λαϊκή Αγορά, Διαμόρφωση χώρου Μ.Μ.Μ., Διαμόρφωση χώρων στάθμευσης των Ο.Τ.422, Ο.Τ. 406Β, Ο.Τ.406Ε και τμήματος των Ο.Τ. 235Α και Ο.Τ. 324, στην περιοχή ανάπλασης Ο.Σ.Ε. της πόλης της Κοζάνης, Θ Διαμόρφωση πεζόδρομων περιοχής Ο.Σ.Ε. 	<ul style="list-style-type: none"> Ανάκτηση και λειτουργική διασύνδεση της υποβαθμισμένης περιοχής του σιδηροδρομικού σταθμού με το αστικό κέντρο. Αναβάθμιση της εικόνας της περιοχής και βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

α/α	Κατηγορίες Παρεμβάσεων / Προτεινόμενα έργα και δράσεις	Αναμενόμενα Αποτελέσματα
4.	<ul style="list-style-type: none"> Λειτουργικές διαμορφώσεις και επέκταση δικτύου πεζοδρόμων αστικού ιστού: <ul style="list-style-type: none"> Στεγασμένη Δημοτική Λαϊκή Αγορά, Ανάπλαση Πλατείας «Νικολάου Γιολδάση» Δήμου Κοζάνης, Βελτίωση προσβασιμότητας οδών στην περιοχή παρέμβασης – οδός Αριστοτέλους, Ανάπλαση Οδού Γεωργίου Παπανδρέου, Διαμόρφωση πεζόδρομων περιοχής Ο.Σ.Ε. Διάνοιξη – βελτίωση οδού Κολοκοτρώνη από την οδό Πλάτωνος έως της οδό Σουλωνίων, Διάνοιξη – βελτίωση οδού Ξηρολίμνης – κόμβου «Πανοράματος» για τη διευκόλυνση της κυκλοφορίας οχημάτων και πεζών, Ανάπλαση οδού Γεωργίου Παπανδρέου. 	<ul style="list-style-type: none"> Αναβάθμιση του δημόσιου χώρου με βελτιωμένες συνθήκες κυκλοφορίας πεζών, φωτισμού, ασφάλειας και αισθητικής.
5.	<ul style="list-style-type: none"> Ενεργειακή αναβάθμιση δημοτικών κτιρίων και βελτίωση ενεργειακής αποδοτικότητας τεχνικού εξοπλισμού: <ul style="list-style-type: none"> Ενεργειακή Αναβάθμιση 8ου Δημοτικού Σχολείου Κοζάνης, Ενεργειακή Αναβάθμιση 11ου, 14ου Δημοτικού Σχολείου & 4ου Νηπιαγωγείου Κοζάνης, Προμήθεια ηλεκτροκίνητων οχημάτων για την Αστυνομική Διεύθυνση Κοζάνης. 	<ul style="list-style-type: none"> Κοινωνικοοικονομικά οφέλη από τη σταδιακή μετάβαση σε ένα αναπτυξιακό μοντέλο μηδενικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, οικοδόμηση μιας ανθεκτικότερης κοινωνίας, ταχεία και αποτελεσματική αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.
6.	<ul style="list-style-type: none"> Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός των υποδομών, ανάδειξη της εμπορικής ταυτότητας της περιοχής, αναβάθμιση προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών και της καταναλωτικής εμπειρίας των πελατών: <ul style="list-style-type: none"> Στεγασμένη Δημοτική Λαϊκή Αγορά. 	<ul style="list-style-type: none"> Αύξηση ελκυστικότητας περιοχής, προϊόντων και υπηρεσιών, Υποστήριξη διαρθρωτικής προσαρμογής και ανταγωνιστικότητας επιχειρήσεων.
7.	<ul style="list-style-type: none"> Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και ενίσχυση της απασχολησιμότητας ανέργων με έμφαση στους τομείς προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3). <ul style="list-style-type: none"> Κατάρτιση – αναβάθμιση δεξιοτήτων ανέργων, Ενίσχυση της απασχόλησης ανέργων. 	<ul style="list-style-type: none"> Αύξηση της απασχολησιμότητας, Ένταξη ανέργων ειδικών ομάδων πληθυσμού στην αγορά εργασίας, Κατάρτιση ανέργων με έμφαση σε τομείς στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3).
8.	<ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα) για ανάπτυξη ικανοτήτων σχεδιασμού, διαχείρισης και παρακολούθησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. 	<ul style="list-style-type: none"> Ομαλή υλοποίηση ΣΒΑΑ και επικαιροποίησή της βάσει μεταβαλλόμενων συνθηκών / αναγκών, Κινητοποίηση φορέων υλοποίησης για την επίτευξη των έργων, προσδιορισμός και αντιμετώπιση αδυναμιών ή εμποδίων στην υλοποίησή τους.

5.4 Συνέργεια και Συμπληρωματικότητα με άλλα Προγράμματα και χρηματοδοτικά εργαλεία

5.4.1 Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) του Δήμου Κοζάνης

Στη συνέχεια παρουσιάζονται ανά πακέτο μέτρων του ΣΒΑΚ, τα προτεινόμενα έργα και δράσεις του ΕΣΒΑΑ του Δήμου Κοζάνης που λειτουργούν συμπληρωματικά με αυτό.

- **Βελτίωση των συνθηκών κυκλοφορίας και της οδικής ασφάλειας**
 - Βελτίωση προσβασιμότητας οδών στην περιοχή παρέμβασης – οδός Ολύμπου.
 - Βελτίωση προσβασιμότητας οδών στην περιοχή παρέμβασης – οδός Αριστοτέλους.
 - Διάνοιξη Οδού Κολοκοτρώνη.
 - Ανάπλαση Γεωργίου Παπανδρέου.
 - Διάνοιξη Οδού Ξηρολίμνης.
 - Οδική διασύνδεση της πόλης με τις επεκτάσεις στα δυτικά.
 - Διαμόρφωση χώρου Μ.Μ.Μ.
 - Διαμόρφωση πεζόδρομων περιοχής Ο.Σ.Ε.
- **Αναβάθμιση της ποιότητας και της λειτουργίας αστικού περιβάλλοντος**
 - Στεγασμένη Δημοτική Λαϊκή Αγορά.
 - Διαμόρφωση χώρων στάθμευσης των Ο.Τ.422, Ο.Τ. 406B, Ο.Τ.406E και τμήματος των Ο.Τ. 235A και Ο.Τ. 324, στην περιοχή ανάπλασης Ο.Σ.Ε. της πόλης της Κοζάνης.
 - Ανάπλαση Πλατείας 25ης Μαρτίου (Αλώνια) Δήμου Κοζάνης.
 - Ανάπλαση Πλατείας «Νικολάου Γιολδάση» Δήμου Κοζάνης.
 - Ανάπλαση Πλατείας Λασσάνη πέριξ οδών και παιδικής χαράς (MIS: 5117029) – Συμβασιοποιημένο.
 - Προμήθεια ηλεκτροκίνητων οχημάτων για την Αστυνομική Διεύθυνση Κοζάνης.

5.4.2 Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΠΔΑΜ)

Στη συνέχεια παρουσιάζονται ανά Προτεραιότητα του ΠΔΑΜ²⁸ τα προτεινόμενα έργα και δράσεις του ΕΣΒΑΑ του Δήμου Κοζάνης που λειτουργούν συμπληρωματικά με αυτό.

- **Ενίσχυση και προώθηση επιχειρηματικότητας**
 - Στεγασμένη Δημοτική Λαϊκή Αγορά.
- **Ενεργειακή μετάβαση – κλιματική ουδετερότητα**
 - Ενεργειακή Αναβάθμιση 8ου Δημοτικού Σχολείου Κοζάνης.
 - Ενεργειακή Αναβάθμιση 11ου, 14ου Δημοτικού Σχολείου & 4ου Νηπιαγωγείου Κοζάνης.
 - Προμήθεια ηλεκτροκίνητων οχημάτων για την Αστυνομική Διεύθυνση Κοζάνης.

²⁸ Το σύνολο των Προτεραιοτήτων που περιλαμβάνονται στο ΠΔΑΜ έχουν ως Ειδικό Στόχο τον «JSO8.1. Παροχή της δυνατότητας στις περιφέρειες και στους πολίτες να αντιμετωπίσουν τις κοινωνικές, εργασιακές, οικονομικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις της μετάβασης για την επίτευξη των ενεργειακών στόχων της Ένωσης για το 2030 για την ενέργεια και το κλίμα, και μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία της Ένωσης έως το 2050, βάσει της Συμφωνίας του Παρισιού».

- **Δίκαιη εργασιακή μετάβαση και ενδυνάμωση ανθρωπίνου κεφαλαίου**
 - Κατάρτιση / αναβάθμιση δεξιοτήτων ανέργων με έμφαση σε τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3).
 - Ενίσχυση απασχόλησης ανέργων με έμφαση σε τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3).
- **Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις μικρής κλίμακας**
 - Στεγασμένη Δημοτική Λαϊκή Αγορά.
 - Διαμόρφωση χώρων στάθμευσης των Ο.Τ.422, Ο.Τ. 406Β, Ο.Τ.406Ε και τμήματος των Ο.Τ. 235Α και Ο.Τ. 324, στην περιοχή ανάπτυξης Ο.Σ.Ε. της πόλης της Κοζάνης.
 - Ανάπλαση Πλατείας 25ης Μαρτίου (Αλώνια) Δήμου Κοζάνης.
 - Ανάπλαση Πλατείας «Νικολάου Γιολδάση» Δήμου Κοζάνης.
 - Ανάπλαση Πλατείας Λασσάνη πέριξ οδών και παιδικής χαράς (MIS: 5117029) – Συμβασιопоιημένο.
 - Βελτίωση προσβασιμότητας οδών στην περιοχή παρέμβασης – οδός Ολύμπου.
 - Βελτίωση προσβασιμότητας οδών στην περιοχή παρέμβασης – οδός Αριστοτέλους.
 - Διάνοιξη Οδού Κολοκοτρώνη.
 - Ανάπλαση Γεωργίου Παπανδρέου.
 - Διάνοιξη Οδού Ξηρολίμνης.
 - Οδική διασύνδεση της πόλης με τις επεκτάσεις στα δυτικά.
 - Διαμόρφωση χώρου Μ.Μ.Μ.
 - Διαμόρφωση πεζόδρομων περιοχής Ο.Σ.Ε.

5.4.3 Δυνατότητα Συμπληρωματικής Χρηματοδότησης από άλλα Χρηματοδοτικά Προγράμματα

Στη συνέχεια παρουσιάζεται σε πίνακα, ανά Προτεραιότητα και Ειδικό Στόχο της ΕΣΒΑΑ Δήμου Κοζάνης, η δυνατότητα χρηματοδότησης των προτεινόμενων έργων και δράσεων από άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα.

α/α	Ειδικός Στόχος (Ε.Σ.) ΕΣΒΑΑ	Έργα / Δράσεις	Άλλη Πηγή Χρηματοδότησης
Προτεραιότητα 1: Αναβάθμιση Φυσικού και Οικιστικού Περιβάλλοντος, Βελτίωση Ποιότητας Ζωής			
1	Ε.Σ. 1.1	Στεγασμένη Δημοτική Λαϊκή Αγορά	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΠΔΑΜ), • Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Δυτικής Μακεδονίας 2021 – 2025
2		Διαμόρφωση χώρων στάθμευσης των Ο.Τ.422, Ο.Τ. 406Β, Ο.Τ.406Ε και τμήματος των Ο.Τ. 235Α και Ο.Τ. 324, στην περιοχή ανάπτυξης Ο.Σ.Ε. της πόλης της Κοζάνης	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΠΔΑΜ), • Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Δυτικής Μακεδονίας 2021 – 2025
3		Ανάπλαση Πλατείας 25ης Μαρτίου (Αλώνια) Δήμου Κοζάνης	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΠΔΑΜ), • Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Δυτικής Μακεδονίας 2021 – 2025
4		Ανάπλαση Πλατείας «Νικολάου Γιολδάση» Δήμου Κοζάνης	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΠΔΑΜ), • Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Δυτικής Μακεδονίας 2021 – 2025

α/α	Ειδικός Στόχος (Ε.Σ.) ΕΣΒΑΑ	Έργα / Δράσεις	Άλλη Πηγή Χρηματοδότησης
5		Ανάπλαση Πλατείας Λασσάνη περίξ οδών και παιδικής χαράς (MIS: 5117029) - Συμβασιοποιημένο	<ul style="list-style-type: none">Μεταφερόμενο έργο. Ενταγμένο στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτικής Μακεδονίας 2014 – 2020
6		Ενεργειακή Αναβάθμιση 8ου Δημοτικού Σχολείου Κοζάνης	<ul style="list-style-type: none">Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Δυτικής Μακεδονίας 2021 – 2025Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0»
7		Ενεργειακή Αναβάθμιση 11ου, 14ου Δημοτικού Σχολείου & 4ου Νηπιαγωγείου Κοζάνης	<ul style="list-style-type: none">Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Δυτικής Μακεδονίας 2021 – 2025Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0»
8		Προμήθεια ηλεκτροκίνητων οχημάτων για την Αστυνομική Διεύθυνση Κοζάνης	<ul style="list-style-type: none">Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΠΔΑΜ).Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0»
9	Ε.Σ. 1.2	Βελτίωση προσβασιμότητας οδών στην περιοχή παρέμβασης - οδός Ολύμπου	<ul style="list-style-type: none">Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΠΔΑΜ),Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Δυτικής Μακεδονίας 2021 – 2025
10		Βελτίωση προσβασιμότητας οδών στην περιοχή παρέμβασης – οδός Αριστοτέλους	<ul style="list-style-type: none">Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΠΔΑΜ),Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Δυτικής Μακεδονίας 2021 – 2025
11		Διάνοιξη Οδού Κολοκοτρώνη	<ul style="list-style-type: none">Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΠΔΑΜ),Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Δυτικής Μακεδονίας 2021 – 2025
12		Ανάπλαση Γεωργίου Παπανδρέου	<ul style="list-style-type: none">Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΠΔΑΜ),Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Δυτικής Μακεδονίας 2021 – 2025
13		Διάνοιξη Οδού Ξηρολίμνης	<ul style="list-style-type: none">Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΠΔΑΜ),Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Δυτικής Μακεδονίας 2021 – 2025
14		Οδική διασύνδεση της πόλης με τις επεκτάσεις στα δυτικά	<ul style="list-style-type: none">Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΠΔΑΜ),Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Δυτικής Μακεδονίας 2021 – 2025
15		Διαμόρφωση χώρου Μ.Μ.Μ.	<ul style="list-style-type: none">Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΠΔΑΜ),Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Δυτικής Μακεδονίας 2021 – 2025
16		Διαμόρφωση πεζόδρομων περιοχής Ο.Σ.Ε.	<ul style="list-style-type: none">Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΠΔΑΜ),Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Δυτικής Μακεδονίας 2021 – 2025
Προτεραιότητα 2: Τοπική Οικονομία, Επιχειρηματικότητα, Απασχόληση, Κοινωνικοοικονομική Ένταξη			
17	Ε.Σ. 2.1	Κατάρτιση / αναβάθμιση δεξιοτήτων ανέργων με έμφαση σε τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3)	<ul style="list-style-type: none">Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΠΔΑΜ),Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Δυτικής Μακεδονίας 2021 – 2025
18		Ενίσχυση απασχόλησης ανέργων με έμφαση σε τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3)	<ul style="list-style-type: none">Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΠΔΑΜ),Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Δυτικής Μακεδονίας 2021 – 2025
Προτεραιότητα 3: Υποστήριξη της Υλοποίησης και Διαχείρισης Στρατηγικής Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΒΑΑ)			
19	Ε.Σ. 3.1	Πληροφόρηση – Δημοσιότητα	<ul style="list-style-type: none">Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0»
20		Τεχνική Υποστήριξη Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα)	<ul style="list-style-type: none">Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0»

6 Χρηματοδοτικό Σχέδιο

6.1 Συνολικό Χρηματοδοτικό Σχέδιο

Προτεραιότητες και Ειδικοί Στόχοι ΕΣΒΑΑ Δήμου Κοζάνης	Προϋπολογισμός (€)	Πηγή Χρηματοδότησης
Προτεραιότητα 1: Αναβάθμιση Φυσικού και Οικιστικού Περιβάλλοντος, Βελτίωση Ποιότητας Ζωής	20.706.987,63 €	
Ειδικός Στόχος 1.1: Αναβάθμιση Αστικού Περιβάλλοντος και Βελτίωση Ποιότητας Ζωής	11.006.987,63 €	Πρόγραμμα Δυτική Μακεδονία 2021 -2027
Ειδικός Στόχος 1.2: Βιώσιμη Κινητικότητα και Βελτίωση Προσβασιμότητας	9.700.000,00 €	Πρόγραμμα Δυτική Μακεδονία 2021 -2027
Προτεραιότητα 2: Τοπική Οικονομία, Επιχειρηματικότητα, Απασχόληση, Κοινωνικοοικονομική Ένταξη	500.000,00 €	
Ειδικός Στόχος 2.1: Στήριξη της Επιχειρηματικότητας, Απασχόλησης και Κοινωνικής Ενσωμάτωσης	500.000,00 €	Πρόγραμμα Δυτική Μακεδονία 2021 -2027
Προτεραιότητα 3: Υποστήριξη της Υλοποίησης και Διαχείρισης Στρατηγικής Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΒΑΑ)	500.000,00 €	
Ειδικός Στόχος 3.1: Υποστήριξη Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα)	500.000,00 €	Πρόγραμμα Δυτική Μακεδονία 2021 -2027
Συνολικός Προϋπολογισμός Έργων και Δράσεων (ΕΚΤ+)	500.000,00 €	
Συνολικός Προϋπολογισμός Έργων και Δράσεων (ΕΤΠΑ)	21.206.987,63 €	
Συνολικός Προϋπολογισμός Έργων και Δράσεων	21.706.987,63 €	

6.2 Αναλυτική παρουσίαση του χρηματοδοτικού σχεδίου

A/A	Προτεραιότητα BAA	Ειδικός Στόχος BAA	Δράσεις BAA	Ταμείο	Στόχος Πολιτικής	Προτεραιότητα Προγράμματος "Δυτική Μακεδονία" 2021-2027	Ειδικό Στόχο Προγράμματος "Δυτική Μακεδονία" 2021-2027 (RSO / ESO)	Τύπος Δράσεων Προγράμματος "Δυτική Μακεδονία" 2021-2027	Πεδίο Παρέμβασης	Τίτλος Πράξης / Δράσης	Φορέας Πρότασης	Φορέας Υλοποίησης	Ενδεικτικός Π/Υ (€)	Ωριμότητα (Α, Β, Γ)	Σημειώσεις
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Προτεραιότητα 1: Αναβάθμιση Φυσικού και Οικιστικού Περιβάλλοντος, Βελτίωση Ποιότητας Ζωής													20.706.987,63 €		
Ειδικός Στόχος 1.1: Αναβάθμιση Αστικού Περιβάλλοντος και Βελτίωση Ποιότητας Ζωής													11.006.987,63 €		
1	1	1.1	1	ΕΤΠΑ	5	5	5.1	5.01.08	079	Στεγασμένη Δημοτική Λαϊκή Αγορά	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	2.250.000,00 €	Β	6 μήνες
2	1	1.1	1	ΕΤΠΑ	5	5	5.1	5.01.08	079	Διαμόρφωση χώρων στάθμευσης των Ο.Τ.422, Ο.Τ. 406Β, Ο.Τ.406Ε και τμήματος των Ο.Τ. 235Α και Ο.Τ. 324, στην περιοχή ανάπλασης Ο.Σ.Ε. της πόλης της Κοζάνης	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	2.350.000,00 €	Β	6 μήνες
3	1	1.1	1	ΕΤΠΑ	5	5	5.1	5.01.08	168	Ανάπλαση Πλατείας 25ης Μαρτίου (Αλώνια) Δήμου Κοζάνης	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	650.000,00 €	Α	-
4	1	1.1	1	ΕΤΠΑ	5	5	5.1	5.01.08	168	Ανάπλαση Πλατείας «Νικολάου Γιολδάση» Δήμου Κοζάνης	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	708.000,00 €	Α	-
5	1	1.1	1	ΕΤΠΑ	5	5	5.1	5.01.08	168	Ανάπλαση Πλατείας Λασσάνη πέριξ οδών και παιδικής χαράς (MIS: 5117029) - Συμβασιολογημένο	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	2.371.229,22 €	Α	-

A/A	Προτεραιότητα ΒΑΑ	Ειδικός Στόχος ΒΑΑ	Δράσεις ΒΑΑ	Ταμείο	Στόχος Πολιτικής	Προτεραιότητα Προγράμματος "Δυτική Μακεδονία" 2021-2027	Ειδικό Στόχο Προγράμματος "Δυτική Μακεδονία" 2021-2027 (RSO / ESO)	Τύπος Δράσεων Προγράμματος "Δυτική Μακεδονία" 2021-2027	Πεδίο Παρέμβασης	Τίτλος Πράξης / Δράσης	Φορέας Πρότασης	Φορέας Υλοποίησης	Ενδεικτικός Π/Υ (€)	Ωριμότητα (Α, Β, Γ)	Σημειώσεις
6	1	1.1	2	ΕΤΠΑ	5	5	5.1	5.01.02	045	Ενεργειακή Αναβάθμιση 8ου Δημοτικού Σχολείου Κοζάνης	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	369.720,00 €	A	-
7	1	1.1	2	ΕΤΠΑ	5	5	5.1	5.01.02	045	Ενεργειακή Αναβάθμιση 11ου, 14ου Δημοτικού Σχολείου & 4ου Νηπιαγωγείου Κοζάνης	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	748.038,41 €	A	-
8	1	1.1	2	ΕΤΠΑ	5	5	5.1	5.01.04	081	Προμήθεια ηλεκτροκίνητων οχημάτων για την Αστυνομική Διεύθυνση Κοζάνης	ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΚΟΖΑΝΗΣ	1.560.000,00 €	B	6 μήνες
Ειδικός Στόχος 1.2: Βιώσιμη Κινητικότητα και Βελτίωση Προσβασιμότητας													9.700.000,00 €		
9	1	1.2	3	ΕΤΠΑ	5	5	5.1	5.01.08	168	Βελτίωση προσβασιμότητας οδών στην περιοχή παρέμβασης - οδός Ολύμπου	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	1.870.000,00 €	B	6 μήνες
10	1	1.2	3	ΕΤΠΑ	5	5	5.1	5.01.08	168	Βελτίωση προσβασιμότητας οδών στην περιοχή παρέμβασης- οδός Αριστοτέλους	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	2.260.000,00 €	B	9 μήνες
11	1	1.2	4	ΕΤΠΑ	5	5	5.1	5.01.05	090	Διάνοιξη Οδού Κολοκοτρώνη	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	460.000,00 €	A	-
12	1	1.2	3	ΕΤΠΑ	5	5	5.1	5.01.08	168	Ανάπλαση Γεωργίου Παπανδρέου	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	1.500.000,00 €	B	3 μήνες
13	1	1.2	4	ΕΤΠΑ	5	5	5.1	5.01.05	090	Διάνοιξη Οδού Ξηρολίμνης	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	440.000,00 €	A	-

A/A	Προτεραιότητα ΒΑΑ	Ειδικός Στόχος ΒΑΑ	Δράσεις ΒΑΑ	Ταμείο	Στόχος Πολιτικής	Προτεραιότητα Προγράμματος "Δυτική Μακεδονία" 2021-2027	Ειδικό Στόχο Προγράμματος "Δυτική Μακεδονία" 2021-2027 (RSO / ESO)	Τύπος Δράσεων Προγράμματος "Δυτική Μακεδονία" 2021-2027	Πεδίο Παρέμβασης	Τίτλος Πράξης / Δράσης	Φορέας Πρότασης	Φορέας Υλοποίησης	Ενδεικτικός Π/Υ (€)	Ωριμότητα (Α, Β, Γ)	Σημειώσεις
14	1	1.2	4	ΕΤΠΑ	5	5	5.1	5.01.08	079	Οδική διασύνδεση της πόλης με τις επεκτάσεις στα δυτικά	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	1.600.000,00 €	Β	6 μήνες
15	1	1.2	3	ΕΤΠΑ	5	5	5.1	5.01.08	079	Διαμόρφωση χώρου Μ.Μ.Μ.	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	570.000,00 €	Β	6 μήνες
16	1	1.2	3	ΕΤΠΑ	5	5	5.1	5.01.08	168	Διαμόρφωση πεζοδρομίων περιοχής Ο.Σ.Ε.	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	500.000,00 €	Β	6 μήνες
	1	1.2	3	ΕΤΠΑ	5	5	5.1	5.01.08	083				500.000,00 €		
Προτεραιότητα 2: Τοπική Οικονομία, Επιχειρηματικότητα, Απασχόληση, Κοινωνικοοικονομική Ένταξη													500.000,00 €		
Ειδικός Στόχος 2.1: Στήριξη της Επιχειρηματικότητας, Απασχόλησης και Κοινωνικής Ενσωμάτωσης													500.000,00 €		
17	2	2.1	5	ΕΚΤ+	4	4Β	4.1	4Β.01.02b	134	Κατάρτιση / αναβάθμιση δεξιοτήτων ανέργων με έμφαση σε τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3)	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	150.000,00 €	Β	9 μήνες
18	2	2.1	5	ΕΚΤ+	4	4Β	4.1	4Β.01.01b	134	Ενίσχυση απασχόλησης ανέργων με έμφαση σε τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3)	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ ΔΥΠΑ	350.000,00 €	Β	9 μήνες
Προτεραιότητα 3: Υποστήριξη της Υλοποίησης και Διαχείρισης Στρατηγικής Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΒΑΑ)													500.000,00 €		
Ειδικός Στόχος 3.1: Υποστήριξη Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα)													500.000,00 €		
19	3	3.1	6	ΕΤΠΑ	–	6	–	6.01.04	179	Πληροφόρηση – Δημοσιότητα	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	100.000,00 €	Β	3 μήνες

A/A	Προτεραιότητα BAA	Ειδικός Στόχος BAA	Δράσεις BAA	Ταμείο	Στόχος Πολιτικής	Προτεραιότητα Προγράμματος "Δυτική Μακεδονία" 2021-2027	Ειδικό Στόχο Προγράμματος "Δυτική Μακεδονία" 2021-2027 (RSO / ESO)	Τύπος Δράσεων Προγράμματος "Δυτική Μακεδονία" 2021-2027	Πεδίο Παρέμβασης	Τίτλος Πράξης / Δράσης	Φορέας Πρότασης	Φορέας Υλοποίησης	Ενδεικτικός Π/Υ (€)	Ωριμότητα (Α, Β, Γ)	Σημειώσεις
20	3	3.1	6	ΕΤΠΑ	–	6	–	6.01.03	182	Τεχνική Υποστήριξη Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα)	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	400.000,00 €	Β	3 μήνες
Συνολικός Προϋπολογισμός Έργων και Δράσεων (ΕΚΤ+)													500.000,00 €		
Συνολικός Προϋπολογισμός Έργων και Δράσεων (ΕΤΠΑ)													21.206.987,63 €		
Συνολικός Προϋπολογισμός Έργων και Δράσεων													21.706.987,63 €		
Ποσό Συμβολής στην Κλιματική Αλλαγή													5.885.758,41 €		
Ποσοστό Συμβολής στην Κλιματική Αλλαγή													27,75%		

6.3 Ετήσια Κατανομή σε επίπεδο Προτεραιοτήτων, Ειδικών Στόχων και Δράσεων

A/A	Προτεραιότητα BAA	Ειδικός Στόχος BAA	Δράσεις BAA	Τίτλος Έργου	Φορέας Πρότασης	Φορέας Υλοποίησης	Π/Υ (€)	Π/Υ 2024	Π/Υ 2025	Π/Υ 2026	Π/Υ 2027	Π/Υ 2028	Π/Υ 2029
Προτεραιότητα 1: Αναβάθμιση Φυσικού και Οικιστικού Περιβάλλοντος, Βελτίωση Ποιότητας Ζωής							20.706.987,63 €	2.371.229,22 €	7.287.151,68 €	8.989.606,73 €	2.059.000,00 €	0,00 €	0,00 €
Ειδικός Στόχος 1.1: Αναβάθμιση Αστικού Περιβάλλοντος και Βελτίωση Ποιότητας Ζωής							11.006.987,63 €	2.371.229,22 €	4.775.151,68 €	3.860.606,73 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
1	1	1.1	1	Στεγασμένη Δημοτική Λαϊκή Αγορά	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	2.250.000,00 €	0,00 €	2.250.000,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
2	1	1.1	1	Διαμόρφωση χώρων στάθμευσης των Ο.Τ.422, Ο.Τ. 406B, Ο.Τ.406E και τμήματος των Ο.Τ. 235A και Ο.Τ. 324, στην περιοχή ανάπλασης Ο.Σ.Ε. της πόλης της Κοζάνης	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	2.350.000,00 €	0,00 €	470.000,00 €	1.880.000,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
3	1	1.1	1	Ανάπλαση Πλατείας 25ης Μαρτίου (Αλώνια) Δήμου Κοζάνης	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	650.000,00 €	0,00 €	130.000,00 €	520.000,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
4	1	1.1	1	Ανάπλαση Πλατείας «Νικολάου Γιολλάση» Δήμου Κοζάνης	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	708.000,00 €	0,00 €	141.600,00 €	566.400,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
5	1	1.1	1	Ανάπλαση Πλατείας Λασσάνη πέριξ οδών και παιδικής χαράς (MIS: 5117029) - Συμβασιολημένο	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	2.371.229,22 €	2.371.229,22 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
6	1	1.1	2	Ενεργειακή Αναβάθμιση 8ου Δημοτικού Σχολείου Κοζάνης	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	369.720,00 €	0,00 €	73.944,00 €	295.776,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
7	1	1.1	2	Ενεργειακή Αναβάθμιση 11ου, 14ου Δημοτικού Σχολείου & 4ου Νηπιαγωγείου Κοζάνης	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	748.038,41 €	0,00 €	149.607,68 €	598.430,73 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
8	1	1.1	2	Προμήθεια ηλεκτροκίνητων οχημάτων για την Αστυνομική Διεύθυνση Κοζάνης	ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΚΟΖΑΝΗΣ	1.560.000,00 €	0,00 €	1.560.000,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Ειδικός Στόχος 1.2: Βιώσιμη Κινητικότητα και Βελτίωση Προσβασιμότητας							9.700.000,00 €	0,00 €	2.512.000,00 €	5.129.000,00 €	2.059.000,00 €	0,00 €	0,00 €
9	1	1.2	3	Βελτίωση προσβασιμότητας οδών στην περιοχή παρέμβασης - οδός Ολύμπου	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	1.870.000,00 €	0,00 €	935.000,00 €	935.000,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
10	1	1.2	3	Βελτίωση προσβασιμότητας οδών στην περιοχή παρέμβασης- οδός Αριστοτέλους	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	2.260.000,00 €	0,00 €	452.000,00 €	904.000,00 €	904.000,00 €	0,00 €	0,00 €
11	1	1.2	4	Διάνοιξη Οδού Κολοκοτρώνη	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	460.000,00 €	0,00 €	460.000,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €

A/A	Προτεραιότητα ΒΑΑ	Ειδικός Στόχος ΒΑΑ	Δράσεις ΒΑΑ	Τίτλος Έργου	Φορέας Πρότασης	Φορέας Υλοποίησης	Π/Υ (€)	Π/Υ 2024	Π/Υ 2025	Π/Υ 2026	Π/Υ 2027	Π/Υ 2028	Π/Υ 2029
12	1	1.2	3	Ανάπλαση Γεωργίου Παπανδρέου	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	1.500.000,00 €	0,00 €	225.000,00 €	600.000,00 €	675.000,00 €	0,00 €	0,00 €
13	1	1.2	4	Διάνοιξη Οδού Ξηρολίμνης	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	440.000,00 €	0,00 €	440.000,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
14	1	1.2	4	Οδική διασύνδεση της πόλης με τις επεκτάσεις στα δυτικά	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	1.600.000,00 €	0,00 €	0,00 €	1.120.000,00 €	480.000,00 €	0,00 €	0,00 €
15	1	1.2	3	Διαμόρφωση χώρου Μ.Μ.Μ.	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	570.000,00 €	0,00 €	0,00 €	570.000,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
16	1	1.2	3	Διαμόρφωση πεζόδρομων περιοχής Ο.Σ.Ε.	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	500.000,00 €	0,00 €	0,00 €	500.000,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
	1	1.2	3				500.000,00 €	0,00 €	0,00 €	500.000,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Προτεραιότητα 2: Τοπική Οικονομία, Επιχειρηματικότητα, Απασχόληση, Κοινωνικοοικονομική Ένταξη							500.000,00 €	0,00 €	100.000,00 €	200.000,00 €	200.000,00 €	0,00 €	0,00 €
Ειδικός Στόχος 2.1: Στήριξη της Επιχειρηματικότητας, Απασχόλησης και Κοινωνικής Ενσωμάτωσης							500.000,00 €	0,00 €	100.000,00 €	200.000,00 €	200.000,00 €	0,00 €	0,00 €
17	2	2.1	5	Κατάρτιση / αναβάθμιση δεξιοτήτων ανέργων με έμφαση σε τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3)	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	150.000,00 €	0,00 €	30.000,00 €	60.000,00 €	60.000,00 €	0,00 €	0,00 €
18	2	2.1	5	Ενίσχυση απασχόλησης ανέργων με έμφαση σε τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3)	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ ΔΥΠΑ	350.000,00 €	0,00 €	70.000,00 €	140.000,00 €	140.000,00 €	0,00 €	0,00 €
Προτεραιότητα 3: Υποστήριξη της Υλοποίησης και Διαχείρισης Στρατηγικής Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΒΑΑ)							500.000,00 €	50.000,00 €	150.000,00 €	150.000,00 €	150.000,00 €	0,00 €	0,00 €
Ειδικός Στόχος 3.1: Υποστήριξη Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα)							500.000,00 €	50.000,00 €	150.000,00 €	150.000,00 €	150.000,00 €	0,00 €	0,00 €
19	3	3.1	6	Πληροφόρηση – Δημοσιότητα	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	100.000,00 €	10.000,00 €	30.000,00 €	30.000,00 €	30.000,00 €	0,00 €	0,00 €
20	3	3.1	6	Τεχνική Υποστήριξη Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα)	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	400.000,00 €	40.000,00 €	120.000,00 €	120.000,00 €	120.000,00 €	0,00 €	0,00 €
Συνολικός Προϋπολογισμός Έργων και Δράσεων (ΕΚΤ+)							500.000,00 €	0,00 €	100.000,00 €	200.000,00 €	200.000,00 €	0,00 €	0,00 €
Συνολικός Προϋπολογισμός Έργων και Δράσεων (ΕΤΠΑ)							21.206.987,63 €	2.421.229,22 €	7.437.151,68 €	9.139.606,73 €	2.209.000,00 €	0,00 €	0,00 €
Συνολικός Προϋπολογισμός Έργων και Δράσεων							21.706.987,63 €	2.421.229,22 €	7.537.151,68 €	9.339.606,73 €	2.409.000,00 €	0,00 €	0,00 €

7 Σύστημα Διακυβέρνησης

7.1 Σαφής Περιγραφή του Συστήματος Διακυβέρνησης, της υλοποίησης της ΟΧΕ – ΒΑΑ

7.1.1 Αρμοδιότητες και Καθήκοντα Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα)

Η Αστική Αρχή (Χωρικός Φορέας) οργανώνει τη διαβούλευση με τους τοπικούς φορείς και τους Δημότες του Επικεφαλής Εταίρου. Συντάσσει το Σχέδιο Επικαιροποίησης της Στρατηγικής ΒΑΑ και εξουσιοδοτεί τον Επικεφαλής Εταίρο να το υποβάλει στην ΕΥΔ του Προγράμματος «Δυτική Μακεδονία». Το σχέδιο υποβάλλεται συνοδευόμενο από τις αποφάσεις έγκρισης και υποβολής της πρότασης από το αρμόδια όργανα διοίκησης της Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα), συμπεριλαμβανομένων των οργάνων όλων των Φορέων της εταιρικής σχέσης.

7.1.2 Συμβούλιο της Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα)

Για την αποτελεσματική διοίκηση και λειτουργία της Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα) συστήνεται το Συμβούλιό της στο οποίο κάθε Εταίρος συμμετέχει με ένα νόμιμα ορισμένο εκπρόσωπο (ή σε περίπτωση κωλύματος αυτού, με τον αντικαταστάτη του). Πρόεδρος του Συμβουλίου ορίζεται ο νόμιμος εκπρόσωπος του Επικεφαλής Εταίρου.

Το Συμβούλιο συνέρχεται κατ' ελάχιστον μία φορά ανά τετράμηνο ή όποτε κληθεί από τον Πρόεδρο σε τακτική ή έκτακτη συνεδρίαση. Μέλος που απουσιάζει από τρεις συνεχόμενες συνεδριάσεις «εξέρχεται» από το Συμβούλιο, ως εκπρόσωπος του Εταίρου του και ο πρόεδρος ενημερώνει τον Εταίρο για αντικατάσταση του εκπροσώπου του. Ο πρόεδρος οφείλει να ενημερώνει τους εκπροσώπους των Λοιπών Εταίρων το αργότερο τρεις ημερολογιακές ημέρες πριν την ημερομηνία της συνεδρίασης. Στην πρόσκληση αναγράφονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Στην ημερήσια διάταξη αναγράφονται υποχρεωτικά και εισάγονται προς συζήτηση και τα θέματα που θα ζητήσει εγγράφως ένας ή περισσότεροι από τους εκπροσώπους των συμμετεχόντων φορέων. Χρέη γραμματέα εκτελεί μέλος του Συμβουλίου που θα εκλεγεί στην πρώτη του συνεδρίαση. Η απαρτία επιτυγχάνεται όταν είναι παρόν το ήμισυ πλέον ενός του αριθμού των μελών του Συμβουλίου. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας επικρατεί η ψήφος του προέδρου.

Το Συμβούλιο θα απαρτίζεται από τους κάτωθι:

1. Εκπρόσωπο του Δήμου Κοζάνης ο οποίος ορίζεται Πρόεδρος του Συμβουλίου, με τον αντικαταστάτη του / της,
2. Εκπρόσωπο του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, με τον αντικαταστάτη του / της,
3. Εκπρόσωπου του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος Τμήματος Δυτικής Μακεδονίας, με τον αντικαταστάτη του / της,
4. Εκπρόσωπο του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Κοζάνης, με τον αντικαταστάτη του / της,
5. Εκπρόσωπο του Συλλόγου Ατόμων με Αναπηρία Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, με τον αντικαταστάτη του / της.
6. Εκπρόσωπο της ΑΝ.ΔΗ.ΚΟ.Α.Ε , με τον αντικαταστάτη του / της

Λοιπές λεπτομέρειες που ενδεχομένως απαιτηθούν για τη λειτουργία του Συμβουλίου, θα καθορίζονται με αποφάσεις του.

7.1.3 Καθήκοντα Συμβουλίου της Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα)

Αντικείμενο του Συμβουλίου θα είναι ο συντονισμός και η παρακολούθηση όλων των εργασιών που απαιτούνται για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα) και ειδικότερα η τήρηση των όρων του μνημονίου συνεργασίας, η διαπίστωση της ολοκλήρωσης των εκατέρωθεν υποχρεώσεων, η εισήγηση προς τα αρμόδια όργανα των συμβαλλομένων Εταίρων κάθε αναγκαίου μέτρου και ενέργειας και η επίλυση κάθε διαφοράς μεταξύ των συμβαλλομένων Εταίρων που προκύπτει σχετικά με την ερμηνεία των όρων του μνημονίου και τον τρόπο εφαρμογής του.

Το Συμβούλιο εντός του πρώτου μήνα κάθε ημερολογιακού έτους θα υποβάλει ετήσια έκθεση πεπραγμένων προς την Περιφερειακή Ομάδα Διακυβέρνησης Στρατηγικών Χωρικής Ανάπτυξης της ΕΥΔ η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον:

1. Την πορεία υλοποίησης της Στρατηγικής.
2. Τις προκλήσεις που προκύπτουν από την υλοποίησή της και τις απαιτούμενες ενέργειες για την αντιμετώπισή τους.
3. Τις Δράσεις διαβούλευσης, προβολής και δημοσιότητας που πραγματοποιήθηκαν μέσα στη χρονιά.

Το Συμβούλιο, εφόσον απαιτηθεί με βάση την πορεία υλοποίησης του Σχεδίου ΒΑΑ, εισηγείται στην ΕΥΔ προτάσεις αναθεώρησης της Στρατηγικής ΟΧΕ – ΒΑΑ.

7.1.4 Χωρική Ομάδα Υποστήριξης

Στο πλαίσιο σύστασης της Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα) του Δήμου Κοζάνης συγκροτείται η Χωρική Ομάδα Υποστήριξης με αρμοδιότητες:

- Το συντονισμό και την παροχή οργανωτικής υποστήριξης κατά τη διαβούλευση της Στρατηγικής με τους τοπικούς φορείς και την τοπική κοινωνία,
- Την παρακολούθηση και διατύπωση απόψεων κατά την κατάρτιση της στρατηγικής,
- Την πρόταση / εξειδίκευση σχεδίου δράσης για τη βελτίωση της υλοποίησης της Στρατηγικής,
- Την τακτική παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης της Στρατηγικής και της ωρίμανσης των έργων,
- Την εξειδίκευση σχεδίων δράσης για την ωρίμανση έργων και τη βελτίωση της υλοποίησής τους,
- Την εξειδίκευση των αναγκών για τεχνική βοήθεια και ενίσχυση της Διοικητικής Ικανότητας και εισήγηση σχετικών ενεργειών,
- Τη συνεργασία με την Περιφερειακή Ομάδα.

Η Χωρική Ομάδα θα αποτελεί τον επιχειρησιακό βραχίονα της Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα) και θα εποπτεύεται από το Συμβούλιο. Δύναται να αποτελείται από:

1. Στελέχη του Δήμου που αποδεδειγμένα διαθέτουν την απαιτούμενη εμπειρία και τεχνογνωσία στο σχεδιασμό και υλοποίηση των χωρικών στρατηγικών και πράξεων.
2. Εκπροσώπους φορέων που μετέχουν στην Αστική Αρχή (Χωρικό Φορέα) και που αποδεδειγμένα διαθέτουν την απαιτούμενη εμπειρία και τεχνογνωσία στο σχεδιασμό και υλοποίηση των Στρατηγικών ΒΑΑ και Πράξεων.
3. Στελέχη δημόσιων φορέων που έχουν αρμοδιότητα σε δράσεις της περιοχής παρέμβασης και αποδεδειγμένα διαθέτουν την απαιτούμενη εμπειρία και τεχνογνωσία στο σχεδιασμό και υλοποίηση τεχνικών έργων.
4. Εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.

Η Χωρική Ομάδα δύναται να αποτελείται από τους κάτωθι:

1. Εκπρόσωπο του Δήμου Κοζάνης (μέλος Δημοτικού Συμβουλίου) ο οποίος θα οριστεί ως Συντονιστής της Ομάδας.

2. Στέλεχος του Αυτοτελούς Γραφείου Προγραμματισμού και Ανάπτυξης του Δήμου Κοζάνης.
3. Στέλεχος της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου Κοζάνης.
4. Στέλεχος της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού του Δήμου Κοζάνης.
5. Στέλεχος της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος του Δήμου Κοζάνης.
6. Εμπειρογνώμονα (σύμβουλος υποστήριξης, εκπρόσωπος τοπικού επαγγελματικού ή επιστημονικού φορέα).

7.1.5 Αρμοδιότητες του Συντονιστή της Χωρικής Ομάδας Υποστήριξης της Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα)

Ο Συντονιστής της Χωρικής Ομάδας Υποστήριξης της Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα) δύναται να έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- Υπεύθυνος για το συντονισμό της Χωρικής Ομάδας.
- Υπεύθυνος για την παρακολούθηση εφαρμογής της Στρατηγικής και την επίλυση προβλημάτων κατά την πορεία υλοποίησης.
- Αρμόδιος επικοινωνίας με την Περιφερειακή Ομάδα Διακυβέρνησης Στρατηγικών Χωρικής Ανάπτυξης της ΕΥΔ.

Ο Συντονιστής της Χωρικής Ομάδας συμμετέχει και ενημερώνει το Συμβούλιο σε κάθε του συνεδρίαση για οποιοδήποτε θέμα σχετίζεται με την πρόοδο της Στρατηγικής ΒΑΑ. Εισηγείται την ετήσια έκθεση πεπραγμένων προς το Συμβούλιο. Το Συμβούλιο αφού εγκρίνει την εισήγηση, την υποβάλλει στην ΕΥΔ.

Το Συμβούλιο με αιτιολογημένη απόφασή του μπορεί να τροποποιεί τη σύνθεση της Χωρικής Ομάδας. Σε περίπτωση αναγκαιότητας ενδυνάμωσης της Χωρικής Ομάδας, ο Επικεφαλής Εταίρος δύναται να προσλάβει προσωπικό μέσω του διαθέσιμου για αυτόν τον σκοπό προϋπολογισμού που περιλαμβάνεται στην εγκεκριμένη Στρατηγική ΒΑΑ.

7.1.6 Δεσμεύσεις των εταίρων

Οι εταίροι δεσμεύονται στα ακόλουθα:

- Να ορίσουν εκπρόσωπο με τον αναπληρωτή του στο Συμβούλιο της Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα),
- Να ορίσουν υπηρεσιακά στελέχη του φορέα (η εξωτερικό επιστημονικό συνεργάτη) ως μέλη της Χωρικής Ομάδας,
- Να διευκολύνουν και να υποστηρίξουν με κάθε πρόσφορο τρόπο το επιστημονικό προσωπικό της Χωρικής Ομάδας που θα απασχοληθεί με την υλοποίηση του αντικειμένου του μνημονίου συνεργασίας,
- Να παρέχουν στη Χωρική Ομάδα τις αναγκαίες πληροφορίες και μελέτες που έχουν στη διάθεσή τους και να συνεργάζονται μαζί της για την κατάρτιση κάθε αναγκαίας ενέργειας ή εγγράφου που σχετίζεται με πράξη της οποίας είναι κύριοι,
- Να διασφαλίζουν τη διαθεσιμότητα στελεχών τους που γνωρίζουν σε βάθος τις δομές και τις λειτουργικές διαδικασίες κάθε πράξης που είναι υπό ένταξη ή ενταγμένη στην ΟΧΕ – ΒΑΑ,
- Να παρέχουν έγκαιρα στη Χωρική Ομάδα την αναγκαία πληροφόρηση σχετικά με οργανωτικές ή διοικητικές αλλαγές που επηρεάζουν την υλοποίηση κάθε Πράξης,
- Να συνεργάζονται με την Περιφερειακή Ομάδα για την ενημέρωση του κοινού και την προβολή της ΟΧΕ – ΒΑΑ.

8 Προϋποθέσεις Αποτελεσματικής Εφαρμογής

Η αποτελεσματική εφαρμογή της επικαιροποιημένης ΟΧΕ - ΒΑΑ Κοζάνης προϋποθέτει την παραγωγική συνεργασία μεταξύ της Αστικής Αρχής (Χωρικός Φορέας), της Χωρικής Ομάδας Υποστήριξης και των τελικών δικαιούχων των σχεδιαζόμενων παρεμβάσεων. Ο ρόλος των ανωτέρων εμπλεκόμενων μελών είναι συμπληρωματικός με τη χωρική ομάδα να έχει τεχνικό, συμβουλευτικό και υποστηρικτικό ρόλο.

Κρίσιμες ενέργειες για την υλοποίηση της ΣΒΑΑ αποτελούν:

- Η διαμόρφωση Σχεδίου Δράσης για την ωρίμανση των σχεδιαζόμενων παρεμβάσεων,
- Η δημιουργία Οδικού Χάρτη για την υλοποίησή τους,
- Η παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής του επιχειρησιακού σχεδίου,
- Η ενίσχυση της διαχειριστικής ικανότητας των εμπλεκόμενων φορέων.

8.1 Διαμόρφωση Σχεδίου Δράσης για την Ωρίμανση των Παρεμβάσεων της Στρατηγικής

Η χωρική ομάδα υποστήριξης θα προχωρήσει στη διαμόρφωση σχεδίου δράσης για την ωρίμανση των παρεμβάσεων της στρατηγικής, το οποίο θα αποτελέσει τη βάση για την αποτελεσματική παρακολούθηση και υλοποίηση της Στρατηγικής κατά την περίοδο 2021-2027.

Στόχος του σχεδίου είναι η οργάνωση και συστηματοποίηση των ενεργειών που απαιτούνται για την αποτελεσματικότερη επίσπευση της ωρίμανσης των έργων, την αναγνώριση εμποδίων ή κινδύνων που προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν σημαντικές καθυστερήσεις στην υλοποίησή τους και εν γένει να επιδράσουν αρνητικά στην εκτέλεση της Στρατηγικής.

Το Σχέδιο Δράσης περιλαμβάνει (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά):

- Την αποτίμηση του αρχικού βαθμού ωρίμανσης έργων κατά την ένταξή τους και καταγραφή της εξέλιξής τους (π.χ. έργα «μεταφερόμενα» με βαθμό ωρίμανσης ή μη, έργα «νέα» κ.λπ.).
- Την αποτίμηση των αναγκών ωρίμανσης και των φορέων που εμπλέκονται σε αυτήν.
- Τυχόν ευρύτερα ζητήματα (π.χ. από το ευρύτερο θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο) που επηρεάζουν την ωρίμανσή τους.

Σε επόμενα στάδια και με την «ενεργοποίηση» της Στρατηγικής, το Σχέδιο Δράσης παρακολουθείται και διαμορφώνεται / αναμορφώνεται, αποτελώντας βασικό εργαλείο για την παρακολούθηση της πορείας ωρίμανσης και υλοποίησης των πράξεων.

Το Σχέδιο Δράσης επικεντρώνεται στον εντοπισμό και την επίλυση των προβλημάτων που επηρεάζουν την εύρυθμη υλοποίηση της Στρατηγικής. Για το λόγο αυτό, εστιάζει στη χαρτογράφηση προβλημάτων που ανατρέπουν τον αρχικό σχεδιασμό και στην αποτύπωση με σαφήνεια και χρονοπρογραμματισμό ανά αρμόδιο φορέα των απαραίτητων ενεργειών για την αντιμετώπισή τους.

8.2 Δημιουργία Οδικού Χάρτη Υλοποίησης Έργων

Η δημιουργία Οδικού Χάρτη υλοποίησης έργου μπορεί να γίνεται, κατά την κρίση της Χωρικής Ομάδας, για έργα που έχουν στρατηγικό χαρακτήρα (σημαντικά έργα) και τα οποία αντιμετωπίζουν πολύπλοκα ζητήματα κατά την υλοποίησή τους, όπως ζητήματα ιδιοκτησίας, παραχώρησης χρήσης μεταξύ φορέων του δημοσίου ή/και της τοπικής αυτοδιοίκησης, χαρακτηρισμών χρήσεων αρχαιολογίας, κτηματολογίου - δασολογίου, περιβαλλοντικής αδειοδότησης, πολεοδομικού ή συγκοινωνιακού σχεδιασμού, διευθέτησης ζητημάτων κρατικών ενισχύσεων κ.α..

Στόχος του Οδικού Χάρτη είναι να διαμορφωθεί μια εποπτική αλλά σαφής εικόνα των προβλημάτων και του τρόπου αντιμετώπισής τους σε επίπεδο έργου / πράξης.

Αυτό περιλαμβάνει:

- Την περιγραφή του ζητήματος,
- Την καταγραφή όλων των εμπλεκόμενων μερών και υπηρεσιών,
- Την καταγραφή των βημάτων – ενεργειών που πρέπει να πραγματοποιηθούν για την αντιμετώπιση του προβλήματος
- Την αντιστοίχιση των βημάτων με τα κατά αρμοδιότητα υπεύθυνα εμπλεκόμενα μέρη.

Στη συνέχεια, και μετά τη συμπλήρωση τυχόν κενών μεταξύ βημάτων και αρμοδιοτήτων, καταγράφονται για κάθε εμπλεκόμενο φορέα τα στοιχεία επικοινωνίας του αρμόδιου τμήματος (αν είναι δυνατόν και του προσώπου) που είναι υπεύθυνο για την υλοποίηση του βήματος – ενέργειας, καθώς και η εκτίμηση του χρόνου εκτέλεσής του που απαιτείται.

Ο Οδικός Χάρτης ολοκληρώνεται με τοποθέτηση των ενεργειών – βημάτων σε ένα χρονοδιάγραμμα με λογική χρονικά σειρά, λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένα βήματα μπορούν να υλοποιηθούν παράλληλα με κάποια άλλα, ενώ ορισμένα μπορεί να είναι προ-απαιτούμενα για άλλα.

8.3 Παρακολούθηση της Πορείας Ωρίμανσης και Υλοποίησης των Πράξεων της Στρατηγικής

Για την αποτελεσματική παρακολούθηση της πορείας ωρίμανσης και υλοποίησης των πράξεων της Στρατηγικής BAA, η χωρική ομάδα υποστήριξης θα προβεί στις ακόλουθες ενέργειες:

- Σύστημα παρακολούθησης με κατάλληλους δείκτες και ισχυρή λογική της παρέμβασης:
 - Υποστήριξη της Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα) στην επιλογή και τήρηση του προτεινόμενου συστήματος δεικτών και διατύπωση προτάσεων βελτίωσης του συστήματος παρακολούθησης,
 - Υποστήριξη της Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα) στη διασφάλιση στοιχείων που εξυπηρετούν το βέλτιστο σχεδιασμό (evidence based).
- Διασφάλιση διαθεσιμότητας στοιχείων και διαδικασιών συλλογής και ανάλυσης των δεδομένων παρακολούθησης:
 - Συνεργασία με τους δικαιούχους - εταίρους και τους ωφελούμενους για τη συλλογή ποσοτικής και ποιοτικής πληροφορίας που θα αξιοποιηθεί για την παρακολούθηση (εκτός δεδομένων ΟΠΣ που παραλαμβάνει από την Περιφερειακή Ομάδα ή απευθείας από την ΕΥΔ).
 - Τα μέλη δύναται να παρέχουν ποσοτική και ποιοτική πληροφόρηση σχετικά με τον τομέα αναφοράς τους.
- Κινητοποίηση σχετικών φορέων και πολιτών στις δραστηριότητες παρακολούθησης:
 - Κινητοποίηση εμπλεκόμενων φορέων και της κοινωνίας των πολιτών για τη διασφάλιση της συμμετοχής τους σε όλο το φάσμα του σχεδιασμού, υλοποίησης και παρακολούθησης της Στρατηγικής. Δύναται να καταρτιστεί τοπικό σχέδιο δράσης για την κινητοποίηση των τοπικών φορέων και των πολιτών στην περιοχή της ΟΧΕ.
 - Εκτέλεση αρμοδιοτήτων σημείου επαφής (focal point) σε τοπικό επίπεδο.
- Παρακολούθηση της εξέλιξης της Στρατηγικής και διαμόρφωση προτάσεων προσαρμογής της ή / και τη λήψη μέτρων επίσπευσης.

Η χωρική ομάδα υποστήριξης συνδράμει στην επίσπευση της υλοποίησης των έργων της Στρατηγικής μέσα από την επιστημονική και τεχνική υποστήριξη της Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα) και των Δικαιούχων, την καθοδήγησή τους και την παροχή τεχνογνωσίας και εμπειρίας.

Η επίσπευση και ο συντονισμός της υλοποίησης του συνόλου της Στρατηγικής σχετίζεται με την παρακολούθηση και την καλή γνώση των ζητημάτων και των κινδύνων που αντιμετωπίζει

συνολικά, αλλά και χωριστά το κάθε έργο, καθώς και των δυνατοτήτων παρέμβασης και αντιμετώπισης αυτών.

Για την άσκηση του ρόλου αυτού οφείλει να γνωρίζει το «χάρτη» εμπλεκόμενων φορέων στη διαχείριση, την υλοποίηση και την υποστήριξη των ΟΧΕ, συμπεριλαμβανομένων και των φορέων και μέσων παροχής Τεχνικής Βοήθειας. Σημαντικό στοιχείο προς την κατεύθυνση αυτή θα αποτελέσει ο Οδικός Χάρτης που εκπονείται στο πλαίσιο του Προγράμματος Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων 2021-2027.

Για δράσεις / έργα για τα οποία θα αναφέρονται προβλήματα / κίνδυνοι υλοποίησης θα καταγράφονται οι κύριες αιτίες και τα γενικά στοιχεία των προτεινόμενων ενεργειών αντιμετώπισής τους. Η καταγραφή αυτή θα έχει τη μορφή Τεχνικού Δελτίου το οποίο θα περιγράφει συνοπτικά:

- το είδος του προβλήματος / κινδύνου (θεσμικό / ρυθμιστικό, επάρκειας του φορέα, αστοχίας μελετών / προ-εκτιμήσεων, συντονισμού, πολεοδομίας / κτηματολογίου / κυριότητας, επάρκειας φορέα λειτουργίας, αδυναμίας κάλυψης ιδίων πόρων κ.ο.κ.)
- την επίπτωση που έχει στο έργο (καθυστερήση, ματαίωση, αύξηση κόστους, μη λειτουργικότητα, αδυναμία κάλυψης αναγκών βάσει των οποίων το έργο ή η δράση είχε σχεδιαστεί), αν είναι δυνατόν και με ποσοτικά στοιχεία (χρόνος, ευρώ, αύξηση φυσικού αντικειμένου σε κατάλληλη μονάδα)
- τη μεθοδολογία αντιμετώπισης και τους πόρους (χρηματοδοτικούς, τεχνολογικούς, ανθρώπινους) που απαιτούνται, καθώς και τυχόν ανάγκες Τεχνικής Βοήθειας (με περιγραφή αν είναι δυνατόν του τρόπου και του φορέα παροχής τους)
- τον προγραμματισμό ενεργειών ωρίμανσης. Οι ενέργειες που προτείνονται θα πρέπει να είναι σε άμεση σχέση με τα προβλήματα που έχουν αναγνωριστεί στην προηγούμενη ενότητα. Οι προτάσεις ενεργειών θα περιλαμβάνουν:
 - Περιγραφή των βημάτων που θα ακολουθηθούν,
 - Τεχνικά χαρακτηριστικά (αν απαιτούνται),
 - Χρόνο, προϋπολογισμό και πιθανή πηγή χρηματοδότησης,
 - Αναμενόμενη επίπτωση στο έργο,
 - Αρμόδιο φορέα.

8.4 Ενίσχυση της Διαχειριστικής Ικανότητας των Εμπλεκόμενων Φορέων

Η υποστήριξη του σχεδιασμού, της προετοιμασίας (ωρίμανσης) των έργων, της παρακολούθησης και της αξιολόγησης αποτελεί κύρια παράμετρο για την επιτυχημένη υλοποίηση της Στρατηγικής ΒΑΑ.

Η Αστική Αρχή (Χωρικός Φορέας) δύναται να χρηματοδοτήσει Εμπειρογνώμονες και Τεχνικούς Συμβούλους που θα πλαισιώσουν την Χωρική Ομάδα Υποστήριξης της Στρατηγικής της. Ο Τεχνικός Σύμβουλος έχει ως αντικείμενο την παροχή συμβουλών προς τον οργανισμό για την καλύτερη κατανόηση των εργασιών του και την εύρεση αποτελεσματικών λύσεων:

- Υποστήριξη της Χωρικής Ομάδας στην παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης της Στρατηγικής και των έργων, αναλαμβάνοντας τη σύνταξη και την εισήγηση των Εκθέσεων Παρακολούθησης της Προόδου,
- Συνεργασία και κινητοποίηση των φορέων υλοποίησης για την επίσπευση των έργων, καταγραφή αδυναμιών και εμποδίων στην υλοποίησή τους και διατύπωση προτάσεων για την αντιμετώπισή τους. Παρέχει τεχνικές συμβουλές προς τους φορείς υλοποίησης σε σχέση με τη διαχείριση του σχεδιασμού και της υλοποίησης των έργων τους,
- Διάρθρωση και παρακολούθηση του χρονοδιαγράμματος (ετήσιο πλάνο) εργασιών,

- Καταγραφή και οριοθέτηση αναγκών για Τεχνική Βοήθεια και εισήγησή τους στη χωρική ομάδα υποστήριξης ή στην Αστική Αρχή (Χωρικό Φορέα).
- Συνεργασία με τους υπόλοιπους χωρικούς εμπειρογνώμονες και με τον Περιφερειακό εμπειρογνώμονα, μεγιστοποιώντας την εμπειρία και τα οφέλη,
- Συλλογή για λογαριασμό του φορέα δεδομένων και στοιχείων που αφορούν την υλοποίηση των έργων,
- Υποστήριξη στο σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων δημοσιότητας και προβολής (ανάθεση Τεχνικού Συμβούλου μπορεί να συνδυαστεί και με Σύμβουλο Δημοσιότητας).

Σημειώνεται στο πλαίσιο των προτεινόμενων παρεμβάσεων της Στρατηγικής BAA έχει προβλεφθεί δράση Τεχνικής Υποστήριξης της Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα) προϋπολογισμού 400.000,00 €.

9 Αναμενόμενα Αποτελέσματα / Αλλαγή από την Εφαρμογή του Επιχειρησιακού Σχεδίου (ToC)

Μέσα από την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Σχεδίου της ΣΒΑΑ επιδιώκεται ο μετασχηματισμός της Κοζάνης σε μια περιοχή βιώσιμη, πράσινη και φιλική προς τους κατοίκους και τις ανάγκες των επιχειρήσεων που θα συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή της πόλης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε παρεμβάσεις αναμόρφωσης και αναβάθμισης του εμπορικού κέντρου.

Οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις της ΣΒΑΑ ομαδοποιούνται σε έξι (6) ομάδες δράσεων:

1. Αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων,
2. Βελτίωση ενεργειακής αποδοτικότητας δημοτικών κτιρίων και τεχνικού εξοπλισμού,
3. Βελτίωση προσβασιμότητας – κινητικότητας,
4. Έργα οδοποιίας.
5. Αναβάθμιση δεξιοτήτων και ενίσχυση απασχολησιμότητας εργατικού δυναμικού.
6. Δράσεις πληροφόρησης – δημοσιότητας και τεχνικής υποστήριξης Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα).

Εκτιμάται ότι η υλοποίηση των παρεμβάσεων του Επιχειρησιακού Σχεδίου της ΣΒΑΑ θα έχει τα ακόλουθα αναμενόμενα αποτελέσματα (οφέλη) στη περιοχή παρέμβασης:

- Ενίσχυση της ελκυστικότητας του εμπορικού κέντρου της πόλης και δημιουργία φιλικού αστικού περιβάλλοντος προς τους πεζούς, τα ποδήλατα και τα ΑμΕΑ,
- Κυκλοφοριακή αποσυμφόρηση, υποστήριξη εναλλακτικών μορφών μετακίνησης, δημιουργία πλέγματος διαδρόμων πρασίνου, κίνησης πεζών και ποδηλάτων στο εμπορικό κέντρο της πόλης,
- Ανάκτηση και λειτουργική διασύνδεση της υποβαθμισμένης περιοχής του σιδηροδρομικού σταθμού με το αστικό κέντρο. Αναβάθμιση της εικόνας της περιοχής και βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων,
- Αναβάθμιση του δημόσιου χώρου με βελτιωμένες συνθήκες κυκλοφορίας πεζών, φωτισμού, ασφάλειας και αισθητικής,
- Κοινωνικοοικονομικά οφέλη από τη σταδιακή μετάβαση σε ένα αναπτυξιακό μοντέλο μηδενικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, οικοδόμηση μιας ανθεκτικότερης κοινωνίας, ταχεία και αποτελεσματική αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.
- Αύξηση ελκυστικότητας περιοχής, προϊόντων και υπηρεσιών,
- Υποστήριξη διαρθρωτικής προσαρμογής και ανταγωνιστικότητας επιχειρήσεων,
- Αύξηση της απασχολησιμότητας,
- Ένταξη ανέργων ειδικών ομάδων πληθυσμού στην αγορά εργασίας,
- Κατάρτιση ανέργων με έμφαση σε τομείς στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3),
- Ομαλή υλοποίηση ΣΒΑΑ και επικαιροποίησή της βάσει μεταβαλλόμενων συνθηκών / αναγκών,
- Κινητοποίηση φορέων υλοποίησης για την επίσπευση των έργων, προσδιορισμός και αντιμετώπιση αδυναμιών ή εμποδίων στην υλοποίησή τους.

10 Παραρτήματα

10.1 Συνοπτικά Δελτία Δράσεων

10.1.1 Στεγασμένη Δημοτική Λαϊκή Αγορά

01. Στεγασμένη Δημοτική Λαϊκή Αγορά	
Υποέργα	Τίτλος έργου: Στεγασμένη Δημοτική Λαϊκή Αγορά
	Υποέργο 1: Διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου, κατασκευή υποδομών
	(Υποέργο 2:)
Ενδεικτικός Π/Υ (€)	2.250.000,00 €
Φορέας Πρότασης	Δήμος Κοζάνης
Φορέας/εις Υλοποίησης	Δήμος Κοζάνης
Πράξη ενταγμένη στο ΕΠ 2014 - 2020 (ΒΑΑ)	Όχι
Διαρθρωτικό Ταμείο (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ)	ΕΤΠΑ
Προτεραιότητα	5. Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των αστικών περιοχών και της υπαίθρου
Ειδικός Στόχος	5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές
Πεδίο παρέμβασης	079. Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές
Περιγραφή φυσικού αντικείμενου	<p>Ο χώρος ο οποίος, βάσει του ρυμοτομικού σχεδίου της περιοχής του Ο.Σ.Ε., προορίζεται σαν χώρος των στεγάστρων των πάγκων της Λαϊκής Αγοράς, καθώς και του κτιρίου της Δημοτικής Αγοράς βρίσκεται δυτικά του τμήματος της οδού Αριστοτέλους (του χαρακτηρισμένου από το ρυμοτομικό σχέδιο ως πεζόδρομος) στο ύψος που η εν λόγω οδός συναντά την περιοχή του Ο.Σ.Ε. Βρίσκεται στη Δυτική πλευρά του κτιρίου του Σιδηροδρομικού Σταθμού και από τη βόρεια πλευρά του εφάπτεται του Κ.Χ. (όπως αυτός χαρακτηρίζεται από την προτεινόμενη πολεοδόμηση του χώρου του Ο.Σ.Ε.) ο χώρος εντός του οποίου βρίσκονται τα τρία ισόγεια κτίρια των Αποθηκών του Γεωργικού Συν/σμού, και από τη νότια πλευρά του εφάπτεται του προτεινόμενου χώρου ως Πάρκο του Ο.Σ.Ε. Η είσοδος – έξοδος των οχημάτων στον εν λόγω χώρο προβλέπεται να μπορεί να γίνεται από 2 σημεία, με το 1^ο να βρίσκεται στη βόρεια πλευρά του χώρου και το 2^ο στη βορειοδυτική αυτού.</p> <p>Θα υλοποιηθεί η διαμόρφωση του χώρου με όλες τις υποδομές και τον ελάχιστο απαιτούμενο φωτισμού οδού εντός πόλεως. Στο πλαίσιο του έργου συμπεριλαμβάνεται η προοπτική δημιουργίας στεγάστρων, τα οποία όμως θα χρηματοδοτηθούν από άλλη πηγή. Λαμβάνοντας υπ' όψη τους προτεινόμενους όρους δόμησης του συγκεκριμένου χώρου, διαμορφώνονται μεταλλικά στέγαστρα, κάτω από τα οποία μπορούν να αναπτυχθούν οι πάγκοι της Λαϊκής Αγοράς. Κεντρικοί οριζόντιοι διάδρομοι (ανάμεσα στους πάγκους των πωλητών) δίνουν τη δυνατότητα διέλευσης των οχημάτων του Δήμου να διέρχονται για να μπορούν να καθαρίζουν το χώρο, μετά τη λειτουργία αυτού, ενώ μικρότεροι οριζόντιοι και κάθετοι διάδρομοι δίνουν τη δυνατότητα στους εκθέτες να φτάνουν στο χώρο και να εκθέτουν τα προϊόντα τους. Κατά μήκος του βόρειου ορίου της εν λόγω έκτασης προτείνεται λωρίδα πρασίνου με δέντρα, τα οποία θα προστατεύουν τον όλο χώρο από τους βόρειους ανέμους της περιοχής.</p>

01. Στεγασμένη Δημοτική Λαϊκή Αγορά				
	Ανάμεσα στο χώρο των στεγάστρων των πάγκων της Λαϊκής Αγοράς και του κτιρίου της κλειστής Δημοτικής Αγοράς, διαμορφώνεται μικρός χώρος προσωρινής στάθμευσης οχημάτων, ώστε να δίνεται η δυνατότητα στους χρήστες του χώρου να μπορούν να πλησιάσουν εύκολα και γρήγορα τις εν λόγω εγκαταστάσεις, τηρώντας την αναλογία του 5% για Α.Μ.Ε.Α. Ανατολικά του χώρου της προσωρινής στάθμευσης και των στεγάστρων των πάγκων της Λαϊκής Αγοράς χωροθετείται το κτίριο της Κλειστής Δημοτικής Αγοράς.			
Σκοπός – Αντικειμενικός Στόχος	Σκοπός είναι, η μεταφορά της Λαϊκής αγοράς της πόλης σε χώρο σύγχρονο με βελτιωμένες υποδομές και χώρο ο οποίος είναι ορισμένος στο πολεοδομικό σχέδιο γι’ αυτή τη χρήση. Με τη μεταφορά της Λαϊκής αγοράς θα μπορέσει να προχωρήσει η ανάπλαση της οδού Αριστοτέλους και των υπόλοιπων έργων τα οποία προβλέπονται στο ΣΒΑΚ του Δήμου Κοζάνης. Όλα τα παραπάνω γίνονται στα πλαίσια της εγκεκριμένης πολεοδομικής μελέτης της περιοχής ΟΣΕ. Επίσης θα αναπλαστούν και οι πέριξ κοινόχρηστοι χώροι και οι πεζόδρομοι του χώρου της Λαϊκής αγοράς. Γενικά θα βελτιωθεί η ποιότητα ζωής, η εικόνα και η λειτουργία του δημόσιου χώρου της πόλης.			
Αναμενόμενα αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none">• Ενίσχυση αστικού πρασίνου,• Εκσυγχρονισμός Λαϊκής Αγοράς.			
Δείκτες εκροών	Ονομασία δείκτη		Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	RCO114 – Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές.		τετραγωνικά μέτρα	16.000,00
Δείκτες αποτελεσμάτων	Ονομασία δείκτη		Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	PSR999 – Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων.		άτομα	42.797
Ωφελούμενοι	Δημότες και επισκέπτες του Δήμου Κοζάνης			
Τρόπος εφαρμογής	Ν.4412/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει			
Επίπεδο ωριμότητας	Ολοκλήρωση Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού, έχει ανατεθεί μελέτη σε ΑΝΚΟ.			
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης	Ημερομηνία έναρξης:	11/2024	Ημερομηνία λήξης:	09/2025

10.1.2 Διαμόρφωση χώρων στάθμευσης των Ο.Τ.422, Ο.Τ. 406Β, Ο.Τ.406Ε και τμήματος των Ο.Τ. 235Α και Ο.Τ. 324, στην περιοχή ανάπτυξης Ο.Σ.Ε. της πόλης της Κοζάνης

02. Διαμόρφωση χώρων στάθμευσης των Ο.Τ.422, Ο.Τ. 406Β, Ο.Τ.406Ε και τμήματος των Ο.Τ. 235Α και Ο.Τ. 324, στην περιοχή ανάπτυξης Ο.Σ.Ε. της πόλης της Κοζάνης	
Υποέργα	Τίτλος έργου: Διαμόρφωση χώρων στάθμευσης των Ο.Τ.422, Ο.Τ. 406Β, Ο.Τ.406Ε και τμήματος των Ο.Τ. 235Α και Ο.Τ. 324, στην περιοχή ανάπτυξης Ο.Σ.Ε. της πόλης της Κοζάνης
	(Υποέργο 1)
	(Υποέργο 2)
Ενδεικτικός Π/Υ (€)	2.350.000,00 €
Φορέας Πρότασης	Δήμος Κοζάνης
Φορέας/εις Υλοποίησης	Δήμος Κοζάνης
Πράξη ενταγμένη στο ΕΠ 2014 - 2020 (ΒΑΑ)	Όχι
Διαρθρωτικό Ταμείο (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ)	ΕΤΠΑ
Προτεραιότητα	5. Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των αστικών περιοχών και της υπαίθρου
Ειδικός Στόχος	5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές
Πεδίο παρέμβασης	079. Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές
Περιγραφή φυσικού αντικείμενου	<ul style="list-style-type: none"> Ο χώρος στάθμευσης στο Ο.Τ. 422 βρίσκεται δυτικά του τμήματος της οδού Αριστοτέλους (του χαρακτηρισμένου από το ρυμοτομικό σχέδιο ως πεζόδρομος) στο ύψος που η εν λόγω οδός συναντά την περιοχή του Ο.Σ.Ε. Δυτικά του συγκεκριμένου Ο.Τ. βρίσκεται το κτίριο του σιδηροδρομικού Σταθμού, καθώς και ο χώρος πρασίνου-Κ.Χ. του Ο.Τ. 419, ανατολικά ο χώρος της παιδικής χαράς –στο Ο.Τ. 422Α και νότια ο χώρος του άλσους-πάρκου του Ο.Σ.Ε. Θα καλύπτει τις ανάγκες για στάθμευση οχημάτων κατοίκων και επισκεπτών της περιοχής. Ο χώρος στάθμευσης στο Ο.Τ. 406Β βρίσκεται βορειοδυτικά του κτιρίου του Σιδηροδρομικού Σταθμού, βόρεια του χώρου της Δημοτικής υπαίθριας Αγοράς και Στάθμευσης, από την οποία χωρίζεται με πεζόδρομο πλάτους 2,50μ. Με πεζόδρομο ιδίου πλάτους χωρίζεται και από το χώρο στάθμευσης των Μ.Μ.Μ., ο οποίος βρίσκεται στα ανατολικά του εν λόγω Ο.Τ. Χώρος πρασίνου πλάτους 3,00 μ. (βάσει του ρυμοτομικού σχεδίου) διαμορφώνεται μεταξύ του εν λόγω χώρου στάθμευσης και του πεζοδρόμου στη νότια πλευρά του χώρου, προκειμένου να υπάρχει ηλιοπροστασία αυτού από τον νότιο προσανατολισμό του χώρου. Θα καλύπτει τις ανάγκες για στάθμευση οχημάτων κατοίκων και επισκεπτών της περιοχής. Η γειτνίαση (και μάλιστα η άμεση) του συγκεκριμένου χώρου με το χώρο της Δημοτικής Αγοράς καθιστά επιτακτική την ανάγκη χρήσης του χώρου από τους επαγγελματίες (παραγωγούς και εμπόρους) της Λαϊκής Αγοράς την ημέρα που αυτή πραγματοποιείται. Τις υπόλοιπες ημέρες της εβδομάδας ο χώρος θα είναι χώρος στάθμευσης για επισκέπτες και κατοίκους της περιοχής. Ο χώρος στάθμευσης στο Ο.Τ. 406Ε βρίσκεται βόρεια του χώρου της Δημοτικής υπαίθριας Αγοράς και Στάθμευσης, στη διασταύρωση των οδών Βελβεντού και

02. Διαμόρφωση χώρων στάθμευσης των Ο.Τ.422, Ο.Τ. 406Β, Ο.Τ.406Ε και τμήματος των Ο.Τ. 235Α και Ο.Τ. 324, στην περιοχή ανάπτυξης Ο.Σ.Ε. της πόλης της Κοζάνης				
	<p>Σιδηροδρομικών, στα δυτικά των κτιρίων των τριών υπαρχόντων αποθηκών (ευρισκόμενες στη βόρεια πλευρά της Δημοτικής Αγοράς), σε άμεση επαφή της δυτικής εισόδου της Δημοτικής Αγοράς κτιρίου – δηλωμένης στο ρυμοτομικό σχέδιο σαν «Είσοδος Αγοράς 1». Η νότια πλευρά του εν λόγω χώρου στάθμευσης βρίσκεται σε επαφή με τον «εσωτερικό δρόμο» εισόδου στη Δημοτική υπαίθρια Αγορά, ενώ η ανατολική του πλευρά χωρίζεται με πεζόδρομο πλάτους 3,00 μ. από το χώρο που καταλαμβάνουν τα τρία υπάρχοντα κτίρια των αποθηκών –στη βόρεια πλευρά της Δημοτικής υπαίθριας Αγοράς– κατά μήκος της οδού Σιδηροδρομικών. Τόσο η θέση αυτού (άμεση επαφή με το χώρο της Δημοτικής υπαίθριας Αγοράς) όσο και η προεπιλογείσα πλευρά εισόδου των οχημάτων στο χώρο, καθιστά (και στην περίπτωση αυτή) επιτακτική την ανάγκη χρήσης του χώρου από τους επαγγελματίες (παραγωγούς και εμπόρους) της Λαϊκής Αγοράς την ημέρα που αυτή πραγματοποιείται. Τις υπόλοιπες ημέρες της εβδομάδας ο χώρος θα μπορεί εν δυνάμει να είναι χώρος στάθμευσης για επισκέπτες και κατοίκους της περιοχής.</p> <ul style="list-style-type: none">• Μεταξύ των Ο.Τ.235Α και του νέου δημιουργηθέντος (βάσει του ρυμοτομικού σχεδίου της περιοχής του Ο.Σ.Ε.) Ο.Τ.406Α –με χρήση “Κοινωνική Πρόνοια”– έχει δημιουργηθεί επίμηκες Κ.Χ. Στάθμευσης, κατά μήκος της οδού Νισύρου – που πλέον μετατρέπεται σε πεζόδρομο-, για την εξυπηρέτηση κύρια των χρηστών του χώρου της Κοινωνικής πρόνοιας.• Απέναντι σχεδόν από την 1^η είσοδο της Δημοτικής υπαίθριας Αγοράς, (βόρειοδυτικά αυτής), στη νότια πλευρά του Ο.Τ. 324 –από το ρυμοτομικό σχέδιο της περιοχής- δημιουργήθηκε ένας ακόμη μικρότερος χώρος στάθμευσης παραπλεύρως του δρόμου, ο οποίος χωρίζεται από την προς δόμηση επιφάνεια του εν λόγω Ο.Τ. με πεζόδρομο πλάτους 4,50μ.			
Σκοπός – Αντικειμενικός Στόχος	Σκοπός είναι, η δημιουργία θέσεων στάθμευσης που θα εξυπηρετούν τη λειτουργία της λαϊκής αγοράς τα Σάββατα. Επίσης οι νέες θέσεις στάθμευσης τις υπόλοιπες ημέρες θα εξυπηρετούν τις ανάγκες των μόνιμων κατοίκων (χάνονται αρκετές θέσεις από τις αναπλάσεις ΣΒΑΚ) αλλά και τους επισκέπτες της συνολικής έκτασης του ΟΣΕ (πάρκο, άλσος, χώρος πολιτισμού κ.ά.). Επίσης θα αναπλαστούν και οι πέριξ πεζόδρομοι. Γενικώς θα βελτιωθεί η ποιότητα ζωής, η εικόνα και η λειτουργία του δημόσιου χώρου της πόλης.			
Αναμενόμενα αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none">• Ενίσχυση αστικού πρασίνου,• Αύξηση θέσεων στάθμευσης.			
Δείκτες εκροών	Ονομασία δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)	
	RCO114 – Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές.	τετραγωνικά μέτρα	6.700,00	
Δείκτες αποτελεσμάτων	Ονομασία δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)	
	PSR999 – Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων.	Άτομα	42.797	
Ωφελούμενοι	Δημότες και επισκέπτες του Δήμου Κοζάνης			
Τρόπος εφαρμογής	Ν.4412/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει			
Επίπεδο ωριμότητας	Ολοκλήρωση Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού, έχει ανατεθεί μελέτη σε ΑΝΚΟ.			
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης	Ημερομηνία έναρξης:	09/2025	Ημερομηνία λήξης:	09/2026

10.1.3 Ανάπλαση Πλατείας 25ης Μαρτίου (Αλώνια) Δήμου Κοζάνης

03. Ανάπλαση Πλατείας 25ης Μαρτίου (Αλώνια) Δήμου Κοζάνης	
Υποέργα	Τίτλος έργου: Ανάπλαση Πλατείας 25ης Μαρτίου (Αλώνια) Δήμου Κοζάνης
	(Υποέργο 1)
	(Υποέργο 2)
Ενδεικτικός Π/Υ (€)	650.000,00 €
Φορέας Πρότασης	Δήμος Κοζάνης
Φορέας/εις Υλοποίησης	Δήμος Κοζάνης
Πράξη ενταγμένη στο ΕΠ 2014 - 2020 (ΒΑΑ)	Όχι
Διαρθρωτικό Ταμείο (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ)	ΕΤΠΑ
Προτεραιότητα	5. Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των αστικών περιοχών και της υπαίθρου
Ειδικός Στόχος	5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές
Πεδίο παρέμβασης	168. Φυσική ανάπλαση και ασφάλεια δημόσιων χώρων
Περιγραφή φυσικού αντικείμενου	<p>Το έργο αφορά τον επανασχεδιασμό και τη λειτουργική ανάπλαση της πλατείας 25ης Μαρτίου (Αλώνια) για τη δημιουργία ενός αναβαθμισμένου ελεύθερου δημοσίου χώρου που θα αποτελεί πόλο έλξης για διάφορες ηλικιακές ομάδες, κατοίκους αλλά και επισκέπτες και θα λειτουργεί ως δορυφόρος κοινωνικότητας σε σχέση με την πλατεία Νίκης. Ειδικότερα, οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις περιλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση προσβασιμότητας για πεζούς και ΑμΕΑ, χάραξη νέων ομαλών διελεύσεων από τα περιμετρικά πεζοδρόμια, • Υπογειοποίηση κάδων για την αισθητική και υγειονομική αναβάθμιση της περιοχής. • Δημιουργία χτιστών καθιστικών περιμετρικά της πλατείας και «κερκίδων» επί της 25ης Μαρτίου ώστε να δημιουργούνται περισσότεροι χώροι συνάθροισης και κοινωνικοποίησης, • Προσθήκη νέων δέντρων και θάμνων για τη βελτίωση της θερμικής άνεσης και αναβάθμισης του μικροκλίματος της πλατείας ώστε να επιτυγχάνεται καλύτερος σκιασμός και δροσιά τους καλοκαιρινούς μήνες. Από την υπάρχουσα φύτευση θα διατηρηθεί μόνο το πλατάνι στην νοτιοανατολική πλευρά, • Διατήρηση της ιδέας του ελεύθερου κέντρου της πλατείας για τις ανάγκες του τοπικού συλλόγου που συμβάλει στην ανάδειξη του πολιτιστικού χαρακτήρα της πλατείας. Μεγάλη βαρύτητα έχει δοθεί στην πρόβλεψη όλων των απαραίτητων Η-Μ εγκαταστάσεων για τη λειτουργία της πλατείας κατά τις ημέρες της Αποκριάς και εν γένει πρόβλεψη για τη διενέργεια πάσης φύσης εφήμερων εκδηλώσεων στην πλατεία καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. • Διαπλάτυνση των πεζοδρομίων και οριοθέτηση των θέσεων στάθμευσης με σκοπό να περιοριστεί η άναρχη στάθμευση, να υπάρξει ηπιότερη κυκλοφορία των αυτοκινήτων γύρω από τις δευτερεύουσες οδούς της πλατείας και να αποκατασταθεί η ασφαλής κίνηση των πεζών.
Σκοπός – Αντικειμενικός Στόχος	Δημιουργία ενός σύγχρονου δημόσιου χώρου που θα βασίζεται στις αρχές της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και μιας πλατείας φιλικής προς το περιβάλλον και τους κατοίκους η οποία παράλληλα θα συμβάλει και στην τόνωση της επιχειρηματικότητας στην περιοχή.

03. Ανάπλαση Πλατείας 25ης Μαρτίου (Αλώνια) Δήμου Κοζάνης				
Αναμενόμενα αποτελέσματα	• Δημιουργία ελκυστικών δημόσιων – κοινόχρηστων χώρων στο εμπορικό κέντρο της πόλης.			
Δείκτες εκροών	Ονομασία δείκτη		Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	RCO114 – Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές.		τετραγωνικά μέτρα	900
Δείκτες αποτελεσμάτων	Ονομασία δείκτη		Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	PSR999 – Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων.		Άτομα	42.797
Ωφελούμενοι	Μόνιμοι κάτοικοι και επισκέπτες του Δήμου Κοζάνης.			
Τρόπος εφαρμογής	Ν.4412/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει			
Επίπεδο ωριμότητας	Υπάρχει αρχιτεκτονική, Η-Μ και φυτοτεχνική μελέτη			
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης	Ημερομηνία έναρξης:	09/2024	Ημερομηνία λήξης:	01/2026

10.1.4 Ανάπλαση Πλατείας «Νικολάου Γιολδάση» Δήμου Κοζάνης

04. Ανάπλαση Πλατείας «Νικολάου Γιολδάση» Δήμου Κοζάνης			
Υποέργα	Τίτλος έργου: Ανάπλαση Πλατείας «Νικολάου Γιολδάση» Δήμου Κοζάνης		
	(Υποέργο 1)		
	(Υποέργο 2)		
Ενδεικτικός Π/Υ (€)	708.000,00 €		
Φορέας Πρότασης	Δήμος Κοζάνης		
Φορέας/εις Υλοποίησης	Δήμος Κοζάνης		
Πράξη ενταγμένη στο ΕΠ 2014 - 2020 (ΒΑΑ)	Όχι		
Διαρθρωτικό Ταμείο (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ)	ΕΤΠΑ		
Προτεραιότητα	5. Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των αστικών περιοχών και της υπαίθρου		
Ειδικός Στόχος	5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές		
Πεδίο παρέμβασης	168. Φυσική ανάπλαση και ασφάλεια δημόσιων χώρων		
Περιγραφή φυσικού αντικείμενου	<p>Το έργο αφορά τον επανασχεδιασμό και την ολική ανάπλαση της πλατείας «Νικολάου Γιολδάση», των περιμετρικών πεζοδρομίων καθώς και του πεζόδρομου βόρεια της πλατείας ανάμεσα στα Ο.Τ.101 και Ο.Τ.101Α, με βασικό στόχο να εξαλειφθούν όλα τα προβλήματα που αποτρέπουν την ομαλή λειτουργία της. Ειδικότερα, οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις περιλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διατήρηση του πλατάνου ως κυρίαρχου οπτικού στοιχείου του χώρου και δημιουργία περιοχών στάσεων σε άμεση γειτνίαση με τον πλάτανο που θα εκμεταλλεύονται την σκιά του, • Εγκατάσταση κρήνης – πηγής σε σημείο που βρίσκεται κοντά στον πλάτανο ώστε να δημιουργηθεί ένα ρυάκι που να καταλήγει σε μια λεκάνη με αβαθές νερό, όπου θα τοποθετηθεί και το μνημείο για τον Νικόλαο Γιολδάση, • Κατασκευή παρτεριών και εκτεταμένες φυτεύσεις για την αναβάθμιση του μικροκλίματος, • Κατασκευή / εγκατάσταση καθιστικών από μπετό και μάρμαρο, • Αστικός εξοπλισμός (σχάρες δέντρων, κάδοι απορριμμάτων), • Φωτιστικά σώματα (κοινόχρηστων χώρων, προσβάσεων, πλατάνου, παρτεριών, κρήνης, καθιστικών), • Οδεύσεις τυφλών και ράμπες πρόσβασης στη πλατεία και τα πεζοδρόμια. 		
Σκοπός – Αντικειμενικός Στόχος	Διαμόρφωση ενός σύγχρονου, προσβάσιμου δημόσιου χώρου, που να ανταποκρίνεται στις θεσμοθετημένες χρήσεις του και στις σύγχρονες ανάγκες της περιοχής, με αναδιάταξη του διαγράμματος της κίνησης στην πλατεία, αναβάθμιση του χώρου του πλατάνου ως κεντρικό σημείο θέασης της πλατείας, και πρόβλεψη χώρων ανάπαυσης – αναψυχής.		
Αναμενόμενα αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία ελκυστικών δημόσιων - κοινόχρηστων χώρων στο εμπορικό κέντρο της πόλης. 		
Δείκτες εκροών	Ονομασία δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	RCO114 – Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές.	τετραγωνικά μέτρα	720

04. Ανάπλαση Πλατείας «Νικολάου Γιολδάση» Δήμου Κοζάνης				
Δείκτες αποτελεσμάτων	Ονομασία δείκτη		Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	PSR999 – Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων.		Άτομα	42.797
Ωφελούμενοι	Μόνιμοι κάτοικοι και επισκέπτες του Δήμου Κοζάνης.			
Τρόπος εφαρμογής	Ν.4412/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει			
Επίπεδο ωριμότητας	Υπάρχει αρχιτεκτονική, ηλεκτρομηχανολογική, υδραυλικών έργων και φυτοτεχνική μελέτη			
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης	Ημερομηνία έναρξης:	09/2024	Ημερομηνία λήξης:	01/2026

10.1.5 Ανάπλαση Πλατείας Λασσάνη πέριξ οδών και παιδικής χαράς (MIS: 5117029)

05. Ανάπλαση Πλατείας Λασσάνη πέριξ οδών και παιδικής χαράς (MIS: 5117029)			
Υποέργα	Τίτλος έργου: Ανάπλαση Πλατείας Λασσάνη πέριξ οδών και παιδικής χαράς (Συμβασιολογημένο)		
	Υποέργο 1: Ανάπλαση Πλατείας Λασσάνη πέριξ οδών και παιδικής χαράς (2.055.312,00 €)		
	Υποέργο 2: Συνδέσεις ΟΚΩ – ΔΕΔΔΗΕ Πλατείας Λασσάνη και Πέριξ Οδών (315.917,22 €)		
Ενδεικτικός Π/Υ (€)	2.371.229,22 €		
Φορέας Πρότασης	Δήμος Κοζάνης		
Φορέας/εις Υλοποίησης	Δήμος Κοζάνης		
Πράξη ενταγμένη στο ΕΠ 2014 - 2020 (ΒΑΑ)	Ναι (MIS: 5117029)		
Διαρθρωτικό Ταμείο (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ)	ΕΤΠΑ		
Προτεραιότητα	5. Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των αστικών περιοχών και της υπαίθρου		
Ειδικός Στόχος	5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές		
Πεδίο παρέμβασης	168. Φυσική ανάπτυξη και ασφάλεια δημόσιων χώρων		
Περιγραφή φυσικού αντικείμενου	Περιλαμβάνει την ανάπλαση της πλατείας Λασσάνη, βάσει υφιστάμενης μελέτης του Δήμου Κοζάνης, την διαμόρφωση των πέριξ της πλατείας Λασσάνη δρόμων, ήτοι τμήματος της οδού Κωστή Παλαμά, τμημάτων της οδού Αρχελάου, τμήματος της οδού Ολύμπου, της οδού Ιερολοχιτών και της οδού Πολυζούλη, με γνώμονα τη βελτιστοποίηση των χρήσεων εντός της πλατείας Λασσάνη, τη διαμόρφωση παιδικής χαράς στο όμορο της πλατείας Λασσάνη Ο.Τ. 351Α και την αποκατάσταση των υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης στην περιοχή παρέμβασης.		
Σκοπός – Αντικειμενικός Στόχος	Σκοπός της δράσης είναι η ενίσχυση της ελκυστικότητας του εμπορικού κέντρου της πόλης δημιουργώντας ένα αστικό περιβάλλον φιλικό προς τους πεζούς, τα ποδήλατα και τα ΑμΕΑ. Επίσης εξυπηρετεί την ενίσχυση της πολιτιστικής κληρονομιάς της πόλης και κυρίως την ανάδειξη του ομώνυμου αρχοντικού (δημοτική Χαρτοθήκη). Η περιοχή που βρίσκεται εντός του αστικού ιστού της πόλης και σε άμεση γειτνίαση με το κέντρο της πόλης τον κεντρικό πεζόδρομο, το ιστορικό Δημαρχείο και την κεντρική πλατεία Νίκης, θα ανακτηθεί ως κοινόχρηστος αστικός χώρος στο σύνολό του, θα αναβαθμισθεί ουσιαστικά και θα προσφερθεί στην Κοζάνη μια αναζωογονημένη πλατεία, που θα αποτελέσει ένα νέο χώρο με για τον κάτοικο αλλά και τον επισκέπτη της πόλης. Επίσης η μεταφορά της αφετηρίας του σταθμού του αστικού συγκοινωνιακού δικτύου αυτού σε νέα περιοχή, περιφερειακά του αστικού ιστού της πόλης, θα αποσυμφορίσει και θα αναβαθμίσει το κέντρο της πόλης αισθητικά, αλλά και θα βελτιώσει και την ποιότητα ζωής των κατοίκων της, όπως και την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα.		
Αναμενόμενα αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none"> Δημιουργία ελκυστικών δημόσιων – κοινόχρηστων χώρων στο εμπορικό κέντρο της πόλης. 		
Δείκτες εκροών	Ονομασία δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	RCO114 – Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές.	τετραγωνικά μέτρα	9.950,00

05. Ανάπλαση Πλατείας Λασσάνη πέριξ οδών και παιδικής χαράς (MIS: 5117029)				
Δείκτες αποτελεσμάτων	Ονομασία δείκτη		Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	PSR999 – Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων.		Άτομα	42.797
Ωφελούμενοι	Μόνιμοι κάτοικοι και επισκέπτες του Δήμου Κοζάνης.			
Τρόπος εφαρμογής	Ν.4412/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει			
Επίπεδο ωριμότητας	Ενταγμένο έργο (24.11.2021) σε φάση υλοποίησης			
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης	Ημερομηνία έναρξης:	07/2024	Ημερομηνία λήξης:	12/2024

10.1.6 Ενεργειακή Αναβάθμιση 8ου Δημοτικού Σχολείου Κοζάνης

06. Ενεργειακή Αναβάθμιση 8ου Δημοτικού Σχολείου Κοζάνης				
Υποέργα	Τίτλος έργου: Ενεργειακή Αναβάθμιση 8ου Δημοτικού Σχολείου Κοζάνης			
	(Υποέργο 1)			
	(Υποέργο 2)			
Ενδεικτικός Π/Υ (€)	369.720,00 €			
Φορέας Πρότασης	Δήμος Κοζάνης			
Φορέας/εις Υλοποίησης	Δήμος Κοζάνης			
Πράξη ενταγμένη στο ΕΠ 2014 - 2020 (BAA)	Όχι			
Διαρθρωτικό Ταμείο (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ)	ΕΤΠΑ			
Προτεραιότητα	5. Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των αστικών περιοχών και της υπαίθρου			
Ειδικός Στόχος	5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές			
Πεδίο παρέμβασης	045. Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης			
Περιγραφή φυσικού αντικείμενου	Παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης του κτιρίου του 8ου Δημοτικού Σχολείου Κοζάνης από την κατηγορία Ε στην κατηγορία Β. Περιλαμβάνουν: <ul style="list-style-type: none">Εξωτερική θερμομόνωση (αδιάφανων εξωτερικών δομικών στοιχείων – κατακόρυφες εξωτερικές επιφάνειες, οροφή),Αντικατάσταση εξωτερικών κουφωμάτων,Συστήματα αυτοματισμού (αναβάθμιση συστήματος θέρμανσης),Αντικατάσταση φωτιστικών σωμάτων.			
Σκοπός – Αντικειμενικός Στόχος	Λειτουργική αναβάθμιση κτιριακών υποδομών και βελτίωση της ενεργειακής τους αποδοτικότητας.			
Αναμενόμενα αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none">Βελτίωση ενεργειακής αποδοτικότητας σχολικού κτιρίου			
Δείκτες εκροών	Ονομασία δείκτη		Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	RCO19 – Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση		Τετραγωνικά μέτρα	1.281,03
Δείκτες αποτελεσμάτων	Ονομασία δείκτη		Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	RCR26 – Ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας (εκ της οποίας: κατοικίες, δημόσια κτίρια, επιχειρήσεις, άλλα)		MWh/έτος	0,075
Ωφελούμενοι	Σχολική κοινότητα Δήμου Κοζάνης			
Τρόπος εφαρμογής	Ν.4412/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει			
Επίπεδο ωριμότητας	Υπάρχει μελέτη εφαρμογής			
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης	Ημερομηνία έναρξης:	09/2024	Ημερομηνία λήξης:	01/2026

10.1.7 Ενεργειακή Αναβάθμιση 11ου, 14ου Δημοτικού Σχολείου & 4ου Νηπιαγωγείου Κοζάνης

07. Ενεργειακή Αναβάθμιση 11ου, 14ου Δημοτικού Σχολείου & 4ου Νηπιαγωγείου Κοζάνης				
Υποέργα	Τίτλος έργου: Ενεργειακή Αναβάθμιση 11ου, 14ου Δημοτικού Σχολείου & 4ου Νηπιαγωγείου Κοζάνης			
	(Υποέργο 1)			
	(Υποέργο 2)			
Ενδεικτικός Π/Υ (€)	748.038,41 €			
Φορέας Πρότασης	Δήμος Κοζάνης			
Φορέας/εις Υλοποίησης	Δήμος Κοζάνης			
Πράξη ενταγμένη στο ΕΠ 2014 - 2020 (ΒΑΑ)	Όχι			
Διαρθρωτικό Ταμείο (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ)	ΕΤΠΑ			
Προτεραιότητα	5. Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των αστικών περιοχών και της υπαίθρου			
Ειδικός Στόχος	5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές			
Πεδίο παρέμβασης	045. Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης			
Περιγραφή φυσικού αντικείμενου	Παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης του κτιρίου του 1ου, 14ου Δημοτικού Σχολείου & 4ου Νηπιαγωγείου Κοζάνης από την κατηγορία Δ στην κατηγορία Β. Περιλαμβάνουν: <ul style="list-style-type: none">Εξωτερική θερμομόνωση (αδιάφανων εξωτερικών δομικών στοιχείων – κατακόρυφες εξωτερικές επιφάνειες, οροφή),Αντικατάσταση εξωτερικών κουφωμάτων,Συστήματα αυτοματισμού (αναβάθμιση συστήματος θέρμανσης),Αντικατάσταση φωτιστικών σωμάτων.			
Σκοπός – Αντικειμενικός Στόχος	Λειτουργική αναβάθμιση κτιριακών υποδομών και βελτίωση της ενεργειακής τους αποδοτικότητας.			
Αναμενόμενα αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none">Βελτίωση ενεργειακής αποδοτικότητας σχολικού κτιρίου			
Δείκτες εκροών	Ονομασία δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)	
	RCO19 – Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση	Τετραγωνικά μέτρα	3.079,36	
Δείκτες αποτελεσμάτων	Ονομασία δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)	
	RCR26 – Ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας (εκ της οποίας: κατοικίες, δημόσια κτίρια, επιχειρήσεις, άλλα)	MWh/έτος	0,075	
Ωφελούμενοι	Σχολική κοινότητα Δήμου Κοζάνης			
Τρόπος εφαρμογής	Ν.4412/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει			
Επίπεδο ωριμότητας	Υπάρχει μελέτη εφαρμογής			
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης	Ημερομηνία έναρξης:	09/2024	Ημερομηνία λήξης:	01/2026

10.1.8 Προμήθεια Ηλεκτροκίνητων Οχημάτων για την Αστυνομική Διεύθυνση Κοζάνης

08. Προμήθεια Ηλεκτροκίνητων Οχημάτων για την Αστυνομική Διεύθυνση Κοζάνης			
Υποέργα	Τίτλος έργου: Προμήθεια Ηλεκτροκίνητων Οχημάτων για την Αστυνομική Διεύθυνση Κοζάνης		
	(Υποέργο 1)		
	(Υποέργο 2)		
Ενδεικτικός Π/Υ (€)	1.560.000 €		
Φορέας Πρότασης	Αστυνομική Διεύθυνση Κοζάνης		
Φορέας/εις Υλοποίησης	Αστυνομική Διεύθυνση Κοζάνης		
Πράξη ενταγμένη στο ΕΠ 2014 - 2020 (ΒΑΑ)	Όχι		
Διαρθρωτικό Ταμείο (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ)	ΕΤΠΑ		
Προτεραιότητα	5. Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των αστικών περιοχών και της υπαίθρου		
Ειδικός Στόχος	5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές		
Πεδίο παρέμβασης	081. Υποδομή για καθαρές αστικές μεταφορές		
Περιγραφή φυσικού αντικείμενου	<p>Αντικατάσταση του παλαιωμένου και ρυπογόνου στόλου των υπηρεσιακών οχημάτων της Αστυνομικής Διεύθυνσης Κοζάνης με νέα ηλεκτροκίνητα οχήματα για την αποτελεσματική αστυνόμευση της περιοχής αρμοδιότητας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 25 δίχρωμα ηλεκτρικά περιπολικά (875.000,00 €), • 8 δίχρωμα ηλεκτρικά SUV (360.000,00 €), • 4 Δίχρωμα ηλεκτρικά VAN δώδεκα (9) θέσεων (200.000,00), • 3 Σταθμοί φόρτισης DC ισχύος 250 kW διπλοί επιδαπέδιοι ταχυφορτιστές, • Πλήρες σύστημα φωτοβολταϊκού συστήματος για αυτόνομη φόρτιση ηλεκτρικών οχημάτων (65.000,00 €) 		
Σκοπός – Αντικειμενικός Στόχος	<ul style="list-style-type: none"> • Μείωση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα (CO₂), του μονοξειδίου του άνθρακα (CO), των οξειδίων του αζώτου (NO, NO₂), στερεών σωματιδίων (PM), καθώς και άλλων μικροσωματιδίων, συμβάλλοντας στη βελτίωση του περιβαλλοντολογικού αποτυπώματος στην περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης. • Μείωση του Δημοσιονομικού κόστους κατά 80% από την εξοικονόμηση καυσίμων κίνησης των υπηρεσιακών οχημάτων. 		
Αναμενόμενα αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none"> • Μείωση αερίων ρύπων εντός αστικού ιστού 		
Δείκτες εκροών	Ονομασία δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	RCO74 - Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη	Άτομα	42.797
Δείκτες αποτελεσμάτων	Ονομασία δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)

08. Προμήθεια Ηλεκτροκίνητων Οχημάτων για την Αστυνομική Διεύθυνση Κοζάνης				
	RCR50 - Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα για την ποιότητα του αέρα		Άτομα	42.797
Ωφελούμενοι	Δημότες και επισκέπτες του Δήμου Κοζάνης			
Τρόπος εφαρμογής	Ν.4412/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει			
Επίπεδο ωριμότητας	Ολοκληρωμένη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων			
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης	Ημερομηνία έναρξης:	01/2025	Ημερομηνία λήξης:	12/2025

10.1.9 Βελτίωση Προσβασιμότητας Οδών στην περιοχή παρέμβασης – οδός Ολύμπου

09. Βελτίωση Προσβασιμότητας Οδών στην περιοχή παρέμβασης – οδός Ολύμπου	
Υποέργα	Τίτλος έργου: Βελτίωση προσβασιμότητας οδών στην περιοχή παρέμβασης – οδός Ολύμπου
	Υποέργο 1: Βελτίωση Προσβασιμότητας Οδών στην Περιοχή Παρέμβασης, Οδός Ολύμπου, Τμήματος Βέροιας και Τμήματος Θεσσαλονίκης (1.720.000,00 €)
	Υποέργο 2: Συνδέσεις ΟΚΩ – ΔΕΥΑΚ (150.000,00 €)
Ενδεικτικός Π/Υ (€)	1.870.000,00 €
Φορέας Πρότασης	Δήμος Κοζάνης
Φορέας/εις Υλοποίησης	Δήμος Κοζάνης
Πράξη ενταγμένη στο ΕΠ 2014 - 2020 (ΒΑΑ)	Όχι
Διαρθρωτικό Ταμείο (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ)	ΕΤΠΑ
Προτεραιότητα	5. Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των αστικών περιοχών και της υπαίθρου
Ειδικός Στόχος	5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές
Πεδίο παρέμβασης	<ul style="list-style-type: none"> 168. Φυσική ανάπλαση και ασφάλεια δημόσιων χώρων 083. Υποδομές ποδηλασίας
Περιγραφή φυσικού αντικείμενου	<p>Ανάπλαση οδού Ολύμπου με τη δημιουργία ποδηλατόδρομου, διαμόρφωση χώρων στάθμευσης, διασταυρώσεων, διαμόρφωση - ανάπλαση της οδού Φειδιππίδη και γενικώς του Ο.Τ. 417Α.</p> <ul style="list-style-type: none"> Η ανάπλαση - διαμόρφωση της οδού Ολύμπου με κατεύθυνση από την πλατεία Λασσάνη προς τον Ο.Σ.Ε. περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> Διαμόρφωση χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων κατά μήκος της αριστερής πλευράς της οδού, Διαμόρφωση προκαθορισμένων χώρων για τη χωροθέτηση κάδων συλλογής απορριμμάτων, Διαμόρφωση πεζοδρομίων πλάτους εκατέρωθεν της οδού και εγκατάσταση οδεύσεων τυφλών, Διαμόρφωση διαβάσεων πεζών με ράμπες, Διατήρηση των μεγάλων και υγιών δέντρων της οδού και φύτευση νέων δέντρων, Διαμόρφωση πρόσβασης στο χώρο του νηπιαγωγείου (στο Ο.Τ. 390). Η διαμόρφωση - ανάπλαση τμήματος των οδών Βέροιας και Θεσσαλονίκης περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> διαμόρφωση των διασταυρώσεων, διαμόρφωση χώρων στάθμευσης εκατέρωθεν του άξονα των οδών, διαμόρφωση προκαθορισμένων χώρων χωροθέτησης κάδων συλλογής σκουπιδιών. Διαμόρφωση - ανάπλαση της οδού Φειδιππίδη και γενικώς του Ο.Τ. 417Α κατά τρόπο ώστε να υπάρχει η δυνατότητα διασύνδεσης με λωρίδα πεζοδρομίου της περιοχής της Λασσάνη με την περιοχή του Ο.Σ.Ε. και την Αριστοτέλους.
Σκοπός – Αντικειμενικός Στόχος	Αναβάθμιση του δημόσιου χώρου για την αναζωογόνηση του εμπορικού κέντρου και την δημιουργία φιλικού περιβάλλοντος για πεζούς, ποδήλατα και ΑμΕΑ.

09. Βελτίωση Προσβασιμότητας Οδών στην περιοχή παρέμβασης – οδός Ολύμπου				
Αναμενόμενα αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none">Δημιουργία ελκυστικών δημόσιων - κοινόχρηστων χώρων στο εμπορικό κέντρο της πόλης μέσω της διευκόλυνσης της κίνησης πεζών και ποδηλάτων και την περιβαλλοντική αναβάθμιση με αύξηση του πρασίνου.			
Δείκτες εκροών	Ονομασία δείκτη		Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	RCO74 - Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη		Άτομα	42.797
Δείκτες αποτελεσμάτων	Ονομασία δείκτη		Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	PSR999 – Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων.		Άτομα	42.797
Ωφελούμενοι	Δημότες και επισκέπτες του Δήμου Κοζάνης			
Τρόπος εφαρμογής	Ν.4412/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει			
Επίπεδο ωριμότητας	<p>Σε εξέλιξη εκπόνηση μελετών και απαιτούμενων αδειοδοτήσεων.</p> <ul style="list-style-type: none">Για την υλοποίηση του έργου απαιτείται η έγκριση του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής βάση της παρ. δ του άρθρου 7 του Ν.4495/2017 όπως αυτός ισχύει,Απαιτείται νέα κυκλοφοριακή μελέτη για ποδηλατόδρομους και έγκριση από την Αποκεντρωμένη			
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης	Ημερομηνία έναρξης:	12/2024	Ημερομηνία λήξης:	12/2026

10.1.10 Βελτίωση προσβασιμότητας οδών στην περιοχή παρέμβασης – οδός Αριστοτέλους

10. Βελτίωση προσβασιμότητας οδών στην περιοχή παρέμβασης – οδός Αριστοτέλους	
Υποέργα	Τίτλος έργου: Βελτίωση προσβασιμότητας οδών στην περιοχή παρέμβασης- οδός Αριστοτέλους
	(Υποέργο 1)
	(Υποέργο 2)
Ενδεικτικός Π/Υ (€)	2.260.000,00 €
Φορέας Πρότασης	Δήμος Κοζάνης
Φορέας/εις Υλοποίησης	Δήμος Κοζάνης
Πράξη ενταγμένη στο ΕΠ 2014 - 2020 (ΒΑΑ)	Όχι
Διαρθρωτικό Ταμείο (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ)	ΕΤΠΑ
Προτεραιότητα	5. Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των αστικών περιοχών και της υπαίθρου
Ειδικός Στόχος	5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές
Πεδίο παρέμβασης	<ul style="list-style-type: none"> 168. Φυσική ανάπλαση και ασφάλεια δημόσιων χώρων 083. Υποδομές ποδηλασίας
Περιγραφή φυσικού αντικείμενου	<p>Περιλαμβάνει τη διαμόρφωση της οδού Αριστοτέλους και των κοινόχρηστων χώρων που υπάρχουν γύρω από αυτήν (Ο.Τ. 377Α – Κ.Χ. – πράσινο), από το χώρο του Σιδηροδρομικού Σταθμού μέχρι τη διασταύρωση με την οδό 11ης Οκτωβρίου, με ανάπτυξη διαδρομών πρασίνου, κίνησης πεζών και ποδηλάτων, πεζοδρομίων, φωτισμό, αστικό εξοπλισμό, πράσινο, διευθέτηση όμβριων υδάτων, αποκατάσταση υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης.</p> <ul style="list-style-type: none"> Η ανάπλαση - διαμόρφωση της οδού Αριστοτέλους περιλαμβάνει το τμήμα της οδού από το ύψος της Γκέρτσου μέχρι τη διασταύρωση αυτής με την 11η Οκτωβρίου και το τμήμα της οδού από το ύψος της Γκέρτσου μέχρι την περιοχή του προς ανάπλαση πάρκου του Ο.Σ.Ε.: <ul style="list-style-type: none"> Διαμόρφωση των πεζοδρομίων εκατέρωθεν της οδού, Επανασχεδιασμός της διαχωριστικής λωρίδας της οδού με πράσινο, διαμόρφωση χώρων στάθμευσης, διαμόρφωση σημείων για την χωροθέτηση κάδων απορριμμάτων, Η διαμόρφωση των οδών Βενιζέλου και 11ης Οκτωβρίου αφορά το τμήμα από το ύψος περίπου του ξενοδοχείου «Αλιάκμονα» μέχρι τη διασταύρωσή της με την 11ης Οκτωβρίου και από εκεί η διαμόρφωση συνεχίζεται μέχρι την διασταύρωση με την οδό Αριστοτέλους. Περιλαμβάνει τη δημιουργία θέσεων στάθμευσης, διαμορφώσεις διαβάσεων και οδεύσεων τυφλών, χώρων για κάδους απορριμμάτων και φυτεύσεις / μεταφυτεύσεις δέντρων.
Σκοπός – Αντικειμενικός Στόχος	Σκοπός της δράσης είναι η υποστήριξη των εναλλακτικών μορφών μετακίνησης ως κύριας ανάγκης της περιοχής παρέμβασης, καθώς δημιουργεί ένα πλέγμα διαδρόμων πρασίνου, κίνησης πεζών και ποδηλάτων στο εμπορικό κέντρο της πόλης, σε συνδυασμό με την οδό Ολύμπου. Στη συγκεκριμένη οδό σήμερα γίνεται η εβδομαδιαία

10. Βελτίωση προσβασιμότητας οδών στην περιοχή παρέμβασης – οδός Αριστοτέλους				
	κεντρική λαϊκή αγορά της Κοζάνης, δραστηριότητα που μεταφέρεται στο χώρο του ΟΣΕ.			
Αναμενόμενα αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none"> Δημιουργία ελκυστικών δημόσιων – κοινόχρηστων χώρων στο εμπορικό κέντρο της πόλης μέσω της διευκόλυνσης της κίνησης πεζών και ποδηλάτων και την περιβαλλοντική αναβάθμιση με αύξηση του πρασίνου. 			
Δείκτες εκροών	Ονομασία δείκτη		Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	RCO74 – Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη		Άτομα	42.797
Δείκτες αποτελεσμάτων	Ονομασία δείκτη		Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	PSR999 – Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων.		Άτομα	42.797
Ωφελούμενοι	Μόνιμοι κάτοικοι και επισκέπτες του Δήμου Κοζάνης.			
Τρόπος εφαρμογής	Ν.4412/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.			
Επίπεδο ωριμότητας	Σε εξέλιξη εκπόνηση μελετών και απαιτούμενων αδειοδοτήσεων, εξασφάλιση ιδιοκτησιακού καθεστώτος.			
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης	Ημερομηνία έναρξης:	03/2025	Ημερομηνία λήξης:	09/2027

10.1.11 Διάνοιξη Οδού Κολοκοτρώνη

11. Διάνοιξη Οδού Κολοκοτρώνη			
Υποέργα	Τίτλος έργου: Διάνοιξη Οδού Κολοκοτρώνη		
	(Υποέργο 1)		
	(Υποέργο 2)		
Ενδεικτικός Π/Υ (€)	460.000,00 €		
Φορέας Πρότασης	Δήμος Κοζάνης		
Φορέας/εις Υλοποίησης	Δήμος Κοζάνης		
Πράξη ενταγμένη στο ΕΠ 2014 - 2020 (ΒΑΑ)	Όχι		
Διαρθρωτικό Ταμείο (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ)	ΕΤΠΑ		
Προτεραιότητα	5. Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των αστικών περιοχών και της υπαίθρου		
Ειδικός Στόχος	5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές		
Πεδίο παρέμβασης	090. Άλλες νέες ή αναβαθμισμένες εθνικές, περιφερειακές οδοί και οδοί τοπικής πρόσβασης		
Περιγραφή φυσικού αντικείμενου	<p>Εργασίες διάνοιξης - βελτίωσης της οδού Κολοκοτρώνη (εκσκαφή, οδοστρώση, διαμόρφωση πεζοδρομίων, διαβάσεων πεζών, οδεύσεις τυφλών και ράμπες, σήμανση) από την οδό Πλάτωνος έως της οδό Σουλιωτών, με σκοπό τη διευκόλυνση της κυκλοφορίας των οχημάτων και πεζών. Σύμφωνα με τις Οδηγίες Μελετών Οδικών Έργων (ΟΜΟΕ – ΛΚΟΔ), η οδός Κολοκοτρώνη εντάσσεται ως προς τα λειτουργικά της χαρακτηριστικά στις ακόλουθες κατηγορίες:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ομάδα Δ – Οδοί που διατρέχουν περιοχές εντός σχεδίου (αστικές) με βασική προτεραιότητα την πρόσβαση και το σύνολο των υπόλοιπων οδών στην κατηγορία Ε – Οδοί που διατρέχουν περιοχές εντός σχεδίου (αστικές), με βασική προτεραιότητα την παραμονή (στις συμβαλλόμενες οδούς και παρόδιες ιδιοκτησίες). Κατηγορία ΔΙV – Δευτερεύουσα συλλεκτήρια οδός (Δ1, Απόφαση υπ’ αριθμόν 10788/2004, ΥΠΕΚΑ για συλλεκτήριες οδούς εξυπηρέτησης διανομής και καταμερισμού αστικών μετακινήσεων και στάθμευσης υπό όρους). 		
Σκοπός – Αντικειμενικός Στόχος	Σκοπός της δράσης είναι η δημιουργία νέου τμήματος οδικού δικτύου για τη διευκόλυνση της κυκλοφορίας των οχημάτων και πεζών.		
Αναμενόμενα αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none"> Διασύνδεση οικιστικών περιοχών με το κέντρο της πόλης. 		
Δείκτες εκροών	Ονομασία δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	RCO44 – Μήκος νέων ή αναβαθμισμένων οδών — εκτός ΔΕΔ-Μ	χλμ.	0,3004

11. Διάνοιξη Οδού Κολοκοτρώνη				
	RCO114 – Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές		τετραγωνικά μέτρα	5.106,80
Δείκτες αποτελεσμάτων	Ονομασία δείκτη		Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	RCR56 – Εξοικονόμηση χρόνου που οφείλεται στη βελτίωση των οδικών υποδομών		Ανθρωποημέρες / έτος	46,58
	PSR999 – Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων		Άτομα	42.797
Ωφελούμενοι	Δημότες και επισκέπτες του Δήμου Κοζάνης			
Τρόπος εφαρμογής	Ν.4412/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει			
Επίπεδο ωριμότητας	<ul style="list-style-type: none"> Σε εξέλιξη η εκπόνηση κυκλοφοριακής μελέτης και η έκδοση των απαιτούμενων αδειοδοτήσεων, Έτοιμα τεύχη δημοπράτησης. 			
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης	Ημερομηνία έναρξης:	09/2024	Ημερομηνία λήξης:	06/2025

10.1.12 Ανάπλαση Οδού Γεωργίου Παπανδρέου

12. Ανάπλαση Οδού Γεωργίου Παπανδρέου	
Υποέργα	Τίτλος έργου: Ανάπλαση Οδού Γεωργίου Παπανδρέου
	(Υποέργο 1)
	(Υποέργο 2)
Ενδεικτικός Π/Υ (€)	1.500.000,00 €
Φορέας Πρότασης	Δήμος Κοζάνης
Φορέας/εις Υλοποίησης	Δήμος Κοζάνης
Πράξη ενταγμένη στο ΕΠ 2014 - 2020 (ΒΑΑ)	Όχι
Διαρθρωτικό Ταμείο (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ)	ΕΤΠΑ
Προτεραιότητα	5. Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των αστικών περιοχών και της υπαίθρου
Ειδικός Στόχος	5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές
Πεδίο παρέμβασης	168. Φυσική ανάπτυξη και ασφάλεια δημόσιων χώρων
Περιγραφή φυσικού αντικείμενου	<p>Η ανάπλαση της οδού Παπανδρέου περιλαμβάνει την καθαίρεση των υφιστάμενων πεζοδρομίων, διαπλάτυνση και κατασκευή νέων πεζοδρομίων για την ασφαλή κίνηση πεζών, φωτισμό, αστικό εξοπλισμό, πράσινο, διευθέτηση όμβριων υδάτων, ασφαλτόστρωση οδού και μελέτη σήμανσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ανάπλαση του τμήματος από διασταύρωση με οδό Παπανικολή έως τη διασταύρωση με οδό 3ης Σεπτεμβρίου μήκους 885μ. Ανακατασκευή πεζοδρομίων, φωτισμού και οδοστρώματος, προσαρμογή του δικτύου ομβρίων, φυτεύσεις δέντρων και θάμνων. Υλοποιείται νέα μελέτη σήμανσής σε όλο το τμήμα. Στον κόμβο που αφορά την διασταύρωση με τις οδούς Βελβεντού, Ηρακλέους και Δεληβάνη διαμορφώνεται κυκλικός κόμβος με ανάπλαση τοπικά όλων των εν λόγω οδών. Ο υφιστάμενος κυκλικός κόμβος στις οδούς Δεληβάνη, Σταδίου και Αγνώστου Στρατιώτη βελτιώνεται και αναπλάθεται αυτός καθώς και τα περιμετρικά του πεζοδρόμια. Ανάπλαση τμήματος της οδού Δεληβάνη, από τη διασταύρωση με οδό Παπανδρέου έως τον κυκλικό κόμβο στις οδούς Δεληβάνη, Σταδίου και Αγνώστου Στρατιώτη μήκους 75μ. Η οδός διατηρείται ως μονόδρομος με κατεύθυνση προς Δαβάκη. Ανακατασκευάζονται τα πεζοδρόμια, ο φωτισμός, και το οδόστρωμα, προσαρμόζεται το δίκτυο ομβρίων, διαμορφώνονται θέσεις στάθμευσης και κάδων απορριμμάτων. Επιπλέον γίνεται νέα μελέτη σήμανσής σε όλο το τμήμα. Ανάπλαση τμήματος της οδού Παπανδρέου, από διασταύρωση με οδό 3ης Σεπτεμβρίου έως κόμβο πλατείας Συντάγματος, μήκους 150μ. Η οδός διατηρείται ως μονόδρομος με κατεύθυνση προς Πλατεία Συντάγματος. Ανακατασκευάζονται τα πεζοδρόμια, ο φωτισμός, και το οδόστρωμα, προσαρμόζεται το δίκτυο ομβρίων, διαμορφώνονται θέσεις στάθμευσης και 1η θέση στάθμευσης για ΑμεΑ. Επιπλέον γίνεται νέα μελέτη σήμανσής σε όλο το τμήμα.
Σκοπός – Αντικειμενικός Στόχος	Εξασφάλιση ασφαλούς κίνησης πεζών και οχημάτων.
Αναμενόμενα αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none"> Δημιουργία ελκυστικών δημόσιων - κοινόχρηστων χώρων, Βελτίωση προσβασιμότητας.

12. Ανάπλαση Οδού Γεωργίου Παπανδρέου				
Δείκτες εκροών	Ονομασία δείκτη		Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	RCO114 – Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές		τετραγωνικά μέτρα	12.500
Δείκτες αποτελεσμάτων	Ονομασία δείκτη		Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	PSR999 – Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων.		Άτομα	42.797
Ωφελούμενοι	Δημότες και επισκέπτες του Δήμου Κοζάνης			
Τρόπος εφαρμογής	Ν.4412/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει			
Επίπεδο ωριμότητας	<ul style="list-style-type: none"> Υπάρχει αποτύπωση της οδού, Μελέτη στο 50%, εκπονείται από Δήμο. 			
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης	Ημερομηνία έναρξης:	08/2025	Ημερομηνία λήξης:	08/2027

10.1.13 Διάνοιξη Οδού Ξηρολίμνης

13. Διάνοιξη Οδού Ξηρολίμνης	
Υποέργα	Τίτλος έργου: Διάνοιξη Οδού Ξηρολίμνης
	(Υποέργο 1)
	(Υποέργο 2)
Ενδεικτικός Π/Υ (€)	440.000,00 €
Φορέας Πρότασης	Δήμος Κοζάνης
Φορέας/εις Υλοποίησης	Δήμος Κοζάνης
Πράξη ενταγμένη στο ΕΠ 2014 - 2020 (ΒΑΑ)	Όχι
Διαρθρωτικό Ταμείο (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ)	ΕΤΠΑ
Προτεραιότητα	5. Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των αστικών περιοχών και της υπαίθρου
Ειδικός Στόχος	5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές
Πεδίο παρέμβασης	090. Άλλες νέες ή αναβαθμισμένες εθνικές, περιφερειακές οδοί και οδοί τοπικής πρόσβασης
Περιγραφή φυσικού αντικείμενου	<p>Εργασίες διάνοιξης - βελτίωσης της οδού Ξηρολίμνης - κόμβος «Πανόραμα» (εκσκαφή, οδοστρωσία, διαμόρφωση πεζοδρομίων, διαβάσεων πεζών, οδεύσεις τυφλών και ράμπες, σήμανση) με σκοπό τη διευκόλυνση της κυκλοφορίας των οχημάτων και πεζών. Τα οδικά έργα κρίνονται αναγκαία λόγω της ελαττωματικής κατάστασης του οδοστρώματος (ακαταλληλότητα υλικών, αποκολλήσεις, ρωγμές κατά μήκος) και τμήματα που δεν έχουν διανοιχτεί, συνεπώς κρίνεται αναγκαία η διάνοιξή τους σε σχέση με την ισχύουσα ρυμοτομία.</p> <p>Σύμφωνα με τις Οδηγίες Μελετών Οδικών Έργων (ΟΜΟΕ – ΛΚΟΔ), η οδός Ξηρολίμνης (Οδός 1) κατατάσσεται στην κατηγορία ΔV – Αστική τοπική οδός (Δ2, Απόφαση υπ’ αριθμόν 10788/2004, ΥΠΕΚΑ για τοπικές οδούς εξυπηρέτησης συνόλου κατοικιών με ήπια γενικώς χαρακτηριστικά κυκλοφορίας και στάθμευση εφόσον διατίθεται το απαιτούμενο πλάτος). Η οδός θα παρέχει πρόσβαση σε δραστηριότητες και χρήσεις γης περιοχής επέκτασης Κόμβος-Πανόραμα-«Ζ.Ε.Χ.» και δίνει πρόσβαση στα ανατολικά, από και προς την Ε.Ο. 4 «Πολύμυλος – Κοζάνη». Η τελευταία αποτελεί διήκουσα (διαμπερή) οδό που εντός Κοζάνης αποκτάει τη λειτουργικότητα κύριας αστικής αρτηρίας, αλλά και στα δυτικά μέσω υφιστάμενης συλλεκτικής οδού.</p>
Σκοπός – Αντικειμενικός Στόχος	Σκοπός της δράσης είναι η δημιουργία νέου τμήματος οδικού δικτύου για τη διευκόλυνση της κυκλοφορίας των οχημάτων και πεζών.
Αναμενόμενα αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none"> Διασύνδεση οικιστικών περιοχών με το κέντρο της πόλης.

13. Διάνοιξη Οδού Ξηρολίμνης				
Δείκτες εκροών	Ονομασία δείκτη		Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	RCO44 – Μήκος νέων ή αναβαθμισμένων οδών — εκτός ΔΕΔ-Μ		χλμ.	0,631
	RCO114 – Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές		τετραγωνικά μέτρα	5.998,68
Δείκτες αποτελεσμάτων	Ονομασία δείκτη		Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	RCR56 – Εξοικονόμηση χρόνου που οφείλεται στη βελτίωση των οδικών υποδομών		Ανθρωποημέρες / έτος	97,84
	PSR999 – Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων		Άτομα	42.797
Ωφελούμενοι	Δημότες και επισκέπτες του Δήμου Κοζάνης			
Τρόπος εφαρμογής	Ν.4412/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει			
Επίπεδο ωριμότητας	<ul style="list-style-type: none"> Σε εξέλιξη η εκπόνηση κυκλοφοριακής μελέτης και η έκδοση των απαιτούμενων αδειοδοτήσεων, Έτοιμα τεύχη δημοπράτησης. 			
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης	Ημερομηνία έναρξης:	09/2024	Ημερομηνία λήξης:	07/2025

10.1.14 Οδική διασύνδεση της πόλης με τις επεκτάσεις στα δυτικά

14. Οδική διασύνδεση της πόλης με τις επεκτάσεις στα δυτικά				
Υποέργα	Τίτλος έργου: Οδική διασύνδεση της πόλης με τις επεκτάσεις στα δυτικά			
	(Υποέργο 1)			
	(Υποέργο 2)			
Ενδεικτικός Π/Υ (€)	1.600.000,00 €			
Φορέας Πρότασης	Δήμος Κοζάνης			
Φορέας/εις Υλοποίησης	Δήμος Κοζάνης			
Πράξη ενταγμένη στο ΕΠ 2014 - 2020 (ΒΑΑ)	Όχι			
Διαρθρωτικό Ταμείο (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ)	ΕΤΠΑ			
Προτεραιότητα	5. Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των αστικών περιοχών και της υπαίθρου			
Ειδικός Στόχος	5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές			
Πεδίο παρέμβασης	079. Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές			
Περιγραφή φυσικού αντικείμενου	Διάνοιξη – Επέκταση της οδού Μακρυγιάννη και ένταξη αυτής στο οδικό δίκτυο της πόλης της Κοζάνης. Διαμόρφωση «κόμβου»-κυκλοφοριακών ρυθμίσεων επί της οδού Μακρυγιάννη, στο ύψος της διάνοιξης-επέκτασης αυτής. Με την διάνοιξη-Επέκταση της οδού Μακρυγιάννη όπου δημιουργείται βορείως του Ο.Τ.406Δ κοινόχρηστος χώρος (παρακείμενος της οδού Βελβεντού), ο οποίος ενσωματώνεται στην όλη διαμόρφωση των πεζοδρόμων – πεζοδρομίων της συγκεκριμένης περιοχής, δημιουργώντας στο «κέντρο» αυτού χώρο πρασίνου.			
Σκοπός – Αντικειμενικός Στόχος	Σκοπός είναι, η καλύτερη διασύνδεση των οικιστικών περιοχών στο νότιο τμήμα της πόλης με το κέντρο. Η βελτίωση της οδικής πρόσβασης των συγκεκριμένων περιοχών και η αποφόρτιση της κίνησης στο σημείο της παλιάς γέφυρας του ΟΣΕ που σήμερα εξυπηρετεί μεγάλο φόρτο. Όλα τα παραπάνω γίνονται στα πλαίσια της εγκεκριμένης πολεοδομικής μελέτης της περιοχής ΟΣΕ. Επίσης θα αναπλαστούν και οι πέριξ κοινόχρηστοι χώροι και οι πεζόδρομοι. Γενικά θα βελτιωθεί η ποιότητα ζωής, η εικόνα και η λειτουργία του δημόσιου χώρου της πόλης.			
Αναμενόμενα αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none">Ενίσχυση αστικού πρασίνου,Διασύνδεση οικιστικών περιοχών με κέντρο πόλη.			
Δείκτες εκροών	Ονομασία δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)	
	RCO114 – Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές.	τετραγωνικά μέτρα	4.000,00	
Δείκτες αποτελεσμάτων	Ονομασία δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)	
	PSR999 – Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων.	Άτομα	42.797	
Ωφελούμενοι	Δημότες και επισκέπτες του Δήμου Κοζάνης			
Τρόπος εφαρμογής	Ν.4412/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει			
Επίπεδο ωριμότητας	Ολοκλήρωση Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού, έχει ανατεθεί μελέτη σε ΑΝΚΟ.			
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης	Ημερομηνία έναρξης:	09/2025	Ημερομηνία λήξης:	03/2027

10.1.15 Διαμόρφωση χώρου Μ.Μ.Μ.

15. Διαμόρφωση χώρου Μ.Μ.Μ.	
Υποέργα	Τίτλος έργου: Διαμόρφωση χώρου Μ.Μ.Μ.
	(Υποέργο 1)
	(Υποέργο 2)
Ενδεικτικός Π/Υ (€)	570.000,00 €
Φορέας Πρότασης	Δήμος Κοζάνης
Φορέας/εις Υλοποίησης	Δήμος Κοζάνης
Πράξη ενταγμένη στο ΕΠ 2014 - 2020 (ΒΑΑ)	Όχι
Διαρθρωτικό Ταμείο (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ)	ΕΤΠΑ
Προτεραιότητα	5. Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των αστικών περιοχών και της υπαίθρου
Ειδικός Στόχος	5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές
Πεδίο παρέμβασης	079. Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές
Περιγραφή φυσικού αντικείμενου	<p>Ο χώρος ο οποίος, βάσει του ρυμοτομικού σχεδίου της περιοχής του Ο.Σ.Ε., προορίζεται σαν χώρος των Μ.Μ.Μ. (Ο.Τ. 406Α), βρίσκεται δυτικά του τμήματος της οδού Αριστοτέλους (του χαρακτηρισμένου από το ρυμοτομικό σχέδιο ως πεζόδρομος) στο ύψος που η εν λόγω οδός συναντά την περιοχή του Ο.Σ.Ε.</p> <p>Βρίσκεται στη βορειοδυτική πλευρά του κτιρίου του Σιδηροδρομικού Σταθμού, και εκτός από τη βόρεια πλευρά του, που εφάπτεται της οδού των Τριών δέντρων, και στην οποία πλευρά (από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο προκαθορίζονται και τα σημεία εισόδου και εξόδου των οχημάτων στο χώρο), οι υπόλοιπες πλευρές του εν λόγω Ο.Τ. περιβάλλονται από πεζόδρομο, με εξαίρεση στην ανατολική και νότια πλευρά του όπου υπάρχει μεταξύ πεζοδρόμου και του εν λόγω Ο.Τ. και Κ.Χ. πρασίνου.</p> <p>Η έκταση του συγκεκριμένου χώρου ανέρχεται στα 1.334,75 τμ. Διαμορφώνονται πέντε (5) θέσεις στάθμευσης αστικών λεωφορείων, μεταξύ των οποίων διαμορφώνονται νησίδες διαχωρισμού των θέσεων. Παράλληλα υπάρχει η δυνατότητα κατασκευής στεγάστρου των πέντε αυτών θέσεων των αστικών λεωφορείων.</p>
Σκοπός – Αντικειμενικός Στόχος	<p>Σκοπός είναι, η μεταφορά του χώρου στάθμευσης των Μ.Μ.Μ. (αστικά λεωφορεία) στη συγκεκριμένη θέση η οποία είναι η μόνη ορισμένη στο πολεοδομικό σχέδιο. Κρίθηκε ότι θα έπρεπε να υπάρχει πλησίον του χώρου της Δημοτικής – Λαϊκής αγοράς και του πάρκου του Ο.Σ.Ε., ώστε να υπάρχει η δυνατότητα εξυπηρέτησης των κατοίκων των δημοτικών διαμερισμάτων του Δήμου Κοζάνης από τις συγκεκριμένες χρήσεις της πόλης. Επιπλέον, η πρόσβασή τους από το χώρο στάθμευσης των αστικών λεωφορείων στο κέντρο της πόλης, να είναι ασφαλής και άμεση, δια μέσου της προς ανάπλαση οδού Ολύμπου, του προς ανάπλαση χώρου της “πλατείας” Λασσάνη, και της προς ανάπλαση οδού Ερμού, και να κατευθύνει τον ενδιαφερόμενο στο κέντρο της Κοζάνης, στην κεντρική πλατεία της πόλης, στο Δημαρχείο, στην εκκλησία Αγίου Νικολάου κ.λπ.</p> <p>Όλα τα παραπάνω γίνονται στα πλαίσια της εγκεκριμένης πολεοδομικής μελέτης της περιοχής ΟΣΕ. Επίσης, θα αναπλαστούν και οι πέριξ κοινόχρηστοι χώροι και οι πεζόδρομοι, του παραπάνω χώρου. Γενικά θα βελτιωθεί η ποιότητα ζωής, η εικόνα και η λειτουργία του δημόσιου χώρου της πόλης.</p>

15. Διαμόρφωση χώρου Μ.Μ.Μ.				
Αναμενόμενα αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none">Διασύνδεση οικιστικών περιοχών με κέντρο πόλη.			
Δείκτες εκροών	Ονομασία δείκτη		Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	RCO114 – Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές.		τετραγωνικά μέτρα	1.600,00
Δείκτες αποτελεσμάτων	Ονομασία δείκτη		Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	PSR999 – Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων.		Άτομα	42.797
Ωφελούμενοι	Δημότες και επισκέπτες του Δήμου Κοζάνης			
Τρόπος εφαρμογής	Ν.4412/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει			
Επίπεδο ωριμότητας	Ολοκλήρωση Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού, έχει ανατεθεί μελέτη σε ΑΝΚΟ.			
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης	Ημερομηνία έναρξης:	09/2025	Ημερομηνία λήξης:	09/2026

10.1.16 Διαμόρφωση πεζόδρομων περιοχής Ο.Σ.Ε.

16. Διαμόρφωση πεζόδρομων περιοχής Ο.Σ.Ε.	
Υποέργα	Τίτλος έργου: Διαμόρφωση πεζόδρομων περιοχής Ο.Σ.Ε.
	(Υποέργο 1)
	(Υποέργο 2)
Ενδεικτικός Π/Υ (€)	1.000.000,00 €
Φορέας Πρότασης	Δήμος Κοζάνης
Φορέας/εις Υλοποίησης	Δήμος Κοζάνης
Πράξη ενταγμένη στο ΕΠ 2014 - 2020 (ΒΑΑ)	Όχι
Διαρθρωτικό Ταμείο (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ)	ΕΤΠΑ
Προτεραιότητα	5. Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη των αστικών περιοχών και της υπαίθρου
Ειδικός Στόχος	5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές
Πεδίο παρέμβασης	<ul style="list-style-type: none"> 168. Φυσική ανάπλαση και ασφάλεια δημόσιων χώρων 083. Υποδομές ποδηλασίας
Περιγραφή φυσικού αντικείμενου	<p>Στην πολεοδομική μελέτη της περιοχής του Ο.Σ.Ε. (όπως αυτή κατατέθηκε για έγκριση), υπάρχουν δρόμοι τόσο στην περιοχή του Ο.Σ.Ε όσο και στη γύρω από αυτόν περιοχή, οι οποίοι είναι χαρακτηρισμένοι ως πεζόδρομοι.</p> <p>Αναλυτικότερα θα διαμορφωθούν α) Τμήμα της οδού Αριστοτέλους (την οποία ο Δήμος αναπλάθει), το μεταξύ των οδών Κυκλάδων και Αισώπου, το οποίο εφάπτεται και ταυτόχρονα εισχωρεί στην προς ανάπλαση περιοχή του Ο.Σ.Ε. και χαρακτηρίζεται ως πεζόδρομος. β) Δίκτυο πεζοδρόμων και παράλληλη διαμόρφωση πεζοδρομίων στην προς διαμόρφωση περιοχή του Ο.Σ.Ε. Θα διαμορφωθούν οι πεζοδρόμοι και τα πεζοδρόμια – πεζόδρομοι, πλην αυτών που βρίσκονται σε λειτουργική επαφή με τα τέσσερα έργα προτεραιότητας στην περιοχή ΟΣΕ και συμπεριλαμβάνονται σε αυτά τα έργα.</p> <p>Το διαφορετικό πλάτος του δικτύου των πεζοδρόμων στην προς διαμόρφωση περιοχή είναι και αυτό που καθορίζει τη διαδρομή του ήδη σχεδιασμένου ποδηλατόδρομου (στην οδό Ολύμπου και Αριστοτέλους), όπου κύριο στόχο της όλης σχεδίασης αποτελεί: η δημιουργία μιας κυκλική ολοκληρωμένης ποδηλατικής διαδρομής, η οποία που θα δίνει τη δυνατότητα στους ποδηλάτες (με ασφάλεια) να μπορούν να φτάσουν από το κέντρο της πόλης της Κοζάνης στην περιοχή του Ο.Σ.Ε. Η παράλληλη διαμόρφωση των πεζοδρομίων στα σημεία, που αυτή έγινε, στόχο έχει το πλάτος του παρακείμενου σ' αυτά δρόμου να είναι σταθερό καθόλο το μήκος της παρέμβασης.</p>
Σκοπός – Αντικειμενικός Στόχος	<p>Σκοπός είναι, η όλη διαμόρφωση του χώρου στην περιοχή του Ο.Σ.Ε., να αποτελεί οπτική και λειτουργική συνέχεια των διαμορφώσεων των οδών Ολύμπου και Αριστοτέλους, που έγιναν και παραδόθηκαν στο Δήμο, όπου έγιναν μικρές τροποποιήσεις (στα σημεία σύνδεσης αυτών). Επίσης, θα βελτιωθεί η πρόσβαση του κοινού σε όλα τα τμήματα του χώρου του ΟΣΕ. Όλα τα παραπάνω γίνονται στα πλαίσια της εγκεκριμένης πολεοδομικής μελέτης της περιοχής ΟΣΕ. Γενικά θα βελτιωθεί η ποιότητα ζωής, η εικόνα και η λειτουργία του δημόσιου χώρου της πόλης.</p>
Αναμενόμενα αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none"> Διασύνδεση οικιστικών περιοχών με κέντρο πόλη. Βελτίωση προσβασιμότητας στο χώρο ΟΣΕ.

16. Διαμόρφωση πεζόδρομων περιοχής Ο.Σ.Ε.				
Δείκτες εκροών	Ονομασία δείκτη		Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	RCO114 – Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές.		τετραγωνικά μέτρα	3.000,00
	RCO58 – Υποδομές για ποδηλασία που υποστηρίζονται		Χιλιόμετρα	0,45
Δείκτες αποτελεσμάτων	Ονομασία δείκτη		Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	PSR999 – Πληθυσμός που ωφελείται από παρεμβάσεις αστικών αναπλάσεων		Άτομα	42.797
	RCR64 – Ετήσιος αριθμός χρηστών των ειδικών υποδομών για ποδηλασία.		Χρήστες/έτος	10.000
Ωφελούμενοι	Δημότες και επισκέπτες του Δήμου Κοζάνης			
Τρόπος εφαρμογής	Ν.4412/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει			
Επίπεδο ωριμότητας	Ολοκλήρωση Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού, έχει ανατεθεί μελέτη σε ΑΝΚΟ.			
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης	Ημερομηνία έναρξης:	09/2025	Ημερομηνία λήξης:	09/2026

10.1.17 Κατάρτιση / αναβάθμιση δεξιοτήτων ανέργων με έμφαση σε τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3)

17. Κατάρτιση / αναβάθμιση δεξιοτήτων ανέργων με έμφαση σε τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3)			
Υποέργα	Τίτλος έργου: Κατάρτιση / αναβάθμιση δεξιοτήτων ανέργων με έμφαση σε τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3)		
Ενδεικτικός Π/Υ (€)	150.000,00 €		
Φορέας Πρότασης	Δήμος Κοζάνης		
Φορέας/εις Υλοποίησης	Δήμος Κοζάνης		
Πράξη ενταγμένη στο ΕΠ 2014 – 2020 (ΒΑΑ)	Όχι		
Διαρθρωτικό Ταμείο (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ)	ΕΚΤ+		
Προτεραιότητα	4Β. Ενίσχυση της Κοινωνικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας		
Ειδικός Στόχος	4.1. Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικώς αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας.		
Πεδίο παρέμβασης	134. Μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση		
Περιγραφή φυσικού αντικείμενου	Απόκτηση και διεύρυνση επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων από ανέργους, απόκτηση σχετικής πιστοποίησης ώστε να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας σε τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3) καθώς και παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση της προοπτικής για ένταξή τους στην αγορά εργασίας.		
Σκοπός – Αντικειμενικός Στόχος	<p>Σκοπούς της δράσης αποτελούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • η πρόληψη και η αντιμετώπιση της ανεργίας, ιδίως σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, μέσω της θεωρητικής κατάρτισης των ανέργων σε ειδικότητες κλάδων αιχμής, της παροχής συμβουλευτικής υποστήριξης και της πιστοποίησης των επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων που θα αποκτηθούν στο πλαίσιο του προγράμματος κατάρτισης, • η αύξηση της απασχολησιμότητας των ωφελούμενων ανέργων, • η ποιοτική αναβάθμιση των γνώσεων και δεξιοτήτων των ωφελούμενων μέσω προγραμμάτων κατάρτισης που ανταποκρίνονται στα σύγχρονα δεδομένα. 		
Αναμενόμενα αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none"> • Αύξηση της απασχολησιμότητας, • Κατάρτιση ανέργων με έμφαση σε τομείς στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3). 		
Δείκτες εκροών	Ονομασία δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	EECO02 – Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων	άτομα	80
Δείκτες αποτελεσμάτων	Ονομασία δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	EECR03 – Συμμετέχοντες που αποκτούν εξειδίκευση αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	Άτομα	70
Ωφελούμενοι	Δημότες του Δήμου Κοζάνης		

17. Κατάρτιση / αναβάθμιση δεξιοτήτων ανέργων με έμφαση σε τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3)				
Τρόπος εφαρμογής	N.4412/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει			
Επίπεδο ωριμότητας	Απαιτείται ωρίμανση σε συνεργασία με την ΕΥΔ-Π Δυτική Μακεδονία			
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης	Ημερομηνία έναρξης:	7/2025	Ημερομηνία λήξης:	6/2027

10.1.18 Ενίσχυση απασχόλησης ανέργων με έμφαση σε τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3)

18. Ενίσχυση απασχόλησης ανέργων με έμφαση σε τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3)				
Υποέργα	Τίτλος έργου: Ενίσχυση απασχόλησης ανέργων με έμφαση σε τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3)			
Ενδεικτικός Π/Υ (€)	350.000,00 €			
Φορέας Πρότασης	Δήμος Κοζάνης			
Φορέας/εις Υλοποίησης	Δήμος Κοζάνης / ΔΥΠΑ			
Πράξη ενταγμένη στο ΕΠ 2014 – 2020 (ΒΑΑ)	Όχι			
Διαρθρωτικό Ταμείο (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ)	ΕΚΤ+			
Προτεραιότητα	4B. Ενίσχυση της Κοινωνικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας			
Ειδικός Στόχος	4.1. Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικώς αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας.			
Πεδίο παρέμβασης	134. Μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση			
Περιγραφή φυσικού αντικείμενου	Η δράση αφορά στην ένταξη ανέργων στην αγορά εργασίας μέσω απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας με πρακτική άσκηση σε τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3). Στο πλαίσιο της δράσης θα ενισχύονται οι επιχειρήσεις για την πρόσληψη ανέργων ατόμων, σε θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης, καλύπτοντας το σύνολο ή μέρος του μισθολογικού κόστους για ένα (1) έτος. Η δράση προβλέπεται να πλαισιωθεί από παρεμβάσεις συμβουλευτικής υποστήριξης των ανέργων στο πλαίσιο των διαδικασιών εξατομικευμένης προσέγγισης και επαγγελματικής συμβουλευτικής που αναπτύσσονται από τις υπηρεσίες της ΔΥΠΑ.			
Σκοπός – Αντικειμενικός Στόχος	Σκοπός της δράσης είναι η ένταξη των ανέργων στην αγορά εργασίας, μέσω της απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας με πρακτική άσκηση.			
Αναμενόμενα αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none">Αύξηση της απασχολησιμότητας,Ένταξη ανέργων ειδικών ομάδων πληθυσμού στην αγορά εργασίας.			
Δείκτες εκροών	Ονομασία δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)	
	EECO02 – Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων	άτομα	18	
Δείκτες αποτελεσμάτων	Ονομασία δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)	
	EECR05 – Συμμετέχοντες που βρίσκουν θέση απασχόλησης εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους	Άτομα	9	
Ωφελούμενοι	Δημότες του Δήμου Κοζάνης			
Τρόπος εφαρμογής	Ν.4412/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει			
Επίπεδο ωριμότητας	Απαιτείται ωρίμανση σε συνεργασία με την ΕΥΔ-Π Δυτική Μακεδονία			
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης	Ημερομηνία έναρξης:	7/2025	Ημερομηνία λήξης:	6/2027

10.1.19 Πληροφόρηση – Δημοσιότητα

19. Πληροφόρηση – Δημοσιότητα				
Υποέργα	Τίτλος έργου: Πληροφόρηση – Δημοσιότητα			
	(Υποέργο 1)			
	(Υποέργο 2)			
Ενδεικτικός Π/Υ (€)	100.000,00 €			
Φορέας Πρότασης	Δήμος Κοζάνης			
Φορέας/εις Υλοποίησης	Δήμος Κοζάνης			
Πράξη ενταγμένη στο ΕΠ 2014 - 2020 (ΒΑΑ)	Όχι			
Διαρθρωτικό Ταμείο (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ)	ΕΤΠΑ			
Προτεραιότητα	6. Τεχνική Βοήθεια			
Ειδικός Στόχος				
Πεδίο παρέμβασης	179. Ενημέρωση και επικοινωνία			
Περιγραφή φυσικού αντικείμενου	Η πληροφόρηση και δημοσιότητας του προγράμματος περιλαμβάνουν τα ακόλουθα: <ul style="list-style-type: none">• Καταχωρήσεις σε έντυπα – εφημερίδες και ηλεκτρονικά μέσα,• Τηλεοπτικά σποτ• Ραδιοφωνικά σποτ• Banners• Οργάνωση Εκδηλώσεων / Επιτροπές / Ημερίδες			
Σκοπός – Αντικειμενικός Στόχος	Υποστήριξη Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα) για ανάπτυξη ικανοτήτων σχεδιασμού, διαχείρισης και παρακολούθησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης.			
Αναμενόμενα αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none">• Ενημέρωση πολιτών, επιχειρήσεων και φορέων σχετικά με τις σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις και τη δυνατότητα έμμεσης ή άμεσης συμμετοχής τους.			
Δείκτες εκροών	Ονομασία δείκτη		Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	RCO75 – Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται		συμβολή στις στρατηγικές	1
Δείκτες αποτελεσμάτων	Ονομασία δείκτη		Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)
	PSR998 – Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης		Συμμετέχοντες	5
Ωφελούμενοι	Δημότες και επισκέπτες του Δήμου Κοζάνης			
Τρόπος εφαρμογής	Ν.4412/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει			
Επίπεδο ωριμότητας	Αναμένονται διευκρινήσεις επί της διαδικασίας.			
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης	Ημερομηνία έναρξης:	09/2024	Ημερομηνία λήξης:	12/2027

10.1.20 Τεχνική Υποστήριξη Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα)

20. Τεχνική Υποστήριξη Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα)				
Υποέργα	Τίτλος έργου: Τεχνική Υποστήριξη Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα)			
	(Υποέργο 1)			
	(Υποέργο 2)			
Ενδεικτικός Π/Υ (€)	400.000,00 €			
Φορέας Πρότασης	Δήμος Κοζάνης			
Φορέας/εις Υλοποίησης	Δήμος Κοζάνης			
Πράξη ενταγμένη στο ΕΠ 2014 - 2020 (ΒΑΑ)	Όχι			
Διαρθρωτικό Ταμείο (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ)	ΕΤΠΑ			
Προτεραιότητα	6. Τεχνική Βοήθεια			
Ειδικός Στόχος				
Πεδίο παρέμβασης	182. Ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτους μέλους, των δικαιούχων και των οικείων εταίρων			
Περιγραφή φυσικού αντικείμενου	<ul style="list-style-type: none">Υποστήριξη της Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα) στην παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης της Στρατηγικής και των έργων (εκθέσεις παρακολούθησης της προόδου),Υποστήριξη κινητοποίησης φορέων υλοποίησης για την επίτευξη των έργων, προσδιορισμός αδυναμιών ή εμποδίων στην υλοποίησή τους και διατύπωση προτάσεων για την αντιμετώπισή τους. Συμβουλευτική υποστήριξη φορέων υλοποίησης σε σχέση με τη διαχείριση του σχεδιασμού και της υλοποίησης των έργων τους,Υποστήριξη σχεδιασμού και υλοποίησης δράσεων δημοσιότητας και προβολής,Υποστήριξη διαδικασιών διαβούλευσης,Υποστήριξη παρακολούθησης τήρησης προδιαγραφών των έργων, ενημέρωσης τεχνικών δελτίων παρακολούθησης των έργων, συμπλήρωσης φακέλων έργου που παρουσιάζουν ελάσσονες τροποποιήσεις / συμπληρώσεις,Επικαιροποίηση Στρατηγικής ΒΑΑ.			
Σκοπός – Αντικειμενικός Στόχος	Υποστήριξη Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα) για ανάπτυξη ικανοτήτων σχεδιασμού, διαχείρισης και παρακολούθησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης.			
Αναμενόμενα αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none">Ομαλή υλοποίηση ΣΒΑΑ και επικαιροποίησή της βάσει μεταβαλλόμενων συνθηκών / αναγκών,Κινητοποίηση φορέων υλοποίησης για την επίτευξη των έργων, προσδιορισμός και αντιμετώπιση αδυναμιών ή εμποδίων στην υλοποίησή τους.			
Δείκτες εκροών	Ονομασία δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)	
	RCO75 – Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται	συμβολή στις στρατηγικές	1	
Δείκτες αποτελεσμάτων	Ονομασία δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή στόχος (2029)	
	PSR998 – Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης	Συμμετέχοντες	5	
Ωφελούμενοι	Δημότες και επισκέπτες του Δήμου Κοζάνης			
Τρόπος εφαρμογής	Ν.4412/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει			
Επίπεδο ωριμότητας	Αναμένονται διευκρινήσεις επί της διαδικασίας.			
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης	Ημερομηνία έναρξης:	09/2024	Ημερομηνία λήξης:	12/2027

10.2 Κατάλογοι Πινάκων και Σχημάτων

Κατάλογος Εικόνων

Εικόνα 6: Ανάρτηση Διαβούλευσης στην ιστοσελίδα του Δήμου Κοζάνης για τη Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) 2021 – 2027	106
Εικόνα 7: Αναπτυξιακές ανάγκες, Μακροπρόθεσμοι στόχοι, Προτεραιότητες, Ειδικοί Στόχοι και Ομάδες Δράσεων ΕΣΒΑΑ Δήμου Κοζάνης.....	108

10.3 Συνοπτική Παρουσίαση της Δομής του Επιχειρησιακού Σχεδίου

Στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Σχεδίου Εφαρμογής της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) - Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) πραγματοποιείται η εξειδίκευση της αναπτυξιακής στρατηγικής, στο πλαίσιο είκοσι (20) έργων και δράσεων συνολικού προϋπολογισμού 21.706.987,63 €, τα οποία κατανέμονται σε τρεις (3) Προτεραιότητες και τέσσερις (4) Ειδικούς Στόχους. Το ποσό συμβολής στην κλιματική αλλαγή εκτιμάται στα 5.885.758,41 € (27,75%).

Προτεραιότητα 1: Αναβάθμιση Φυσικού και Οικιστικού Περιβάλλοντος, Βελτίωση Ποιότητας Ζωής

Ειδικός Στόχος 1.1: Αναβάθμιση Αστικού Περιβάλλοντος και Βελτίωση Ποιότητας Ζωής

- Στεγασμένη Δημοτική Λαϊκή Αγορά.
- Διαμόρφωση χώρων στάθμευσης των Ο.Τ.422, Ο.Τ. 406Β, Ο.Τ.406Ε και τμήματος των Ο.Τ. 235Α και Ο.Τ. 324, στην περιοχή ανάπτυξης Ο.Σ.Ε. της πόλης της Κοζάνης.
- Ανάπλαση Πλατείας 25ης Μαρτίου (Αλώνια) Δήμου Κοζάνης.
- Ανάπλαση Πλατείας «Νικολάου Γιολλάση» Δήμου Κοζάνης.
- Ανάπλαση Πλατείας Λασσάνη πέριξ οδών και παιδικής χαράς (MIS: 5117029) – Συμβασιοποιημένο.
- Ενεργειακή Αναβάθμιση 8ου Δημοτικού Σχολείου Κοζάνης.
- Ενεργειακή Αναβάθμιση 11ου, 14ου Δημοτικού Σχολείου & 4ου Νηπιαγωγείου Κοζάνης.
- Προμήθεια ηλεκτροκίνητων οχημάτων για την Αστυνομική Διεύθυνση Κοζάνης.

Ειδικός Στόχος 1.2: Βιώσιμη Κινητικότητα και Βελτίωση Προσβασιμότητας

- Βελτίωση προσβασιμότητας οδών στην περιοχή παρέμβασης – οδός Ολύμπου.
- Βελτίωση προσβασιμότητας οδών στην περιοχή παρέμβασης – οδός Αριστοτέλους.
- Διάνοιξη Οδού Κολοκοτρώνη.
- Ανάπλαση Γεωργίου Παπανδρέου.
- Διάνοιξη Οδού Ξηρολίμνης.
- Οδική διασύνδεση της πόλης με τις επεκτάσεις στα δυτικά.
- Διαμόρφωση χώρου Μ.Μ.Μ.
- Διαμόρφωση πεζόδρομων περιοχής Ο.Σ.Ε.

Προτεραιότητα 2: Τοπική Οικονομία, Επιχειρηματικότητα, Απασχόληση, Κοινωνικοοικονομική Ένταξη

Ειδικός Στόχος 2.1: Στήριξη της Επιχειρηματικότητας, Απασχόλησης και Κοινωνικής Ενσωμάτωσης

- Κατάρτιση / αναβάθμιση δεξιοτήτων ανέργων με έμφαση σε τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3).
- Ενίσχυση απασχόλησης ανέργων με έμφαση σε τομείς της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3).

Προτεραιότητα 3: Υποστήριξη της Υλοποίησης και Διαχείρισης Στρατηγικής Βιώσιμης Ανάπτυξης (BAA)

Ειδικός Στόχος 3.1: Υποστήριξη Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα)

- Πληροφόρηση – Δημοσιότητα.
- Τεχνική Υποστήριξη Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα).

Για την κατάρτιση και υποβολή της πρότασης επικαιροποίησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης της Κοζάνης καθώς και για τη διακυβέρνησή της, έγινε συγκρότηση της Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα) Κοζάνης στην οποία συμμετέχουν:

- Ο Δήμος Κοζάνης (επικεφαλής εταίρος),
- Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας,
- Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος - Τμήμα Δυτικής Μακεδονίας,
- Το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Κοζάνης,
- Ο Σύλλογος Ατόμων με Αναπηρία, Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης, Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας.

Για την αποτελεσματική διοίκηση και λειτουργία της Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα) συστάθηκε το Συμβούλιό της, στο οποίο κάθε Εταίρος συμμετέχει με ένα νόμιμα ορισμένο εκπρόσωπο (ή σε περίπτωση κωλύματος αυτού, με τον αντικαταστάτη του). Πρόεδρος του Συμβουλίου ορίζεται ο νόμιμος εκπρόσωπος του Επικεφαλής Εταίρου.

Για την υποστήριξη της Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα) στην εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της, συγκροτείται η Χωρική Ομάδα Υποστήριξης που αποτελεί τον επιχειρησιακό βραχίονα της Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα) και εποπτεύεται από το Συμβούλιό της.

Η αποτελεσματική εφαρμογή της επικαιροποιημένης ΟΧΕ - BAA Κοζάνης προϋποθέτει την παραγωγική συνεργασία μεταξύ της Αστικής Αρχής (Χωρικός Φορέας), της Χωρικής Ομάδας Υποστήριξης και των τελικών δικαιούχων των σχεδιαζόμενων παρεμβάσεων. Ο ρόλος των ανωτέρων εμπλεκόμενων μελών είναι συμπληρωματικός με τη χωρική ομάδα να έχει τεχνικό, συμβουλευτικό και υποστηρικτικό ρόλο.

Κρίσιμες ενέργειες για την υλοποίηση της ΣΒΑΑ αποτελούν:

- Η διαμόρφωση Σχεδίου Δράσης για την ωρίμανση των σχεδιαζόμενων παρεμβάσεων,
- Η δημιουργία Οδικού Χάρτη για την υλοποίησή τους,
- Η παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής του επιχειρησιακού σχεδίου,
- Η ενίσχυση της διαχειριστικής ικανότητας των εμπλεκόμενων φορέων.

Μέσα από την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Σχεδίου της ΣΒΑΑ επιδιώκεται ο μετασχηματισμός της Κοζάνης σε μια περιοχή βιώσιμη, πράσινη και φιλική προς τους κατοίκους και τις ανάγκες των επιχειρήσεων που θα συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή της πόλης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε παρεμβάσεις αναμόρφωσης και αναβάθμισης του εμπορικού κέντρου.

Οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις της ΣΒΑΑ ομαδοποιούνται σε έξι (6) ομάδες δράσεων:

1. Αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων,
2. Βελτίωση ενεργειακής αποδοτικότητας δημοτικών κτιρίων και τεχνικού εξοπλισμού,
3. Βελτίωση προσβασιμότητας – κινητικότητας,
4. Έργα οδοποιίας.
5. Αναβάθμιση δεξιοτήτων και ενίσχυση απασχολησιμότητας εργατικού δυναμικού.
6. Δράσεις πληροφόρησης – δημοσιότητας και τεχνικής υποστήριξης Αστικής Αρχής (Χωρικού Φορέα).

Εκτιμάται ότι η υλοποίηση των παρεμβάσεων του Επιχειρησιακού Σχεδίου της ΣΒΑΑ θα έχει τα ακόλουθα αναμενόμενα αποτελέσματα (οφέλη) στη περιοχή παρέμβασης:

- Ενίσχυση της ελκυστικότητας του εμπορικού κέντρου της πόλης και δημιουργία φιλικού αστικού περιβάλλοντος προς τους πεζούς, τα ποδήλατα και τα ΑμΕΑ,
- Κυκλοφοριακή αποσυμφόρηση, υποστήριξη εναλλακτικών μορφών μετακίνησης, δημιουργία πλέγματος διαδρόμων πρασίνου, κίνησης πεζών και ποδηλάτων στο εμπορικό κέντρο της πόλης,
- Ανάκτηση και λειτουργική διασύνδεση της υποβαθμισμένης περιοχής του σιδηροδρομικού σταθμού με το αστικό κέντρο. Αναβάθμιση της εικόνας της περιοχής και βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων,
- Αναβάθμιση του δημόσιου χώρου με βελτιωμένες συνθήκες κυκλοφορίας πεζών, φωτισμού, ασφάλειας και αισθητικής,
- Κοινωνικοοικονομικά οφέλη από τη σταδιακή μετάβαση σε ένα αναπτυξιακό μοντέλο μηδενικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, οικοδόμηση μιας ανθεκτικότερης κοινωνίας, ταχεία και αποτελεσματική αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.
- Αύξηση ελκυστικότητας περιοχής, προϊόντων και υπηρεσιών,
- Υποστήριξη διαρθρωτικής προσαρμογής και ανταγωνιστικότητας επιχειρήσεων,
- Αύξηση της απασχολησιμότητας,
- Ένταξη ανέργων ειδικών ομάδων πληθυσμού στην αγορά εργασίας,
- Κατάρτιση ανέργων με έμφαση σε τομείς στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3),
- Ομαλή υλοποίηση ΣΒΑΑ και επικαιροποίησή της βάσει μεταβαλλόμενων συνθηκών / αναγκών,
- Κινητοποίηση φορέων υλοποίησης για την επίσπευση των έργων, προσδιορισμός και αντιμετώπιση αδυναμιών ή εμποδίων στην υλοποίησή τους.

Γιάννης Κοκκαλιάρης
Δήμαρχος Κοζάνης

